THE LIBRARY – THE UNIVERSITY OF JORDAN

הארץ

18 אג׳ שנה נ"ו יום ו׳, י"ד באדר תשל"ד, 8 במרס 1974 Vol. 56 / 16,715 / MARCH 8

VOLVO
הבחירה הטובה ביותר

הסוכנים הבלעדיים:
"מאיר" חב׳ למכוניות ומשאיות בע"מ
בבעלות מאיר קן נביו.
תל-אביב רחוב קרליבך 23 — טלפון

חוסיין יודיע לניכסון שהוא מוותר על הגדה

כך אמרו שרים בכירים בירדן לכמה אישים מן הגדה המערבית

מאת יהודה ליטני
סופר „הארץ"

המלך חוסיין יודיע בנראה ב־שבוע הבא לנשיא ארה"ב, כי הוא וממשלתו מסירים ידיהם מכל עניני הגדה המערבית — כך אמרו השבוע שרים בכירים ב־רבת־עמון לכמה אישים בגדה המערבית הידועים בקשריהם ה־הדוקים עם השלטון הירדני.

אותם שרים הסבירו, כי החלטת המלך לנתק את קשריו עם הגדה המערבית, המהווה למעשה ויתור עליה, נובעת מהכרת מדינות־ערב

(סוף בעמוד 2, טור 7)

ג׳קסון תובע פירוז תעלת סואץ

★

דורש שבמו"מ על שלום במזה"ת יוחלט שתעלת סואץ תהיה סגורה בפני אניות־מלחמה של כל המעצמות.

★

סינאטור ג׳קסון

ואשינגטון, 7 (ע"צ). הסנא־טור הנרי ג׳קסון דרש היום ש־במו"מ לכינון שלום במזה"ת, תעמוד ממשלת הנשיא ניכסון בתוקף על פירוז תעלת סואץ.

בנאום בסינאט הביע ג׳קסון את החשש, כי פתיחת התעלה תגביר את היריבות בין ארה"ב לבריה"מ במישור הצבאי באוק־יינוס ההודי ובמפרץ הפרסי. לא־חר שהתעלה תפתח לשייט, יוכל הצי הסובייטי להגיע למפרץ ה־פרסי במהירות העולה על זו ש־בה מסוגלת ארה"ב להפעיל את כוחותיה באיזור.

„אני סבור, כי על הממשלה לעמוד בתוקף על הדרישה ש־תעלת סואץ תהיה סגורה בפני אניות־מלחמה של כל המעצמות הזרות, כולל אלה של ארה"ב ו־בריה"מ — אמר הסנאטור ג׳קסון.

ניכסון מבטיח להפעיל השפעת ארה"ב למען הפרדת הכוחות בצפון

„ההתקדמות במזה"ת תשפיע על חרם הנפט"

ואשינגטון, 6 (ע"ר, ע"צ ו־יופ"יע). — הנשיא ניכסון הודיע אמש, כי הוא מוכן להעיד על תפקידו בפרשת ווטרגייט.

במסיבת עתונאים ציין מר ניכסון, כי הוא נכון להשיב לשאלות בכתב שיוצגו לו ע"י ועדת הקונגרס. כן הביע את נכונותו להשיב בשבועה לשאלות שיוצגו לו בבית־הלבן ע"י החברים הבכירים בוועדת הקונגרס.

עם זאת הזהיר מר ניכסון, כי לא יהיה מוכן להיחקר בחקירת שתי וערב בבית־הנ, שבו יתנהלו המהל־כים בקשר עם העמדתו למשפט.

מר ניכסון הכחיש את הטענות כאילו סמך ידו על תשלום דמי לא יחרץ ל־7 אנשים שהורשעו על הל־קם בפריצת ווטרגייט.

חבר־מושבעים גדול החליט היום על הגשת כתב־אישום נגד 6 אנשים, ביניהם עוזריו הבכירים של ניכסון ג׳ון ארליכמן וצ׳ארלס קולסון, ב־קשר עם הפריצה למשרדי הפסי־כיאטר של דניאל אלסברג ב־1971.

דמשק, 7 (אי־פי). הנשיא ניכסון שיגר אגרת ברכה לנשיא ליום ה־שנה הי"11 לעלייתה לשלטון של מפלגת הבעת׳.

באיגרת מביע הנשיא ניכסון תק־וה, כי סוריה וארה"ב יוסיפו להת־קדם יחד בדרך אל השלום במזה"ת.

זה אירע באמריקה

סינאטורים סירבו להעלות משכורתם

מחשש לתגובת הקהל

ואשינגטון, 7 (ע"ר). חברי ה־סינאט, החוששים מפני תגובת ה־קהל, דחו הצעת הנשיא ניכסון ל־העלות את משכורותיהם השנתית ב־עשרת אלפי דולר. ברוב 72 נגד 26.

ההצעה היתה מגדילה את משכו־רותיהם השנתיות של הסנטורים מ־42,500 דולר לשנה ל־52,500 דולר, תוך 3 שנים.

ניו־יורק, 7 (עסט"א). הג׳וינט החליט להקציב מיליון דולר לישי־בות בישראל, ב־1974.

בגליון זה 22 עמודים בצרוף המוסף השבועי בן 32 עמ׳

ישראל רואה בחומרה הודעת גרומיקו־אסד

מוסקבה מעוניינת להעביר במהירות לז׳נבה את המו"מ להפרדת הכוחות עם סוריה

מאת מתי גולן
סופר המדיני של „הארץ"

בירושלים מתייחסים בחומרה רבה להודעה המשותפת הסורית־רוסית שפורסמה אתמול בדמשק עם סיום ביקורו שם של שר־ה־חוץ הסובייטי, אנדריי גרומיקו. ב־מיוחד גורם דאגה הסעיף בהודעה המעניק לגיטימציה לסוריה לנ־קוט בכל האמצעים כדי להחזיר לעצמה את השטחים שנכבשו ע"י ישראל, כולל רמת־הגולן.

הודעות משותפות מסוג זה אמנם פורסמו בעבר, אולם השוני של הר־דעה זו הוא בכך, שהיא מתפרסמת לאחר הפסקת־האש ובעיצומם של ה־מאמצים להשגת הסכם הפרדת כו־חות.

משקיפים בכירים בירושלים מפר־שים את ההודעה (ראה בידיעה נפ־רדת) ככניסת מוסקבה כגורם פעיל במו"מ על הפרדת הכוחות. התפת־חות זו, חוששים המשקיפים, הד־חוף את שליטי דמשק לעמדות קי־צוניות, שיקשו על התקדמות בדרך להסכם. לדעת המשקיפים, הבהיר ג־רומיקו לנשיא חאפז אסד, כי רק ע"י הקשחת עמדותיו, בתמיכת מוס־קבה, יוכל להשיג הישגים ממשיים במו"מ. כשלב ראשון, סבורים ה־משקיפים, מעוניינת מוסקבה להע־ביר במהירות האפשרית את המו"מ לז׳נבה או למקום אחר בו תוכל להיות מעורבת באופן פעיל.

עם זאת אין סבורים בירושלים, כי התערבות מוסקבה תביא לשי־פור המהלכים של המו"מ. הערכה זו מבוססת על הלחץ הגובר של מדינות הנפט הערביות, ומצרים, המעוני־נות להפיג את המתיחות באזור. מדינות אלה, סבורים המשקיפים, יפעילו על סוריה לחץ למתן את עמ־דותיה כדי להגיע להסכם עם יש־ראל, שיפתח את הדרך לשיחות ז׳נ־בה.

(סוף בעמוד 2, טור 7)

שר־החוץ הסובייטי אנדריי גרומיקו (משמאל), בפגישתו עם נשיא סוריה חאפז אסד, ביום ד׳ בדמשק, לפני שובו למוסקבה. (צילום ראדיו של אי.פי.)

בהודעה משותפת בתום ביקור גרומיקו:

בריה"מ וסוריה מזהירות מסכנת התפוצצות באיזור

„לסוריה שמורה הזכות להפעיל כל האמצעים לשחרור אדמתה" ✶ „הסכם ההפרדה — צעד ראשון לנסיגה מלאה מכל השטחים, בהתאם ללוח־זמנים קבוע" ✶ גרומיקו שב למוסקבה

דמשק, 7 (ע"ר, ע"צ). בריה"מ וסוריה הזהירו היום מפני סכנה של „התפוצצות חדשה", שתאיים על השלום והביטחון במזה"ת ו־בעולם וקרא, כי לסוריה שמורה הזכות להפעיל את כל האמצעים כדי לשחרר את אדמתה הכבושה.

האמירה כלולה בהצהרה משותפת שפורסמה כאן בתום שני סיבובי שי־חות שקיים שר החוץ הסובייטי.

גרומיקו חזר אתמול למוסקבה, כשעתיים לפני כן נפגש פעם נוספת עם יאסר ערפאת, שחזר מקהיר ל־דמשק.

בהודעה נאמר, כי בשיחותיהם „ייחסו נציגי סוריה ובריה"מ השי־בות מיוחדת להתפתחויות לאחר מל־חמת אוקטובר".

„שני הצדדים חזרו ואישרו שכי־נון שלום צודק ובר־קיימא במזה"ת לא יהיה אפשרי אלא אם תיסוג יש־ראל מכל השטחים הכבושים ואם יובטחו הזכויות הלגיטימיות של ה־עם הפלשתיני".

שני הצדדים „חזרו ואישרו את עמדתם התקיפה שכל הסכם על הפ־רדת כוחות יהווה צעד ראשון לנסי־גה ישראלית מלאה מכל השטחים ה־

(סוף בעמוד 2, טור 7)

4 גופות של יהודיות סוריות נתגלו בגבול סוריה – לבנון

ביירות, 7 (אי. פי.). גופותיהן של 4 נשים יהודיות סוריות נמצאו ב־יום ב׳ ליד הגבול בין סוריה לל־בנון — מסרה היום סוכנות ידיעות לבנונית.

הגופות הועברו לדמשק ובחקירה נתגלה שהן יהודיות, אך זהותן לא נמסרה לפירסום.

נוסעים שהגיעו לביירות מדמשק דיווחו, כי בעקבות הידיעה הת־קיימה הפגנה של נשים יהודיות מן הקהילה היהודית בדמשק. משלחת נשים ביקשה להיפגש עם נשיא סו־ריה, אך בקשתן נדחתה.

נמסר, כי שלטונות סוריה חוק־רים בפרשה.

מטוס טורקי נחת נחיתת־אונס בלונדון

לונדון, 7 (ע"ר). מטוס די־סי־10 טורקי ובו 137 נוסעים נחת היום כאן נחיתת־אונס — 4 ימים בלבד לאחר שמטוס טורקי דומה התרסק ליד פאריס באסון בו ניספו כל 346 הנוסעים ואנשי הצוות.

ארון ושומן — לאקדמיה הצרפתית

מאת אליהו מאייכי, סופר „הארץ" בצרפת

פאריס, 7 (מיוחד ל„הארץ"). — האקדמיה הצרפתית החליטה היום לצרף לשורות חבריה את ההיסטו־ריון היהודי רובאר ארון וכן את מי שהיה שר־החוץ מוריס שומאן (ש־במקורו היה יהודי).

הצטרפות המפד"ל לממשלה – בספק

בי"ד של המפד"ל החליט להעביר את ההכרעה למרכז ✶ ורהפטיג לא ישתתף בממשלה ✶ משבר עם ברעם במפלגת־העבודה

מאת דן כספי
סופר „הארץ"

הצטרפות המפד"ל לממשלה הועמדה אתמול שוב בסימן שא־לה חמור, למרות החלטת הוע־ה"פ המאוחד של המפד"ל וה־פועל־המזרחי, שאישר אתמול את החלטת ההנהלה על הצטר־פות.

מכל מקום, לא נראה אפשרי ש־ביום א׳, בשעת הצגת הממשלה ה־חדשה בכנסת, תוכל גב׳ מאיר להצ־יג ממשלה בהשתתפות שרי ה־מפד"ל.

התפתחות זו חלה אתמול אחה"צ כאשר הוציא בי"ד העליון של ה־מפד"ל צו המבטל בעצם את החל־טת הועה"פ ומחייב כינוס מרכז ה־מפלגה שיכריע בשאלת הצטרפות ל־ממשלה. ההחלטה בועה"פ נתקבלה בהצבעה חשאית ברוב של 93 קולות נגד 69 ו־9 נמנעים — רוב קטן מן המצופה לפי חלוקה סיעתית. קיים ספק חמור אם המרכז, שבו 525 חברים, יחליט על הצטרפות לקוא־ליציה, לאחר שבתנועה קיימת תנ־סיסה המורה בנושא זה.

צו בית־הדין

הצו הוצא לאחר שראשי חוגי ה־צעירים במפד"ל פנו לבי"ד בצעד־מה עליה חתמו 175 חברי המרכז — מספר גדול בהרבה מן הדרוש בחוקה. ראשי המפד"ל התעלמו מ־בקשה זו וכינסו אתמול בבוקר את הועה"פ, שהוא גוף מצומצם יותר ונתון יותר לשליטת ראשי הסיעות במפלגה.

לפי בקשת הצעירים, הוציא בי"ד צו בו הורה לכנס את מרכז המפ־ד"ל לדיון הכרעה בשאלת הצ־טרפות לממשלה ובמידה ותקבל הח־

(הסוף בעמוד 2, טור 5)

ורהפטיג המר בורג רפאל

הליכוד יעלה בכנסת צורת שובם של דיין ופרס לממשלה

הדיון בכנסת ביום א׳, בו תוצג הממשלה יימשך 7 שעות ✶ צפוי ויכוח ער

מאת דן מרגלית
...רי הפרלמנטארי של „הארץ"

...יאה, כי בכוונת סיעת הלי־... להביא את צורת שובם של ...רים דיין ופרס לממשלה לדיון

(ראה מאמר ראשי בעמ׳ 9)

...יאה, וכי עניין זה יתפוס חלק הדיון שיתקיים ביום א׳ ב־...יאת הכנסת עם הצגת הממש־ הה החדשה.

...י"ר הליכוד מנחם בגין, מתח ב־...בה סיעתו בכנסת ביקורת על ...ממשלה עיכבה מהן מידע על ה־... ובעיקר על כך שקשרה את ה־...צה הביטחונית עם הידיעה המפ־...ית אשר הקלה על הגב׳ גולדה ...ר במפלגתה. עם זאת התייחס ... הליכוד בהודיות ובגינגון כאר־... לכל מה שקשור בצד הביטחוני ... המידע החדש על הנעשה בגבול

הסורי. הח"כ בגין אף העיר — כאשר שמע מפי כמה משתתפים ב־דיון, כי נעשה מעשה „תועבה" ע"י המפרך — כי „יש מילים אחרות בתנ"ך".

הדיון בסיעת הליכוד הביע ח"כ בנימין הלוי את דעתו, כי ההתפת־

(הסוף בעמוד 2, טור 5)

סין מציעה הכשרת תעלת סואץ לשיט

מאת רפאל רוטשטיין
סופר „הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק 7 (מיוחד ל„הארץ"). סין הציעה לסייע למצרים להכשיר את תעלת סואץ. נראה שההצעה הסינית הועלתה לא־מכבר בלאחור שבספט־טאן בעת שדיפלומט סיני נפגש עם הנשיא סאדאת. לפי ההצעה יופעלו מהנדסים סיניים וציוד חפירה וציוד אחר מסין.

סין מעוניינת בעיסקה זו כמיבצע־ תעמולה בולט, בדומה למיבצע הנחת המסילה בין טאנזניה לזאמביה.

ידלין, בלשכת עבודה:

משל המועמד היחיד לתפקיד מזכיר ההסת׳

מאת סופר „הארץ"
לעניני מפלגות

מר ירוחם משל הוא כעת המועמד היחיד של מפלגת־העבודה לתפקיד מזכיר ההסתדרות — על כך הודיע אתמול בישיבת לשכת מפלגת־הע־בודה, מזכ"ל המפלגה, ח"כ אהרון ידלין.

הלשכה דנה בהכנות לוועידת ה־הסתדרות שתיפתח ביום ב׳ בירו־שלים. ח"כ ידלין מסר את תוצאות התשובה להצעה שהועלתה בישיבה לבחור במועמד המפלגה למזכיר ה־הסתדרות עוד לפני כינוס הוועידה.

עתון ביירותי המקורב למחבלים:

קהיר ומוסקבה התחייבו ששטחי הגדה לא יוחזרו לחוסיין

„גרומיקו גילה הבנה מלאה לעמדה הפלשתינית"

...יירות, 7 (ע"ר). מצרים ובריה"מ ...התחייבו שהשטחים הפלש־...ים לא יוחזרו לירדן — מוסר ... העתון „אל מוחרר", ...עתון, המקורב למחבלים, כצ־... כי התחייבות נמסרה ליאסר ...את, בביקורו בקהיר.

לדברי העתון התחייבו שתי המדי־נות ש„מדינה פלשתינית או כל חלק ממנה לא תוחזר לחוסיין ולא תהיה קשורה באיזו צורה שהיא עם המשטר הירדני".

גרומיקו הודיע לערפאת שבריה"מ תומכת ללא הסתייגות באירגון ל־שיחרור פלשתין, „כדי שאירגון זה יוכל להמשיך במאבק ולהשיג את מטרות הפלשתינים".

עוד כותב העתון, כי ערפאת מצי־דו הזהיר לפני גרומיקו שאירגונו לא יסתפק בפחות מאשר „ממכות לאומית, דמוקרטית, על אדמת פלס־תין או על כל חלק מאדמה זו ש־ישוחרר. שכה משוחרר לא יקבע בכרסקפטיה לא־מפריאליזם, לציו־נות ולריאקציה, אלא כבסיס לשיחרור הכרינוריה הנתונה עדיין לכיבוש".

לדברי העתון גילה גרומיקו „הב־נה מלאה" לעמדה הפלשתינית, וה־ביע תקוה שאירגוני החבלה יגבשו עמדה מאוחדת, בהקדם האפשרי.

הרצוג דחה ההצעה להיות מנכ"ל רשות השידור

מאת סופר „הארץ"
בירושלים

...(מ"ל) חיים הרצוג הודיע ...נה לשר החינוך והתרבות יג־אלון, כי אינו נכונה להצעתו ... מועמד למנכ"ל רשות השידור. ... אלון הציע זאת למר הרצוג ...ה לפני כמה שבועות. מר הר־... אמר אתמול לסופר „הארץ", כי ...נבע „מטעמים אישיים". ...ונת המנכ"ל הנוכחי של רשות ...ר, מר שמואל אלמוג, מסתיימת

(הסוף בעמוד 2, טור 3)

צה"ל והצבא הסורי נמצאים במצב כוננות

מאת סופרו הצבאי של „הארץ"

בחזית רמת־הגולן שורר את־מול שקט, אך נראה, כי בעיק־בות ההכרזות הרבות על התער־ערות המצב הביטחוני, נמצאים עתה שני הצבאות — צה"ל ו־הצבא הסורי — במצב של כונ־נות.

בין צעדי הכוננות שנקט צה"ל — הגבלת תנועת כלי־רכב ברמת־הגולן והוראות מיוחדות לתושבי הישובים ברמה.

מסתבר, כי הידיעות על כוננות בצבא הסורי וכוונות תוקפניות, מת־יחסות לאפשרות שהסורים ינסו לת־קוף לקראת שיחות ההפרדה עם יש־ראל, במטרה לחזק את מעמדם, או במקרה שהשיחות ייכשלו. אפשרות כזו נודעה גם לאמריקאים, אך נר־אה, כי דאגת ואשינגטון פחותה מזו של ישראל.

(ע). כמה מתושבי רמת הגולן תמהו על כך שעל מצב החירום נו־דע להם משידורי הרדיו ולא מפי גורמי צה"ל באיזור. היו גם שציינו, כי הם שמעו על הכוננות והמתיחות בפעם הראשונה מפי עתונאים ש־שאלום על כך.

חרף המתיחות התקיימו בכל יי־שובי רמת הגולן מסיבות חג הפורים.

סילאסוואו: אם כוח ישראלי או מצרי ייכנס לאיזור החיץ – נפעיל כוח

איזור החיץ מאוייש ע"י כ־2,000 חיילים — ויוגבר

איזור החיץ בסיני, 7 (יופ"יע). מפקד כוח־החירום בבוה"ת אמר היום, כי חיילים, המוצבים עתה בין המצרים והישראלים, יפעילו כוח כדי להפריד בין הצדדים, אם יהיה צורך בכך. לויטננט גנרל אנסיו סילאסוואו כפינלנד, המפקד על ה־כוח המורכב מקצינים וחיילים של 13 מדינות, השמיע דברים אלה במסיבת־עתונאים באיזור החיץ המשתרע לאורך 175 ק"מ מהים־התיכון בצפון עד למפרץ סואץ בדרום.

סילאסוואו הצביע על העובדה, ש־כוח־החירום מוצב בצורה יעילה ב־איזור החיץ הנוכחי: „מצב זה יקל עליו במידה רבה לכלא את שלי־חותו ולמנוע הפרות הפסקת־האש".

כשנשאל מה יקרה אם כוחות אחד הצדדים ייכנסו לאיזור החיץ, אמר סילאסוואו: „כפי שאתם יודעים, קובע המנדט של כוח־החירום שעליו להגן על עמדותיו בכוח. כמובן ש־אנו נפעיל את כל דרכי השלום, כדי שהצדדים ייצאו מתוך לאיזור החיץ. אם כל דבר אחר לא יעזור, יופעל כוח".

עוד אמר סילאסוואו, כי חיל־החירום של האו"ם מצויד אך ורק בנשק קל. מקלעים הם הנשק הכבד ביותר העומד לרשותו.

„אך במצב זה, לא עוצמת הנשק היא הקובעת — אלא הכוח המוסרי של האו"ם ומשקלה של מועצת־הביטחון".

הוא ציין, כי איזור החיץ מאוייש עתה ע"י כ־2,000 חיילים ותוך כמה שבועות יוגדל הכוח באיזור.

איזור החיץ מסומן על הקרקע בחביות צבועות בשחור, המוצבות במרחק 250 מ׳ אחת מן השנייה.

גנרל סילאסוואו

מזג האוויר

מעונן חלקית בדרך כלל, וייתכן גשם מקומי בצפון הארץ. מידות ה־חום היום: ירושלים 19 עד 15 מע־לות, ת"א 10 עד 19, חיפה 12 עד 20, רמת־הגולן 5 עד 11, צפת 8 עד 13, יריחו 9 עד 23, טבריה 12 עד 23, באר־שבע 8 עד 18, אילת 14 עד 24, מפרץ שלמה 17 עד 24 מעלות.

דלת ניקוטין בעישון עשירת טעם וארומה

עם אירופה לכל מקום

...יבות טכניות כרוכים שני ...קי העתון יחד.
...להפריד ביניהם ולקרוא העתון כרגיל, ...דים 9—16 הנכנאים באמ־ ... העתון ולהעבירם לאחור. ...נואר בציור.

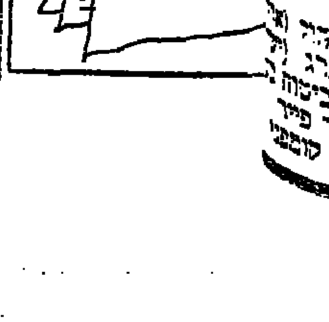

من الأصل

مكذامن الأصل

הכרזה על סיום חרם הנפט צפוייה בכנס השרים

„נשק הנפט פעל יותר מהרצוי לערבים"

מאת רפאל רוזנצוויג
סופר „הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק, 7 (מיוחד ל„הארץ"). מצפים שבכנס שרי הנפט הער־ביים שייפתח ביום א' בקהיר, יוכרז על סיום חרם הנפט הערבי. ממשלת ניכסון תולה תקוות ר־בות בכך, מאחר שכמעט כל מדי־נות הנפט הערביות הסכימו להש־תתף בכנס ושר הנפט הסעודי קרא השבוע לשים קץ להרם, ש־כבר מילא את מטרתו. הנשיא ניכסון אמר אמש, שהדיפלומטיה האמריקאית במזה"ת השפיע ב־הכרזה על הערבים לשים קץ ל־אמברגו (ראה גם ידיעה נפרדת).

חוגים של ענף הנפט בארה"ב ס־בורים לצומת זאת, שעל אף ההכר־זה הסעודית, אין סיכוי שריאד תמ־כים להסיר את החרם לפני שתושג התקדמות ממשית בהזית הס־סורית. חוגים אלה מפקפקים בכך אם מחיר הנפט יירד ל־7 דולר ל־חבית אף־על־פי שמחיר הנפט ירד בשבוע שעבר בעת עיסקה שנחתמה בכווית, ל־8—9 דולר החבית.

מומחי נפט אמריקאיים אומרים, שנשק־הנפט הערבי פעל יותר מ־שהיה רצוי לערבים וכתוצאה מכך ירד הביקוש לנפט בעולם לאחר שהמדינות צימצמו את צריכתן. אר־צות הנפט הערביות הגבירו את תפוקת הנפט בתקופת החרם.

מומחים אלה אומרים שבעתיד ירוצו לארה"ב יותר נפט ממקורות לא־ערביים ומחירו יירד. אך ממשלת ניכסון לא מעוניינת שהמחיר יירד יותר מדי, שמא ישפיע הדבר להפ־רית המאמצים במציאת מקורות אנרגיה אלטרנטיביים.

(יו. פי., אי. פי. ע"ר וע"צ). שרי הנפט של ארגון אפיק ייוועדו ב־וינה ב־16 בח. ז., כדי לקבוע מחירי נפט לרבע השני של 1974. כן ידונו בהקמת קרן סיוע למדינות המתפת־חות שנפגעו מהתייקרות הנפט.

מלונדון נמסר, שארצות ה־נפט הערביות מתכוונות להור־היר את ממשלת הלייבור, כי בריטניה תיכלל ב„רשימת ה־ארצות הלא־ידידותיות" אם ה־ממשלה החדשה לא תוכיח עמ־דה פרו־ערבית.

ר"ם לבנון אמר הערב בביירות, כי חרם הנפט נגד ארה"ב והולנד לא יוסר בקרוב. דברים אלה אמר לאחר פגישתו עם שר־החוץ הסעודי המבקר בביירות.

שר הנפט של כווית אמר כי ועיי־דת הנפט לא תיפתח ביום א' אלא ביום ד' ותיערך לא בקהיר אלא ב־טריפולי. ידיעה דומה מסרה סוכ־נות הידיעות של לוב.

קיסינג'ר תובע לשים קץ להגבלות הסחר על בריה"מ

ואשינגטון, 7 (ע"ר). שר־החוץ האמריקאי קרא היום לקונגרס לשים קץ להגבלות על הסחר עם בריה"מ. ד"ר קיסינג'ר אמר, כי הגבלות אלה מעמידות בסכנה את הפגת ה־מתיחות עם הסובייטים ועלולות לב־רום להתלקחות גרעינית.

ד"ר קיסינג'ר השמיע קריאה במ־רצת לוועדת־הכספים של הסינאט להסיר את ההגבלות המוטלות על הסחר התקין עם בריה"מ, הכלולות בחוק לעניני סחר שאושר ע"י בית הנבחרים.

ביה"נ נתן את קולו למניעת מילות נוחים ולאי־הפחתת המכסים לגבי בריה"מ, עד שמוסקבה תבטל את צעדיה נגד הגירת יהודים.

ד"ר קיסינג'ר אמר, שהוא משמיע דברים אלה גם כהיסטוריון וכיהודי שקרוב ללבו במיוחד סבלן של קבוצות מיעוט.

ד"ר קיסינג'ר הביע מידה של אי־שביעות רצון ממדיניות ההגירה ב־יחס ליהודי בריה"מ. אף־על־פי־כן אמר, עומדת בעינה העובדה שה־הגירה הגיעה בשנות ה־70 עד ל־2.500 לחודש.

בואתיקן חוששים ממעטפות־נפץ

קרית הואתיקן, 7 (יופ"ע). משרד הדואר של הואתיקן שלח היום מכתב חוזר לכל החשמנים והבמרים הגו־הים מפני מעטפות נפץ.

החוזר נשלח לאחר שמשרד־הדואר של הואתיקן קיבל אזהרה ממשרד־הדואר הספרדי.

יב״י

כוסי הני האחיך:
אליהו שראל אהרן (הנ״ד)
בנך כמם
של האינטרס האמריקאי!
האנון

אין
אינלי שירים
שירים אהבה מלחמה
אינלי שירים
המונים כלים מלחמה
אינלי שירים
הגורלים הים אדם
הפצצי הגורלים
ישלי שירים
הקורצים הצים הקלים
את פני הכבשן

(מ.)

מסתיימת שביתת הכורים

בריטניה חוזרת לשבוע עבודה בן 5 ימים

לונדון, 7 (יופ"ע וע"ר). החל מיום ד' (היום) בחצות יונהג שוב שבוע עבודה בן 5 ימים בברי־טניה.

השיבה לתנאי עבודה רגילים הת־אפשרה בעיקבות יישוב הסיכסוך עם כורי הפחם.

עם זאת קראה ממשלת הלייבור לחסוך בחשמל.

איגוד הכורים הסכים אמש לסיום שביתת פועלי המיכרות החל מיום א', לאחר שבכירים בין הכורים ל־מועצת־הפחם הוסכם להוסיף לעוב־די המיכרות 100 מיליון ליי"ש לשנה.

בבורסה חלה תחילה עליית שערי מניות קלה, כאשר נודע, כי שבוע העבודה יוארך שוב ל־5 ימים, ו־אילו אח"כ חלה ירידה במחירים, כשהציבור החל לחשוש מפני ההשר־פעה האינפלציונית של תוספת ה־שכר לכורים.

יחיד מועצת הפחם הבריטית, דאריק עזרא (משמאל), לוחץ ידו של ג'ו גרומלי, נשיא אי־גוד עובדי המיכרות בבריטניה, עם סיום המו"מ ביניהם שנמשך 12 שעות ואשר בעיקבותיו ישו־בו הכורים לעבודה.
(צילום רויטר של אי.פי.)

שביתה כללית שיתקה את בירת אתיופיה

המשטרה תקפה סטודנטים בגז מדמיע

אדיס־אבבה, 7 (יופ"ע, ע"ר וע"צ). שביתה כללית שיתקה ה־יום את בירת אתיופיה, הסכה את מרכז העסקים שלה לעיר־רפאים ושיתקה את כל השירותים הצי־בוריים.

מנהיגי איגודי הפועלים טענו, כי השביתה הוכתרה בהצלחה רבה, סטו־דנטים סובבו בחוצות חדשו במקה־לה את התפטרות ראש הממשלה ה־חדש והנהגת רפורמות מקיפות. ה־משטרה הרסה את הקבוצה הגדולה ביותר ליד הקמפוס שבמרכז העיר, בגן מדמיע. אלפי אנשים יצאו לר־חובות כדי להפגין את תמיכתם ב־פועלים השובתים.

הפדרציה של האיגודים המקצו־עיים, המונה 85,000 עובדים, אירג־נה את השביתה הכללית הראשונה בהיסטוריה של אתיופיה למען הע־לאת המשכורות ורפורמות אחרות.

דובר האיגודים אמר: „שיחות מת־נהלות עתה עם הממשלה. אני מקווה שאפשר יהיה ליישב את השביתה במהרה — אולי תוך 4—5 ימים".

הקיסר היילה סלאסי בן ה־81 נסע היום לכיכר־השוק ההומה של אדיס־אבבה וחילק כספים לעניים.

הקיסר המזוקן, קטן הקומה, נסע לשוק במכוניתו המפוארת ופתח את חלון המכונית כדי למסור שטרי־כסף לקבצנים שהיו מכונסים במקום, לקול תשואות ההמונים. מאחורי מ־כוניתו של הקיסר נסעה מכונית אחרת ובה שומרי ראשו.

טא"ס: פרובוקציה ישראלית — לצרכי פנים

מאת אליהו זהבי
סופר „הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן, 7 (מיוחד ל„הארץ"). סוכנות טא"ס הגדירה היום את ה־ידיעות מישראל על ריכוז כחות בגולן כ„פרובוקציה שנועדה הן ל־צרכי פנים בישראל והן כדי להבל בשיחות להפרדת הכחות בחזית ה־סורית". בהודעת טא"ס צויין, כי אפילו המטכ"ל של צה"ל הודיע ש־שקט שורר בגולן.

משקיפים מסקנדינביה סבורים, כי בשל הידיעות על המתיחות בגבול הסורי־ישראלי עיכב גרומיקו את שובו מדמשק למוסקבה ביממה אחת.

ביקור גרומיקו גרם להקשחה

מאת ארתור כהן,
סופר „הארץ" בשוויץ

בזל, 7 (מיוחד ל„הארץ"). בשוויץ אין מוציאים מכלל אפשרות שבי־קור גרומיקו בדמשק גרם להקשחת המדיניות הסורית עקב השאיפה ה־סובייטית לצמצם את יוקרת קי־סינג'ר במזה"ת.

עם זאת סבורים שהאפשרות ל־התחדשות פעולות האיבה בחזית הסורית קלושה ביותר ועל הידיעות הדרמטיות מישראל על המתיחות בגבול הסורי משקיפים כאן בספק־נות.

חברי המשלחת האמריקאית לוועי־דת זינבה סיפרו, כי ד"ר קיסינג'ר הודאג במידה רבה מן הקשיים ה־פוליטיים בישראל לפני הקמת ה־ממשלה והאפשרות שהליכוד יצטרף לשילטון. מקורות אלה נמנעו מל־הגיב על ידיעות עקשניות שכבר הושג הסכם־שבשתיקה על נסיגה נוספת של צה"ל בסיני.

ישראל רואה

(סוף מעמוד 1)

מכל מקום, לא חל לפי שעה כל שינוי בתכנית של ביקורי משלחות מישראל וסוריה בואשינגטון בש־בועיים הקרובים. בהתאם לסיכום ש־הושג עם ד"ר קיסינג'ר בדמשק, יגיע תחילה השליח הישראלי ואחריו ה־סורי. עם זאת אין ייתכן, שבמשך תקופה מסויימת ישהו שני השלי־חים בואשינגטון באותה עת ויגהלו מו"מ באמצעות קיסינג'ר.

תנה

אם בשיחות בואשינגטון יתברר שיש בסיס להמשך המו"מ, עשוי ד"ר קיסינג'ר לחזור לביקור נוסף באזור עוד בסוף החודש, לאחר ביקורו ה־צפוי במוסקבה.

לגבי הנציגות הישראלית לשיחות בואשינגטון עדיין לא נקבע דבר. שאלה זו תוכרע ע"י הממשלה ב־ישיבתה הראשונה, שתתקיים כנראה ביום א', לאחר הצגתה בכנסת, או ביום ב' בבוקר. הממשלה תצטרך להחליט גם על התכנית המפורטת שיקח עמו הנציג הישראלי לואשינג־טון.

לפי רמזים מדמשק, נראה, כי ש־ליטיה אינם מתכוונים לשגר לואש־ינגטון נציג בדרג של שר, אלא קצין צבא בכיר. עמדת הסורים ב־עניין זה אינה מחייבת את ישראל, אולם נראה שבמקרה כזה עשוייה גם ישראל להחליט על שיגור קצין ב־כיר, ולא את שר־הביטחון.

בסוף השבוע הבא יבקר בואשינג־טון שר־החוץ אבא אבן ויפגש שם עם קיסינג'ר. אין כוונה לדון בשי־חות אלה על הבעיות מהותיות להפ־רדת הכחות, אלא על המיסגרת של המשך המו"מ. ייתכן שמר אבן יא־ריך את שהותו בואשינגטון וימשיך שם בשיחות יחד עם האישיות הצ־באית שתגיע מישראל.

בריה"מ וסוריה

(סוף מעמוד 1)

ערביים הכבושים, בהתאם ללוח־זמ־נים קבוע". הסכם זה „חייב להוות חלק בלתי־נפרד של הסדר מלא וצו־דק במזה"ת".

שני הצדדים הסכימו שאם יותע־מו מעקרונות בסיסיים אלה, מהעור־רת סכנה של התפוצצות חדשה, ש־עלולה להיות בעלת השלכות רצי־ניות על השלום והביטחון באיזור ובעולם כולו".

סוריה ובריה"מ מדגישות את ה־חשיבות שיש לייחס להשתתפות ב־ריה"מ בכל המאמצים לכונן שלום צודק במזה"ת.

בהודעה משבחת בריה"מ את ע־מידתו האיתנה של צבא סוריה ב־מלחמת אוקטובר. בריה"מ מעלה גם על נס את הסולידריות הערבית ש־באה לביטוי במלחמה זו.

בריה"מ וסוריה מצהירות, כי מגוי וגמור עמן לבצר את היחסים הידי־דותיים ביניהן, על יסוד כיבוד הידי־בונות הלאומית ואי־התערבות ב־עניינים פנימיים.

שר־החוץ הסורי עבדול חאלים ח־דאם נענה להזמנת גרומיקו ויבקר בבריה"מ.

נשיא סוריה, חאפז' אסד, ישמיע ביום ו' (היום) „נאום השובר" לרגל יום־השנה ה־11 לעליית הבעת' ל־שילטון — מוסרים היום עתוני דמשק.

חוסיין יודיע

(סוף מעמ' 1)

באירגון השיחרור הפלשתיני כמייצג הבלעדי של הפלשתינים.

„הקש ששבר את גב הגמל", צי־נו אותם שרים, הוא החלטת ועידת המדינות המוסלמיות בלאהור להכיר רשמית באש"פ. נימוק נוסף שהשר־פיע על חוסיין, אמרו, הוא הקנאה ואי־האהדה העוברת כלפי המלך ולמשטרו בבדה המערבית מאז מל־חמת יום הכיפורים.

השרים סיפרו, כי בני משפחת המלוכה ומקורבי המלך לוחצים עליו כבר זמן רב לוותר על הגדה, „כדי למנוע צרות מיותרות מעצמנו".

הם הוסיפו, כי חוסיין מתכוון להודיע על החלטתו זו גם לנשיא סאדאת, בדרכו חזרה מואשינגטון.

גורמים המקורבים לבית־המלוכה ההאשמי בירושלים המזרחית אמרו אתמול, כי אם ידיעה זו נכונה, הדבר מהווה הפתעה מבצעית וד־תפנית חדה במדיניות חוסיין, אשר עד כה דבק במדיניות של התקר־בות לגדה המערבית, מתוך רצון להחזירה למלכותו בעתיד.

מפ"ם תובעת שר שלישי; תוך 3 חודשים „תסיק מסקנות"

„אולם, לא ייעשו צעדים שיסכנו את הממשלה"

מאת חביב כנען,
סופר „הארץ"

השתתפות מפ"ם בממשלה החד־שה של הגב' גולדה מאיר מתחיל בסימן של ברוגז בגלל סירוב מפ־לגת־העבודה לתת למפ"ם שר שלי־שי בממשלה, אחרי שליש זכו ב־שרים והמפד"ל ב־4.

מרכז מפ"ם שהתכנס אתמול ת"א קבע, כי ברוגז זה יימשך ו חדשים ותוך תקופה זו לא יש נציגי מפ"ם במוסדות המערך ב סת. אם לא יתמנה שר שלישי ב שלה תוך תקופה זו — יחליט ה כז על המסקנות המתבקשות ; יחד עם זאת הוחלט „במצב ה גי הנוכחי לא ייעשו צעדים ה נים את קיום הממשלה". אך חודשיים מגוי עם מפ"ם — א הייגה תביעתה — „לפעול לפי נתה והחלטתה".

בין המשתתפים בוויכוח היו העלו הצעה להפסיק את שיתוף פעולה עם מפלגת־העבודה.

המרכז בחר אתמול ב־3 ח לוועדה המרכזת של ההסתדרות עד המסך כהונתו של מר צבי זון כחבר הוועדה המרכזת פה אחד, באבקו 5 מועמדים של המקומות האחרים. בהצבעה זו נבחרו ברוב גדול נפתלי בן־וקובה ויל מקיבוץ נגבה.

מת ד"ר בן־יוסף, ממגיני תל־חי

(ע). — ד"ר אברהם בן יוסף, מאחרוני מגיני תל־חי ב־1921, מת אתמול בבי"ח הלל יפה בחדרה.

המנוח חי עד 1934 בגליל ומאותה שנה התגורר באזור פרדס־חנה ו היה רופא ומדריכי בסביבה. היה פעיל בחיים הציבוריים במושבה ומ־חוצה לה.

הלווייתו תהיה ביום א' ב־12 ב־צהרים בתל־חי.

סמ"ל שמאי טייכר מת מפצעיו

חייל צה"ל מת"א, סמל שמאי טייכר, בן 23, שנפצע במלחמת יום הכיפורים ב־17.10.73 בקרבות עם המצרים באזור הג'ידי בסיני, מת היום מפצעיו.

ניכסון מוכן להשיב לוועדה אך לא להיחקר בביה"נ

יוגש כתב־אישום נגד עוזריו הבכירים

ואשינגטון, 7 (ע"ר ויופ"ע). הנשיא ניכסון הכריז אמש, כי ארה"ב תפעיל את מלוא השפע־תה כדי להביא בהקדם האפשרי להפרדת הכוחות הישראליים־סוריים.

במסיבת עתונאים אמר הנשיא, כי חלה התקדמות בחזית הדיפלומטית בקשר להפרדת הכחות וכי נציגי שתי המדינות יבואו לואשינגטון תוך שבועיים, כדי לדון בהפרדת הכחות ברמת־הגולן.

אין ספק, שהתקדמות בזירה ה־דיפלומטית במזה"ת תשפיע בצורה קונסטרוקטיבית על חרם הנפט ה־ערבי נגד ארה"ב. הסעים הנשיא.

עם זאת סירב מר ניכסון לחזור על התנבאויות קודמות, לפיהן יוסר האמברגו בקרוב, בציינו שעניין זה יש להשאיר להכרעת המדינות ה־מפיקות נפט, העומדות להיפגש ב־מצרים ביום ב', „מפני שאם מישהו יאמר מה הן עשויות לעשות, עלו־לות מדינות אלה לנהוג בצורה אחרת".

בהקשר זה הוסיף מר ניכסון, כי למצרים „השפעה מסויימת על עני־נים אלה".

במסיבת העתונאים הזכיר הנשיא, כי הפרדת הכחות בסיני בוצעה הלכה למעשה תודות למאמצי ד"ר הנרי קיסינג'ר.

עלייה בניירות־ערך בארצות־הברית

ניו־יורק, 7 (ע"ר). שערי ניירות־הערך בבורסה עלו כאן היום, על בסיס השערות שחרם הנפט הערבי יבוטל בקרוב.

הצטרפות המפד"ל - בספק

(סוף מעמוד 1)

לטה בוועה"פ — להימנע מלפעול לפיה, עד שיחליט המרכז.

לאחר שהצו ניתן, ללא השתתפות הנתבעים, הוא הוצא כצו־ביניים עם קביעת הדיון בהשתתפות הצדדים להיום ב־10 בבוקר. עם זאת טענו אמש בצמרת המפד"ל, כי לאור ה־מצב הפוליטי, „אין כמעט סיכוי ש־ביהמ"ש ישנה את דעתו.

זרהפטיג לא ישתתף

סימן נוסף למשבר החמור הפוקד את המפד"ל סביב שאלת ההצטרפות לממשלה, הי האתמול הודעת שר־הדתות, זרח ורהפטיג, שלא ישתתף בממשלה החדשה, משום שאינו מו־כן להפר את הוראת הרבנים. גם סיעתו, הסיעה המרכזית, החליטה להתנגד להצטרפות לממשלה.

לאור הצהרה זו אין למפד"ל 4 מועמדים לתפקידי השרים שהוע־נקו לה. המועמדים שנשארו הם: יוסף בורג, מיכאל חזני ויצחק רפ־אל. ראשי הצעירים הודיעו גם הם שלא יצטרפו לממשלה, אם יקבלו הצעה כזאת.

הוועד"פ לא בחר אתמול את שרי המפד"ל, כפי שאמור היה לעשות לפי סדר־היום, אלא העביר סמ־כות זו לסיעה בכנסת (גוף של 10 איש, אך לאור התנגדותם של הצעי־רים וורהפטיג — 7 אנשים בלבד). החלטה זו נתקבלה תוך עזיבה הפ־גנתית של האולם ע"י הצעירים ו־חברי הסיעה המרכזית.

הצעירים מאויימים בפילוג

ראשי חוגי הצעירים השמיעו את־מול דעה, כי ההחלטה להצטרף לממ־שלה עלולה להביא לפילוג בסיעה ולפרישת חה"כ זבולון המר ויהו־דה בן־מאיר ממנה.

ביום א' יתכנס מרכז חוגי הצעי־רים, שיחליט על צורת הצבעתם של שני חבריו בכנסת. כנראה תתקבל החלטה המחייבת אותם שלא להצ־ביע בעד הממשלה, דבר העשוי לה־יות לתחילת התהליך של פילוג ב־מפלגה.

הישיבה — על סף התפוצצות

ישיבת הוועה"פ של המפד"ל הי־תה אתמול מן הסוערות בהיסטוריה של המפלגה הזו ועמדה לא־פעם על סף התפוצצות, תוך מהומות ו־תיגרות ידיים.

המהומה פרצה מיד עם פתיחת ה־ישיבה, כאשר ביקש יו"ר הישיבה, רפאל בן־נתן, להגביל את הוויכוח. היא נמשכה כחצי שעה, עד שהודיע יצחק רפאל הודיע על ביטול כוונה זו.

השר בורג וחה"כ בן־מאיר הציגו את שתי העמדות הנוגדות — בעד הצטרפות לממשלה ונגדה. השר בורג, שדיבר תוך הפרעות מתמי־דות, טען שנוסף לנוסחאות בעניין יהודה ושומרון ומיהו יהודי, השיגה המפד"ל ויתורים משמעותיים בעניין חינוך דתי. לעומתו טען בן־מאיר, כי המפד"ל לא השיגה שום דבר משמעותי: לא הקמת ממשלת חי־רום ולא בעניין יהודה ושומרון ומיהו יהודי.

מהומה רבה פרצה כאשר עלה על הבמה הרב חיים דרוקר, ראש ישי־בת אור עציון ומקורב לרב צבי יהודה קוק (הרב קוק עצמו הודיע אתמול על ניתוק יחסיו עם המפד"ל). תוך דברי הרב דרוקר פרצו אנשי סיעת רפאל ולמיפנה אל הבמה, בניסיון להורידו ואילו הצעירים ו־נציגי התנועות התייצבו להגנתו.

ל"ע מברכים את המפד"ל

מזכיל ל"ע, יצחק ברקאי, מסר אתמול הודעה בה הוא מברך את המפד"ל על החלטתה להצטרף ל־ממשלה „גם בלי שינוי חוק מיהו יהודי". מר ברקאי אמר גם, כי לאור הצטרפות המפד"ל לממשלה בתנאים הקיימים, הזוהה ההתנגדות ל"ע ל־דרישות הדתיות מוצדקת.

משבר ברפ"ם

אם כי המאבקים הפנימיים במפל־גת־העבודה סביב כינון קואליציה הסתיימו, התריף בימכה אחרונה המשבר עם חה"כ משה ברעם, הרוגז שלא צורף לממשלה.

חה"כ ברעם הודיע אתמול לחבריו, שלא יעמיד את מועמדותו מחדש לתפקידי יו"ר הסיעה בכנסת ויו"ר הקואליציה. הוא מסר על כך לאחר שיחה בסוגים גבוהים מאוד עם הגב' מאיר.

חה"כ אהרון ידיב הודיע אתמול על הסכמתו לכהן כסר התחבורה. הויסוזיו היו קשורים בספקותיו ה־אישיים לגעל משרד כלכלי. לפי מקורות מצמרת המערך אמר חה"כ ידיב, בשיחתו עם גב' מאיר, ש„ב־עם קודם לו".

משבר אחר פרץ במערך כאשר ראשי מפ"ם הודיעו, כי לאור הלו־קת השרים לל"ע והמפד"ל, הם דו־רשים לעצמם שר שלישי. הם הו־דיעו שאם דרישותם לא תסופק, מפ"ם לא תשתתף פעולה בעבודת בסיעה ובהנהלתה (ראה גם ידיעה נפרדת).

הליכוד יעלה בכנסת

(סוף מעמוד 1)

הות הביטחונית היא רצינית. גם חה"כ שמואל תמיר אמר כך, אך הד־גיש, כי נעשה „מעשה תועבה קר־אליציוני".

שותף לדעתו היה חה"כ אריאל ש־רון, שהדגיש, כי יש לפתוח ביקורת גם על שר הביטחון משה דיין. הוא בעד הגשת תוכניות פוזיטיביות ולא להסתפק בשלילת הצעות הממשלה. מול תקציב הממשלה יש להגיש תק־ציב מטעם האופוזיציה. להפתעת ה־נוכחים, שאחד מהם הגיב בקריאת ביניים, העיר חה"כ שרון, כי על האו־פוזיציה לעבד גם תוכנית טריטוריא־לית עם שירטוט מפות וגבולות חד־שים.

אמנון לין הציע לחדש את הקרי־אה להקמת ממשלת ליכוד. גם חה"כ בגין סבור, כי המסקנה העולה מן האירועים בצפון היא שיש להקים ממשלה רחבה, אבל הוא לא הציע לחדש את היוזמה המפלגתית בעניין זה. חה"כ יוסף תמיר, גדעון פת ועסה גרופר, חשבו שאין צורך ביוזמה מפלגתית כזאת. וחה"כ מנחם ידיד סיפר, כי ידוע לו שחלף זמן רב בין המועד בו קיבלה ישראל את ה־מידע המודיעיני. לבין כינוס הממ־שלה החלטת דיין ופרס להצטרף אליה. חה"כ אליעזר שוסטק העיר, כי מה ששיכנע אותם לחזור לממ־שלה, היו כוונות הכספים של חברי מרכז העבודה לריביהם בתוך ה־ממשלה.

לקראת תום הדיון הציע חבר הכנסת אהוד אולמרט, יצחק מודעי ועקיבא נוף, להודיע מטעם הליכוד, כי הוא מסתייג מן העובדה שהממ־שלה קשרה את הידיעה הביטחונית על המצב בגבול הסורי עם הידיעה המפלגתית על צעדם האחרון של השרים דיין ופרס. חה"כ בגין לא נטה לכך וגם לא חה"כ הלמן שובל.

הדיון בוועדת הכנסת

ועדת הכנסת החליטה להקצות 7 שעות לדיון על הצגת הממשלה ה־חדשה ביום א'. היה זה לאחר ויכוח סוער בין המערך לבין הליכוד, שנת־מך ע"י הסיעות הקטנות. דוברי ה־מערך — ארי אנקוריון, דב זכין ו־משה חרמש — טענו שיש דחיפות באישור הממשלה החדשה ביום א'. משה נסים, אמנון לין ואהוד אולמרט מן הליכוד, טענו, כי אין צורך לכנס את הכנסת במיוחד בפורים וכי שעת החירום לא החלה השבוע, אלא נמ־שכת כבר 3 חודשים. ההחלטה נתקב־לה ברוב של 10 נגד 7. הוויכוח היה מלווה בקריאות ביניים כגון „צדק־נות" ו„צביעות".

ח"כ ש. תמיר שואל את ג. מאיר:

מדוע עוכב כינוס הממשלה אם היה מידע ביטחוני חמור

„אמנם קיימת התרחשות ביטחונית, אך הדבר נוצל לקידום אינטרסים שילטוניים"

מאת סופר „הארץ"
לענייני מפלגות

שאילתה לראש הממשלה, הק־שורה בפירסומים על החרפת ה־מצב הביטחוני וקשרם למהלכים מפלגתיים להקמת הממשלה, הג־גשה אתמול ע"י ח"כ שמואל ת־מיר.

בשאילתה נאמר בין השאר: ביום ד' בבוקר פורסם בשידורי ישראל שהממשלה קיימה דיון בנושא ביט־חוני בהשתתפות שר־הביטחון, ה־רמטכ"ל וראש אגף מודיעין של צה"ל. וכי בעיקבות הדיון נענתה גב' מאיר להחלטת מפלגת־העבודה לחזור בה מהחלטתה להימנע מהר־כבת הממשלה החדשה, בשידורים הבאים נאמר, כי ההתרחשות הבי־טחונית האמורה נוגעת לסוריה ול־גבול הסורי.

בהקשר זה שואל ח"כ תמיר: ב־איזה יום ובאיזו שעה הגיע לידיך, לראשונה, המידע החדש על הגירוה הסורית? באיזו שעה כינסת את הממשלה לדיווח על כך? לאור הלקח המר של מלחמת יום הכיפו־רים, מדוע השהית את כינוס הממ־שלה? לאור העובדה, כי אף נוכח התראות ביטחוניות חמורות יותר שאירעו מאז מלחמת יום־הכפורים, לא מסרו השילטונות לפירסום כל מידע, מהי הסיבה שהפעם פורסמה הידיעה או אושרה לפירסום? ומדוע היא פורסמה לראשונה בהקשר עם החלטה מפלגתית?

בישיבת הוועדה המדינית של ה־מרכז החופשי אמר ח"כ תמיר, כי „בה במידה ששוכנעתי מבדיקת ה־עובדות, שאמנם קיימת התרחשות ביטחונית המחייבת הערות מירבית וכוננות גבוהה בגיזרה הסורית, ב־אותה מידה אין לי כל ספק שנסי־בות ביטחוניות אלו נוצלו באופן מכוער תפול כל מעצורים ע"י צמרת המערך (והמפד"ל) לקידום אינטר־סים שלטוניים, כיתתיים ואישיים".

קיסינג'ר: אי־תיאום ביחסים עם אירופה

ואשינגטון, 7 (יופ"ע, ע"צ ו־אי.פי.), ד"ר הנרי קיסינג'ר אמר היום, כי ארצות השוק האירופי לא הודיעו לו בעוד מועד על החלטתן ליזום ועידה אירופית־ערבית כדי ש־ארה"ב תוכל אף היא להביע את השקפתה בדיון.

ד"ר קיסינג'ר, שהעיד בוועדת־הכספים של הסינאט, אמר, כי החל־טת השוק נתקבלה באורח חד־צדדי. הוא הטעים, שאם נדרש מארה"ב להיוועץ בארצות נאט"ו בשעה שה־קהילה האירופית נמנעת מהתייע־צות עם ארה"ב בנושאים כלכליים בעלי חשיבות לשני הצדדים, סימן שישנו אי־תיאום כלשהו במערכת ה־יחסים.

יחד עם זאת סירב קיסינג'ר לק־שור את נושא הנוכחות הצבאית של ארה"ב באירופה לנושא הסכמי ה־נפט ובעיות כלכליות אחרות הנוג־עות לשני הצדדים.

בחירות השחמט:

ליברזון, גלפר ופרץ צועדים בראש

מאת משה צ'רניאק

הסיבוב השני אמש באליפות ה־שחמט הביא ניצחונות נוספים לליב־רזון, גלפר ופרץ.

רב־האמן ליברזון גבר על צעיר משתתפי התחרות, דוד ברנשטיין. אף הוא עולה חדש. גלפר ניצח את דוב־קין ופרץ את ברזיצקי. צ'רניאק זכה לאליפות ברורה במשחקו עם אורטין, אך טעה בהמשך והפסיד. פרידמן סיים בתיקו עם פלאי ומרט עם צ'יסקוב. כגן התאושש מהפסדו ב־סיבוב הקודם וניצח את רום.

המשחק המרכזי של הסיבוב בין רדשקוביץ לקלדור נידחה למועד א־חר.

לאחר שני סיבובים מובילים לי־ברזון, גלפר ופרץ עם שתי נקודות כ"א.

הסיבוב השלישי יהיה במוצ"ש.

הרצוג דחה

(סוף מעמוד 1)

בסוף החודש. מר אלמוג הודיע, כי אינו מתכוון להמשיך בתפקידו, כהונת מנכ"ל רשות־השידור היא לקדנציה של 5 שנים.

בהתאם לחוק רשות־השידור, מ־ציע השר האחראי לביצוע החוק (עד עתה היה זה שר החינוך והתרבות) למליאת רשות־השידור את שם המו־עמד לכהונת המנכ"ל. מליאת ה־רשות יכולה לאשר את הצעת השר או להציע מועמד משלה ולהגיש את המלצתה לאישור הממשלה.

זכו בפיס

בסך —.150,000 ל"י זכו המספרים: 303857; 606471. בסך —.50,000 ל"י זכה המספר: 115661. בסך —.12,500 ל"י זכו המספרים: 372233; 577129. בסך —.6,250 ל"י זכו המספרים: 015234; 085604; 353087; 559783. בסך —.600 ל"י זכו הכרטי־סים שמספריהם מסתיימים ב־00378; 06851; 22557; 23152; 34544; 34969; 35096; 39844; 41736; 88470. בסך —.250 ל"י זכו הכרטי־סים שמספריהם מסתיימים ב־01106; 03150; 04427; 10364; 10578; 10579; 21955; 23208; 32369; 40051; 42005; 43060; 48407; 49303; 62941; 66989; 70484; 79001; 80705; 81174; 86505; 87367; 89348; 91142; 92955. בסך —.100 ל"י זכו הכרטי־סים שמספריהם מסתיימים ב־0902; 3249; 4883; 5921; 6718; 7226; 7583. בסך —.50 ל"י זכו הכרטי־סים שמספריהם מסתיימים ב־0000; 0078; 0386; 0452; 0541; 0768; 1315; 1362; 1442; 1648; 2228; 2240; 2251; 2620; 3114; 3166; 3315; 3420; 3552; 3791; 4651; 5044; 5583; 5700; 6212; 6557; 6684; 7867; 7960; 8073; 5640; 8468; 8857; 9046; 9219; 9640; 9649; 9759; 9910. בסך —.4 ל"י זכו כל הכרטיסים שמספריהם מסתיימים בספרה 5. בסך —.1,250 ל"י זכו הכרטיסים הבאים: 018982; 028469; 047108; 051365; 069428; 076295; 107014; 155920; 176962; 185448; 359567; 466265; 480574; 534411; 557650; 601610; 616476; 667151; 715518; 777517; 780650.

הננו מודיעים בצער על פטירתו של אבינו־סבנו

סורור אברהם

הלוויה תתקיים היום, יום ו' י"ד אדר תשל"ד (8.3.1974) בשעה 12.00 בבית העלמין בחולון.

הילדים:
אלי, ניסים, משה, רגינ
והנכדים למשפחת צו

אנו מודיעים בצער רב על מותו של

ד"ר
אברהם בן־יוסף
ממגיני תל־חי
שנפטר ביום ה' 7.3.74

מסע ההלוויה יצא מביתו בפרדס־חנה ביום א' 13.74 בשעה 9.00 בבוקר, ותתקיים בשעה 12.00 בצהרים בבית המגינים בתל־חי.

התחבורה תועמד לרשות המלווים.

המשפחה המתאבל

הננו משתתפים בצער המשפחה על פטירתה של חברת הכפר

חנה לאה פיינר ז"ל

ההלוויה תצא היום יום ו' י"ד אדר תשל"ד (8.3.74) בשע 12.00 בצהרים מביתה בכפר בצרה, לבית הקברות המקומ

ההנהלה וחברי כפר בצרה

תודתי לכל מנחמי בארץ ובחו"ל
על פטירת בעלי

נחמן היקר

עדה שליטא
לבית טובמברוכקי
ראשון־לציון

למשפחת זלוטניק

משתתפים בצערכם הרב
על פטירת יקירכם

יוסף זלוטניק ז"ל

תעשית מרצפות בישראל
דסקל
חברה להחזרי בנין בע"מ חדרה

לזומי אלמוג

אתך באבלך במות רעיתך

אלזה ז"ל

פרדס מוצרי הדר בע"מ

למיכל קפלן

השתתפותנו הכנה באבלך הכבד במות

אביך ז"ל

הסוכנות היהודית לא"י
המחלקה לעליה ולקליטה

תור 3 דקות „רחץ וסע"
מתקן אוטומטי לרחיצת רכב בתוספת וקס נוזלי
מאחורי בורסת היהלומים ברמת־גן בבעלות רפאל הירפרין
פתוח מ־7 בבוקר עד 10.00 בלילה

אוניברסיטת תל־אביב

המחלקה לכימיה באוניברסיטת תל אביב
מודיעה על הרשמת מועמדים
ללימודי דוקטוראט בשנת הלימודים תשל"ד
שטחי הלימוד והמחקר: כימיה אורגנית
כימיה פיסיקלית
אלקטרוכימיה
פיסיקה כימית
כימיה ביופיסיקלית
בדבר פרטים והרשמה נא לפנות למזכירות לכימיה, בנין שנקר, קרית האוניברסיטה רמת־אביב. טלפון 416342.

ב"ה

פורים עליז ושמח!

הזמינו נקניק ובשרים מעושנים ישר מהמקור
שרות משלוחים הביתה

מהודר

חברה לייצור נקניק ומעדני בשר בע"מ
כשר למהדרין בהשגחת הרבנות הראשית תל־אביב־יפו
קרית המלאכה, רחוב שביל המפעל 2 ת"א
טלפון 820551
(ע"י עתון „הארץ")

חנות
כ־40 מ"ר
ברח' ה' באייר ת"א
בשכר חודשי
אפשרי גם שותפות
לטלפן לפנה"צ 452073
אחה"צ 440282

חנות גדולה
במרכז רח' אלנבי בתל־אביב
מתאים לחברה גדולה
ולכל מטרה
למסירה בדמי־מפתח
נא לפנות ללא מתווכים לת.ד. 28085, ת"א

מעוניינים בהספקת
נייר פסולת
בכמות של עד 200 טונות לחודש

בא בחשבון נייר עתון, נסול עץ, קרטון, דופלקס וכו'. אפשר להציע גם כמות חלקית.

הצעות אספקה ושאר התנאים יש להגיש בכתב לת.ד. 2136 תל־אביב. עבור „נייר פסולת" עד 25.3.74

משרד הפיתוח
אגף החשמל

הודעה לציבור החשמלאים
בעלי רשיונות לביצוע עבודות חשמל

לרגל עיכובים בחידוש רשיונות החשמלאים, הרינו להודיע כי שר הפיתוח הורה כי תוקפם של הרשיונות הנ"ל שעמד לפוג ביום ח' בניסן תשל"ד (31.3.1974) יוארך ליום כ"ו בסיון תשל"ד (16.6.1974).

לפני פקיעת תוקף הרשיונות הקיימים, יישלחו לחשמ־לאים טפסי הרשיונות לשנת 1974/5.

הרשיונות יקבלו תוקף עם תשלום האגרה.

640 מיליון ל"י — הגרעון הצפוי לרשויות — המקומיות

שר האוצר הבטיח להגדיל המענק הכללי לרשויות

הגרעון הצפוי בתקציב הרשו־יות המקומיות לשנת 1974/45 יגיע כדי 640 מיליון ל"י. נדון אתמול בפגישה עם שר האוצר, מר פנחס ספיר.

בפגישה השתתפו ראשי השלטון המקומי: יו"ר מרכז השלטון המקו־מי מר פ. אילון, המזכיל מר ז. מל־יה, ד"ר ישראל פלד ראש עירית ר"ג, מר אריה מאיר, ראש עירית קרית־גת, מר ז. גלר ראש עירית כפר־סבא, ומר א. הישה, ראש ה־מועצה המקומית קרית־אונו.

כן השתתפו מר חיים קוברסקי — מנכ"ל משרד הפנים, והסמנכ"ל מר ש. רוזט.

מר ספיר הבטיח להגדיל את המע־נק הכללי הניתן דרך קבע לרשויות המקומיות, וכן להגדיל המענקים ל־נושאי החינוך.

בפגישה הוחלט על הגביה, בעק־בות העלאת המסים והוסכם על הג־ברת הסכון בסעיפים שונים בתק־ציבי הרשויות המקומיות. דובר מר־כז השלטון המקומי מר י. שולמן, הוסיף שסך הכל הכנסות של הרשויות המקומיות יגיע ל־2.3 מיליארד ל"י, לשנת 1974/75. תקציבן הוא כ־3 מיליארדים ל"י.

„ארכיפלג גולג" לסולז'ניצין בהוצאת שוקן

ספרו החדש של אלכסנדר סולז'־ניצין „ארכיפלג גולג" ייצא בעברית בעוד חדשים מספר בהוצאת שוקן. זכויות הפירסום בעברית הועברו להוצאת שוקן על־ידי נציגו של סולז'ניצין, עורך־הדין השווייצי ד"ר פאול האב. המתרגם יוסף ספרוני כבר החל לתרגם את הספר מרוסית. כידוע מתאר הספר את הרדיפות הפוליטיות בברית־המועצות ואת תנאי החיים במחנות הריכוז הסובייטיים ומתח שלטונם של לנין וסטאלין. סולז'ניצין גם מתאר בפירוט את מזימותיו של סטאלין נגד היהודים בברית־המועצות שרק מותו של סטאלין מנע את ביצוען המלא.

המהדורה העברית של הספר תהיה כ־500 עמודים. עד כה פורסם הספר ברוסית בצרפתית ובתרגום גרמני. מן המהדורה הגרמנית נמכרו עד חודשיים יותר מ־700 אלף עותקים.

שגריר בון אורח חיפה

(ע). מדליון חיפה הוענק, לשג־ריר גרמניה בישראל, בעת ביקור המוסין שערך אתמול. בלשכתו של ראש עירית חיפה.

השגריר, מר ייסקו האן פוסקאמר, לווה קונסול גרמניה המערבית ב־חיפה מר קרל קידלר, הביאו לראש עיריה, מר יוסף אלמוגי, את אי־חוליהם לרגל בחירתו. בפגישה נס־בו יחסי הידידות בין גרמניה ו־ישראל. מר אלמוגי הזמין באמצעות השגריר את ראש עירית ברמן, ה־מכונן להגיע בחודש הבא לישראל, כאורח בחיפה.

בכנס העתונות בשגרירות גרמניה בישראל, ד"ר יורגן זההוף, שגי־רה אל השגריר, נפגש בסעודת צה־ריים עם עתוני חיפה. הנספח מסר, כי השגריר עומד לצאת ביום א' את הארץ לחופשת מולדת וישוב בחודש אפריל.

דובר ההסתדרות:

אין שינוי בהחלטה להעברת מוסדות ההסת' לירושלים

„אין שום שינוי בהחלטות שקיבל בזמנו הועד־הפועל של ההסתדרות בדבר העברה הדרגתית של מוסדות ההסתדרות המרכזיים לירושלים. בשל מלחמת יום־הכיפורים ומצב החירום ששרר בחודשים האחרונים במדינה, חלה רק הפסקה זמנית בזימון הישי־בות החדשיות של הועדה המרכזת בירושלים. נוהל זה של קיום ישי־בות חדשיות של הועדה המרכזת ב־ירושלים יימשך כסדרו לאחר ועידת ההסתדרות הי"ב ובחירת המוסדות המרכזיים החדשים". אמר דובר ה־הסתדרות, בתגובה על פירסומים ב־עתונות, שלפיהם חזרה בה ההסתד־רות מההחלטה להעביר מוסדותיה לירושלים.

הדובר הוסיף, כי בשום פורום הסתדרותי מוסמך לא הועלתה הצעה או החלטה לחדול מהתכנון ארוך־הטווח של העברה מסודרת של ה־מוסדות לבירת ישראל, מה גם שכבר הוגשה תכנית־אב מפורטת של האד־ריכלים פולתסקי ומור לבניית קרית ההסתדרות בירושלים. תכנית זו ד־רכי הגשמתה, הטעים דובר ההס־תדרות, תידון לאחר הועידה הכללית במוסדות הנבחרים החדשים של ההסתדרות.

הדובר אמר עוד, שבגלל מצוקת הדיור הנוכחית בירושלים, נענתה ההסתדרות לפניית משרד הקליטה והעמידה לרשותו של משרד זה ב־תנאי שכירות למספר חדשים, כמה חדרים בבניין קרן הביטוח לפועלי הבנין ברחוב שטראוס בירושלים, שאותם קומותיו נרכשו על־ידי הועד־הפועל למטרת שיכון משרדים הסתדרותיים שהעברתם התעכבה זמנית בשל פרוץ מלחמת יום הכי־פורים.

ח"כ יוסף תמיר: „העבודה" מעדיפה עניני מפלגה על צרכי האומה

ההודעה הגלויה של מנכ"ל הע־בודה אהרון ידלין, בישיבת מרכז מפלגתו שלשום האומרת: „במקום הדאגה להקמת ממשלת ליכוד לאו־מי — מוטב שניתן דעתנו לליכוד המפלגה" — משמשת מפתח להבנת הגישה הכיתתית, צרת האופק, ה־אנטי־לאומית והאנטי־דמוקרטית של מנהיגי העבודה בשעה זו — אמר ח"כ י. תמיר (הליכוד) באסיפת ה־ליברלים בתל־אביב.

„הצבת עניני המפלגה על צרכי האומה והכרזה על כך בפומבי, מא־שרים את אשר טענו כל השנים, ש־הצרכים האנוכיים של מפלגת מ־פא"י — העבודה דחו את צרכי הל־אום. זהו אחד האסונות שירדו על החיים הדמוקרטיים בישראל" — אמר.

יחידת שריון במילואים ערכה מסדר שחרור

(ל.צ.מ.). אלוף פיקוד הדרום, א־לוף אברהם אדן, נפרד שלשום ב־סיני — במסדר חגיגי — מיחידת שריון, המורכבת מאנשי מילואים, ועומדת להשתחרר בימים הקרובים.

„רשמתם דף מפואר של ראשו־נות" — אמר האלוף בדברי ברכתו — „הבה נקווה לשלום ונתכונן לכל מצב של מלחמה".

ישראל גרבר ז"ל — למנוחות

(ע). ישראל גרבר, מזכיר פועלי נמל חיפה, הובא אתמול למנוחות בבית הקברות הישן שבחוף הכרמל בחיפה.

ישראל גרבר כיהן 10 שנים כמז־כיר פועלי הנמל ונטל חלק במאב־קים מקצועיים שהסעירו לא אחת את הנמל. הוא לקה ביום ד' בהתקף לב, הוחש לבית החולים רוטשילד בחיפה, שם נקבע מותו.

בן 54 היה במותו.

לשכת המשמרת הצעירה ב־מפלגת העבודה בחרה פה אחד במר שמואל בהט, כמזכיר המשמרת ה־צעירה לועדה המרכזת של ההסתד־רות.

תושבי כפר שעב בגליל מאיימים להפגין בירושלים

טוענים: „מינהל מקרקעי ישראל הונק אותנו"

מאת יהודה אריאל סופר „הארץ"

„פניותינו למוסדות הממשלה לשי־פור את תנאי החיים בכפר ולהעניק

מר מוחמד רשיד פעור מוכתר כפר שעב

לתושבים חלקות קרקע חיתים, לא נענו עד היום. גם המלצות היועץ לעניינים ערבים לא נשאו פרי עד כה. אם לא נענה תוך כמה ימים, ייצאו כל הגברים בכפר להפגין ב־ירושלים" — אמרו תושבי הכפר ו־המוכתר מר מוחמד רשיד פעור.

בשעת כיבוש הכפר ב־1948, נמ־צאו בו תושבים מעטים. כמעט כל הרכוש, לרבות 12,000 דונם קרקע היתים והבתים, הופקע על־ידי מינ־הל הרכוש הנטוש ועד היום לא ני־תנו לתושבים חלקות אדמה כדי להתפרנס מהן. לעומת זה מחכיר ה־מינהל את הרשות. הזיתים האדמות לגורמים שונים, לרבות ערבים עשי־רים מהאזור.

כיום חיים בכפר כ־2600 תושבים, רובם בתנאי מגורים ירודים מאוד ובפחונים. על התושבים לשלם למינ־הל מקרקעי ישראל דמי שכירות גם בעבור הפחונים שהקימו וגם בעד בתי המגורים שהיו רכוש התושבים לפני קום המדינה.

כן טוענים הם, שעד היום אין רחובות סלולים בכפר — דבר שהי־ה על מינהל מקרקעי ישראל לב־צע, באשר הוא בעלי הכפר. עוד אמרו כי הובטחו להם 250 מגרשים לבניית דירות לזוגות צעירים ולאלה המתגוררים במיבנים מסוכנים — אולם עד היום לא קיבלו את החל־קות.

שמואל טולידאנו, היועץ לענ־ייני ערבים, ביקר במקום והב־טיח לפעול לשיפור התנאים — אולם עד היום ללא תוצאות. מכתביהם לראש הממשלה ול־שרים השונים נשארו ברובם ללא מענה. ההסתדרות הבטיחה להק־ים מרפאה במקום ולא ביצעה זאת והכפר נשאר ללא עזרה רפואית — אמר. 220 משפחות נמנות עם חברי ההסתדרות.

מלשכת היועץ לענינים ערבים נמסר, לסופר „הארץ", כי „מטפלים בכל הבעיות שהועלו על־ידי התו־שבים, אולם חלוקת שטח לבנייה לא ניתנת לביצוע תוך זמן קצר".

באחרונה גבר גל נטישת הכפר, תופעה בלתי רגילה בגליל, כנראה מחמת חוסר אמון של התושבים, שאינם רואים עוד עתיד לכפרם, ש־אין בו חשמל וטלפון והוא מפגר הרבה לעומת שאר כפרים ערביים באיזור.

נרצח נהג מונית מהכפר ג'לג'וליה; נעצרו חשודים

(ע). גופתו של נהג מונית מה־כפר ג'לג'וליה שבמשולש, נמצ־אה שלשום, סמוך ל־7 בערב, ב־כביש ג'לג'וליה — ראש העין.

החקירה העלתה כי הנהג, איב־רהים באזי, בן 45, נרצח בדקירות סכין. גופתו נתגלתה ליד המונית שלו שחנתה בשולי הכביש, על־ידי נהג אוטובוס אגד שעבר במקום ו־הזעיק את המשטרה.

למקום הגיעו ראש ענף החקירות של המחוז הצפוני ניצב־משנה שב־תאי רוזנברג וסגן מפקד מרחב ה־שרון, סגן ניצב יעקב איסטריק.

נמסר כי חקירת המקרה הולכת ומסתעפת, אולם בשלב זה הוטל אי־פול על החקירה.

אתמול לפנות בוקר עצרה המש־טרה כמה חשודים מקרב תושבי ה־כפר ג'לג'וליה. ניידות משטרה סיירו ברחובות הכפר, כדי לשמור על ה־שקט.

הצעות־החלטה של תע"ל לועידת ההסתדרות

בעיית הגל הגואה של ההתייקרות לאחר ביטול הסובסידיות למצרכים ויצירת איזון יחסי בין מחירים — שכר — מיסים, כדי להבטיח אי־הורדה תלולה של רמת־החיים של צבור העובדים, תהווה מוקד דיוני ועידת הסתדרות העובדים, המתכנ־סת ב־11 במארס — ציין ח"כ הלל זיידל, בישיבת הועדה המרכזת של תנועת העבודה הליברלית (ל"ע), שנערכה בתל־אביב.

מר דוד שלומי, נציג ל"ע בועדה המכינה את ועידת ההסתדרות, מסר על הצעות־ההחלטה, שיוגשו על־ידי תע"ל כגון: חקיקת חוק להנהגת פנ־סיה ממלכתית, המומנת על־ידי ה־מדינה וכן הנהגת ביטוח־בריאות ממלכתי מבוסס על קופת־חולים א־חת. עד לקבלת החוק הנ"ל, יש ל־הבטיח לעובדים ולשכירים בחוק ביטוח בריאות חובה את חופש ה־בחירה של קופת־חולים, לפי ראות עיניהם.

כן מסר על הגשת הצעת־החלטה של חקיקת חוק לזכאות לשיכון, לפי קריטריונים ברורים וקבועים ולא לפי החלטות ועדות מקיימים, כפי ש־נהוג עד כה. חוק זה הוא הכרחי עתה, נוכח בעיות השיכון של ה־חיילים המשוחררים והזוגות הצעי־רים.

מר דב יהנס, יו"ר ועדת ל"ע ל־הגשת הצעות האיגוד המקצועי מסר, כי תע"ל תדרוש בועידת העלאת ה־תקרה להישוב תוספת היוקר, לפי גודל המשכורת הממוצעת במשק (1,200 ל"י לערך).

הסתדרות פועלי המתכת דורשת לחדש הסכם העבודה לשנה אחת בלבד

מזכירות המרכז של הסתדרות פו־עלי המתכת, החשמל והאלקטרוני־קה דנה בישיבתה אתמול, בתנאי חידוש הסכם העבודה הארצי בענף מה־1 באפריל. הוחלט לחדש את הס־כם העבודה בתוקף עד סוף שנת 1974, כלומר רק לשנה התולפת. ה־הסכמים ייחתמו, כנראה, ב־1 באפ־ריל; להעלות את תעריפי השכר ב־15%; להנהיג מסלול שכר חודשי ל־בעלי המקצוע בעלי רמה טכנית, כ־פי שהדבר נהוג בענף האלקטרוניקה ובמפעלי המתכת הממלכתיים; להע־לות את תוספת הוותק עד ל־20 שנה; להפריש לקרן הפנסיה תשלו־מי הפרמיות; כן הוחלט לתבוע מאת הממשלה וההסתדרות לשמור על יציבות המחירים של המצרכים הב־סיסיים ורמת המסים המוניציפליים. אם מדד המחירים לצרכן עולה ב־5%, יש להעלות את תוספת היוקר בהתאם.

בשבוע הבא — דיון חדש בבעיית דמי הפקדון על ארגזי משקים

מאת סופרת „הארץ"

ביום ב' הבא תיערך פגישה בין המישנה למנכ"ל משרד המסחר וה־תעשיה ד"ר משה מנדלבאום, נציגי יצרני המשקים הקלים ומזכיר ה־אגודות הסוחרים הכללית מר משה פרלוק, כדי לדון מחדש בסוגית דמי הפיקדון בעד אריזות הפלסטיק שגובים היצרנים מן התגונים.

היוזמה לדיון שבאה מצד ההתאח־דות הסוחרים התעוררה, משהתברר כי היצרנים אינם מסכימים לכל ה־המלצות שהוגשו בפגישה קודמת, ב־ראשית השבוע. באותה פגישה סוכם כי דמי הפיקדון החדשים יהיו 12 ל"י בעד כל ארגז ולא 16 ל"י כפי שקבעו בתחילה יצרני המשקים ה־קלים. כן הוצע בדיון שלא ייגבו הפרשי פיקדון על ארגזים ישנים שבעדם שולם בעבר 5 ל"י לארגז. התגונים מתלוננים כי היצרנים נוק־טים בשיטות המאלצות אותם לש־לם הפרשי פיקדון בעד כל הארג־זים שברשותם.

התאחדות הסוחרים פנתה אתמול ל־15 אלף בעלי עסקים — בעלי מכלות, מסעדות, בתי קפה ומזנונים והורתה להם לא לשלם הפרשי פי־קדון גם אם הדבר כרוך בהפסקת האספקה.

מזכיר התאחדות הסוחרים הכללית הסביר אתמול כי אם התגונים יצ־טרכו לשלם את הסכומים שדורשים מהם היצרנים, יגרום להם הדבר להוצאות גדולות ולא יהיה מנוס מהעלאת מחירים.

ביום ב' מתכוונת התאחדות הסו־חרים לערוך אסיפת חירום.

דיון בהגברת המאבק נגד מס העסקים בירושלים

מאת סופר „הארץ" בירושלים

אתמול בערבה ישיבת הרום של אנשי היוזמה הופשית בירושלים במגמה להגביר את המאבק נגד מס העסקים, אשר העיריה מטילה על ציבור העצמאיים בירושלים.

עו"ד אורי הופרט, נציג סיעת ל"ע במועצת עירית ירושלים, אשר פתח את הכנס, הזהיר כי מס המחזור הוא קש אשר עלול לשבור את גבו של העצמאי הקטן והבינוני בבירה.

הוא אמר כי מס עסקים זה מביא לעיוותים חמורים משום שאין זה מס על עשית רווחים אלא על מחזור הכספים. עוד הוסיף כי ציבור שכי־רים, אשר אף הוא מתפרנס בירו־שלים, אינגו חייב במס זה, המהווה תוספת נכבדה על מס־הכנסה.

עו"ד הופרט אמר, כי שיטת חי־שוב מס המחזור המוצעת לירושלים העלה את שעוריו מעל ומעבר לכל הידוע בכל עיר אחרת בישראל וסו־חר ברח' בן־יהודה בירושלים יש־לם מס שיעלה בהרבה על מס דומה המשולם על־ידי סוחר המנהל את עיסקו ברח' בן־יהודה בתל־אביב.

מוזגו מפעלי הצבעים טמבור ואסקר - בעכו

מאת יהודה אריאל סופר „הארץ"

שני מפעלי הצבעים הגדולים ב־ארץ, טמבור ואסקר, באזור עכו הוז־מו ביום ד' בערב על הסכם מיזוג. 85% מכלל יצור הצבעים בארץ יהיו מעתה בידי החברה המשותפת.

מנכ"ל החברה החדשה יהיה מר אורי קלנר, שמילא תפקיד זה בטמ־בור. מנכ"ל אסקר מר קישני ימשיך לכהן בתפקיד בכיר וינהל את חברת האספלטים, שתעסק בשיתוף עם הב־פז.

במפעלי טמבור ואסקר יהיו שות־פים שווים (50 אחוז כל אחד) בחב־רה החדשה. כפי שנמסר על־ידי מר צבי צור, מנכ"ל כור־כימיה ומר א. קלנר, נמשך מו"מ המיזוג כחצי שנה. המטרה היא לחשל את התע־שיה בפני האתגרים העומדים בפני־הם בייחוד לאור הבעיות עם השוק המשותף, בקידום היצור, המחקר וב־פיתוח השיווק.

שיבוש בתכניות הרדיו

כתוצאה משיבוש מצער בהעברת התכניות מצד רשות השידור בירו־שלים, חלה תקלה במדור תכניות הרדיו המתפרסם בעמוד 28 במוסף השבועי של „הארץ" המופיע היום. התכניות המתפרסמות בצורה משוב־שת הנוגעות לדשתות א' וב' בימים א'—ה', יופיעו בצורה מתוקנת במ־שך השבוע בעתון היומי.

בע"ה

ביום ראשון, י"ז אדר (פורים דמוקפין) 10.3.74, בשעה 8.30 בבקר, ייפתח בבית המשפט המחוזי בירושלים, רחוב צלאח אל דין, בפני כבי השופט בזק

משפט קסטנר 1974

בו תעמיד ממשלת ישראל לדין את

הרב מאיר כהנא

על „פשע" נסיון להציל יהודים מברית המועצות בדרכי אלימות.

אולם „מגו יצא מתוק" כי במשפט זה תהיה סוף סוף הזדמנות להביא לפני הצבור היהודי בעולם כולו את העובדות המזעזעות על התנכלותה של ממשלת ישראל למאבק למען הצלתם של אחינו ואחיותינו בברית המועצות במשך כל השנים.

על ספסל הנאשמים תשב צמרת השלטון התבוסתני במדינת ישראל הצבור היהודי חייב להופיע בבית המשפט, גם בכדי לשמוע את העובדות וגם להזדהות עם המאבק.

עולים מברית המועצות היודעים עדות בנידון, מוזמנים להתקשר מיד עם עו"ד מאיר שכטר, רחוב הלל 28, ירושלים. טל. 226597(02)

ולכל אלה שהצביעו בעד המפד"ל — שוב — בתמימות אולי למדתם את הלקח; אין דרך אחרת, רק כך!

הליגה להגנה יהודית בארץ ישראל

רח' אוסישקין 31 ירושלים ת.ד. 15027

מוסד ממלכתי
מחפש משפחה או יחיד
לטיפול בילד בן 1/2 15

בדבר פרטים, נא להתקשר למספר 03/251171 ולבקש את גב' מרגלית אליהו.

האוניברסיטה העברית בירושלים

הייעוץ לתלמידים המגויסים

העומדים להתחיל בלימודיהם במחזור לימודים שני לשנת תשל"ד יהיה בימים: א', ב', ג', ד', ה', ו', (15—10 במרץ).

ביום א', (10.3) פורים, יקויים הייעוץ על ידי צוותים מצומצמים למגויסים שאינם יכולים להופיע בתאריך אחר.

פרטים על שעות לייעוץ, מקומות הייעוץ והיועצים בדף מיוחד שיחולק בקריות האוניברסיטה בירושלים ובמזכירויות הפקולטאות ובתי הספר השונים.

לבמאי הנרי
לגולדה
ולמשה

כל הכבוד!
התרגיל היה א. ב.

א. אלוני גבעתיים

לחברה רצינית בת"א העוסקת בהפקות בידור

דרוש שותף שקט

עם השקעה של כ־100,000 ל"י

בהצעות רציניות לפנות בכתב יד לת.ד. 4100 ת"א, מספר 2172.

אוניברסיטת תל־אביב

הפקולטה למדעי החברה

הודעות

לתלמידי הפקולטה למדעי החברה המתחילים למודיהם בסמסטר השני

לתלמידים שמפאת גיוסם בסמסטר א' יתחילו בלמודים בסמסטר ב', ייערכו כנסים מיוחדים.

להלן פירוט תאריכי הכנסים ומועדי הייעוץ והרישום לקורסים השונים.

(תלמידים שהחלו למודיהם בסמסטר א' אינם צריכים להופיע לכנסים אלה).

שנה א' המשותפת — כנס: יום ד' 20.3.74 שעה 14.00 באולם מס' 1 בבנין נפתלי
רישום לשעורים ותרגילים: יום ג' 12.3.74 בין השעות 15.00—10.00 בחדר 312 בבנין נפתלי

כלכלה (שנים ב' ג') — כנס: יום ב' 18.3.74 שעה 17.00 באולם מס' 1 בבנין נפתלי
רישום לשעורים ותרגילים: שנה ב' — יום ג' 19.3.74 בין השעות 14.00—09.00
שנה ג' — יום ד' 20.3.74 בין השעות 14.00—09.00 במזכירות החוג

סוציולוגיה ואנתרופולוגיה (שנים ב' ג') — כנס: יום א' 17.3.74 שעה 12.30 בחדר 316 בבנין נפתלי
רישום לשעורים ותרגילים: טופסי רישום אפ־שר לקבל במזכירות החוג החל מה־13.3.74; את הטפסים יש להחזיר עד ה־18.3.74

מדע המדינה (שנים ב' ג') — כנס: יום א' 17.3.74 שעה 17.00 בחדר 102 בבנין נפתלי
ייעוץ ורישום לשעורים: שנה ב' — יום ג' 19.3.74 בין השעות 13.00—10.00
שנה ג' — יום ד' 20.3.74 בין השעות 13.00—10.00 במזכירות החוג

סטטיסטיקה — כנס: יום א' 17.3.74 שעה 17.00 באולם מס' 1 בבנין נפתלי
רישום לשעורים ותרגילים: פרטים על לוחות המודעות

חשבונאות — לא ייערכו כנסים
ייעוץ: ימים ב' ג' 18.3.74—19 בין השעות 12.00—09.00 במזכירות החוג
רישום לשעורים ותרגילים: שנה א' — יום ד' 20.3.74 בין השעות 12.00—09.00 (למבואות במתמטיקה, סטטיסטיקה וכלכלה יש להצ־טרף לרישום של שנה א' המשותפת)
שנים ב' ג' — יום ה' 21.3.74 בשעות 12.00—09.00 במזכירות החוג

הערות:
1. פרטים על הרישום ללמודי החטיבות ומבוא למחשבים מתפרסמים על לוחות המודעות של הפקולטה.
2. תלמיד התואר השני מתבקשים לפנות ישירות לחוגים.
3. תאריכי הרישום והייעוץ לתלמידים שהחלו למודיהם בסימסטר הראשון מתפרסמים על לוחות המודעות.

את החוברת עם פירוט השעורים לסמסטר ב' ניתן להשיג ליד מזכירות הסטודנטים, חדר 311 בבנין נפתלי.

* תלמידים מגויסים שישוחררו לאחר מועדי הכנסים והרישום יפנו ישירות למזכירויות המתאימות.

המפתח לפרסום בארץ
פרסום ב־הארץ

האוניברסיטה העברית בירושלים

הפקולטה למדעי הרוח
המרכז לבלשנות שימושית

ללימודי תעודה בתרגום דברי - מדע

הרשמה לשנת הלימודים תשל"ה

מטרת הלימודים — הכשרת מתרגמים מקצועיים (להוציא תרגום סימולטאני)
משך הלימודים — שנתיים

הרכב הלימודים — לימודים תאורטיים בתחום תורת התרגום. השלמות בלימוד לשונות (לפי הצורך), הכשרה מעשית בתרגום בהדרכת מומחים.

תנאי הקבלה — 1. בעלי תואר ראשון, שקבלו ציון „טוב" לפחות בחוג הרלוונטי, או תלמידים העומדים לסיים את לימודיהם לתואר הראשון עד 1.11.74. 2. בחינת כניסה. 3. ראיון.

מועד הרשמה — עד 29.3.74. יש לפנות למזכירות המרכז לבלשנות שימושית, בנין מאוזיק, קומת מסד תחתונה, בין השעות 13.00—09.00.
מספר התלמידים מוגבל.

אוניברסיטת בר־אילן

המזכירות האקדמית

מודיעה על

פתיחת ההרשמה של מועמדים לשנת הלימודים תשל"ה

(1974 - 75)

לפקולטות ולבתיה"ס דלקמן:

- מדעי היהדות
- מדעי הרוח
- מדעי החברה
- משפטים
- מדעי הטבע
- בית הספר לעבודה סוציאלית
- בית הספר לחינוך
- שלוחת האוניברסיטה באשקלון
- שלוחת האוניברסיטה בעפולה
- שלוחת האוניברסיטה בצפת
- שלוחת האוניברסיטה בעמק הירדן
- קורסים אוניברסיטאיים בנתניה

טפסים ופרטי הרשמה ישלחו לכל דורש לפי פניה בכתב.

נא לפנות לפי הכתובת — המשרד לקבלת תלמידים, אוניברסיטת בר אילן, רמת גן.

המתעניינים בשלוחה באשקלון, בעפולה, בצפת ובעמק הירדן, וכן בקורסים האוניברסיטאיים בנתניה, מתבקשים לפנות לפי הכתובת — משרד השלוחות, בנין המנהלה, אוניברסי' ית בר אילן, ר"ג.

— מספר המקומות מוגבל —

ההרשמה תיפתח אי"ה ביום ששי, ט' בשבט תשל"ד, ה־1.2.74, ותסתיים ביום רביעי, ח' ניסן תשל"ד, ה־31.3.74.

תדיראן
תעשיות ישראל לאלקטרוניקה בע"מ

מציעה למכירה
זמן מחשב

על מחשב החברה מדגם י.ב.מ.
(144 K) 370/135

המעונינים בהיקף של לא פחות מ־50 שעות לחודש, מתבקשים להתקשר טלפונית 262346 למח' המיכון

THE MIDDLE EAST, OIL AND THE GREAT POWERS

by Benjamin Schwadran

This third, revised and enlarged edition of Dr. Schwadran's highly acclaimed study of Middle East oil now brings the story up to date by linking it to the energy crisis of the 1970's.

Latest addition to the monograph series published for The Shiloah Center for Middle Eastern and African Studies, Tel Aviv University
by
ISRAEL UNIVERSITIES PRESS
a division of
KETER PUBLISHING HOUSE JERUSALEM LTD.
P.O.B. 7145, JERUSALEM

מכון ויצמן למדע

הציבור מוזמן להרצאה (באנגלית) על

בעית האנרגיה

מפי פרופ' הנס בטה

חתן פרס נובל ופרופ' לפיזיקה באוניברסיטת קורנל ביום שני 11.3.74, בשעה 8.30 בערב באולם ויקס, רחובות.

יו"ר פרופ' י. דוסטרובסקי
נשיא מכון ויצמן

אין כניסת רכב לשטח המכון — פרט לרכב עובדי המכון.

אוניברסיטת בר־אילן

יועץ הרקטור לעניני סטודנטים | המזכירות האקדמית

הודעה לסטודנט המשתחרר משרות פעיל

1. באוניברסיטת בר־אילן נפתח סימסטר ב' של שנת הלימודים תשל"ד ביום א' ר"ח ניסן (24.3.74).
2. כל סטודנט שנתקבל לשנה"ל תשל"ד ומחמת גיוסו נבצר ממנו בסימסטר א' להשתלב בלימודים באורח סדיר יוכל להתחיל את לימודיו הסדירים בסי־מסטר ב' ולהמשיכם בסימסטר קיץ.
3. המחלקות ידאגו להרכבת תוכנית לימודים של הסטודנט המשתחרר בפתיחת קורסים מחדש בהדרכה מיו־חדת ע"י צוות ההוראה בהשתלבות בדרכים אחרות.
4. בימים א'—ו' ט"ז—כ"א באדר (10.3.74—15.3.74) יתקיימו בכל מחלקה ייעוץ והרשמה להכנת תוכניות הלימודים כנ"ל.
5. החל ביום א', ט' באדר, 3.3.74 נפתחה לשכת מודיעין והדרכה לסטודנט המגויס והמשתחרר: בלשכה זו הסטו־דנט מקבל מידע על שחרור משכר לימוד, מילגות קיום וסדרי הרשמה לסימסטר ב'. הלשכה מופעלת במשרד דיקן הסטו־דנטים ופתוחה בימים א'—ה' בין השעות 9.00—17.00 וביום ו' בין השעות 9.00—12.00, טל. 752124.

مكان الأصل

هكذا من الأصل

רגיעה בכל ענפי הבורסה

בשוק ההון והכספים

מאת מרדכי צבי

אווירה רגועה שררה בסוף ש־בוע זה בכל ענפי הבורסה לניי־רות ערך. המסחר התנהל בעצל־תיים, ללא כיוון ברור ותוך צמ־צום בולט בהיקף העסקים.

בשוק צמודי המדד חלה האטה בולטת והמסחר התנהל בימים האח־רונים ללא כנגמה אחידה. הכל מצ־פים לפרסום המדד לחודש פברואר כדי לקבוע אוריינטציה מחודשת ל־גבי המשך התפתחות השוק. בין אנשי הבורסה נחלקו הדעות בצורה שאינה זכורה לאלה המצויים ב־עיסקי מוסד זה. נושא המחלוקת: שעור עליית המדד בחודשים האח־רונים: פברואר־מארס. הדעות נעות בין ציפיה לעלייה של 10% עד 14%. אין זו פלוגתא אקדמית, אלא כורח לקבוע עדיפויות ברורה, שכן לפי הערכה זו או אחרת מוינים את מחשבי הבנקים ומנסים להעריך ת־שואות האגרות השונות. ולפי התו־צאות חייבים להדריך את קהל ה־לקוחות ולקבל החלטות השקעה ב־סכומים ניכרים.

מבחינה מעשית יש לכך השלכות אלו: אם גבוהה ההערכה שהמדד עלה בחודשים פברואר־מארס ב־10% הרי שמחירי האגרות במחזור גבר־הים במקצת לשכות האגרות החד־שות המונפקות החודש על־ידי בנק ישראל. אם המדד יעלה ב־12%, הרי שהתמונה בין האגרות החדשות ל־ישנות מאוזנת. אם יתברר כי ה־מדד יעלה ב־14% או יותר, הרי שהאגרות שבמחזור זולות ועדיף לפ־נות למקור.

מכאן הצורך בידיעה לגבי שעור העלייה במדד בפברואר. כי אם יתב־רר ב־15 במארס כי המדד לפברואר עלה, נניח, ב־9%, הרי שסביר ל־צפות לעלייה של 3% עד 4% נר־ספים בחודש זה. אולם באותה מידה של סבירות ניתן לצפות לחלוקה אחרת בין שני חודשים אלה ומכאן שהאופציות פתוחות בפני כל.

הדולר יציב

שער הנה"ד עלה אתמול ב־2 אגו־רות ל־5.07 ל"י, תוך כהזור בסך 130 אלף דולר. בשוק השחור הת־יצב הדולר על רמה של 5.10 ל"י, בעסקות שבין סוחרים.

שערי יתר המטבעות: מרק גר־מני — 1.85 ל"י. פרנק שוויצרי — 1.55 ל"י. פרנק צרפתי — 0.98 ל"י. פלורין הולנדי — 1.65 ל"י. לי"ש — 11.50 ל"י.

מחיר הזהב ירד ל־25,500 ל"י ה־ק"ג, לעומת רמת שיא של יותר מ־29,000 ל"י הק"ג לפני שבוע. ה־כסף ירד ל־850 הק"ג, מרמת שיא של 950 ל"י הק"ג.

שוק המניות רדום

שוק המניות הוסיף להיות גם ה־שבוע רדום. המחזורים מצומצמים ואין ניכרת ההענינות מצד הצבור הרחב. הודעת בנק לאומי על חלו־קת דיבידנד בשעור 15% והבונוס של 20% הספיקה כדי להעלות שער מניה זו ב־6.5 נקודות.

20% דיבידנד בקרן ברולה

קרן ברולה תחלק לשנת 1973־74 דיבידנד בשעור 20%, מן המקורות הבאים: 8% מרווחים שוכפים ה־חייבים במס מגבל ו־12% מרווחי הון הפטורים ממס. התשלום ב־25.3.

מדד שערי המניות בבורסה התל-אביבית

100 = 31.3.67

	2.3.74	6.3.74
מדד כללי	241.50	241.72
כספים וביטוח	205.24	205.10
בנקים מסחריים	222.67	222.36
בנקים למשכ׳	195.96	196.08
מוסדות מימון ענפיים	182.84	182.89
חברות להשקעה	192.85	192.81
תעשיה	387.20	388.21
מסחר ושירותים	339.90	340.48
מקרקעין בינוי ופיתוח	195.38	195.71

שערי ניירות ערך בבורסה התל־אביבית

7.3.1974

מניות			
בנקים מסחריים וחברות לאחזקות בנקאיות			
א' ה' ה' (ס)	225		
אי. די. בי. בכ'	191		198
אי. די. בי. ר"ג (ש)	157.5		159
אי. די. בי. ב (ש)	181		
אגוד (ר)	272		
אי בריטי ר"מ (ס)	305		
אי בריטי (ב)	288		
דיסקונט א' (ר)	445	−5	
מזרחי (ב)	157	−1	158
פועלים ר"מ (ב)	334		
פועלים (ב)	322		
בל"ל (ש)	263.5	+5	265
בל"ל הרשות (60%) (ס)	261	+4.5	262.5
בנקים למשכנתאות			
אפותיקאי (מ)	215.5	+0.5	
כרמל (מ)	129.5		
משכנתי בנין	216	+1	
פו' משכנתי (מ)	215		
שכון בכ'	149		
טפחות מב'	213		
טפחות ר"ג	214	+2	215
מוסדות מימון ענפיים			
קלסון	97	−0.5	
אוצר לתעשיה	187		
חקלאות	75.5		
פו' תעשיה בכ'	71.5	+0.5	
ביטוח			
אריה	260		263
הסנה	193		198
סהר	256.5		
צור	172		
מסחר ושירותים			
בית הרכב	71	+1.5	
דלק (ש)	143		143
דלק (מ)	150		150
קרור 1	252		
קרור 10	171	−1.5	170
חשמל	58		58
ספנות	155	−2	
מקרקעין, בינוי, פיתוח והדרים			
אזורים	177		
אמריקה 1	300		
אמריקה 10	260		
הכשר הישוב ש'	151		149.5
הכשר הישוב מ'	150.5	+0.5	149.5
סולל בונה מ'	129		
נכסים	172	−0.5	
ישפרו	118.5		
ישרס	134.5	+1	
מגדלין	194	+1	
מטעי הדר	81.5	−1.5	
משקיעים	170		171
נאות אביב	69	−0.5	69
פרי אור	164	−1	
רסקו מב'	79.5		78
רסקו רג'	60.5	−0.5	
תעשיה			
אליאנס	485		
אלקו 1	119		
אלקו 2.5	94	−1	
אלקטרה	200	−0.5	198
אלקטרה 5	176	+2.5	
ארגמן מב'	288		
ארגמן (מ)	288	−0.5	
אתא ב'	108.5	+0.5	
אתא ב'	104		108.5
דובק	350.5	−3.5	
כבלים	171		
טבע (ב)	895	+1	
כימיקלים	83	−2	
ל' אפשטיין	62.5	+1	
מולר	158		
פניציה (מ)	90.5		
פניציה 10	90	+3	
נייר חדרה	285	−0.5	
עסיס	200	−0.5	
פרושתן	250		
עלית	279	−0.5	279
ערד	94		
פוליגון	199	−3	
שמן	126	+2	
תעל	204.5	−1	
חב' להשקעות			
אלגר (מ)	78		
אלרן (ב)	151	−2	
מרכזית	192		
פועלים השק'	227		
פז	91	−3	91.5
חלמסון 1	135		
חלמסון 10 (ב)	88	+1	89.5
אמפא	108.5		108
דיסקונט השק. (מ)	180.5		180.5
מזרחי השק.	103.5	+1	103.5
בל"ל השק.	180		180
מריון	88	+2	88
הסותה	75.5	−1.5	
יצוא השק.	60		60
כור	165.5		
כלל השק.	179		179
כלל תעשיות	170		170

עת	154.5	+2.5	
מב"ה	54		
נפט			
נפטא	86.5		
לפידות (ש)	171	+1	171
לפידות (ב)	220	+0.5	
אגרות חוב להמרה			
אי. די. בי ש.ה.	77.5	−1	78
אגוד ש.ה.	91		
המזרחי ש.ה.	94		95
הפועלים ש.ה.	102		
בל"ל ש.ה.	129.5	+2.5	
בל"ל ש.ה.	100.5		
אפותיקאי	93	−0.5	83
פת. משכ.	105	−0.5	105
פת. משכ.	89.5	+0.5	
שכון	100		
טפחות	100		
אוצר לתי'	80	−1	81
דלק	80.5		80.5
הכ. הישוב	78	−2.5	
ישפרו	110		
אתא	79.5		
עלית	81	−0.5	82
הפועלים השק.	100.5		
דיסקונט השק.	93.5		
דיסקונט השק.	83		
מזרחי השק.	92		
בל"ל השק.	79.5	−0.5	
כלל תעש.	102.5		102.5
עת	95		
מניות הנסחרות במטבע חוץ			
אוניקו (מ)	82		
8% אוניקו (מ)	79.5		
אגרות חוב			
צמודות לדולר			
5% זוהא ים המלח (ש)	247.3		
5% אביה ים המלח (ב)	154	+0.5	
6% הטסל תסיבה ב' (ש)	155		
חלמסון קלור מאיר			
6.5% אבית (ש)	88.6		
הוללים 6	137		
הוללים 7	142.5	+0.5	
הוללים 8	102.6	+0.5	
הוללים 9	103.5		
הוללים 10	107.4	+0.3	
הוללים 11	104	+1	
הוללים 13	105	+0.9	
הוללים 14	106	+1	
הוללים 15	102.1	+0.6	
הוללים 16	103.2	−1	
הוללים 17	106.1		
הוללים 18	103.2	−0.4	
הוללים 19	108.3		
מלווה בטחון — 1968			
א'	151	−0.5	
ב'	149	−1	
ג'	148	+0.5	
ד'	149	−2	
ה'	145.5	−0.5	
ו'	145	+3	
ז'	137.2	+1.2	
ח'	133	+1	
ט'	270	+4	
י'	273		
י"א	139.5	+0.1	
י"ב	139.7	−0.6	
י"ג	131.8	+3.8	
י"ד	262.5	−5	
בטחון 1968 — בנקאי			
י"א	145		
י"ב	142.4	−0.3	
י"ג	136.2	+0.2	
י"ד	127	−1.7	
בטחון 1969			
א'	129.5	+2.5	
ב'	264	−0.5	
ג'	267.5	+2	
ד'	275	+8	
ה'	263	−3.5	
ו'	263.5	+0.5	
ז'	263	−2	
ח'	266		
ט'	262	−3	
י'	260		
כ"א	259.5		
כ"ב	260	+1	
כ"ג	255.5	+0.5	
מ"א	256	−2	
מ"ב	256.5	−2	
מ"ג	254.5	−0.5	
מ"ד	254.5	+1.5	
מ"ה	258	+1	
בטחון 1969 — בנקאי			
י"א	275	+2.5	
י"ב	269.5		
י"ג	268		
י"ד	262.5	+0.5	
ט"ו	260		
ט"ז	260.5	+3.5	
י"ז	255.5	+1.5	
י"ח	257	+1	

מקרא: ר"מ — רגילות מבוכרות; א' — מניה א'; ב' — מניה ב'; ב': (ש) — על שם; (מ) — מוכ"ז; בלתי מסומנות — מניות רגילות; * — מוכרים בלבד; + קונים בלבד.
● מדובר בנסחרות של אגרות־חוב משולחות (בלוח שונות, בטחון וקליטה), מחולקו ל־5 קבוצות; שערי כל קבוצה מתפרסמים אחת לשבוע ביום קבוע.

שערי חליפין רשמיים למט"ח (העברות והמחאות)

ביום 7.3.74

המטבע	יחידה	שער מכירה	שער קניה	המטבע	יחידה	שער מכירה	שער קניה
דולר קנדה	1	4.3348	4.2928	כתר נורבגי	10	7.4363	7.3273
לירה שטר.	1	9.8217	9.6747	פלורין הול.	10	15.1625	14.9466
דולר אוסטר	1	6.2706	6.1866	מרק גרמני	10	15.8670	15.6308
רנדס דרא"פ	1	6.2097	6.1257	מרק פיני	10	10.9190	10.7596
פרנק שוויצ'	10	13.4875	13.2827	שיל. אוסטרי	10	2.1689	2.1358
פרנק צרפתי	10	8.7482	8.6260	פרנק בלגי	100	10.5066	10.3640
כתר דני	10	6.7146	6.6194	לירטה איט.	1000	6.5116	6.4220
כתר שוודי	10	9.1364	9.0071	ין יפן	1000	14.5148	14.5581

(שער החליפין של הדולר ארה"ב קבוע: 4.203 מכירה, 4.200 קניה)

שערי מטבע חוץ בין בנקאיים (Interbank)

אתמול בצהרים (7.3.74) באירופה

מכירה מיידית (Spot)

$ ארה"ב	ל־1 ₤ שטרלינג	2.3170/2.3190
מרקים גרמניים	ל־1 $ ארה"ב	2.6710/2.6730
פלורינים הולנדיים	"	2.7900/2.7950
פרנקים שוויצריים	"	3.1360/3.1400
פרנקים בלגיים	"	40.30/40.34
פרנקים צרפתיים	"	4.8350/4.8425
לירה איטלקית	"	650.00/650.50
ינים יפניים	"	286.00/287.00

מכירה מאוחרת (Forward)

	$/₤	פר"ש/$	מר"ג/$
1 חד'	2.2950/2.2980	3.1415/3.1475	2.6750/2.6785
2 חד'	2.2740/2.2770	3.1470/3.1530	2.6810/2.6845
3 חד'	2.2565/2.2595	3.1500/3.1560	2.6840/2.6875
6 חד'	2.2150/2.2180	3.1555/3.1635	2.6920/2.6970

הנתונים נמסרו על־ידי בנק דיסקונט לישראל בע"מ

החברה לניהול קרנות בנאמנות בע"מ

קרן	מחיר יחידה	מחיר פדיון	מחיר שוק
צבר	257.8	245.8	251.8
ארז	123.2	117.5	120.4
איתן	152.44	—	148.72

הנאמן: בנק הפועלים בע"מ

ועידה בין־לאומית של מפעילי טיסות־שכר לסטודנטים תיערך באילת

מאת סופר „הארץ" לענייני תיירות

כ־10% מכלל תיירות הסטודנטים בעולם (טיסות שכר), מגיעים לישר־ראל. עובדה זאת הניעה את סאסט"א, אירגון־הגג של מפעילי טיסות־שכר לסטודנטים לקבל את הצעת איסט"א לקיים את הקונגרס ה־11 של האירגון בישראל. הקונגרס ייערך בין ה־26 ל־29 במארס ש.ז. באילת, ב־השתתפות כ־100 צירים מ־28 מדי־נות, לרבות משלחות מצ'כוסלובאר קיה ומיוגוסלוויה.

סאסט"א מטיסה במשך שנה כרבע מיליון סטודנטים, מהם באים ל־ישראל כ־25 אלף.

פרס שלמה מרץ מטעם מסדר ז'בוטינסקי

מתוך רצון לעודד מעשים של אז־רחות טובה ולחזק את הנאמנות לעם ולמדינה, הכריז המסדר ע"ש זאב ז'בוטינסקי על הענקת פרס שנתי שייקרא: „פרס שלמה מרץ". לציון זכרו של העתונאי שלמה מרץ ז"ל — רע־מייסד של מסדר ז'בוטינסקי — הוא נועד לתת בטוי על הערכה למחברי רשימות מובחרות על נוש־אים של אזרחות טובה, נאמנות לא־אומית, כמפורט בתקנות הפרס.

הפרס — 1000 ל"י — ינתן בעד כתבה על מעשה אזרחות טובה, נאמנות לאומית או אומץ־לב אזרחי, הראויים לשמש דוגמא להדר ומופת לציבור.

הכתבה צריכה להתפרסם בעתו־נות הישראלית (עתון, כתב־עת, או קובץ) בתקופה שבין מוצאי יום העצמאות תשל"ג (8 במאי 1973) עד כ"ב בניסן תשל"ד (14 באפריל 1974).

הצעות בציון שם המחבר, מקום הפירסום, יתקבלו מהמחברים ומ־אחרים ויש להגישן לא יאוחר מיום כ"ז בניסן תשל"ד (19 באפריל 1974).

לכל הצעה יש לצרף חמשה עות־קים של העתון או כתב־העת.

על הענקת הפרס בפומבי יוכרז ביום א', כ"ד באייר תשל"ד, יום השנה ה־11 לפטירתו של שלמה מרץ ז"ל (16 במאי 1974).

הכתובת למשלוח הצעות: „פרס שלמה מרץ", מסדר ז'בוטינסקי, ת.ד. 21174 תל־אביב.

ותיקי קפת־עם בערבון מוגבל

(לשעבר בנק קפת־עם בע"מ)

המשרד הרשום: תל־אביב, אחד־העם 13, ת.ד. 352, טל: 50831

רחוב אחד־העם 13, ת.ד. 352 תל־אביב.

הודעה לבעלי המניות

ניתנת בזה הודעה כי האסי־פה הכללית השנתית של ה־חברה, תתקיים במשרדה ה־רשום, רחוב אחד־העם 13, תל־אביב, ביום שלישי כ"ה באדר תשל"ד, 19.3.1974, ב־שעה 3.00 אחה"צ לשם ה־מטרות הבאות:

(א) לקבל את המאזן והחש־בון של הרווח והפסד ל־שנה שנסתיימה ביום 31.12.1973 ואת הדינים וחשבונות של הדירקטו־רים ושל רואי־החשבון עליהם.

(ב) להכריז על דיווידנד־ביניים ששולם כסופי.

(ג) למנות רואי־חשבון ולק־בוע את שכרם.

(ד) לבחור בחברי דירקטו־ריון א'.

אם האסיפה לא תתקיים במו־עד הנ"ל מחוסר מנין חוקי היא תידחה ותתקיים באותו יום ובאותו מקום בשעה 4.00 אחה"צ. באסיפה שניה זו, יהוו 3 חברים מנין חוקי (קוורום).

תל־אביב, 5 במרץ 1974.

בכבוד רב, הדירקטוריון

קבוצה של 70 תלמידי תיכון מבי"ס „ג'ואיש פרי סקול" בלונדון — בית־הספר היהודי הגדול באירופה, הגיעו אמש לתקופה של חודש ימים, במסגרת תכנית לימודית־סיורית של המחלקה לחינוך ולתרבות בגולה בהסתדרות הציונית העולמית.

(ע). מפתח העיר חיפה הוגש אתמול כשי לשבעה ראשי ערים מקנדה, השוהים בביקור בישראל, כאורחי משרד התיירות ואל על. ראש עיריית חיפה, מר יוסף אלמוגי, ערך סעודה לכבוד האורחים, שהגיעו ביום ד' לישראל בלווית רעיותיהם.

במלאת שנתיים לנפילתו של יקירנו ואהובנו הבלתי־נשכח

אלי אביבי ז"ל

נתיחד עם זכרו ביום ראשון, ט"ז באדר תשל"ד, 10.3.74, בשעה 3 אחר־הצהרים, בבית הקברות הצבאי בקרית שאול.

האזכרה תערך בו ביום בשעה 4, בביתנו ברח' הרצל 75, פתח־תקוה.

הוריו
יוסף ושולמית אביבי
פתח־תקוה

בצער רב אנו מודיעים על מותו ללא עת של יקירנו

עו"ד יעקב (יאנק) אמקראוט

בר' שמואל

הלויה תתקיים היום, יום שישי י"ד אדר תשל"ד 8.3.74 בשעה 11.00 לפנה"צ בבית העלמין האזורי בחולון. אוטובוס יצא מבית המנוח, רח' ז'בוטינסקי 99 ת"א בשעה 10.15 לפנה"צ.
נפגשים בשער החדש בבית העלמין בחולון.

המתאבלים:
רעיתו קלרה
ומשפחות ברדך, וד"ר פרלמן

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של יקירתנו

ציפורה הירשפלד

לבית יעקובובסקי
מלודז' — פולין

הלויה תתקיים היום, יום שישי י"ד אדר תשל"ד 8.3.74 בשעה 11.00 לפנה"צ בבית העלמין בחולון.
נפגשים ע"י השער החדש של בית העלמין.

המתאבלים:
בעלה אברהם הירשפלד
בנותיה, נכדיה, אחותה
וכל בני המשפחה

במלאות חמש שנים לנפילת בננו ואחי היקר הבלתי נשכח

רב"ט

מאיר קופיטר ז"ל

בקרב על הסואץ

נעלה ביום ראשון, ט"ז באדר (10.3.1974) להתיחד עם זכרו בבית הקברות הצבאי בקרית שאול

התבורה תעמוד לרשות מוקירי זכרו בבית ההורים ברחוב גורדון 84 תל־אביב, בשעה 4.00 אחה"צ
בא לדייק!

לאה ויוסף קופיטר
ורדה ויהודה קאופמן
וכל המשפחה

במלאת שנה לפטירת ראש משפחתנו היקר

ד"ר אהרן יואל

נעלה לקברו להתיחד עם זכרו ביום שני, י"ז באדר התשל"ד 11.3.74 בשעה 4.00 אחה"צ, בבית העלמין בחולון.
נפגשים בשער הכניסה

המשפחה

כפר הנוער הדתי

ביום כ"ג אדר השל"ד (17.3.74) תתקיים
אזכרה לזכרו של

ד"ר נתן הופמן ז"ל

העליה לקבר בשעה 15.30 אחה"צ
בשעה 16.00 יתכנסו הבאים בבית הכנסת לטכס האזכרה.
יספידו הה' משה אונא ופרופ' יהודה פליקס

חבריו, תלמידיו ומוקירי זכרו מוזמנים
תחבורה בקו 72 לכפר חסידים

ההסתדרות הציונית העולמית
מחלקת הנוער והחלוץ

במלאת שלושים לפטירתו של

ד"ר ברוך רובינשטיין ז"ל

מותיקי עובדי המחלקה,
נקיים אזכרה לזכרו.

האזכרה תתקיים ביום כ"ג באדר תשל"ד (17.3.74), בשעה 18.00 במשרדי המחלקה בירושלים, רחוב קרן היסוד 19 א', קומה ג'.

מכיריו ומוקירי זכרו מוזמנים להשתתף.

אנו מודיעים בצער על פטירתה של

מרים אשת משה **זדרויביץ**

(לבית ורניקובסקי)
מושטל פולין

הלויה תתקיים היום, יום ששי, י"ד אדר תשל"ד, 8.3.74, בשעה 13.00 בבית־העלמין בתל־מונד.
תחבורה ממרכז מושב חרות.

המשפחה

אנו מודיעים בצער על פטירתה של חברתנו

מרים זדרויביץ

הלויה תתקיים היום, יום ששי, י"ד אדר תשל"ד, 8.3.74, בשעה 13.00 בבית העלמין בתל־מונד.
תחבורה ממרכז מושב חרות.

המשפחה
וחברי מושב חרות

יקירנו

עו"ד

אהרון יעקב מויאל

איננו

הלויה תצא מתרתיים ביום א' ט"ז אדר תשל"ד (10.3.74) בשעה 10.00 לפנה"צ מבית הכנסת „אוהל מועד" רחוב שד"ל 5, תל־אביב לבית העלמין בנחלת יצחק.

המבכים מרה:
רעיתו רחל
בנו שמואל ונורה מויאל וילדיהם
בתו נילי ואבי סמואל וילדיהם
אחיו שלום מויאל
וכל המשפחה

מועדון רוטרי תל־אביב—יפו (דרום)

מתאבל במות חברו הותיק

אהרון מויאל ז"ל

הנשיא וחברי המועדון

במלאת שנתיים להסתלקותו של

משה סנה ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו

ביום ראשון, ט"ז באדר תשל"ד, 10.3.1974
בשעה 4 אחה"צ בבית העלמין בנחלת־יצחק

המשפחה
וועד ההנצחה

מלאה שנה למות יקירנו

יוחנן דרושקביץ ז"ל

בעלה אל קברו בבית העלמין בחולון
ביום א' ט"ז אדר תשל"ד (10.3.74)
נפגשים ליד השער החדש בשעה 15.00

המשפחה

למר **בורנשטיין משה**

אתך באבלך הכבד בהלקח ממך
ללא עת רעיתך

רחל ז"ל

רובינשטיין ובורנשטיין
קבלני בנין בע"מ, חיפה
ההנהלה והעובדים

ליעקב האס

אתך אנו ביגונך במות האם

רגינה האס ז"ל

משפחות: ויטלה
ויטלגו מפעלי טקסטיל בע"מ

בצער רב אנו מודיעים על פטירת יקירנו

ראובן גולדברג ז"ל

רואה חשבון

הלויה תצא היום, יום שישי י"ד אדר תשל"ד 8.3.74 בשעה 11.00 לפנה"צ מבית ההלויות העירוני, רח' רפנה 5 ת"א לבית העלמין בקרית שאול.
אוטובוס יעמוד לרשות המלוים.

האבלים
אשתו: שרה
בנותיו: אסתר מיטרני
זיוה טבת ומשפחותיהן
בניו: אורי הרפז
זהר גולדברג ומשפחותיהם

על מותו של

ראובן גולדברג ז"ל

רואה־חשבון של חברתנו
אבלה ומשתתפת בצער המשפחה

ההנהלה
של מפעלי כביסה וניקוי חימי
רוחוב בע"מ

למשפחת גולדברג

אתכם אנו בצערכם הרב
במות ראש משפחתכם היקר

ראובן גולדברג ז"ל

(רואה חשבון)

בית קפלן
חברת מ. קפלן בע"מ
ההנהלה והעובדים

לשכת רואי חשבון בישראל

אבלה על פטירת חברה היקר

ראובן גולדברג ז"ל

ומשתתפת באבל המשפחה

למשפחת גולדברג האבלה

אתכם ביגונכם בהלקח מכם יקירכם

רואה־חשבון

ראובן גולדברג ז"ל

„בר־רב"
מפעלי העשיה והשקעות בע"מ

לרו"ח אורי הרפז
ולמשפחת גולדברג

השתתפותנו הכנה במות האב

רו"ח

ראובן גולדברג ז"ל

גבור מפעלי טקסטיל בע"מ
סברינה מפעלי טקסטיל בע"מ

למשפחת גולדברג

השתתפותנו באבלכם הכבד
על מות ראש המשפחה

ראובן גולדברג ז"ל

הנהלת ביח"ר „אחידטקס" בע"מ

לאהובה וגד גולוס

השתתפותנו הכנה בצערכם הרב
בהלקח מכם האם היקרה

רגינה האס ז"ל

שלמה שריבום ומשפחתו
אברהם הלפרין ומשפחתו

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

סיבוב שני — בצל עונשים חמורים

[נ]תניה נגד מכבי יפו [מ]כבי ת"א בירושלים

[ק]לדרון (הפועל ת"א) ורומנו (בית"ר ת"א) חוזרים

ליגה לאומית

[מ]את סופר „ספורט הארץ"

[ה]זינוק לסיבוב השני של הליגה [הל]אומית בכדורגל, שיחל מחר, שר[וי] במהומה מראשית המירוץ בגלל [הה]צר שנוצר מאז בצמרת ובתחתית: [?] דימה, כי דוקא בשל כך יגבר [ה]מחזור ה־16 המתח שילווה את [מ]אבק לאליפות, ואת נסיונות ה[ק]בוצות המבחני סוף העונה.
[ע]ם הכפלת העונשים על עבירות [ה]צעותיות, שתיכנס מהר לתוקף [...]ליסם מיהוד האוירה. ודאי תוסיף [...]ך מיוחד לנעשה במגרשים, שלא [...]כיר את הופעת הבכורה המהו[...]ת של כמה כדורגלנים והיקום אח[...] „הפוגה לאומית" ארוכה.

דו־קרב בפיסגה

[ה]גולם כמו בכל השבועות האח[ר]ונים, שוב יהיו העיניים נשואות [...]קר אל הפיסגה. בה יימשך הדו[...] בין מכבי נתניה ותל־אביב — [...]צבדים היחידים, בשלב זה, לתוא[ר] האליפות. מאחר ששני היריבים [...]רבים השבת בכמשחקי חוץ, מן [...]נצ לקבוע אם יתרון שלוש הנקוד[ות] של נתניה יישאר בעינו, יפחת [או] יגדל.
[א]חר התארח נתניה (ב־3 בפתח־[תקו]ה) אצל מכבי יפו, מהקבוצות ה[...]בות בליגה. שסיימה עשרה מכש[...]ה בתיקו — אך תשאף הפעם ל[...]ר, כדי שלא להתרחק מהפיסגה [...]י הפסדה נגד מכבי תל־אביב [...]בת שעברה. באותה שעה ישחק [מכ]בי תל־אביב בימק"א נגד בית"ר [ירו]שלים, שניצח באמצע השבוע ב[...]חק השלמה את מכבי חיפה, עלה [למ]קום העשירי ושואף גם הוא לשי[...] נוסף.
[ה]פועל כפר־סבא, המצוי בטווח 5 [נקו]דות מהמוביל ושתיים בלבד מה[...] אחריו, ישאב עידוד מהאתגר [...]ור לנצל את ביתיותו כדי לגבור [על] הפועל באר־שבע.
[ל]וא הדין בקבוצה הרביעית בדי[רוג], הפועל חיפה. שתארח בקרית־[חיי]ם את הפועל תל־אביב בתקווה [...]זר ולהוות גורם פעיל יותר בצמ[רת]. אולם לפני כן, עליה להביא [...]שבון שתי עובדות: להרכב התל־[אבי]בי ישוב מחר רוני קלדרון הכש[רוני], והקבוצה האורחת תשאף מחר [...]ר מתמיד לשים קץ לסידרה של [...]רה משחקים ללא נצחון.

ה„מלך" חוזר

[...]בין יוצא דופן העזרו גם הופעתו [של] משה רומנו, כדורגלן שמשון [...]נבר ומי שהיה מלך השערים הב[...]י, שילבש מחשבת את מדי [בית"]ר תל־אביב — ויכסה להוכיח [...]ח רמת־גן, ולאלפי הצופים ב[...]מפילד, כי עדיין לא שכח את [המ]לאכה. בהצגה הראשונה (ב־1) [...]תו מגרש יתקשה מכבי חיפה [לה]לך מהמקום ה־16, למרות שגם [...]ו — מכבי פתח תקוה — מגלה [...]ר יציבות.

[א]חר רבע גמר [ב]גביע האנגלי

[לו]נדון, 7 (ע"ר). משחקי רבע [הגמ]ר על הגביע האנגלי, שיהיו ב[...]ת, יפגישו בבריסטול את בריס[טול] [...]ט מהליגה השניה, שהדיחה [את] לידס, את המועמדת מספר 1 [...] רפול.
[...]האם בהליגה השלישית תת[...] בברנלי, בעוד שהמשחק ה[...] בין הארבעה. יהיה בלונדון [...] קווינס־פארק־ריינג'רס ללסטר. [ני]וקאסל תארח את נוטינגהאם מה[ליגה] השניה.
[...]שה משחקים יהיו בליגה הרא[שונ]ה המוליכה, לידס, תארח את [...]טר־סיטי. הניצבת במקום ה[...] האחרונה בטבלה. נוריץ'. [...]ה את צ'לסי (19). וילבס ש[...] בטבלה שכבר בגביע הליגה. [...] לקפר את מעמדה בדירוג [...] כשתארח את איפסוויץ' (מקום [...]). יתר המשחקים: קוינטרי — ספרס (13), אברטון (7) — [...]יגהאם (10).

[א]נגליה — מאלטה 0:2

[...]דינג, אנגליה, 7 (ע"ר). בכוכ[...] על גביע אירופה לכדורגלנים [...]ים ניצחה כאן אנגליה את [מאלט]ה 2:0.

[...]ים — חוף השנהב 0:2

[...]יד, 7 (ע"ר). במשחקי רבע [...] על גביע אפריקה בכדורגל [...]יה, גברה כאן זאיר על חוף [השנ]הב 2:0 ומיסיפה להוליך בבית [...]ם 6 נקודות. לפני זאמביה, ש[...]ה את אוגנדה 1:0.

[א]חונות לבאיירן ולאתלטיקו בגביע אירופה לאלופות

גביע אירופה

[...]כן, 7 (ע"ר). קבוצות באיירן [...] ואתלטיקו מאדריד זכפו ל[...] מוקדמות במשחקים ברבע [הגמר] בגביע־אירופה לאלופות. באיירן [...]זה בבייבן את צבק"א סופיה [...]עד אתלטיקו מאדריד ניצ[חה] בבלגרד את קבוצת הכוכב [האד]ם 0:2.
[...]יק"א היתה זו שהגיעה למכיר [...]יאגו אבטטרואס, מהירת הב[...]שלב הקודם, ואילו הכוכב [...] הכניעה את ליברפול.
[...]כוס השלישי, שהיה בטרנאבה [...]ובקיה), בין ספארטאק ל[...]ב בודאפסט, הסתיים בתיקו [...]בשחק יריבי באותה מסגרת [...]בכביע שעבר, בו ניצחה באול[...]שה את בלבק 2:3.
[...]ביחק הגומלין יהיו בעוד כ־[שבו]עיים ביום במארס.

אנדרלכט... [...]בבודפשט

[...]כב גבר בגביע־אירופה למחזיקות [...] ניצחה בבלפאסט בורוסיה מב[...] אדבאך את גלנטורן [...] 2:0. היה זה המשחק הרא[שון] [...]בבודה בצפון־אירלנד מאז זמן [...].

[...]ב. בצל המצב הבטחוני המעורער. [...]ב המשחק נפגעו כמה אנשים [...]בפצצות שהוטלו ע"י מצהרה ה[...]אירית.
באגדבורג ממזרח־גרמניה ניצחה באיתה מסגרת במגרשה את ספארה [...]אגורה מבולגריה 0:2. בייסבה, ל[...] עיני 60 אלף צופים, הכניעה ספור[טי]נג את צ. ק. ציריך 0:3.
ניצחון הוכיב זכפה לכוחה הבוצת [...]טהנהאם בכרבע גמר גביע אופ"א, [...]כשגברה בקלן על הקבוצה המקו[מית] — הבוצוהלה על־ידי הוגוסט[...] [...]בי ולאטור צ'ייקובסקי — ב־ציור 2:1. מרטין פיטרס כבש את שער [ה]ניצחון בדקה ה־76.
בכשחקים ניספים ניצחה איפסוויץ' בכבריה את לוקומוטיב לייפציג 0:1: שטוטגארט גברה 0:1 על וי[...]טוריה ספובאל מפורטוגל; רוד ווי[...] דייב יפייג'נוורד הוזראם נפרדו ב[...] פולין, לעיני 40 אלף צופים, ב־תיקו 1:1.

מבלת הליגה הלאומית

1.	מכבי נתניה	15	19—5	23
2.	מכבי ת"א	15	22—10	20
3.	הפועל כ"ס	15	16—10	18
4.	הפועל חיפה	15	18—23	17
5.	הפועל פ"ת	15	16—11	16
6.	מכבי יפו	15	11—9	16
7.	בני יהודה	15	11—10	16
8.	בית"ר ת"א	15	14—14	16
9.	הכח רמת־גן	15	14—14	16
10.	בית"ר י־ם	15	13—16	15
11.	מכבי פ"ת	15	13—17	14
12.	הפועל ב"ש	15	14—15	13
13.	הפועל חדרה	15	9 —13	13
14.	הפועל י־ם	15	6 —14	11
15.	הפועל ת"א	15	9 —15	9
16.	מכבי חיפה	15	12—21	8

הפועל פתח־תקוה, לאחר שבעה משחקים ללא הפסד, בן הסתם לא ייכשל דוקא במגרשו הביתי (ב־1) נגד הפועל ירושלים, שאינו מרבה להבקיע ולנצח מאז ראשית העונה. לעומת זאת, יהיה חריף ושקול הרבה יותר המיפגש בחדרה (ב־11 לפני הצהריים) בין שני העולים החדשים, הפועל המקומי ובני־יהודה.

התעמלות

ישראל נגד קלן הערב בהדסים

תחרות בין־לאומית בהתעמלות בין הקבוצה האורחת מקלן ונבחרת ישראל תהיה הערב ותימשך במוצאי־שבת באולם־הספורט בכפר־הנוער הדסים. התחרות מיועדת לגברים ולנשים. היא תחל הערב ב־6.30 ותימשך מחר ב־6 בערב.
בקבוצה המערב־גרמנית יופיעו ה־מתעמל היפאני סאגי נאגאסי וה־מתעמלת היפאנית יוקי אראסה. כן יופיע בקלן אלוף הנוער של שוהאריה והמתעמל הישראלי דן לדה.
תחרות הגומלין בין שתי הקבוצות תהיה בסוף השבוע הבא בביה"ס־בר־בור בתל־אביב.

כדורסל

מכבי ת"א+פלס נגד מכבי ר"ג

הערב במשחק ידידותי

מיפגש ידידותי מעניין יהיה ה־ערב ב־8 ברמת־גן, כאשר קבוצת מכבי רמת־גן הארחת בגרשה ה־מיופץ את מכבי תל־אביב, שתשר־תף בשורותיה את הכדורסלן שהוח־תם ביל פלס, שאינו רשאי לשחק בליגה.
יהיה זה משחק הגיגי לציון מב־צע־שיפוץ המגרש הרמת־גני והוא יהיה בחסות ראש עיריית רמת־גן, ישראל פלד.
שתי הקבוצות, פתחו שלשום ב־ערב בצורה מוצלחת את משחקי ה־ליגה, כשקבעו נצחונות מכריעים, תוך גילוי יכולת נאה: מכבי רמת־גן הכניע במגרשו את הפועל ירד־שלים בהפרש ניכר (65:122) ומכבי ת"א ניצח בקרית־חיים (58:88).

לארי גורדון ממכבי ר"ג (משמאל) קולע מעל ידיו המושטות של אלן פרידמן, במשחק הפתיחה של הליגה הלאומית בכדורסל, שבו הוכרע שלכום הפועל ירושלים על־ידי הרמת־גנים 65:122.
(צילום: אריה קנפר)

הפועל ר"ג ינסה למנוע משמשון לעשות צעד נוסף אל הפיסגה

טבריה בהרצליה ✶ עכו — קרית שמונה

ליגה א'

מאת סופר „ספורט הארץ"

ההתמודדות בין הפועל רמת־גן ל־שמשון (ב־3 בגבעתיים), המדורגים רביעי ושני בבית הצפוני. כנראה הפועל מהר על המחזור ה־16 של ליגות א' בכדורגל.
שני היריבים יודעים היטב, כי זה אחד ממשחקי המפתח לעיצוב דמו־תה של הפיסגה, שמכון כבר רק בשתי נקודות אחרי טבריה, וכבד בתנועות בצהינה. הפועל טבריה ית־ארח אצל מכבי הרצליה, אך דוקא מיפגש עם יריב שההיה אינו בהכרח קל במיוחד, ולפיקים אף להיפך. הפועל עכו, השליש בדירוג, יארח את הפועל קרית שמונה.
יתר משחקי בית הצפון: טירת הכרמל — הפועל צפת. בית"ר נתניה — הפועל הרצליה, מגדל העמק —
קרית אתא, הפועל נתניה — בני נצרת, נחליאל — הפועל נהריה.
במחוז הדרום יוסיף כנראה מכבי שעריים לשמור על הפער בין שש הנקודות, גם אחרי משחקו הביתי נגד בית"ר רמלה.
יתר משחקי המחוז: הפועל יהוד — הפועל לוד, הפועל רמלה — ה־פועל מרמורק, ראשון לציון — ה־פועל חולון, הפועל אשדוד — רמת עבידור, הפועל באר יעקב — הפועל בית שמש, הפועל בת ים — הפועל דימונה, מכבי חולון — נס ציונה.

טבלת ליגה א' — צפון

1.	הפועל טבריה	15	19—7	24
2.	שמשון ת"א	15	31—10	22
3.	הפועל עכו	15	25—9	21
4.	הפועל ר"ג	15	21—9	20
5.	הפועל צפת	15	26—17	20
6.	בית"ר נתניה	15	18—11	19
7.	טירת הכרמל	15	18—13	18
8.	הפועל נהריה	15	18—25	14
9.	קרית־אתא	15	23—15	13
10.	בני־נצרת	15	14—18	13
11.	הפועל נתניה	15	15—19	11
12.	הפועל נחליאל	15	12—18	11
13.	הפועל הרצליה	15	11—19	11
14.	מכבי הרצליה	15	11—26	9
15.	מגדל העמק	15	9 —47	7
16.	קרית שמונה	15	15—26	6

טבלת ליגה א' — דרום

1.	מכבי שעריים	15	30—12	26
2.	הפועל יהוד	15	35—21	20
3.	הפועל מרמורק	15	30—18	19
4.	הפועל חולון	15	22—14	18
5.	באר־יעקב	15	22—23	17
6.	הפועל לוד	15	24—25	17
7.	בית־שמש	15	25—23	15
8.	הפועל רמלה	15	15—19	15
9.	בית"ר רמלה	15	17—19	14
10.	ראשון־לציון	15	15—24	14
11.	נס־ציונה	15	13—14	13
12.	הפועל אשדוד	15	15—22	12
13.	רמת־עמידר	15	16—17	11
14.	מכבי חולון	15	9 —18	10
15.	בת־ים	15	11—23	10
16.	הפועל דימונה	15	11—19	9

בולגריה — יאפן 22:23 באליפות הכדוריד

מזרח־ברלין, 7 (ע"ר). נבחרת ה־כדוריד של יאפן נוצחה במשחקי הדירוג (9—12) באליפות העולם על־ידי בולגריה 23:22. באותו בית גב־רה מערב־גרמניה על שוודיה 18:20.
פולין הפתיעה במשחקי הדירוג 1—8, כשגברה על צ'כוסלובקיה 16:19. אלופת העולם, רומניה, גב־רה על דנמרק 11:20. מזרח גרמניה — הונגריה 10:17, יוגוסלביה — בריה"מ 15:18.

נעמה קושניר — אברהם מלוביצקי

נשואים

ניו־יורק, 6.3.1974

חנה ואברהם חסון

שמחים להודיע על הולדת בנם

דן

אח לאורי ושי

טכס הברית התקיים בחוג המשפחה בירושלים

אנו שמחים להודיע על נשואי בנינו

מלכה עב"ל מתניה

שנערכה בחוג המשפחה ביום ג' (5.3.74)

ההורים

לילי גרינברגר, מושב שדמה — אריאלה ושלמה הרפז, פתח תקוה רח' רוטשילד 91

בן נולד לנו

דינה ואהוד שניידר

קוניטרה

אח

ליותאי יפתח ורוני

נכד

לסבא וסבתא

ברכה ואהרן פלדמן, חיפה

יפה ודוד שניידר, נתניה

נין

לבלה פלדמן, תל-אביב

לרות ואפרים ליניאל

לרבקה ושמעון ליניאל

מיטב הברכות להולדת

הבת-הנכדה

האגוד הישראלי לפרסום

לשותפנו

ד"ר א. אוסטשינסקי ורעיתו

ולהורים הצעירים **רותי ועוזי**

מיטב הברכות והאיחולים

להולדת הבת-הנכדה

חברת הדרי ראשון בע"מ

משפחת: הלל

משפחת: מילמן

משפחות: זלינגר

משפחת: הירשברג

למכירה

מבנה תעשייתי (1000 מ"ר)

בן 3 קומות

העומד על מגרש של כ-500 מ"ר ליד הסינרמה

להתקשר בשעות העבודה

טלפונים: 33108, 32176 תל-אביב

הלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

כלי נגינה

● מהפשים אקורדיונים מ־שומשים עד 80 בסים. אבי־לאה רחוב הנביאים 6 טל. 668336

● מכנתר מסנורי אמריקאי למכירה. פרטי 232729—04 בערב.

חיות בית

● גורי ספר איירי, משפחת אביבי, השלונות 41, קרית חיים

תנורי חמום

● עכשיו כדאי יותר להחליף תנורי חימום „בורליה סו־קינג" להספקה דירתית, כולל התקנה ארוכה. טל' 644413.

● מיקרודה, תנורי ארובה, מכירה, התקנה, שירות ונר־קוי — 81408

צילומים

● מצלמת מיקולסה חדשה עם זיכרונים ערכה 1.8 טל. 82493

מקררים

● אמקור 8 במצב מצוין במחיר הזדמנותי. טלפון 601553

● מקרר אמריקאי מצויין, להתקשר בעבודה — 680868 בבית 902680.

● למכירה מקרר אמקור ב' במצב טוב + ביטוח. טלפון [...]

רהיטים

● במחירים מציונים! קונים רהיטים משומשים, עתיקים, מקררים והיטולים. 924785 גם בשבת

● קונה רהיטים משומשים עתיקים ויטול בית טל 06—[...]

● קונה רהיטים משומשים, עתיקים ויהיסולי בית במחי־רים טובים — [...]

● התאמת השנה כסלון 190 הנביאים 190 עמת כסולה שתי כורסאות ושולחן סלוני ב־1940 ל"י בלבד!

● עיצוב פנים וריהוט, צפורה כרקורא, הרץ 20. טלפונים 642303 720830

מכונות כביסה

● למכירה מכונת כביסה חצי אוטומטית אוזי פלטס. טל. 718142

● מכונת כביסה „פרידמן" חצי אוטומטית, במצב טוב. טלפון 17.00 225847

שידוכים

● גבר 60 מעוניין בהכרות עם אשה 50. יבוא לבקר ב־שעות היום. ת.ד. 78 חיפה

נתניה

קבלנים מציעים

● סולל בונה נתניה בונה למכירה דירות עם כל ה־שיכלולים בנתניה והור חי־רוז. פרטים במשרד רחוב הרצל 15, נתניה, טלפונים — 053-23084 053-23083

● לזוגות צעירים נותרו מס־פר דירות ברח' רזיאל. כל הקודם זוכה תנאים נוחים. בדר—דוגרי רח' שמואלוביץ ציב 5.

דירות למכירה

● במבואה 4 חדרים למכי־רה בבנין משופר ברח' הרב קוק. לפנות בהרדינגר, רחוב הסמאלינסקי 5.

● 4 חדרים עם שיכלולים ליד הים מעלית, הנוף עבר חזית לים טל' [...]

● למכירה דירה חדשה 3 חדרים בסוקולוב 19, כלב 9.00—12.00 [...]

● למכירה 4½ חדרים ברחוב דוד המלך טלפון [...]

● דירה 3½ לקרבת הים קומה 7 + כמלית טל' [...]

דוד שמש וחשמל

● הדוד כוול ? סלפו 83836 כרמלי — קרן אור, דודי שמש וחשמל רח' שמואל הנ־ציב 9 נתניה.

סביון

דירות למכירה

● למכירה דירה בבית 4½ חדרים בתהליך בניה במבנה כביון, רובע הגנים החדש אפשרית למשכנתא — טלפונים 031540, 58081 ב־שעות המשרד

וילות ובתים

● למכירה דירת גבוה של 4½ חדרים בתהליך בניה, על מגרש של 1 דונם טלי, אפשרות למשכנתא טלפונים 031540, 58081 בשעות ה־משרד

אשדוד

וילות ובתים

● למכירה באשדוד וילה + חצר גדולה. לפנות טלפון [...]

● אשדוד, קיבנלים בונדים סוריים והרחבות מבתים בתל־גן ויצוע מקילה „הבקר" אשדוד, רח' קיבוץ גלויות 19 טל' 24941

ביקוש דירות

● דרושות למכירה ולהשכרה דירות בכל הגדלים ובשכונים שונים לתיכונה „עמל" — [...]

מגרשים

● באשדוד דרוש מגרש ל בניית 2 וילות ברובע 11 אשדוד, תיווך אקספרס — 055-27655, 055-[...]

דירות למכירה

● באשדוד דירות־דירות 3 חדרים בבתים בני 4 קומות, באיכות מעולה. „רקסו" איל־דוי, רח' קיבוץ גלויות 24, טל' [...] או „רקסו" תל־אביב, רח' הרקוני 1, טל' [...]

● באשדוד בכבניה, הגבוה ב־יותר, בקומה הב', למכירה דירות גב שבאשדות בבית 4½ חדרים: הנוף, כיוס חמים, מרכזיים יארזת מסנה, אזר־ד — חיי לעניה „אש[...]"

דירות להחלפה

● מעוניין להחליף דירת באשדוד 3 חדרים בעיר עם דירה רוסה באשדוד, טל' 055-4220

הצעות עבודה

● דרושים מוסכנאים ל־מוצר ריהוט מודרני להתקשר [...]

הלוח הכפול באר-שבע

דירות למכירה

● דירה למכירה 2½ חדרים ושיפורים דרדוסצרה 9/423

● 2½ חדרים קומה 4 הכי קה כויבה שיפורים ואווש 21715—057

● 3 חדרים 90 מ"ר, בשיכון ד', קומה ב', 21711—057

● בתדשכונה בכרך ג — 2 — באר־שבע 80/080—[...]

● קוטג' 3 חדרים ואפשרות להוספת חדרים) במקום מצוין, כתי' לרוגוצא טלפון — 057-3743

● 2½ חדרים ברחוב אסיר־ציון 17. לפנות: אלפס — 057-[...]

● 100 מ"ר בסביבה מצוינת 2047 בקבורה אזור ככויה

דירות בשכר חודשי

● בעיר השכנה 4 חדרים כהיים טלפון [...] לאורך

● 4 חדרים בכינוי אזוה ב', כלוסה טל' 3016

ביקוש דירות

● מעוניין יקונה בית כם בנו לדגורא סלפון [...] [...]

מגרשים

● דרוש מגרש בעומר לבניה להתקשר פלפון 057—[...] או [...]

ביקוש עבודה

● בעל מכבר מחפש עבודה באיזור הנגב 057—[...] רחל ביאן 17

הצעות עבודה

● מכינה „מכינה סואה ידע בהנהלת חשבונות ומכירות טלפון 4 [...]

● דרושים סוכנים — בם עים למוצר ריהוט מידי־ החקדר [...]

מכוניות

● היפורסיט ואג 1971 מצב יונה יד ראשונה 057-4060 המכוניה בבאר־שבע.

● היפורסיה שבו 1600 במ־צב כללי מצויין טלפון — 057—[...]

● אקספרס מכונות מינ'ו כל הדגמים משחריים והבחור ב־בגוון לכבנים סוכך שירות ב־איזור התעשיה [...]

● אומל קרס, מודל 69, 1500 במצב מצוין, מיד ראשונה לפנות טלפון 2190—057

בתי ספר ושיעורים

● בית הספר" באר־שבע ש־ריש על המיקר החישה לפ־ קודי בגרות ערב ולקורסים בהנקלת חשבונות 13, 2, 3, ינבוכייות, ההרשמה: „ביה"ס הפקיד", דיר השלום 18 שעות 9—12, 17—19.

נרשמו לנשואין

● פרדוי ריימונד ראפל בן יצחק רוק מרוקו באר־שבע — רפלובית סילביה באמרים בת בינודו רוקה ארגנטינה באר שבע

● בכר יהודה בן מרדכי רוק ירושלים ירושלים — בן סר עו מרסדים (מרוקו) בת בעזריה רוקה באר־שבע באר שבע

● לוי אליהו בן ברוך רוק מרוקו באר שבע — אדמון אסתר בת זכריה רוקה באר־שבע באר שבע

● פרסמן חיים, בן משה רוק ירושלים באר־שבע — בנגו חנה בת אוזיאה רוקה באר שבע באר־שבע.

● עזרו יצחק בן יוסף רוק מרוקו עכר — יאיר צפורה בת רחמים רוקה תל־אביב עכר.

● שבי (שנידר) אדם בן הנריך רוק פולין באר־שבע — סודין מוסאנה בת יצחק ריקה בריה"מ אופקים

● הנוני אלברט בן יוסף רוק מרוקו באר־שבע — פחז יפה בת יעקב רוקה באר־שבע באר־שבע

● יבריב אהרון בן יונה רוק ההוכות והובות — סכורר רחל בת בנימין רוקה באר־שבע באר־שבע.

● הנדיב אהרון בן יצחק רוק פולין באר־שבע — סובול ביילה בת שלמה רוקה יוד־פלים באר־שבע.

● חליה פרופסר בן דוד רוק אלג'יריה באר־שבע — מיר־טו שושנה בת דוד רוקה באר־שבע באר־שבע.

● סברי יוסף בן סימון רוק מרוקו באר־שבע — אדרי באר־שבע בת יעקב רוקה באר־שבע באר־שבע.

● יאשר אלברט בן חיים רוק מרוקו באר־שבע — אבוקסיס סימי בת יצחק רוקה מרוקו באר־שבע.

● מירנו יצחק בן מורים רוק באר־שבע באר־שבע — חיר שושנה בת מאיר רוקה באר־שבע באר־שבע

● ביתבוזה מרדכי בן חיים רוק נתניה באר־שבע — חייד רינה בת להרר רוקה ישראל [...]

● מיסטיאשוילי גבריאל בן מרדכי רוק גרוזיה באר־שבע — דווליאשוילי מקבלה בת ייסף ריקה גרוזיה אשדוד.

● ליבר אברהם ליבה בן שעיה אלפי רומניה לוד — שטסר גילדה בת גודין צבי אלסנה רומניה באר־שבע.

● ביסמוס ריימונד בן פרוספר רוק אלג'יר באר־שבע — סימון לואיזה עזיזה בת שלום רוקה באר שבע באר שבע

● חוסיתי שלמה בן יצחק רוק באר שבע באר־שבע — שמעוני רותי בת רחמים רוקה באר־שבע באר־שבע.

● סרוסי קלמנס בן יצחק רוק מרוקו באר־שבע — אלוש סמת מרים בת יוסף רוקה באר־שבע באר־שבע.

● סיינאוקר דוד בן אליעזר רוק הודו באר־שבע — בר־אלפין רחל בן משה רוקה כוכבי נצרת עלית.

הודעות

● לנציגי מפעלים ולתעשי־עוברים בלבד ! לרשותכם מבחר מתנות בכל מבום ומחיר בשער — 057—4257

דירות למכירה

● אשדוד, רח' רוגוזין 4, טל' [...] או לייעוצי הפקד קוה ח'7, רח' פרישמן 10, תל־אביב, טל' 240224/5

FIAT

סוכנות מכוניות לים התיכון בע"מ

לרגל ספירת מלאי

יהיה מחסננו

ברחוב יצחק שדה 30 ת"א

סגור

בשבוע שבין

29.3 - 24.3

ההנהלה

הודעה

למחזיקי 5% אגרות חוב 1987 - 1978

הריבית שומן פרעונה חל ביום 31 במרץ 1974 על 5% אגרות חוב 1987—1978 תשולם כלהלן:

למחזיקים באגרות חוב למוכ"ז

התשלום ייעשה כנגד הצגת תלוש מס' 7 על ידי סוכני התשלום בנק לאומי לישראל בע"מ במשרדו הראשי בתל־אביב או באמצעות סניפיו או באמצעות כל בנק אחר.

למחזיקים באגרות חוב רשומות על שם

התשלום ייעשה בשיק במישרין על ידי החברה לפי הכתובת האחרונה הידועה הרשומה של המחזיק באגרות חוב. מחזי־קים באגרות חוב אשר שינו את הכתובות שלהם ולא הודיעו לחברה על השינוי חייבים להודיע מיד על הכתובת הנכונה לחברה לפי ת. ד. 212, ירושלים.

הפנקסים של אגרות החוב ייסגרו מיום 16 במרץ 1974 ועד 31 במרץ 1974.

בהתאם לתנאי ההצמדה, הריבית תשולם לפי שיעור של 7% בנכוי מס הכנסה בשיעור של 25% בלבד.

לפי הוראות ההנהלה

ז. צינגהר

מזכיר

מפעלים המלח בע"מ

אוניברסיטת תל-אביב

בית הספר לחינוך

המרכז להדרכה ולהשתלמות

בשתוף פעולה עם משרד החינוך והתרבות

אגף הנוער

הלשכה להדרכה וכח אדם

מודיעים כי נותרו מספר מקומות פנויים

לקורס דיפלומה לעובדי נוער בכירים

הקורס מיועד לבעלי תפקידים בכירים בחינוך המשלים ובשרותי הנוער השונים.

משך הלימודים: שני ימי לימוד בשבוע במשך שנתיים

תנאי קבלה: השכלה יסודית, הסמכה להדרכה, חמש שנות נסיון ו/או תפקידי ריכוז בכירים.

שכר לימוד: —.400 ל"י לשנה.

ההרשמה: בכתב: המרכז להדרכה ולהשתלמות, ביה"ס לחינוך, אוניברסיטת ת"א, רמת־אביב. בפניה אישית: מזכירות המרכז, בנין שרת, חדר 411 בימים א'—ה' בשעות 18.00—09.00, ביום ו' בשעות 12.00—09.00, בטלפון (03)416111 קו פנימי 466. בשעות הנ"ל.

הקורס ייפתח אחרי פסח.

האוניברסיטה העברית בירושלים

המרכז ללימודים קדם אקדמיים

מודיע על

הרשמה למחזור ב' בשנת הלימודים תשל"ד למועמדים שבגין גיוסם לא יכלו להתחיל לימודיהם במחזור א'.

מועמדים שבידיהם הודעה על קבלתם ללימודים במרכז, למחזור א' יתקבלו ללימודים במחזור ב' רק לאחר חידוש הרשמתם למרכז.

קבלתם של מועמדים חדשים לקבוצות שיוחדו ובמעד התחלה לימודיהם במרכז מותנים בבחינות כניסה ובהחלטת ועדת הקבלה.

מספר המקומות לקליטת התלמידים החדשים — מוגבל ועדיפות תינתן לחיילים משוחררים בהגדרתם בחוק החיילים המשוחררים (הוראת שעה) התשל"ד, 1974.

סדר פעולות הרשמה למחזור ב'

בחינות מיון לתלמידים שכבר התקבלו ובחינות קבלה ומיון למועמדים חדשים יתקיימו בשני מחזורים: א. 11, 12 במרץ 74.
ב. 13, 14 במרץ 74.

תלמידים המתעתדים ללמוד במרכז במסלול הומה־חברה יבחנו: ביום ב', 11 במרץ 74 בשעה 9.00, או ביום ד', 13 במרץ 74 בשעה 9.00.

בחינותיהם של התלמידים המתעתדים ללמוד במרכז במסלול מדעי הטבע יימשכו יומיים: ביום ב' וביום ג' 11־12 במרץ 74. או ביום ד' וביום ה' 13־14 במרץ 74.

(על המועמדים לדאוג לעצמם למקום לינה)

הבחינות מתקיימות בבנין האולמות של מדעי הטבע בהר־הצופים.

כל התלמידים המגיעים לבחינות חייבים להביא איתם את המסמכים הבאים:

1. כל האישורים על ציוני בגרות.
2. אישור מצה"ל על משך השרות הצבאי.
3. אישורי הכנסה.

פרטים על האישורים הדרושים אפשר לקבל בטלפון 02—288201/66.

תלמידים שהתקבלו ועדיין מגויסים ואינם יכולים בשום אופן להגיע לבחינות המיון במועדים הנ"ל חייבים להודיע על כך בכתב מיד לפי הכתובת: המרכז ללימודים קדם אקדמיים, בית הלל, הר־הצופים עבור משרד תלמידים ולציין גם את כתובתם הצבאית ומועד שחרור צפוי.

המועצה לשיווק פרי הדר

הודעה לפרדסנים

עקב רציפותם ועצמתם של הגשמים, גדלה הסכנה לאילות הפרי ברקבון החום, ולפיכך החליטה המועצה להטיל חובת ריסוס שני בתכשירי נחושת בכל שטחי האשכוליות ואפילים.

את הריסוס האמור יש לבצע בהקדם, והחל מה־18 לחודש מרץ לא תותרנה לאריזה אשכוליות ואפילים אשר לא רוססו כאמור.

האגף האגרוטכני

מכאן الأصل

המשרד הראשי: שדרות רוטשילד 76, תל־אביב
טלפונים: מחלקת מודעות 611341
המחיר: יום חול: 1.50 ל״י למלה / יום ו׳: 1.75 ל״י למלה

פרקי היום בתנ״ך

• שנית אסתר — יהושע [illegible]

המשנה היומית

• הוריות, ג׳ (א — ד).

ההלכה היומית

• שבת, סי״ח (ס״ו — י״ח), [illegible]

הדף היומי

• מנחות, פ״ט ע״א

הדלקת הנרות

ירושלים ת״א חיפה
ע״ש: 5.18 5.22 5.04
מוצ״ש: 6.18 6.20 6.18

תורנות רופאים לפי המקומות

תל־אביב:
• ד״ר תראבו, רחוב [illegible] 8, טל. [illegible]
• בפ״ת [illegible] טל. 101 [illegible]

[illegible]

תורנויות בתי חולים

• היום: איכילוב, הדסה [illegible]
• שבת: [illegible]

תורנות בתי מרקחת

• ליל שבת: [illegible]

[illegible]

קבלנים מציעים

[illegible]

בתי־כנסת

• בבית הכנסת הגדול בת״א, רחוב אלנבי 110, [illegible]

[illegible]

הודעות

[illegible]

דירות

[illegible]

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

[illegible]

וילות ובתים

[illegible]

1-1½ חדרים

[illegible]

דירות בדמי מפתח

[illegible]

דירות בשכר חודשי

[illegible]

דירות להחלפה

[illegible]

דירות מרוהטות

[illegible]

2-2½ חדרים

[illegible]

חדרים מרוהטים

[illegible]

ביקוש דירות

[illegible]

חנויות

[illegible]

מחסנים

[illegible]

אולמות

[illegible]

בתי מלאכה

[illegible]

מגרשים

[illegible]

משרדים

[illegible]

עסקים

[illegible]

הלוח הכפול | הארץ | ידיעות אחרונות

השקעות

הכשרה לעבודה

ביקוש עבודה

הצעות עבודה

● דרושה בחורה למשק בית עם לינה. גם לשכון [illegible]

● דרושה מטפלת לתינוק עם עבודות בית קלות [illegible]

[illegible]

מכוניות למכירה

דארט-וליאנט

האמריקניות של קרייזלר הנמכרות ביותר בארץ

W. GERMANY,
7530 PFORZHEIM
POST-FACH 1134.

[illegible]

אוסטין

● אוסטין קמברידג' 1969 ב' מצב טוב, מסם דצמבר — [illegible]

[illegible]

ב.מ.וו.

● ב.מ.וו. 1800 אוטומטי 70' [illegible]

[illegible]

אודי

● אאודי 100 + דרייב מודל 70' יד ראשונה, מצב מוב [illegible]

[illegible]

אלפא רומיאו

[illegible]

דה־שבו

[illegible]

דאף

● דאף 1100 טנדר — אוטומטית [illegible]

[illegible]

דופין

[illegible]

אופל

[illegible]

הילמן

[illegible]

וולבו

[illegible]

ווליס

[illegible]

ווקסהול

[illegible]

טנדרים

[illegible]

טריומף

[illegible]

לארק

[illegible]

מיני־מיינור

[illegible]

מרצדס

[illegible]

מסחריות

[illegible]

סאאב

[illegible]

SUBARU
באר אמריקני
במכונית קמפקטית-חסכונית
סובארו

סוסיתא

[illegible]

simca סימקה
מכונית טובה
מבית טוב
בית קרייזלר
מכשירתנועה

[illegible]

פולקסווגן

[illegible]

הלוח הכחול הארץ ידיעות אחרונות

Ford

FIAT

רנו

שונות

פרינץ

פיג'ו

ציטרואן

קונטסה

השכרת רכב

ביקוש רכב

שרותי רכב

אופנועים וקטנועים

חלקים למכירה

מקררים

טלוויזיה

מכונות כתיבה

חפצים לקנות

מכונות כביסה

תנורי חמום

סירות

בולים ומטבעות

ביטוח

הלואות

חקלאות

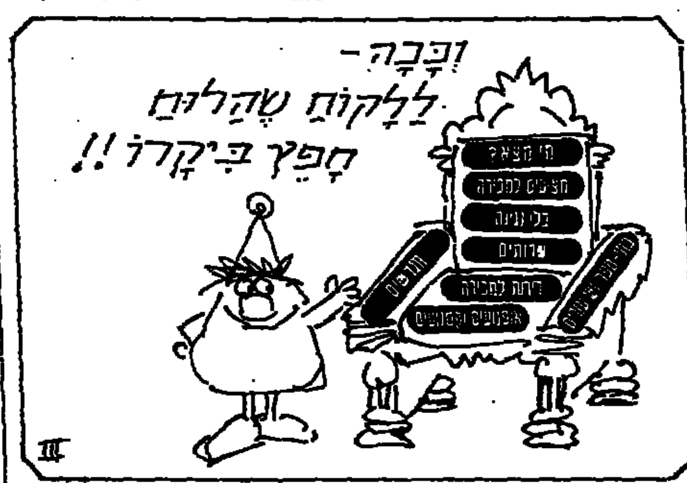

ריהוט

שטיחים

תריסים

דודי שמש וחשמל

חיות בית

שונות

מעליות

ספורט

צילומים

מי מצא?

שרותים

נופש

טיולים

כלי נגינה

בתי-ספר ושיעורים

ריקודים

חוגים

שידוכים

המשך מודעות לוח בעמוד 15

הארץ
יום ששי, י"ד באדר תשל"ד
8 במארס 1974
ירושלים: רח' החבצלת 2 טל' 224245-6, ת.ד. 273
חיפה: רחוב גורדון 20 טלפון 661166-8, ת.ד. 5259
בתל־אביב: המערכת, ההנהלה, מחלקות המודעות, ההפצה והמנויים, רח' זלמן שוקן 21, טל' 824261 (30 קווים) ת.ד. 233
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21 תל־אביב
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel-P.O B. 233, Tel. 824261

בטחון מחייב כוננות

מובן ומוצדק כי ראשי מערכת הבטחון ניגשים עתה להערכת מידע בדבר כוונות האויב ותנועותיו הצבאיות מתוך זהירות כזו כדי שלא להיתפס פעם נוספת להערכות לקולא. היינו מתחייבים בנפשנו לוא רצינו להמעיט בערכו של מידע כלשהו אשר ניתנת המצב בשטח נוטה לאשר את מהימנותו. עם זאת אין להגיע אף עתה לוודאות מתימאטית בהערכת המצב. כוונותיו הסופיות של נשיא סוריה אינן ברורות גם עתה, ואין זה מן הנמנע שהוא עצמו עדיין פוסח על הסעיפים.

אסור שצה"ל יפול על עצמו סיכונים; ואם הגברת הכוננות תכביד מחדש על חיילי גיוס, יהיה הכרח שישאו מחדש בעול, כל עוד המצב הבטחוני מחייב זאת. אין בפנינו ברירה אלא להעמיד כוננות מול כוננות האויב. אפשר כי הידיעות על כוונות בין סוריה לישראל יהקו את ידיהם של גורמים בין־לאומיים אשר יסיקו כהן את הסכנה, כי נחוץ להחיש את הטיפול בסוגיה של הפרדה־הכוחות בחזית הצפון; ושוב אנו עלולים להיות נתונים ללחצים שנבוא לקראת ממשלת דמשק יותר כפי שראינו לאפשרי עד עתה. אך גם סיכון זה לא צריך להרתיענו מלנקוט בכל הצעדים הבטחוניים הדרושים — שמא ניכשל בחמת חוסר דאגה מספקת.

ממשלה רחוקה מלהלהיב

הממשלה היוצאת עומדת להיות מוחלפת בממשלה אשר יש להניח, כי תזכה ברוב הקולות כאשר הכנסת תיתבע להביע לה אמון. בכך הסתיימה תקופה של חדשים שהוקדשה למשא־ומתן על הבסיס הקואליציוני וגילתה תופעות שליליות למכביר. גם עתה אין להבין מדוע „מרכיב הממשלה" כטעם המערך — הוא מר פנחס ספיר — נכנס למשא־ומתן עם המפד"ל כדי להניע אותם שיסכימו לאיזו נוסחת פשרה בשאלת מיהו יהודי, שלא היתה יכולה לספק את המפד"ל אף היתה מרגיזה את החילוניים אף בתוך המערך. הגילויים האנטיפאתיים בתקופת המשא־ומתן היתה רוויה בהם ושהמאיסו את סגנון העסקנים המפלגתיים על בוחרים רבים, הלכו ורבו ככל שנמשך הזמן. היום יש מקום לשאול מדוע קואליציה־ההמשך, שהתארגנה עכשיו תחת הרושם של סכנה בטחונית פתאומית, לא היתה יכולה לקום שבעה ימים אחרי שנודעו תוצאות הבחירות.

ואין זאת השאלה היחידה המתעוררת עכשיו. נניח כי ממשלת חירום לאומית הוצגה גם עתה כאופציה לרגע של חידוש־האש, או איזה משבר עילאי אחר ושיש סיבות מספיקות לחזרה אל הקואליציה הישנה — גם כך היתה הממשלה החדשה צריכה להציג פרצוף אחר מזה שעליו נתבשרנו אתמול.

הזמן יותר מאשר בכל עת לארגון מחדש של מבנה המנגנון הממשלתי: הציבור היה מברך על ממשלה בת 13 או 14 שרים גם אם היה מעדיף צביון פוליטי אחר. תחת הרזיה כזאת, מופיעה לנגד עינינו ממשלה תופחת ומנופחת של 23 שרים. אין לנו צורך בשרים בלי תיק; אין לנו צורך במשרד הסברה. בהרכב שהוצג בפני נשיא המדינה נשארו אישים שבמהלך אפשר היה לוותר עליהם, ונכנסים כאלה אשר נכשלו, אישית או ענינית, בתפקידים שמילאו אותם בעבר. הכחות הצעירים שהגברת מאיר הסכימה לצרפם לממשלה, מופעלים כולם לאו דוקא בתחום התמחותם. יחד עם סגני השרים ייצא, כי רבע מכלל חברי הכנסת יהיו עסוקים בתפקידים מיניסטריאליים.

הרכב הממשלה מעיד על ויתור למספר רב של גורמי לחץ — אך לאו דוקא על רצון כנה להקים ממשלה שתצטיין ביעילות. המספר הרב של שרים [illegible] החלטות פוליטיות ובטחוניות.

אסד מרכיב לנו ממשלה

תקופת גולדה מאיר תמה — למרות שהיא נשארת

מאת יואל מרקוס

נשיא סוריה חפאז אל־אסד יכול להתפאר בסוף השבוע שהוא הרכיב ממשלה לישראל, בשעה טובה. אלא שאינני בטוח שהענין משוש כל כך. המתיחות בחזית הסורית — תהיה חמורה ככל שתהיה — איננה מסבירה במלואו את חזרתו של דיין לממשלה. הרי בשעה שקרה מה שקרה בצפון, לא היינו יתומים בלי ממשלה. שלטה בישראל, בסמכות מלאה, ממשלת־מעבר בראשות גולדה מאיר והשתתפות דיין ולפקודתם צבא אחד הבטחון לקדם כל הפתעה בחזית הסורית. מכאן שלגבי סכנה בתוכנית שאיימה להפתיענו לא היה הבדל בין ממשלת־המעבר לבין הממשלה שתקום — אלא אם נוכחותם של דיין צדוק, אוון ורבינוביץ היתה חיונית להרתעת הסורים.

אך אפילו נניח שהגיעו לידינו ידיעות חמורות שהזכירו את יום הכיפורים (וכך הצדיק אחד מאנשי רפ"י את ההתהפכות הפתאומית), הרי לכל היותר צריך היה הדבר להשפיע על גולדה מאיר לא להחזיר את המנדט לנשיא ולהזדרז להקים ממשלה עם המועמד שלה לתיק הבטחון, הלא הוא יצחק רבין. קשה יותר להבין מדוע השפיעו הידיעות דוקא על דיין לחזור על יעדיו הפוליטיים המוצהרים ולחזור בו מפרסום בדעתו — הרי לא היתה סכנה שתיק הבטחון יישאר בלתי מאויש. ואם בכל זאת גרמו שני „הפורשים" גולדה ודיין שהאינטרסים של האומה קודמים לכל שיקול אחר בעת הזאת, כשנתגלתה סכנה חמורה בחזית הסורית, מדוע לא הזדרזו מיד על הקמת ממשלת־חירום? מי כממשלה רחבה באה בחשבון לנהל את עניני המדינה נוכח סכנות מבחוץ?

לא. חוששני שהמתיחות בגבול הסורי איננה מסבירה הכל. ודומה שהציבור רשאי לקבל הסבר מפורט על מה שהשתנה אחרי שמנהיגי האומה הטריפו את דעתו בשבועות האחרונים. המצב עד יום ג' שעה 20.25 היה כדלקמן: גולדה כבר החזירה למעשה את המנדט לנשיא — אך זה סירב לקבלו אלא בתום המועד החוקי שחל כעבור 48 שעות. אף על פי כן גולדה מצידה נתנה להבין שלא תחזור בה אם סיעת רפ"י, עם דיין או בלעדיו, לא תצטרף לממשלה. אך דיין בינתיים כבר ארז, נפרד והצהיר באותו יום בשעה 17.45 מעל דוכן הנואמים במרכז מפלגתו שמחר יומו האחרון כשר הבטחון.

ובכן מה קרה פתאום? מה יכול היה לקרות תוך כמה דקות שעשה קץ באופן פתאומי לבלבול־מוח כזה אצל אנשי רפ"י שנמשך שבועיים?

*

ההסבר הרשמי: התפתחויות הבטחוניות. אינני רוצה לזלזל במניע זה. אם כי אדם יכול להרהר לעצמו שגם לפני שבועיים כשדיין החל במשחקי ההתפטרות שלו, המצב בגבול הסורי לא היה מזהיר וסכנת התלקחות שם היתה אפשרות סבירה שנלקחה בחשבון. אך הרהורים בצד — יתכן באמת שגם גולדה וגם דיין הושפעו מהידיעות הבטחוניות שהגיעו לידיעתם ביום ג' בערב. ולא אהיה מופתע אם נוכח ידיעות אלה חשבו שני אישים אלה שהמדינה לא תוכל להסתדר בלעדיהם.

אין זה סוד שיש חבורה שלמה בצמרת שהצליחה לעשות שטיפת מוח, גם לעצמה וגם לציבור, למען [illegible] שהמדינה לא יכולה בלעדיהם. שכל שינוי, כל פרישה, כל חילופין יביאו אסון. האם לא היה זה אהרן ידלין שהכריז השבוע, כי „הליכת גולדה תכניס את המדינה למשבר חמור"? לא עלה כלל בדעתו ובדעת אלה שהפצירו בדיין ובספיר (שרצה גם הוא לוותר על [illegible]

(האוצר) שהמפלגה לא תתמוטט גם אם יהיה ראש בממשלה אחר, גם שר הבטחון האף — ישמרנו האל — גם שר אוצר חדש.

כך או כך בתחלט מותר להאמין שבהתקבל הידיעות מהצפון הצורה שוב תחושת ה„אין כמותי" או „מי כמותי" להגן על המדינה מפני אסון — וזו שימשה הזרז עוד לתקן עמדות פזורות.

אנשים ציניים טוענים שכל מהלכה של גולדה היתה מלכתחילה תרגיל מתוחכם שהיא מסתיים בצורה שנסתיים גם אילמלא האיום הסורי. היינו: היא עשתה מהלך הידוע במשחק השחמט כ„גמביט המלכה" — מהלך בו מסכנים את המלכה כדי להשיג מצב נוח יותר במשחק. אני אישית אינני מאמין שגולדה נקטה מהלך כה מתוחכם. אם כי התכוונה כן הסתם באיום התפטרותה לייצור אווירה של לחץ כבד על רפ"י, לא מן הנמנע שחמש דקות לפני שעת־האפס היתה מרכיבה ממשלה עם רבין כשר בטחון, כפי שתכננה.

האם אפשרות זו היא ששברה את התנגדותו של דיין זאת לא נדע לעולם. עד כה לא הבין איש עד הסוף מדוע רצה דיין לעזוב ומסתבר שגם איש לא יבין לכה באמת חזר. כיוון שכך, לא נותר לנו אלא לנחש.

*

מותר לנחש שדיין רצה לפרוש משני טעמים: א) כדי להימצא בחוץ כשוועדת אגרנט תסיק מסקנותיה אך אם השארת פתח לחזור בו למשרד הבטחון. ב) כדי לחזק את מעמדו במפלגה ואת הלוחה בו על ידי גרירת המפלגה לבחירות. אלא שחיש מהר גילה שלא הלכו לקראתו כפי שאולי קיווה.

ראשית: דחפו אותו לפילוג שלא רצה. שנית: נעשו כל ההכנות לסתום את החלל במשרד הבטחון על ידי איש שרבים ראו בו מועמד מצוין (ויש להניח שהתשואות הסוערות להן זכה רבין על נאומו במרכז לא נפלו על אזני דיין כצליליה הערבים של הסימפוניה הפאסטוראלית). שלישית: היתה סכנה מוחשית שגם חבריו מרפ"י ינטשו אותו במוקדם או במאוחר ויצטרפו לממשלה בלעדיו. בקיצור, נוצר מצב שעלול היה להשאירו קרח מכל הצדדים, לשפות בטחון הקרוב. וכך, באותה אימפולסיביות בה הכריז על עזיבתו — חזר בו. הוא נכנס ללשכתה של גולדה ביוזמתו שלו והציג את עצמו כשר בטחון, „אם הצעתה בעינה עומדת".

ברגע ראשון ירדה אבן מעל לב כולנו. סוף סוף יש לנו ממשלה. אך בהרהור שני השמחה אולי מוקדמת. שאחרי ככלות הכל תקופת גולדה תמה למרות שהיא נשארת. וממשלה זו לא תחזיק מעמד זמן רב כתוצאה המשותפת שכל הבעיות שבגללן התמוטטה הממשלה לקום לא נפתרו אלא טויחו באופן שש־היו ביותר. לא תהיה זו ממשלה שונה מה שהכרנו בערב ואחרי יום הכיפורים, אולי עייפה יותר, מנוהשת יותר. ושעה שכלי העסקנים באו בשעה טובה על סידורם, — נותרנו רק אנחנו, הציבור, קצת יותר קטני־אמונה והרגשה המעיקה שגם כאשר מדובר בצמרת שבצמרת — מלה איננה מלה, התחייבות אינה התחייבות, הנבקה אינה הנבקה והבטחה איננה הבטחה.

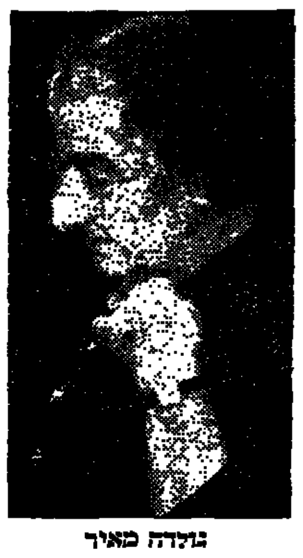
גולדה מאיר

אשראי למתגלים בחולשתם

מאת א. שווייצר

רפורמה במיבנה הפוליטי ותחלופה בצמרת דרושות כאוויר לנשימה

רע ומר הדבר שהיתה דרושה סכנה בהתגות כדי לשים קץ להצגה העצובה שבה זיכונו מנהיגינו הפוליטיים בשבועות האחרונים. אך יש מידה של נחמה בעובדה שאותה סכנה הספיקה להשיב את צלילות דעתם. יש לקוות שהמלחמה לא תתחדש — ועצם היחלצותה של ישראל הפוליטית מן המשבר עשויה לסייע במניעת התלקחות מחודשת. כך או כך, ישראל עם ממשלה בעלת רוב בכנסת עדיפה על היעדרה של ממשלה או ממשלת מיעוט.

ד"ר סמואל ג'ונסון, מהחריפים השנונים בין סופרי אנגליה אמר פעם, כי אין כמו תליה לריכוז המחשבה (אצל המועמד להיתלות). אותה אימרה תקפה מן הסתם לגבי המנהיגות הפוליטית של ישראל. רק מחשבה על חידוש־האש מביאה אותה לריכוז המחשבה בעיקר — והרי לא יכול להיות ספק לגבי מהותו של העיקר בימים אלה והוא: מאז מלחמת יום הכיפורים נתונה ישראל להתקפה מדינית־צבאית משולבת, עמידה בהתקפה זו כמיטב היכולת הינה יעד לאומי שאין גדול ממנו, גם אם ניתן היה לחשוב, למראה התנהגותו של הציבור ומנהיגיו כאחד, כי עם ישראל החליט באחרונה ליטול חופשה מההיסטוריה.

*

נכון כי המנהיגות הפוליטית של ישראל זקוקה לריענון, באנשים, במסגרות ובמחשבה. נכון כי באופן עקרוני ניתן להרכיב גבורה שונה להנהגת המדינה. נכון כי הצגת ההתפטרויות, ההתעסקות הספלה בנושאים כמו מיהו יהודי והריבונות אישיות בימים אלה דווקא, המאיסה על הקהל את ראשי המדינה, שמובית קסמם ניטל מהם כבר קודם לכן, עוד לפני יום הכיפורים ואחריו.

אך בהורות הקיום יש מוקדם ומאוחר, כמו שיש שוני בין מה שבאופן עקרוני ניתן היה לעשות לבין מה שניתן לעשות במציאות פוליטית נתונה. וקשה שלא להגיע למסקנה, כי הממשלה העתידה לקום, בהרכב עבודה־דתיים־ל"ע היא הרע במיעוטו בנסיבות הפוליטיות הקיימות.

זו ממשלה שרבים בה האנשים הפגועים במעמדם הציבורי, בבטחונם העצמי ולבטח בתדמיתם. אך הרכב הכוחות הפוליטיים שישתתפו בממשלה, שאותה חושבת הגב' מאיר להציג לכנסת, הוא טוב משום הדו־תכליתיות שבו: אם תתחדש האש, הוא יוכל לשמש גרעין לממשלת ליכוד, ואם לא, יש לו די כח פרלמנטרי לשאת בממשלה המנהלת משא־ומתן, שלא מתוך־עמדת־חולשה, על הסדר ואפילו שלום־קבע עם שכנינו. ויש להוסיף, כי נוכחותם בממשלה של הגב' מאיר ודיין, מוסיפה לה משקל וכושר פעולה כלפי המעצמות — אם לא באופן אבסולוטי הרי בהשוואה לתוהו ובוהו המריבות הפנימיות המתהללות שלהן היינו עדים בשבועות האחרונים.

כי שנכח בישיבת מרכז מפלגת העבודה ביום ג' השבוע עשוי היה להיווכח, כי כבר בטרם נודע על סימנים מבשרי דאגה בגבול הצפוני, הגיעו שליחי המפלגה בגופיה הנבחרים ובהנהגתה לכלל דעה, כי המשך התגוששות הפנימית בתוכם יגרום לחורבנה. נימת הדיבור היתה בדרך כלל פייסנית: הדוברים ברובם הגדול הדגישו את המאחד ולא את המפריד בין הסיעות. [illegible] יתכן שגם בלי הסכנה הבטחונית המחודשת היו מחליטים על שביתת־נשק בטרם כריתת שלום, כמו שייתכן שהחזקה סימני ההתפוררות המוחשית בעקב אירועי השבועות האחרונים, הם שחייבים היו להתגלות כדי שצלילות הדעת והשיקול המפלכתי יחזירו את הניצים לאיזון. בכל מקום, אם אין זה רק יישוב דעת רגעי ואתנחתא בטרם חידוש הרצח־העצמי, יש לברך, בלוויית אנחת צער על מה שקרה לפני כן, על הקמתה של הממשלה החדשה.

*

יש מקום להעניק אשראי ציבורי לחבורת אלה שהתגלו בחולשתם — אך אשראי על תנאי. התנאי הוא, כי יוכיחו במעשיהם בעתיד, כי המלחמות הפרטיות של מנהיגים ונחמיבות נדחקות הצידה ותשומת הלב מתרכזת בעניני המדינה הקריטיים. פירוש הדבר, שאם תתחדש המלחמה, היא תתנהל לא על יסוד חשבונות כיתתיים, אלא על־ידי אומה בעלת הנהגה מלוכדת. ואילו אם תיחסך מאיתנו ההליכה למלחמה עכשיו ונוכל להתקדם אל עבר הסדרת בעיותינו עם מדינות־ערב השכנות בדרכי המשא־ומתן, יתנהל אותו משא־ומתן מתוך הסכמה על היעד וההליכה הכליתית לעבר[illegible].

סיבתו של האשראי המוצע הוא, כי הוא ניתן לזמן קצר. הגב' מאיר, היה דיין, ספיר ואלון וראשי המפד"ל לא יוכלו להמר על אורך־רוחו של הציבור הישראלי. נכסיהם הצבורים נתמעטו מאד בין מחדלי מתיבי־נפט ומחדלי יום־הכיפורים; סיכוי שלישי לנסות את מזלם לא יינתן להם, אם ייכשלו בסיכוי השני שמוצע להם עכשיו. המלאכה המצפה להם קשה ביותר; שהרי לא רק בשאלות החיצוניות הברורות עליהם לטפל, אלא גם בבדק־בית אשר שוב אין לדחותו לאורך ימים.

לא כאן המקום לפרט מה טעון שיפור ותיקון בחיי החברה הישראליים: די לומר שההיררכיה ארוכה. אך אולי התפקיד הדחוף ביותר בתחום זה הוא חידוש וריענון החיים הפוליטיים בישראל על־ידי פתיחתם לאנשים ולרעיונות חדשים. הפוליטיקה אינה עיסוק לאיסטניסים. הנשיא המנוח של ארה"ב הארי טרומן, אמר פעם על פוליטיקאים, כי מי שאינו סובל את החום, מוטב שייצא מן המטבח. הדור הצעיר — אשר החזרת אמונתו בתהליכים הפוליטיים והחברתיים של ישראל הוא צורך ממדרגה ראשונה — חייב ללמוד את אמיתו של טרומן על בשרו ונפשו; אחרת לעולם לא ישתכנע. אך למען זה יש לקדם את הכנסתו לחיי הציבור — ואם יש אמת מוסכמת אחת הריהי, כי המיבנה הפוליטי הנוכחי והמסגרות המפלגתיות כפי שהן, אינם כשרים לכך. הרפורמה כאן נחוצה כאוויר לנשימה וכמוה החלופה משמעותית בצמרת הפוליטית הנוכחית.

*

מה שמתרחש בישראל עכשיו, צופים רבים עדים לו, מי ברחוק ומי בקרוב — ואלה הקרובים, כוונותיהם לגבינו אינן טובות. על כן, הציבור הישראלי ומנהיגיו אינם יכולים לנהל את ענייניהם כאילו בחלל־ריק: מה שנעשה בישראל משמש בסיס להערכות־מצב אופרטיביות במטות־כלליים של ארצות־ערב המעצמות ואצל הנהגותיהן המדיניות. מה שנדרש מאתנו הוא להתנהג כאומה, שגם אם היא מפולגת, יש לה דרך משותפת, ולא כעדר אנשים ששאיפותיהם והשדולותיהם היחודים מבחים אותה. ייצר הקיום מחייב ממשלה המסוגלת לפעול — ואם אין היא אידיאלית, הרע במיעוטו עדיף.

החלפת מנהיגות בעת מצור

מאת אליהו סלפטר

ההתפתחויות האחרונות בגבול הצפון, שהביאו להחלטת משה דיין לחזור בו ולהשתתף בממשלה החדשה, מעוררות את השאלה האם נשבר מעגל הקסמים בו היתה ישראל זה חמישה חדשים, וביחוד מאז הבחירות האחרונות.

מלחמת יום הכיפורים הוציאה אותנו משיווי המשקל, ובשל כך איבדו המנהיגות והמיבנה הפוליטי של החברה הישראלית את חוש הפרופורציה. אחרי 25 שנות המתנה, לפתע לא יכלה בעית „מיהו יהודי" להמתין עוד שנה; המיעוט כפה את רצונו של הרוב, שלא העז להפעיל את משקלו — במפד"ל, ברפ"י, במפלגת העבודה ובמערך; ראשי האיגודים המקצועיים דורשים העלאת שכר מרחיקות לכת, כאשר ברור שאנו בעצמנו חייבים לשלם את רוב הוצאות המלחמה; האוצר מודיע על הורדת שיעורי מס הכנסה כאשר תקציבי המדינה תופחים בצורה מבהילה. מנהיגי הסיעות במפלגות השלטון מציעים דבר אחד ועושים את היפוכו.

אובדן חוש הפרופורציה וביטויו, הוסיפו לערעור שיווי המשקל של הכלל ושל הפרט, שגרם לאובדן חוש הפרופורציה של הרוב הפוליטי — וחוזר חלילה.

יתכן שחומרת ההתפתחויות הבטחוניות, אשר כאילו החזירה את הפוליטיקאים לעולם המציאות בו אנו חיים, תיצור גם התחלה של תהליך, במסגרות המפלגתיות, לגיבוש מנהיגות שתירש את מקומה של גב' מאיר. לפי נסיון העבר, זאת הערכה אופטימית, וסביר יותר לחשוב שהמאורעות האחרונים רק דוחים שוב, עד עבור הזעם, את תהליך חילופי המנהיגות.

אך גם אם יחול שוב קפאון פוליטי — ואולי הוא בלתי נמנע בשל המאורעות הבטחוניים, לא יכול להיות ספק שישראל נתונה עתה במהפכה כפולה — חברתית ושלטונית. המשבר הממשלתי הארוך היה הביטוי, ולא הגורם, לכך.

תוספת שולית

כותבים שביתחו את מפת תוצאות הבחירות האחרונות, מציינים שהיא כאשרה החזית מלפני מלחמת יום הכיפורים [illegible]

ישראל עוברת מהפכה פוליטית אך העולם לא מוכן להמתין להשלמתה

אך עלינו לזכור שישראל משלמת כאן, לא רק את מחירם של מחדלים פוליטיים בעבר, אלא גם את המחיר הקבוע של היותה דמוקרטיה — כן המעטות שישנן בחלק זה של העולם. ומה ערכה של דמוקרטיה, אפילו מכורבלת, מסוכסכת, ומסוכנת, יודעים רק כאשר מאבדים אותה.

מנהיגים במתח

טוב היה לו כל זה היה מתרחש אחרי חתימת הסדרים עם הערבים ולא בעיצומה של המערכה (שיכולה עוד ללבוש גם אופי צבאי). אך המתח בו חיו מנהיגי המדינה — והציבור כולו — הגביר את הלחצים שהגבילו להתפרצות שהתבטאה בהתהדעות בפרישה של גב' מאיר ומשה דיין.

שיקומה של ההנהגה הישנה, אין פירושו ביטול התהליך, אלא, לכל היותר, דחייתו.

*

מאורעות העולם, המאיימים על ישראל, לא מוכנים להמתין בסבלנות עד שאנו נסדר את בעיותינו הפנימיות. כפי שהופגן השבוע, מתרחשים הענינים סביבנו במהירות גוברת.

[illegible]

הגרעון יגדל

[illegible]

גולדה בוכה (מה, שוב?)

מאת אמנון רובינשטיין

[illegible]

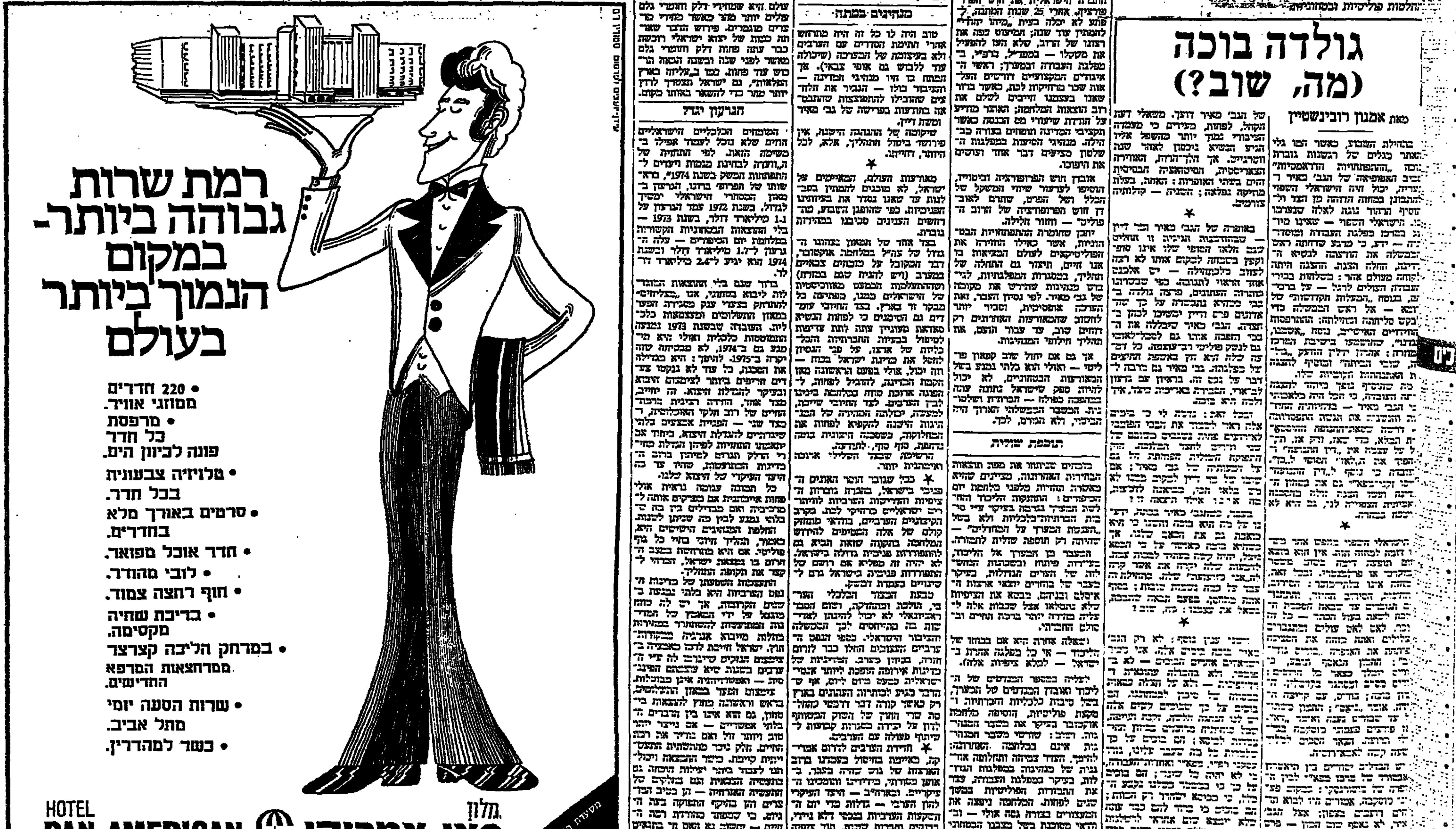

مكان الأصل

هكذا من الأصل

ממשלה בצל תותחים סוריים

ספיר ידע כבר ביום ב׳ כי גולדה תרכיב ממשלה ✶ גלילי: „מה, לתת לרפ״י את משרד החוץ?״ ✶ רבין התנגד להוצאת השטחים מסמכות משרד הבטחון ✶ יגאל אלון נדחק לפינה ✶ קיסינג׳ר: הסורים מעוניינים בשאלת החזרתם של הכפריים לרמת־הגולן ✶ אבן: אינני מאמין באפשרות של שלום עם סוריה

מאת דן מרגלית ומתי גולן

שר החוץ אבא אבן כמעט ושכח, כי הוזמן לישיבה מיוחדת של ה־ממשלה. הוא חזר ביום של ישיבה בערב מתל אביב לירושלים ורצה לנסוע לביתו לנוח, כאשר נזכר כי לפניו ישיבת לילה נוספת. הנושא לא היה חדש לשרים. בשעות הצה־רים הוזמנו לישיבת ממשלה ונאמר להם, כי ידונו בענין בטחוני. לשרים ששהו בתל אביב בישיבת מרכז המפלגה לא נאמר מה הנו־שא, אך כל שהתעניין במיוחד שמע, כי מדובר בהתפתחות בטחונית מד־איגה בגבול הסורי.

גם שר האוצר פנחס ספיר, שהקד־ים את אבן בשעות כספר ידע במה מדובר. הוא שוחח בכובן הכנסת עם שרי המפד״ל. למנחם בגין סי־פר, כי למחרת תרכיב גולדה מאיר את ממשלתה החדשה. הסערה ש־התחוללה זמן קצר קודם לכן ב־ישיבת מרכז המפלגה לא הדאיגה אותו. בבוא השעה היעודה הלך ספיר לממשלה — ובגין פנה ל־הדרו בירושלים.

שר הבטחון משה דיין דיווח ב־ממשלה על תנועות הצבא הסורי וכוונותיהן הצבאיות המדאיגות של דמשק, לכולם היה ברור, כי זה דיוו־חו האחרון. שעות מספר קודם לכן הצהיר דיין פעם נוספת, כי זה יומו האחרון בממשלה. לאיש לא היתה סיבה להניח, כי יחול מפנה. אף על פי כן, בסיום ישיבת הממשלה נראו גולדה מאיר, דיין ושמעון פרס מתהודדים, ומזכיר הממשלה מיכאל ארנון נשאר בבנין. השרים הלכו, מעיפים מבט אחרון במאבקי מאיר לשכנע את שני שרי רפ״י לח־זור לממשלתה.

איש לא יכול היה לשער, כי מן הפגישה תצא „הפצצה הפוליטית״ הגדולה ביותר בשבוע שמילא הצ־טיין בחומר־נפץ פוליטי רב. זמן קצר לאחר מכן קראה מאיר למז־כיר הממשלה ויחד עיבדו הודעה, אשר בירכה את הצטרפות דיין ופרס לממשלה עם המצב הבטחוני שנו־צר בגבול הסורי. היא עזבה הל־כה הביתה. שם חיכו לה מכיכל מפלגתה אהרון ידלין, השר המיועד חיים צדוק ושרים אחרים. הם הב־חינו לשמוע מה תשובתה להחלטת מרכז המפלגה שעליה להמשיך ב־תפקידה. היא לא מסרה מה תשוב־תה. במקום זאת סיפרה בהתרגשות, כי אפילו דיין ופרס שינו את דע־תם. מישהו טען, כי ראה שעיניה זלגו דמעות.

נשיקות פיוס

חבלי הלידה היו קשים. כשבוע לפני כן הבהירו דיין ופרס שלא יצ־טרפו לממשלה. עמדתם סייעה ל־צעירי המפד״ל זבולון המר ויהודה בן־מאיר להכביד על הצטרפות הד־תיים לממשלה, וכך ללחוץ להקים ממשלת חירום לאומית. ברפ״י פעל שמעון פרס לרכך את דיין, אך ה־פרופסורים הקרובים לחטיבה זו די־רבנו אותו לתבוע הקמת ממשלת חירום לאומית. בחטיבה זו מצאה רפ״י הבנה לא רק עם צעירי המפד״ל אלא גם עם שריה ועם ד״ר יצחק רפאל. ח״כ רפאל הבטיח ל־צעירי מפלגתו בבירור: „בלי רפ״י אין שותפות בממשלה״.

במערך היו נסיונות לפייס את רפ״י. כאשר שוכנעה חטיבת מפא״י, כי פני דיין אל מחוץ לממשלה הצ־יע ח״כ אברהם עופר: „אולי ניתן לשמעון פרס את משרד החוץ?״. זה היה דווקא השר מאחדות־העבו־דה ישראל גלילי, שכבר חתר ל־הבנה ולפשרה עם דיין, שהגיב ב־נימה תקיפה: „מה, לתת לרפ״י את משרד החוץ?״ ההצעה הוסרה מ־סדר היום.

בין רפ״י לבין המפד״ל התגלה במהלך שהזכיר לרבים את „חוק ה־כלים השלובים״, כאשר במקרים רבים היו אלה אנשי סיעת הליכוד ששימשו כ„דוורים״ ומעבירי־שדרים. כל בתוך רפ״י שתתר לחזור לממ־שלה טען, כי המאבק הוא „מפני שהמפד״ל בין כה וכה תיכנס ל־ממשלה״ — ואילו מצדדי־הקואליצ־יה במפד״ל העלו את אותה טענה כלפי רפ״י.

הגורמים שרצו להצטרף

פעילים במיוחד היו הגורמים ש־ביקשו להצטרף לממשלה. פרס ה־ציע שמפא״י תמנה את דיין שר לעניני השטחים המוחזקים והמשא־ומתן עם ארצות־הברית, אך התשו־בה היתה שלילית: יש לו אפשרות להיות שר בטחון. אין פתרון אחר. יצחק רבין אינו מסכים שיוציאו ממשרד הבטחון את האחריות ל־שטחים המוחזקים.

ניסו אנשי רפ״י אחרים: את דיין יחליף במשרד הבטחון שמעון פרס. הסיבה כפא״י: גולדה התחייבה ל־רבין, שאם דיין יעזוב בסירובו — יהיה הוא שר הבטחון במקומו.

במפד״ל נעשו נסיונות דומים. ד״ר בורג העלה כדי יום ביומו מחאות חדשות. הוא הוזמן אל הרב צבי יהודה הכהן קוק, ומצא עצמו מול כמה עשרות מתלמידיו, מצויידים ברמקולים. בורג רצה לשוחח עם הרב ביחידות, אך הרב קוק סבר, כי הכל גיגלה ואין מה להסתיר, וביקש כמעט להתנגד לכל הצטרפות לממ־שלה מיעוט.

בעיקר נצרך מאבק לרכוש את ליבם של הרבנים. בתחילת השבוע נראו מיכאל חזני והרב הראשי שלמה גורן כתומכים נכרצות ברחוב, ליד היכל שלמה, כאשר אוזני השרים קשופות דברי תוכחה ואיסורים ב־עניני מיהו יהודי. ואז — כאשר הודיעה גם גולדה מאיר על התפט־רותה — נראה היה, כי כל הקלפים נטרפו.

ח״כים שונים נתנו בסוף ה־שבוע „סימנים״ כאילו ניחשו מה תהיה החלטתה של גולדה מאיר. במהלך הישיבה רמזה — היא עצמה בבירור על כוונתה. כאשר ביקש סגן שר התחבורה גד יעקובי לצאת את החדר — העירה לו גולדה: „שב, חכה, עוד מעט תשמע מיהו הצבוע כאן״. גם כמה שעות קודם, בעמדה ליד קבר לוי אשכול המנ־וח, השמיעה באוזני אחת הנוכחות — שאינה דווקא ידידתה המובהקת — הערה שהפתיעה, כי ליבה מר עליה, וכי היא עצובה מאד. מכל מקום, מן הרגע בו התפטרה — אבד בשקשת העניין בדיין ובמפד״ל.

התחבטות קצרה בכבד

רבים חושבים כי 48 שעות הת־לבטה, להעדת המקורבים שהגיעה אח־ריה — בליל התפטרותה — לדיר־תה, היתה הרגשה כי הכל אבוד. בין מותחי־הביקורת הרבים צינה רק שניים שנהגו בה בהגינות, דוד קוהן וגד יעקובי, ביקורתם היתה „עניינית״.

ההבנה במערך גברה לנוכח הגולכתם של יצחק בן־אהרן, אברהם עופר ואריה אליאב („רצונו של אדם — כבודו״). בן־אהרן ראה ב־פניות אליה נהג ביוזמתו. עופר רצה להציע למרכז המפלגה לאשר את ההתפטרות. אך האמת היתה אחרת. ישיבת המרכז ביום שלישי היתה מיותרת. כבר ביום שני ב־בוקר היה ברור לידלין, ליהושע רבינוביץ ולספיר, כי גולדה הולכת ומתרצה. את התירוץ סיפק לה דוו־קא יעקב חזן כשפים: אם היא תח־זיר לנשיא את המנדט יציע לו ה־ליכוד להטיל את הרכבת הממשלה על מנחם בגין, או על אישיות ב־מפלגת העבודה התומכת בהקמת ממשלת חירום לאומית (במערך חשדו על הנשיא, אפרים קציר, ש־בפגישתו עם דיין רמז כנראה, כי הוא תומך בהקמת ממשלה רחבה). אם יגיע הדבר להטלת התפקיד על בגין יחזיק ב„כהסכות״ 42 ימים תמימים. זה מצב מסוכן למפלגה.

אז „גוייסו״ למערכה גם האמרי־קאים. גולדה החלה מחפשת הירדן נוח לחזור בה מהתפטרותה. היא דיברה על הנזק שעלול להיגרם ל־מדינה ביחסיה עם ארצות־הברית, אם יוציאו את הגה הרכבת הממש־לה מידי המערך. כל מה שאירע ל־אחר מכן היה רק בבחינת ריפוד הדרך ושמירת כבודה של גולדה מאיר התוחות בה מהודעתה הכופית והחלפתה ההצהרה להתפטר. ישי־בת המרכז היתה חשובה רק לצורך ההתמודדות הפנימית בין הסיעות במפלגת העבודה, לא כדי לכבוש את גולדה. בשיכבה של אותה ישיבה התגבשו כלליו עיבודה:

✶ הופעתו של יצחק רבין הצעי־רה לו כצעד מיוחד במפלגה. היתה זו תופעה „מקצרה״ התבגבה הד־טב. הוך מאבק כדי להצות את הקיים המיכוהים. מאיכו יצר מצב הרב בשביל דיין.

✶ אך לא רק בשביל דיין. פרא־גה במיוחד היתה דמותו של סגן ראש הממשלה יגאל אלון. האיש אשר חיכה שבע שנים ליום בו יפ־נה דיין את מקומו ואשר עוסק 35 שנים במאבקים מפלגתיים — נדחק בצורה כמעט מיהלכת אל פינת ה־זירה. כאשר גולדה הצביעה הוזכ־רו אבן, ספיר, חיים צדוק ויוסף אלמוגי כמתעבדים לרשת אותה. לא דיבר על אלון. וכאשר התפטר דיין ממשרד הבטחון דיברו על רבין, חיים בר־לב ואולי אף על פרס. שמו של אלון לא הוזכר אפילו ב־רמז.

✶ ספיר ביקש רק בתצר״ל את רפ״י לחזור לממשלה. הוא הכליס עם הקמת ממשלת מיעוט. חשבונו היה פשוט: ממשלה זו תיפול תוך מספר שבועות. יהיה מעבר מבור קך, ואולי בעקבותיו בחירות. אך בינתיים תכהן ממשלת מעבר חד־שה, ממשלת מעבר אשר דיין ופרס לא ייכנו עם חבריה.

זאת הבינו גם ראשי רפ״י, וב־סופו של דבר גם דיין, אשר שוכנע כנראה על־ידי פרס לחזור בו מהחל־טתו החד־משמעית להתפטר. איך עושים זאת באותו שלב מאוחר: באותה דקה אחרונה לפני השעה 12 לא נותר לו אלא להיתלות בנושא הסורי.

הסכנה הסורית

לא היה צורך בדרת הבודדיוני־שתחזיר את השרים דיין ופרס ל־ממשלה כדי לדעת שקיימת סכנה של פתיחה באש מצד סוריה. האפ־שרות הזאת היתה קיימת בכל יום ובכל שעה מאז נסתיימה מלחמת יום הכיפורים, והיא הגבר בוודאי בכל פעם שהתפתחויות המדיניות יהיו למורת־רוחם של שליטי דמשק.

למי שרוצה בכל מחיר לשקוע ב־הזיות כתקות יהיה קל מאד, על רקע קבלת רשימת השבויים וביקורי הצלב האדום, להגיע אל המסקנה, כי חל שינוי חיובי בסוריה הקליטית. אולם ראייה נאותה של הדברים אי־נה מהווה אספקלריה נאמנה של המצב.

בשני ביקוריו של שר החוץ ה־אמריקאי הנרי קיסינג׳ר בישראל, הובהר לבכירי־ממשל הישראליים, כי היענות הסורים לתנאים הישראליים אינה יכולה להתפרש כשינוי מהותי בעמדותיהם או באופיים. בין השאר סיפר קיסינג׳ר, כי תוך נסיון לב־דוק את מידת רגישותם של שליטי דמשק לבעיות שונות העלה את ענין החזרתם של 15 אלף הכפריים לבתי־הם שבמובלעת שנכבשה במלחמת יום הכיפורים.

„15 אלף הכפריים?״ — השיב נשיא סוריה חאפז אסאד בתבונן. „אין לנו ענין בשאלה זו. אנו מעוני־ינים בהחזרתם לבתיהם של 130 אלף הכפריים שברחו מרמת־הגולן״. כא־שר ניסה קיסינג׳ר לתקן את טעותו והעיר לו כי בכל שזכרונו מגיע היה מדובר רק ב־70 אלף כפריים ברמת הגולן, השיב אסאד ברצינות: „הת־רבו בינתיים״.

שיחות מסוג זה גרמו לקיסינג׳ר להיות הרבה פחות אופטימי בשיחות בוושינגטון מכפי שהצהיר במפגשי התרשמותו היתה כי חאפז אסאד, ש־הוא עצמו קשוח וקיצוני, נחשב ל־מתון בצמרת מפלגת הבעת הסורית. אין כל סיכוי, חזר ואמר קיסינג׳ר, כי הסורים יקבלו את ההצעה הישר־אלית להפרדת הכוחות שאלה הם עיקריה:

✶ נסיגה מן המובלעת הסורית, תוך פירוזה והחזרתם אליה של 15 אלף הכפריים.

✶ נסיגה מן החרמון הסורי ו־מסירתו לידי האו״ם.

ההצעה הנגדית

ההצעה הנגדית הסורית — לפחות ההצעה הרשמית — לא הכהפכה ב־פחות מנסיגה ישראלית מכל רמת־הגולן. אולם בכל מקום העריך קי־סינג׳ר, כי אפילו יתנו הסורים עבודה זו הם, לא יתנהו על הסכם שלא יכלול נסיגת ישראל משטח כלשהו ברמת הגולן, ככל הנראה איזור קוניטרה.

בשלב זה לא הביע קיסינג׳ר את דעתו ולא הגיע הצעה משלה. אולם אם אפשר לשפוט על פי התרשמות נראה, כי רצונו העז של קיסינג׳ר בהפרדת כוחות בחזית הצפון יוביל אותו לדמשק, כי ישראל תהיה חיי־בת לוותר על שטח כלשהו ברמת־הגולן.

גם אם נתעלם מכך שבידי הסו־רים עדיין נמצא קלף השבויים נמצא שבבל ביקור של קיסינג׳ר במתבר. כי ישראל מתחילה את המגעים מ־עמדה של נחיתות. כמו במקרה של מצרים הרי שגם בענין סוריה מר־בה קיסינג׳ר את הדיבור על קשייו הפנימיים והכלל־ערביים של אסאד ועל הצורך לסייע לו להתגבר על קשיים אלה. סיוע כזה יכול להיות רק ויתור שיעניק לאסאד יוקרה. המובלעת אינה נופלת לקטגוריה זו. רמת הגולן, ואפילו פיסת שטח קטנה — זו כבר יוקרה.

וכמו במהלך המגעים עם מצרים צפויה גם בפרשת סוריה השאלה הקיסינג׳רית הקלאסית הבאה תמיד לאחר התעקשות ישראלית: ומה ה־אלטרנטיבה? המשך המצב הקיים? מלחמה? האם בכך אתם רוצים?

אלא שזו, מבחינתה של ישראל איננה השאלה הרלבנטית. השאלה הקובעת היא אם הסכם־ההפרדה יו־צר סיכויים — אפילו לא הדאות — להשגת התהליך המבטפת של הס־כם שלום. אם התשובה לשאלה זו היא חיובית הרי שכדאי להיות נדי־בים יותר. אולם אם התשובה היא שלילית אין כל סיבה להתרגשות ו־מסורבות.

לא קל לענות על שאלה זו. ב־אחרונה היא הופנתה בפורום נכבד, אל שר החוץ אבא אבן בזו הלשון: „בסופו של דבר ולאחר כל המגעים והסכמי בינים — האם אתה מאמין כי ניתן להגיע להסכם שלום עם ה־סורים?״ תשובתו של השר אבן הי־תה חד־משמעית: „לא, אינני מא־מין״. זו תשובה שלא באה מפיו של מנחם בגין או ישראל גלילי, אלא מפיו של שר בכיר שאינו ידוע דווקא כבעל פסימיסטי.

אולם בידיעת התשובה לא די. צריך גם לדעת להסיק ממנה את המסק־נות הנבנות. כי המסקנה המתב־קשת מהערכה כזאת היא שעם סו־ריה אין לנהוג בכמפות משי. אין פירוש הדבר, כי צריך לזנוח את הרעיון כל הפרדת הכוחות. זה רע־יון חיובי כשלעצמו וללא קשר עם השלבים הנוספים. אולם בהלוא יש לפרוש זאת כצורך בקביעת עמדה ישראלית ועמידה עליה אפ־לו במחיר עימות עם קיסינג׳ר. יש־ראל כבר הודיעה, כי במסגרת משא ומתן על שלום גם רמת הגולן היא נושא לדיונים, כשאל הדעה זו נל־וה הסירוב לוותר עליה. אולם ה־עמדה, כי אפילו מטר אחד על רמת הגולן אינו יכול לשמש אפילו נושא לדיון במסגרת הפרדת הכוחות, חיי־בת להיות קבועה ואיתנה, וזאת יש להבהיר כבר בשיחות שינהל בשבוע הבא השר אבן בוואשינגטון.

כוננות חיילי צה״ל ברמת הגולן, צוות טנק באימון ירי

השרותים הטובים של גרומיקו

הוא מבקש להאט את קצב ההתקדמות של קיסינג׳ר

מאת דורית לנדס

אנדריי גרומיקו הוא שר חוץ פעיל ועסוק, ובדרך כלל מתפרסם לוח מסעיו ופגישותיו מראש, ונעשים בו שינויים קלים בלבד. חריג בולט בנהג זה נתגלה לאחר שמוסקבה הודיעה בתחילת החודש שעבר על כוונת שר החוץ לבקר במצרים ו־בסוריה, מבלי לנקוב בתאריך ה־מדויק של הביקור. במוסקבה חזרו והודיעו על כך כדי לכבוש ריכוזים על מידת קיומו של מסע שתאריכו אינו ידוע. כאשר נתפרסמו סוף סוף פרטי המסע התברר שגרומיקו היה מעוניין לשהות במדינות ערב בסמיכות הזמנה ביותר לזו של קיסינ־ג׳ר. וזאת מסיבה אחת: גרומיקו ביקש להעיב על זוהר ביקורו של קיסינג׳ר המלווה עיתונאים ומסוקי לציפיה, למעט בבלעדיותו של אר־ה״ב כמעצמת העל המתווכת. גרו־מיקו אף ניסה לשאול מתכניות ההוס־ושוב של קיסינג׳ר אך התוצ־אה לא היתה מורכבת — דמשק־קהיר־דמשק, הוא לא נתקבל בכל אותן בירות בהן ביקר קיסינג׳ר. ביקורו של גרומיקו נועד לחזור להדגיש את ענייה של בריה״מ במזרח־התיכון, חלקה במתרחש בו. נראה שמהלך האירופי־המבוך ש־נקטה בריה״מ בתקופה האחרונה הגיע לקיצו.

קיסינג׳ר, כמתבר, הסתפק בפי־חות המכה, והשיג את הסכמת הצד־דים להמשיך במגעים בוושינגטון, אליה לא הוזמן (לפחות בשלב זה) גרומיקו, וכך נשמט הקרקע מתחת לתרגיל הסובייטי. אלא שהמצאותו או היעדרו של שר החוץ של ארה״ב מהסביבה, אינם משפיעים בעצם על המאבק הסובייטי במזרח־התיכון.

בשבוע בו הגיע גרומיקו לדמשק החל רדיו מוסקבה לטעון בשידוריו לחו״ל, כי אין בדעת ישראל לסגת מאיזשהו חלק של הגולן הכבוש, בהסתמכו על הצהרות ישראליות רשמיות בנידון. לדברי רדיו מוסקבה מקבלת ארה״ב עמדה זו בהתעלמה מוחלטת מתביעותיהם הצודקות של הערבים ומתוך התכחשות להתחיי־בויות שניתנו עם תחילת מאמצי התיווך שארה״ב לא תעדיף אחד מהצדדים על חשבון האחר, וכי ישר־אל למען כל תביעה צודקת.

סיכם רדיו מוסקבה: לכל פעו־לותיהם של האמריקאים במזרח־התיכון אין קשר עם שלום, כיוון כשם שישראל אינה רוצה בשלום, ומט־רתם היחידה היא להעמיד פנים שהם עומדים לצידם של הערבים כדי שאלה יסכימו להסיר את אמ־ברגו הנפט. גרומיקו יכול היה לומר זאת במלים פשוטות יותר: הרי אנו ידידיהם האמיתיים של הערבים, אתם יודעים זאת, ולהוסיף ארה״ב לא ישנו דבר.

✶

ואכן, הבעות הידידות והקירבה בלטו בביקורו של גרומיקו במצ־רים. סאדאת הצהיר בתום שיחה בת ארבע שעות, כי מידת הידידות בין שתי המדינות ראויה אף לשיחה בת עשר שעות; גרומיקו קרא ב־סעודת ערב חגיגית, כי בריה״מ רוצה ביחסים עם מצרים „שבבסיסם יהא איתן כבסיס של הפירמידות״; בהודעה המשותפת שנתפרסמה ל־אחר שגרומיקו יצא מקהיר לדמשק חזרו בריה״מ ומצרים על דבקות בהחלטת האו״ם מספר 242, והסכימו שעליהן להמשיך בהתייעצויות ה־מדיניות התקופתיות הנהוגה ב־יניהן.

ההתחייבות לערוך התייעצויות מדיניות קבועות היא אחד מסעיפי חוזה הידידות הסובייטי־מצרי מ־1971, ונראה שאיזכור ההתייעצויות בהודעה המשותפת הוא רמז רשמי לכך ששר החוץ הסובייטי הביא ב־פני נשיא מצרים את דעת ממשלתו כי החוזה תקף ויש לכבדו.

מאמציהם של המצרים לרכוש את ידידותה של ארה״ב ולהבהיר באוזני כל, כי הם דוגלים באיזון בין מעצ־מות־העל, גם לגבי הספקה במצרים משרידים את הסובייטים. גרומיקו הבהיר עתה למצרים שבריה״מ תראה בעין יפה כל תוספת ביחו התייחסותה אל מצרים. גרומיקו האמון על שליחויות דיפלומטיות יודע שאין כשיתוף פעולה כלכלי וטכני כדי להעביר את ההבנה ו־ריעות בין מדינות, ושלף כאמת תוכניות הסובייטיות לניקיון תעלת סואץ.

קודם לכן נמסר, כי מצרים ה־קשורה עם מספר חברות מערביות וכי החלה לעיין בתוכניותיהן. י־שמצרים תבדוק, לאחר שיקול, התוכניות הסובייטיות שהן הז־זולות בהרבה מפרוייקטים של ח־ברות מערביות המעוניינות בדב־ר אף כי מכן התוכניות הסובייטיות מתחייב שיבוצעו על־ידי צוותים הנדסיים וטכניים סובייטיים — מצרים ביקשה באחרונה להימנע מנוכחותם של אלה.

✶

מקורות מצריים שונים מסרו: גרומיקו ניסה לטרפד את שליחות קיסינג׳ר — והתחיל להשפיע על מצרים וסוריה להעביר את הב־עיה לז׳נבה ולחסות שתי המעצמות. באמת היה גרומיקו מעוניין לו בשליחות קיסינג׳ר היה מקיים בואו למזרח־התיכון תעזור במב־ ההעמלה הסובייטית היוצר רקע ל־אים לפעולה. סביר יותר להניח גרומיקו רצה להזכיר למצרים ול־סוריה, כי הדרך ההסדר במזרח־הת־יכון אינה עוברת באמצעות שירותיו הטובים של קיסינג׳ר, וכי אם ית־ברר שאין קיסינג׳ר מהווה את הכרו־ז הם יכולים להעביר את המגבים מבלי לוותר על קיסינג׳ר — ל־רום אחר וכאוזן יותר. גרומיקו ידע יפה שעצם ההבנה בקיומה של אלטרנטיבה סבירה הצבה את ש־המיקוח של הערבים מבחינת ם כך אולי תתאפשר מטרה שולית ספת על גרומיקו: להאט את ה־התקדמותו של קיסינג׳ר ועל־ידי גם לגרוע מהשגיו.

העסקים (כמעט) כרגיל בין בריה״מ ומצרים, כאשר מוזמן את ברז׳נייב. אך ברז׳נייב ב־ את מסעותיו מחוץ לגוש המ־ להבירות בהן נעכה היהא דיו מאשי סובייטי גדול, וקרוב לו שיעכב את הטיול למצרים עד ירוצ ההדר מהיר שגם הוא התבאות בו.

אחרי המישאל באגד

החברים באגד אמרו „לא״ וציבור הנוסעים ימשיך לסבול

מאת שלמה גרבר

אם היה סיכוי כלשהו לשיפור ב־שירותי התחבורה הציבורית באיזור גוש דן, הרי שעם הצבעתם של רוב חברי אגד נגד האיחוד עם דן, הוא נגוז או לפחות נדחה לעתיד רחוק. השירותים המיוחסים של קווי דן ו־אגד כאחד באיזור, שנקבעו לפני שנים, על סמך חוקות חלוקה היס־טורית, יימשכו כנראה גם להבא, ל־לא כל אפשרות להנהיג בהם שיפו־רים בהתאם להתפתחויות שחלו ב־צרכים באיזור ובצרכי הנוסעים.

עובדה היא שעל אף המאמצים ה־רצופים שהשקיע משרד התחבורה במשך יותר מחמש שנים, בתיכנון הריאורגניזציה בשירותי התחבורה, לא הצליחו להגיע אלא לביצוע חל־קי בלבד שאף החמיר את המצב, וזאת עקב החבלה הכמעט גלויה ב־תוכנית מצד שני הקואופרטיבים, אשר שמרו בקנאות קיצונית על קוצו של קו ועל האינטרס של הקואופ־רטיב, מבלי להתחשב בצרכי ציבור הנוסעים ובנוחותם. זאת למרות ש־בכל הצהרותיהם הזכו והרגישו כי רק טובת ציבור הנוסעים לנגד עיניהם.

לזכותם של הנהלות אגד ודן יש לומר כי הכירו בהכרח ובחיוניות שבאיחוד בין שני הקואופרטיבים ל־טובת הקואופרטיבים, ואף פעלו ל־ביצועו תוך השקעת מאמצים ניכרים. אולם המצב החברתי המעורער בתוך אגד היכל במאבקים אלה. כמעט ודאי הוא כי ההצבעה של רוב חברי אגד נגד האיחוד נבעה לאו דווקא מתוך התנגדות לאיחוד, אלא מן התסיסה בקרב החברים נגד ההנ־הלה, אשר לא קיימה, לדבריהם, את הבטחותיה לציבור, לחיסכון ויעול בקואופרטיב, ואף נהגה בבזבוז וב־הוצאות ייצוג ראוותניות, כגון רכי־שת רכב מפואר, אכילה במסעדות פאר, נסיעות לחו״ל, ניפוח המנגנון וכדומה.

תוצאות המישאל בדבר האיחוד גרמו לזעזוע רציני בקרב חברי ה־מזכירות של אגד. יו״ר המזכירות, מר ישראל גיל, שהיה אחד מיוזמי האיחוד, התפטר מתפקידו. המזכי־רות החליטה לגשת מיד לביצוע של חיסכון בהוצאות, בהטילה על כמה מחבריה לעבד תוכנית כזאת במשך שבוע, במגמה להתחיל בביצוע תוך 10 ימים.

ישראל גיל

צעדי חיסכון

הוחלט לצמצם את המזכירות מ־13 ל־10 חברים כצעד הפגנתי ראשון של חיסכון, דבר העלול לגרום ל־משבר נוסף, כאשר סיעת המיעוט במזכירות התבקשה שאחד מחבריה יתפטר מתפקידו, לאחר ששנים מ־חברי סיעת הרוב כבר עשו זאת.

צעדים אלה של הנהלת אגד יבי־או, אולי, להרגעת הרוחות בקרב החברים, אולם אין בכוחם לשנות את העובדה שהאיחוד עם דן לא יקום במהרה. אמנם חברי הנהלת אגד מצ־הירים כי האיחוד בוא יבוא, וכי לא מן הנמנע שייערך מישאל נוסף ל־אחר שירגעו הרוחות, בעוד כמה חודשים. אך בינתיים יביא הדבר שוב למאבקים בין שני הקואופר־טיבים על שינוי קוים, הארכתם, פתיחת קווים חדשים כשכל אחד מהם שומר על האינטרסים שלו בלבד, מבלי להתחשב בצורך לספק את שירותי התחבורה, לציבור נוסעים באיזור גוש דן במיליון איש ביום.

כך יוסיפו קווי אגד לעבור על פני השטח של דן מבלי לאסוף את הנוסעים הממתינים בהן, למרות ש־יעד נסיעתם זהה. קווי דן יוסיפו לפעול בתוך גבולות גוש דן בלבד, כאשר כל נסיון להתרחבות אל מ־עבר לגבולות אלה יהיה מלווה ב־מאבקים ובהתנגשויות, אולי אף אלי־מות, בין שני חברי הקואופרטיבים כפי שהיה בעבר.

מצבו של משרד התחבורה, נוכח התפתחות זו, אינו מעודד ביותר. אמנם יש ברשותו סמכויות נרחבות במה שנוגע לקביעה ולאישור קווים חדשים ולשינוי קווים קיימים. אך הנסיון הוכיח כי לא ניתן לכפות שינויים אלה על הקואופרטיבים, וכי הדרך היחידה להגיע לביצוע תוכנית כלשהי היא רק בהסכמת שני הקואופרטיבים. כי אחרת הם עושים הכל כדי לחבל בכל תוכנית, כפי שעשו זאת הלכה למעשה בתוכנית הריאורגניזציה של שירותי התחבורה בגוש דן בשנים האחרונות.

הרעיון של איחוד שני הקואופ־רטיבים הועלה בשעתו על ידי שר התחבורה, מר שמעון פרס, נוכח ה־תופעות השליליות שליוו את תוכ־נית הריאורגניזציה של התחבורה הציבורית בגוש דן. הנחתו היתה, שהאיחוד יאפשר ביצוע מיידי של התוכנית לשיפור שירותי התחבורה, תוך חיסכון ניכר ויעול רב בשירותי שני הקואופרטיבים, עקב ניצול יעיל יותר של צי האוטובוסים, כוח ה־אדם, המשק, המוסכים וכדומה.

להשתחרר מהגבולות

נימוק נוסף שהצדיק מאמצים ל־ביצוע האיחוד היה מצבו של קואופ־רטיב דן, הנתון בתנאים הנוכחיים כמנוע כל אפשרויות לפיתוח כלכלי בשל מיגבלות האיזור בו הוא פועל. חלה ירידה ניכרת במיספר הנוסעים עקב תזוזת האוכלוסיה לערים הסמו־כות. עומס התנועה בכבישים גדל באורח ניכר, וגרם להאטת התנועה ולירידה בהכנסות עם גידול בהוצ־אות. בקרב ההנהלה גברה ההרגשה, כי לא רק אגד זכאי להנות מהגידול הרב שחל בהיקף הנסיעות מאז מל־חמת ששת הימים עקב הרחבת גבו־לות המדינה, תוספת ישובים וכדומה.

ועדה בין־משרדית שמונתה בשע־תו קבעה ברורות כי כדי לפתור את הבעיות הכספיות המציקות של קו־אופרטיב דן, יש לאפשר לו להש־תחרר מגבלותיו וכן המיגבלות ה־אובייקטיביות בו הוא פועל ולאפשר לו לצאת מתחומי האיזור ולהפעיל קווים בין־עירוניים נוספים לצרכי הנוסעים.

בהתאם להמלצות אלה, החלה הנ־הלת דן לגבש תוכניות ליציאה מעבר לתחומי גוש דן. כדי שלא לפגוע באגד יותר על המידה הוכנה התכ־נית קווים בין־עירוניים לא מתל אביב אלא מערי הסביבה, כגון רמת גן, בני ברק, גבעתיים, חולון וכדו־מה לערים הגדולות, כגון לירושלים, לחיפה, לבאר־שבע. כן הוכנו קווים מערי השפלה למרכז תל־אביב, והכ־וונה לראשון־לציון, רחובות, לוד, רמלה, רמת השרון, הרצליה, כפר־סבא, נתניה וכדומה.

תוכניות אלה נתקלו בשלב רא־שוני בהתנגדות עזה של קואופרטיב אגד, שראה עצמו כבעל מונופול על האזורים שמחוץ לתל־אביב, וכ־נסיון של פלישה מצד דן לתחומי פעולתו הוא. כתוצאה מכך התפתח מאבק סמוי וגלוי תוך התנגשויות בין החברים.

עם התגלעות החיכוכים בין הקו־אופרטיבים, החליט שר התחבורה ל־העשיש את הטיפול בנושא האיחוד בין שני הקואופרטיבים והחליט להק־ים ועדה, בראשותו של מנכ״ל צ״ים מר משה קשתי (ועדת קשתי) כדי לבחון אפשרות מיזוג הקואופרט־יבים. הוועדה המליצה פה אחד על האיחוד, אך הבהירה כי איחוד ית־אפשר רק אם הקואופרטיבים ירצו בו, ורק אז תהיה מוכנה לבדוק את התנאים.

הנהלת אגד, בלחץ החברים, ש־החלו לערוך אסיפות מחאה נגד ה־איחוד, סירבה להביע דעתה בנושא האיחוד, וביקשה שהוועדה תקבע קו־דם את התנאים לאיחוד ואז תקבע את עמדתה. לכך לא הסכימה הווע־דה והפסיקה את פעולותיה.

כתוצאה מכך חידשה הנהלת דן את פעילותה למען הרחבת שירותיה אל מעבר לגבולות גוש דן והפעילה שירותים בתחומי הגדה המערבית, הרחיבה פעילותה במיסגרת דרך־תיור, הפעילה קו מבני־ברק לירושלים (ב־שיתוף עם אגד אף כי בניגוד לדע־תו) וכדו. אנשי אגד לא ראו פעולות אלה בעין יפה, הוירעו, כאמור, הת־נגשויות ואף הגיעו למשפטים בי־ניהם.

לחצים על אגד

שר התחבורה הפעיל לחצים כבדים על הנהלת אגד. בהופעתו בפני חברי אגד הודיע במפורש ש־אם לא יסכימו לאיחוד לא תהיה לפניו ברירה אלא להתיר התרחבות התפשטות של דן מעבר לגבולות גוש דן, להעניק רשיונות לשירותים למוניות וכדומה. הוא ציין במפורש כי לאגד אין זכויות יתרות במדינה ולא רק הוא זכאי להנות מהגידול הרב בנסיעות בארץ שחל מאז מל־חמת ששת הימים.

בשנה האחרונה הגיעה הנהלת אגד למסקנה כי האיחוד הוא הכרחי ו־תואם את האינטרס של אגד, דן ו־ציבור הנוסעים כאחד, והיא החלה בפעולות הסברה כדי להחדיר תודעה זו בקרב החברים כדי שיסירו את התנגדותם הקודמת לאיחוד. במקביל למאמצי הנהלת אגד למען האיחוד, החליטה הנהלת דן להקפיא את תוכ־נית הפיתוח והפעלת הקווים הבין־עירוניים, עד אשר תיפול ההחלטה באגד.

ההחלטה נפלה במישאל החברים באגד. הנהלת דן תחליט עתה לח־דש את הפעלת תוכניותיה להרחבות התפשטות מעבר לגבולות גוש דן. אמנם היא מכריזה כי לא תיגרר לשום פרובוקציות ותמשיך לשמור על יחסי עבודה תקינים עם הנהלת אגד, כפי שהיה עד ליום המישאל. אולם הנהלת אגד כבר פנתה להנ־הלת דן בבקשה להימנע מכל פעולה העלולה להחריף את היחסים ולפגוע באפשרות של איחוד בעתיד.

יש להניח כי הנהלת דן אמנם תי־אבק להפעלת קוים בין־עירוניים אל מעבר לגבולות גוש דן. אולם תהיה זו פעולה איטית ומחושבת תוך הת־נגשויות עם אגד, כך שאם אמנם יופעל קו או קווים נוספים, מהם יוכלו להנות הנוסעים, הרי שיהיה זה תהליך איטי שאינו תואם את ההתפתחויות שחלו במרוצת השנים האחרונות.

לעומת זאת, ספק אם אפשר יהיה לבצע את תוכנית הריאורגניזציה ב־תחבורה הציבורית בתוך תל־אביב, עקב חילוקי הדעות בנושא זה בין שני הקואופרטיבים. כך שהמצב ה־קיים יימשך מי יודע עוד כמה זמן. על כל פנים — בכל המאבקים ש־יתנהלו בעתיד, אין להניח כי דווקא ציבור הנוסעים הסובל משירותי התח־בורה לקויים ביותר, יהנה מהם.

סולז׳ניצין מתגעגע לימי הצאר

מאת נאן רוברטסון

The New York Times

מיוחד ל„הארץ״

פאריס

„במכתב אל שליטי בריה״מ״, ה־מחזיק 15,000 מילים, מתגלה אלכ־סנדר סולז׳ניצין כלאומני רוסי, לא סובייטי, עד עומק נפשו. מיסמך זה היה בגירסתו המקורית, לפני השי־נויים שהכניס בו המחבר, בעל נימה משיחית, פאטריוטית, אוטופית ודתית; הוא אנטי־דמוקרטי, אנטי־מערבי, הוא דוחה את העולם הזר, המשחית, שמחוץ לגבולותיה של אמא רוסיה. רוסיה הקדושה.

זהו מכתב שנשלח לשלטונות ה־סובייטיים ונושא את התאריך של ה־5 בספטמבר 1973. דומה שהוא מראה כי היה בדעת סולז׳ניצין ל־דבר ברצינות עם אחד או אחדים משליטי בריה״מ. אין זה „מכתב גלוי״. סולז׳ניצין חיכה חדשים אח־דים מבלי שבא רמז על תשובה או של תגובה, לפני שהחליט, אחרי גירושו מבריה״מ, לפרסם אותו.

רוח קופה

הנו מכתב של הטפה, המחפש „דרך מוצא״ לעבר מה שהסופר רו־אה כישועת העם הרוסי. סולז׳ניצין כותב שאין הוא מבקש לשנות את המבנה האוטוריטארי הנוכחי, אבל הוא מבקש שזה יהיה „נדיב־לבי יותר״. הוא מאמין שהעתיד היחיד ש־יש בו תקוות טמון בעבירה העמוק של רוסיה.

יחד עם זה, כלולה במכתב התקפה זועמת על האידיאולוגיה הקומוניס־טית „המיושנת, התמוהה, המובילה לכבוי סתום״, על אותה „רוח־נוחבה אפלה, בלתי־רוסית״ ש„ירדה עלינו מן המערב״, כדי להרוס את הארץ. סולז׳ניצין טוען שיש לגרש את האידיאולוגיה המרכסיסטית, אם רו־צים להציל את רוסיה.

סולז׳ניצין

אלה המכירים את בריה״מ, אומ־רים שמכתבו של סולז׳ניצין הוא ה־הצהרה הנוקבת האנטי־קומוניסטית ביותר שבה יצא רוסי כלשהו מאז המהפכה הבולשביסטית. לגבי בני המערב, מהווה המכתב תמונה של עמדה מסובכת, והוא מפריך את הרעיון שאם אינטלקטואל סובייטי סוטה מן הקו ומתנגד לממשלה, הוא תומך באופן אוטומטי במערב וב־דמוקרטיה.

הדבר שסולז׳ניצין דורש אותו, הוא מעין אוטוקרטיה או עריצות נדיבת־לב בארץ שאותה הוא אוהב — בתנאי שלא תהיה קומוניסטית. להלכה, מפרידה אותו עמדה זו מן הקבוצה הקטנה של סוטים מן הקו אחרים בבריה״מ, כגון הפיסיקאי אנדרי סאחארוב שעירעורו על השי־טה הסובייטית דומה לזה של הליב־רלים המערביים. סאחארוב מקווה ל„היפגשות״ של רוסיה ושל המערב הדמוקרטי. סולז׳ניצין מעוניין בדבר אחר לגמרי.

בפנותו אל המנהיגים הסובייטיים הוא אומר: „אנחנו רוצים אותו דבר: למנוע כאן תהפוכות מהפכניות. לא להנהיג שיטה פרלמנטרית מערבית, ולשמור על ההיערכות הנוכחית של ההנהגה״. הוא רוצה להסתלק מכל זיכרה של פירוק עם המערב.

הרגשות עזות

מיסמך זה מביע הרגשות עזות, ל־עתים כמעט הרגשות של תוהו ובוהו. מילים מתגלגלות, מתהפכות וכאילו נופלות זו על זו בסילון גו־עש של התרגשות. המסמך זרוע הד־גשות חזותיות — מילים ומשפטים כתובים באותיות ענק או בפיזור, קווי־הדגשה מתחת למילים ולמשפ־טים, סימני קריאה. כל אלה מבי־עים את הרגשת הדחיפות ואת המ־צוקה הנפשית של המחבר. זוהי הצ־הרה אישית מובהקת, המבטאת את האופי שלו, באומץ־לב שהושל ב־משך שנים של מאסר ושל גלות.

סולז׳ניצין בקריין את ההוכחה יהודה ותזהה בדרך איש מן המנהי־גים הסובייטיים אינו יכול „מתוך סקרנות בעלמא״ להקדיש שעה כדי „לדבר עם בן אובד עקשן״ זה, עם אותו „דג כוזר מבני עמך״ ש„לא תוכל לא לפטרו ולא להורידו בדר־גה, לא להעלותו בדרגה ולא לחלוק לו כבוד״.

המכתב הוא גם הצהרה בדלנית חזקה, הקוראת לרוסיה „לפנות עו־רף ליבשות הרחוקות, לפנות עורף לאירופה, ולהינתק מכל ההגבעות ה־קומוניסטיות והלאומניות הזרות...״ „הוא רק היה לנו. הבוז, הבוז וה־לב להשליט סדר בביתנו אנו, שלא לדבר כבר על דאגה לכדור־הארץ כולו״ — אומר הוא.

אדם נלהב

הסופר כשכתב שהתנהגותה של רוסיה החלה עם פטר הגדול ש־פתח את שעריה לפני המערב, הב־ניס טכנולוגיה, ושאל מילים ואור־חות־חיים זרים. מאוחר יותר, אומר הוא, „היה עלינו להיגרר לאורך כל הדרך המערבית, הבורגנית, התעשיי־תית והמרכסיסטית, כדי שיאמרו לנו בסוף המאה ה־20 את מה שידע באופן אינסטינקטיבי כל כפרי מגו־שם ברוסיה: שכדור הארץ הוא מוג־בל וכך גם משאביו, ושרוסיה, בדו־מה לארצות אחרות, מבזבזת את אוצרותיה הטבעיים״.

אותה נימה של „חזרה לטבע, חז־רה אל האדמה״ שהמכתב חוזר בה, היא דבר הדים אצל סולז׳ניצין. לני־מה זו שורשים עמוקים בסיפורת ה־רוסית המפוארת, על קשר החוזן שלה עם הארץ ועם העם. סולז׳ניצין מתגלה לא רק כמבין על המסיבה ב־נוסח המקובל עתה, אלא גם כאוטו־פיסט לפי המסורת הרוסית המגד־לה.

מכל המיסמך הגועש הזה עולה דמותו של סולז׳ניצין האיש: נפש תרוכה. רוח בוערת, אידיאליסט ב־נוסח הישן, פאטריוט רוסי קלאסי — ואדם נלהב.

פתחי את התקופה האמריקאית במטבח

מקרר Westinghouse 17.2 קוב נטו

תוצרת ארה״ב

עתה גם בישראל!

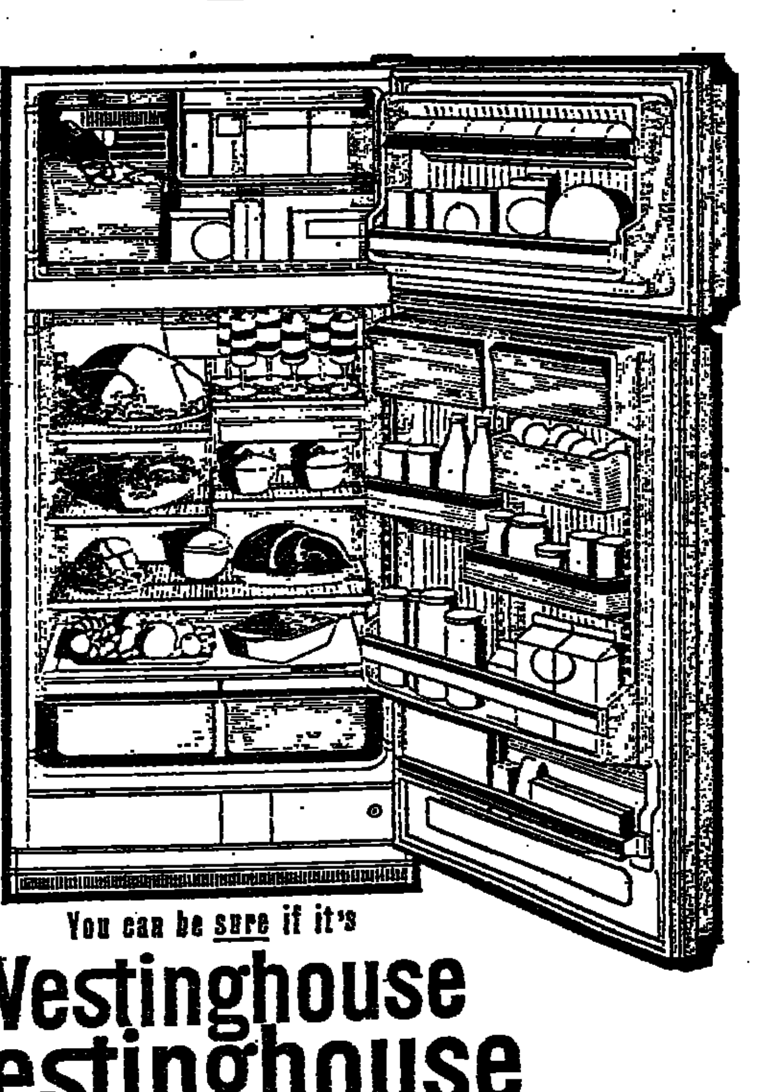

✶ FROST FREE — המקרר חופשי מכפור

✶ תא הקפאה ענק

✶ עיצוב מרשים ומהודר

✶ 3 צבעים לבחירה — לבן, אבוקדו או זהוב

✶ להשיג בכל סניפי אלקטרה ובחנויות החשמל המובחרות

הספקה מהירה

You can be sure if it's

Westinghouse

Westinghouse

Westinghouse

Westinghouse

שרות נאמן אלקטרה שעמד במבחן

"רגעי החסד בהם מסתלקת הסתרת פני האל"

מאת ירמיהו יובל

התודעה הדתית עשויה להזין את העיון השכלי

„הפגישה היא היסוד לכל חיים החיים", אומר ברגמן. בכלל הן אנו חובעים את הלאו. אין כוונתו לומר כי ביסוד הדת עומדת האמונה. התבונה היא יחס כעין־קוגניטיבי, שבו אני מתייחס לאלוהים (או לדבור, ליצורים וכו'), בבחינת אובייקט. אילו אם אני מחזיק באמונה זו מראש בלי היותו כל השכל, הרי עצם החוויה של העבודה איננו בלתי־אבצעי, מפני שהאל מופיע בתוכה כשהוא שהועצם היה להפין „דבר". אך בשום כך אנו יכולים לדבר עליו. האבין בו, תכיריב. האל מוסיף להריע, בתוך היחס, בכפיפות למבניות של סובייקט־אובייקט. כאשר האבורה היא הנבר האבור להוהך בין הנינים. אך, ראשית, עיבוב האלוהים נא בבחינה ביכורה של הזה — נעתקתה לתחום היחסים האובייקטיביים; ושנית, האמונה מופיעה כבאינה זו במור ההליך לנוכחות, היא בין לריחוק ולא לקירבה. דווקא מפני שאין האלוהים נוכח בשבילי, לא קירבת ביניהו זיקה ישירה, הריני ושר בו על דרך האמונה.

יחס דתי, לעומת זאת, הוא קשר בלתי קוגניטיבי עם הנכחות. הוא יבור לפרוץ את מחיצות השכל, העצבה, והבנייה בין סובייקט ואובייקט. לדבות את היש האמיתי נכה בבורזין בשבילי. כבחינה זו הדבר בבה שהדיגון הבקיבל כבה „חוויה הדתית". אך כאן יש להוסיף כיוד כמה הבהרות.

ראשית, ברגמן מדגיש כי „הביטוי חוויה הדתי" הוא ביטוי של הפסיכולוג, הבבאר, בחינה איש כדת, זה ההוויה באופן „אובייקטיבי", כי איש אשר בעצבו אינו נגוע על ידי הבוון הזה ואינו לייה חלק בו. אולם האדם שהיתה לו ההוויה, לא דבר ואינו יכול לדבר בשפה אובייקטיבית זו. שהרי כה שנראה בעיני החוקר הכבאר כ„חוויה" של הזולת, בעיני האיש עצמו ההיה זו קריאה אליו, פניה אליו, שבה פונה אלוהים אליו, אל האיש הזה: בעיניו של אדם עצמו הרי זו „פגישה" (עמ' ...).

על פגישות כאלה, שבהן חדרה קריאה האלוהית לחייהם, מדווחים נביאים שונים בני דתות שונות, והי הדרך הנכונה לדיבור על הנרא, שאבגם גם היא כהגיבה אותו, כל עוברות בהוכה על האהורה החכמה, כי אין להבינו לאשורו בדרך התיאור או הדיווח. ההבדל בין שתי הדרכים הוא בזה, שאדם שזכה חוויה זו יודה את כהותה ביקע הוה של הזולת, גם אם זה בא מקופה אחרת ובאיזור תרבותי דתי שונה, ואילו בדברי החוקר הפסיכולוג הוא לא יודה זאת לעולם. ריכו הצפון בדיבור הדתי הולך לאיבוד בשיח האובייקטיבי.

שנית, למרות האופי ה„פנימי" הטהור של אותה הסרת מחיצות כמאיקה, האבורה להתרחש בחוויית מפגש, יש להבדיל בינה לבין ההוויה המיסטית המסורתית. התבניה בשני המקרים שונה בתכלית. כאן ובמסורת המיסטית מדובר בעיקר בהשתקפות של היחיד בתוך המוחלט והתאחדותו עמו: ואילו ה„מיפגש" אין בו התבטלות של קוטב אחד מפני רעהו, אלא יחס ישיר בין קטבים, תוך שמירת ייחודם האישי. הבדל זה יסודי בתורה האכסיסטנציאלית של קירקגור.

קירקגור מדבר גם הוא על כך שהחיים הדתיים הם כעבר לכל אובייקטיבאציה, ועיקרם בבגע הישיר הפרסונאלי עם המוחלט. אך לפי קירקגור, אותם רגעי החסד שבהם מסתלקת „הסתרת הפנים" של אלוהים מהאדם הוה את נוכחותו האישית, אין בהם ביטול אישיותו של האדם הסופי בתוך האל האינסופי או לנבהו. אדרבא, דווקא המגע הדיאלוגי הזה הוא שבונה ומחזק את האינדיבידואליות האמיתית של האדם המתגבה בו. לעומת המיסטיקה הדתית, שבה גאולתו של האדם היא בהתבטלות עצמיותו בתוך העצמות הכוללת, שמחיצותיה מסתלקות והיא עשויה לקלוט את הנפש המתאחדת עמה, הרי בשביל הפילוסופיה הדיאלוגית אין אישיות היחיד מתבטלת כבוה הכרת המחיצות, אלא להיפך: דווקא כתוך כך זוכה האדם בהוויתו האותנטית כיחיד.

ברגמן הולך בנקודה זו בעקבות קירקגור: אך הוא גם מקבל את התיקון העקרוני שהכניסה הפילוסופיה של בובר. אצל קירקגור, אין אדם נחלץ מבדידותו גם בעמדו לפני אלוהים. המיפגש הדתי או הקריאה האלוהית מחזקים את בדידותו של היחיד, מאחר ואין ביכולתו לשתף בהם שום אדם אחר. בעוד הוא מדגיש כי היחיד שלו נהפכו חוכו לאיכות הרמה, כאודותיה יכול הוא לבכבה, רק להתוך (ראה סיפור אברהם). כיוון שכך מתקיים היחס הדיאלוגי במסגרת קירקגור בין היחיד והאלוקים, אבל לא בין אדם לזולתו. בני האדם הם תמיד יחידים בודדים — בין אם בדידותם היא פרי של ניכור, ובין אם, להיפך, היא פרי של גילוי עצמיותם. בנוסח הקירקגוריאני הדתי, הקשר בעבוהוה של אני־אתה, הנו רק ליסודה הגותו של קירקגור, הלמעשה איננו אפשרי על בסיסם.

בנקודה זו נקט בובר את הקיבוניות הבכיה. בשבילו, היחס הדיאלוגי אני־אתה, שהוא עיקרם של חיי הדת, עשוי להתקיים עקרונית לא רק בין בני האדם לבין עצמם, אלא אף בינם לבין כאור כל הברואים. כשם שיכול אדם לעבוד עם רעהו ביחס של „אני־לך" (להתייחס אליו כאובייקט סתם), כך, כן הצד השני, הוא יכול לעבוד ביחס של „אני־אתה" עם בעלי חיים וצמחים, כוכבי השמים היקום בכללו. הרי כאן שני עולמות־חיים שונים ונפרדים, שבהם יכול האדם להיות, אף־על־פי שכלפי חוץ הוא נראה כמתייחס לאותה מציאות עצמה. המעבר המטאפיסי־דתי מעולם אחד אל משנהו, מתחום העצמים המוחצבים אל התחום המבכנה הפנימית, עשוי להתרחש הולך ושוב ללא הרף, ובזיקה לאותו הפארטנר עצמו — כשפעם הוא נשכב כמושא סתמי ופעם אחרת כ„בן־שיח".

סיוע לדת

ברגמן קיבל כבובר את האוניברסאליות של יחס המפגש, וכן הוא מסכים שאין לקבוע הבדל בין היחס הדיאלוגי שבין אדם וחברו והיחס הדיאלוגי עם האל. אין כאן שתי צורות (או איכויות) נבדלות של קומוניקציה, אלא זהוי אותה תוויה המכשות עצמה. יחסי דיאלוג של בצת בני אדם הם עצם החיים הדתיים, וגם הקריאה של האל (או הפניה אליו) מתמצעת דרך היחס הזה. אין זה מקרה שבני ישראל מתפללים אל ה' בעדה. מה שעושה אותם לעדה אחת, וכה שמחברם עם אלוהים, הריהו אותו עיקרון דיאלוגי עצמו.

כן הצד ההפוך, ייתכן לפי ברגמן גם סיוע צאותו מגישה הדת לפילוסופיה. ראשית, התודעה הדתית עשויה להזין את העיון השכלי, אפילו אם אינה יכולה לשמש לו ביסוס סמכותי או לכצות את כלואה בתוכו. ברגמן מזכיר כאן את ביכרת אוגוסטינוס: „הנני מאמין למען אבין ואדע", וגם הרב קוק משמש לו תנא דמסייע, באמרו כי שפעת רוח הקודש עשויה להיכנס בחלקה אל מסגרת העיבוד ההגיוני. אך בעיקר מתכוון כאן ברגמן לאחד מלקחי היסוד של המסורת המיסטית — ביחוד זו של דתות המזרח. למרות שהוא דוחה את המושג המיסטי של התמזגות היחיד באלוהות, הוא מסכים למסורת זו באמרו כי השגת המכשות היא פועל יוצא של הרחבה לאו־קוגניטיבית של התודעה. וזו אינה יכולה להתרחש באמצעים של התודעה התיאורטית, אלא על־ידי שינוי האישיות הפנימית.

הטעיית הלשון

הפילוסופיה המערבית נכשלה בנסיונה לתת לאדם מורה דרך בחיפושיו אחרי העיקר, מפני שדבקה ברעיון של ה„ניטראליות" של הדעה, שאינה תלויה בחיים הפנימיים ובבבנה האישיות; וכך, בהגיעה אל „קיר הברזל" של גבולות השכל, נאלצה לוותר על המכשות לגמרי. ההיה זו מהפכה ראדיקלית בפילוסופיה המערבית, שאין להעלותה היום על הדעת, אילו אמר המורה לתלמידיו, כי כדי להשיג את המכשות שמעבר לשכל, אין עליו לפנות לפתרונות והשערות מיטאפיסיות מסוג חדש, אלא עליהם לשנות את עצמם. „עשו בחייכם מהפכה כירסית:... לכדו את עצמכם לקבל בשוויון נפש כל הבא עליכם הניתן לכם; חדלו לחיות בתוך מעגלי האני הקטון שלכם, שאפו לכך, להזדהות עם האני הגדול, הכולל; דרשו את ה', התפללו..." — זאת לא יאמר איש המערב במסגרת עיסוקיו במטפיסיקה ובשאלת היש, אלא — אם בכלל — כחלק של תורת המוסר. לחפש כאן דרך להארה או להכרה מיטאפיסית חדשה — הרי זה בשבילו דבר הפוכה.

לעומת זאת, בדתות המזרח „היה ידוע כאז ולא נשכח, שניתן לו לאדם להרחיב הדעתו כשהוא ישתעבד למשמעת הפנימית הקשה שנמסרה באותה המסורת אשר עליה שכרו האסכולות המיסטיות השונות. האדם מחוייב לעשות את עצמו — כך הורו — למעבדה חיה, אשר בה יתפתחו הכלים הנחוצים להתקדמותו הספירואלית" (שם, 30). ובהקשר זה מביא ברגמן לא רק את המסורת הקלאסית, אלא גם מדבריו של ההוגה ההודי בן־זמננו, שרי אורוביגדו.

מי שקורא דברים אלה, נתקל שוב ושוב בהטעיות החמורות הצפונות בלשון הכתובה. לכאורה יכלו הדברים להיאמר גם על־ידי נער קצר־רוח מבני זמננו, המחפש לו קפיצה הדרך אל החיים רוחניים תוך בחילה בכל היסגי. הנכה, הבאצבוליג נבצושרון של תולדות הפילוסופיה — וסופו שיותר משהוא מנסה מצבי נפשו, הוא מגדיר בעלמא את משאלותיו. ואילו אצל ברגמן נאמרים הדברים מתוך עומק מבטיפאלי — גם עומק של הכרות עם פנימו של העיון השכלי, על ריבוי ענפיו וגילוייו ההיסטוריים, וגם עומק של תורה והגשמה אישית. הסובייקטיביזם של ברגמן אינו נובע כשלילת כל אובייקטיבאציה, אלא מהתמודדות מתמדת עם גבולותיה; וגם אין הוא ניסוח בעלמא של פרוגראמה — אלא נסיון נואש למסור בצורת המלה המדוברת את מה שכבר היה למכשות בחייו.

„סובלנות ממין חדש"

בעניינים כגון אלה שברגמן מדבר עליהם, יכול כל אדם ליטול לעצמו את רשות הדיבור; אך מכיוון שאין זה ביסודו שיח אובייקטיבי, הרי ההבדל אינו נקבע לפי הדברים, אלא לפי מקורם במדבר. כדברי ניטשה — בעניינים אלה העיקר הוא הגיד „מי הוא זה וכי הוא זה".

אין צריך לומר כי במסגרת הסובייקטיביזם הדתי של ברגמן אין שום מקום לביטוי לתיאולוגיה. התיאולוג המדבר על אלוהים עושה אותו לייש כנוכר, ה„לו", אפילו כשהוא מציגו בבחינת אישיה. באשר התיאולוגיה כנסהה עקרונית ובהתיימרות להיות ידיעה של צביוני האלוהות הריהי כעין כבוד עיוני, החוטא לפילוסופיה ולדת בבידה שוה; כי בצד אחד היא מורצה את התוכי הידיעה התבונית ומהווה התימרות שוא כבהינגה, וכצד שני היא אינה מתיישבת עם המהות הדתית אלא דווקא מתציבה ומסלפת אותה. כיוון שכך גם אין שום דת ההיסטורית רשאית להיות כוניסטית, או לטעון לשלטון בלעדי.

ברגמן מכיר בכך, שצריכים הברתיים והיסטוריים הביאו לבניין שיטות דוגמאטיות בדתות רבות; אך בניין זה אין לו ולא כלום עם עצם המהות הדתית, אלא רק עם דרישות ביסודה החברתי; ולכן, הוויכוח בין הדוגמות השונות הוא חסר משמעות ו„מתנהל בתוך חלל ריק". החוויה הדתית עצמה אינה כלל נושא הניתן לוויכוח, כאשר ואינה מתנסחת בטענות וכל עצמה היא אישית וסובייקטיבית, בלי שהיתנן לקומוניקציה ראציונאלית.

על רקע זה מעלה ברגמן את הדרישה לסובלנות דתית ממין חדש. הסובלנות של תקופת ה„נאורות" באירופה נבעה כמניעים חוץ־דתיים בהיותה פועל־יוצא של תקופת החילון ושלטון השכל. כיוון שבני־אדם התרחקו מן הדת בכלל, אבד להם גם העניין הקנאי בדת זו או אחרת. ואילו ברגמן מדבר על סובלנות הנובעת ממניעים פנים־דתיים דווקא, כלומר — כחיוב עמוק של הדת והבין למצוא את הגשר הגבת בחוויית התגלות — אבל זאת: בהכרה, כי חוויה זו עשויה להתרחש בריבוי של פנים וצורות, שאינם כמצויים הדדית, אלא דווקא מסוגלים להעשיר זה את זה.

„אנו מוותרים על העיקרון של ימי הביניים, שרק אחת ההתגלויות תוכל להיות אמיתית, ואנו טוענים שבמידה שהדתות תעמקנה ביסודות הבלתי־ראציונאליים שלהן, ותשלחנה את שורשיהן עמוק עמוק כל אחת אל אדמתה היא, הן לא תתרחקנה, אלא תתקרבנה, לקראת ההתגלות ההויה בכולן, ומקפת את כולן. ולא מדובר כאן על התיאולוגיות של כל אחת ואחת, אלא על המילה החיה בפגישה הבלתי אמצעית עם המוחלט" (שם, עמ' 22).

לעומת הסובלנות הראציונאליסטית, שיסודה באמני. לפנינו כאן

מרטין בובר

סובלנות מתוך עושר. אין היא נובעת מכך שהאדם כרחוק מכל עניין, ומתייחס באותה מידה אדישות לכל גילוייו, אלא דווקא מתוך כך שבהיותו לעניין שולהב אותו להכיר בבישקלם של ביטוייו האלטרנאטיביים, ולחפש את האחדות בבריבוי פניו. צירוף לא־שיגרתי זה שבין מחוייבות עמוקה לבין חוסר קנאות, מאפיין לא רק את מישנתו של ברגמן, אלא גם את מהגו ונוהגו האישי. אין הוא מגיע לפתיחות הדעת בשל הימנעותו מלנקוט עמדה; ואין דווק כמבו מליגלוגו של הציניקן, שהכל בעיניו חסר חשיבות בשווה, ומתוך שאינו מחוייב לכלום הוא משקיף בסובלנות מגבוה על הכל. איש זה, בלשונו של הגל, נוהג מתוך ריקנות הרוח; ואילו ברגמן נוהג מתוך מליאות ועושר, שיסודם בהכרה כי „כל הגילויים וההתגלויות של אלוהים, גם כשהם נראים לבני אדם כנוגדים ואף סותרים", עומדת בהם אחדות יסודית (שם, 23).

הפלוראליזם הדתי הנובע מכאן אינו מוליך, עם זאת, לאקלקטיות דתית, כאשר שכל דת אמורה למלא את משימתה על־ידי שתכה שורשים דווקא באדמתה היא — אמנם תוך התאמה לצרכים התרבותיים והאכסיסטנציאליים של השייכים להוגה. ברגמן שולל, איפוא, את הנסיון הקאנטי לבטל את הדתות ההיסטוריות המיוחדות ולהצבם אותן אל כהוה כללית אחת. כצידו הוא מחייב את הפארטיקולאריזם הדתי ומכיר בתפקיד הנכבד הנודע לו — כל עוד הוא מוותר על יומרת הבלעדיות שבו, ומפתח את תוכנו ההיסטורי והתרבותי כדרך אלטרנאטיבית לאותה מטרה.

מכאן גם יחסו של ברגמן ליהדות. באופן עקרוני, אין ליהדות עדיפות על פני דתות אחרות, אך יש לה יתרון אכסיסטנציאלי ברור לגבי היהודי, בהיותה הדת היהודית לו הקשור קשר אמיץ בשורשי חייו ותרבותו. דווקא מטעם אכסיסטנציאלי זה, חשוב כי הדת היהודית לא תשתעבד לאורתודוכסיה וכי נהגיה — בעיקר בנוסח התפילה, שבהם עיקר הביטוי ל„מיפגש" הדתי — יקורבו אל־חוויתם הממשית של מתפללי בן זמננו. ברגמן רואה, איפוא, באהדה את כיוונו „היהדות המתקדמת" (שלהב גם נתן את ידו); וכתלמיד רוחני של בובר, אפשר היה אמנם לצפות כי יהיה קרוב לרוח של „פרוטסטנטיזם יהודי", כפי שכוונתה עמדת בובר במידה ידועה של צדק. אבל יש לדעתי להבחין ולראות, כי הליבראליות של ברגמן בענייני היהדות אינה נובעת מאותם נימוקים שהולידו בעת החדשה את היהדות הרפורמית הליברלית — כלומר, מהרצון להכניס לתוך היהדות את יסודות השכל המודרני — אלא דווקא מתוך מניעים פנים־דתיים ובלתי־ראציונאליים ביסודם.

השפעות ההינדואיזם

הפלוראליזם הדתי של ברגמן אינו מתיישב לא עם רעיון הבחירה היהודי, ולא עם מסורת מלחמות־הדת הקנאיות של תרבות אירופה והאיסלאם; וכפי שראינו גם אין הוא יונק כמקורות ה„נאורות" המערבית. במידה שיש לו אחיזה ברעיונות מערביים הרי זה באותו מיעוט של הנורות, נוסח קוזאנוס או היגל, הרואות את הרוח כטוטאליות מתגלה. אך יותר מזה משקפת עמדת ברגמן את תפיסת הפילוסופיה ההודית את ריבוי הדתות כדרכים שונות לאותה מטרה רוחנית־מיטאפיסית. כבר ראינו שהפילוסופיה של המזרח הרחוק קנתה לה השפעה על הגותו המאוחרת של ברגמן.

עיונו בהגיה הקלאסיים ההודיים הביאוהו לנסיונות נוספים של סינתיזה בין שתי המסורות — כגון בין מושג הסובייקטיביות האכסיסטנציאלי ורעיונו של שרי אורוביגדו על שינוי התודעה, או בין תפיסת האל כבן־שיח במובן ה„דיאלוגי", ותפיסת ההינדואיזם את היקום כגילוי של איכויות רוחניות אחת. יתכן כי בעשותו כן, קורא ברגמן את התרבות המזרחית כתוך עולם־המושגים המקובל עליו; אך באותו זמן הוא גם חורג ממנו, כדי לגלות בהוש את שותפותם של המובים הרוחניים שבכל התרבויות.

בשנים האחרונות אף הגיע ברגמן לקתידת המושג ההודי של גילגול נשמות בסוגיות הכרוכות בפארא־פסיכולוגיה המערבית. כאן הוא דורך על קרקע בהולה, הוודעה, יש להוסיף, כוקשים עיוניים; ולא רק בגלל פרוטימותיה של הפארא־פסיכולוגיה (שאינה מאפשרת עדיין להסיק מסקנות הקפות), אלא בעיקר מפני שחוזרים ומיטשטשים כאן הגבולות בין מדע (או פרוטו־מדע) מכאן, וביטוי והחיים בביכור הדות מאפסי מכאן — וזהו כמהותו קושי בבהותו של ברגמן עצמו. אך הניאיובסיסודי לדון בסוגיה זו איננו כשעיקם (לא כצדה האחד ולא כן הזהר), יהיה עלי להסתפק באיזכורה לבד.

כשם שדרכו פלוראליזם בדת, כך מגיע ברגמן גם לשלילה של כל אחדהזדכיה פילוסופיה, שביסודה העיוני מופרך ותוצאותיה אינן הסכבה כלליה אלא רק „ריפה הבודריב" (שם, עמ' 15). ובדומה לתחום הדת, גם כאן הוא מגיע לידי סובלנות לא כתוך ליבראליזם לשבן, אלא כתוך הגות האחדות היסודית של עולם המחשבה הרוחני.

„הגענו איפוא למסקנה המצדיקה את ריבוי השיטות המתגלות בתולדות הפילוסופיה, ועם זה הגדרו כפלוראליזם זה הוא כבין ליחוד. שהרי הפלוראליזם בשבלי יכול להיות שיחידה רבות תחינה זו על יד זו באדישות... ואילו הפלוראליזם בבידון שלנו פירושו אחדות נסתרת בענפים רבים. כשאמרו חז"ל „אלו ואלו דברי אלוהים חיים", הרי התכוונו לכך שקדמה לריבוי אחדות, לריבוי הקולות קדם הקול האחד".

וברגמן מסכם, באופן מפתיע, בבהיזות קו שוה בין הפילוסופיה והדת: „תורתו של ניקולאוס קוזאנוס נותנת לריבוי הזה ביסוס עמוק... על־ידי שהיא מבססת את הריבוי הזה באחדותו של אלוהים. ניקולאוס ניסח: אחת היא הדת בריבוי המנהגים; ואנו יכולים לנסח: אחת היא הפילוסופיה בריבוי השיטות".

ואולם לדעתי: הנסיון לקשור את הפלוראליזם הפילוסופי בזה הדתי אינו מתיישב, לא רק מפני שנעיצת האחדות באלוהים יש בה סכנה של כיבה תיאולוגית ל„אלהי הפילוסופים", אלא בעיקר בכיוון שמסקנות התחום האחד אינן מחייבות או שופכות אור על משנהו. בגלל השניות המוכחה הקיימת אצל ברגמן בין שני העולמות, הדתי והמושגי, אין כל הצדקה להניח כי גם המבנה שלהם הוא כהה לגברי. דווקא מפני שברגמן אינו מנסה לפתור את הבעיה הרוחנית של הדת במסגרת הפילוסופיה, אלא מחלקן לשני עולמות נפרדים, עליו לשלם את המחיר של פיצול וקרע אפשרי בין השניים.

השגות ביקורתיות

זהו, למעשה, גם הנושא שבו יש מקום להשיג על מישנתו של ברגמן. ואכן, האחדות בין פילוסופיה ואמונה שברגמן משיג בתוך חייו אינה מסתברת בהכרת מהורהו. ראשית, ברגמן חורג מן הפילוסופיה אל הדת בגלל המסקנות האידיאליסטיות שבהן מסתיימת הפילוסופיה, המשאירות את האדם בלא ממשות. אך אולי אין זה ניכוק לנטוש את הפילוסופיה בכלל, אלא רק את התפיסה האידיאליסטית שבתוכה? זו, למשל, היתה דעתו של היידגר, שסבר כי מגבלות האידיאליזם אינה מחייבת מעבר אל הדת, אלא דווקא אל פילוסופיה חדשה, שתתגבר על מופשטות האידיאליזם ותחזיר אותו אל היש הממשי, עיי בניין אונטולוגיה אכסיסטנציאלית. נכון שגישה כזו תוסיף לשלם את המחיר על סופיות האדם, בעוד ברגמן פונה אל הכיוון הדתי דווקא על האכסיסטנציאליזם, מפני רצונו להתגבר על סופיות האדם ובגלל סירובו לראות בה מסקנה אחרונה.

ואולם — זו הערה שניה — על מה מתבססת ההנחה, כי הכרחי שיהיה פתרון לסופיות האדם? השאלה החוזרת לכך הם ודאי בעלי משקל פילוסופי, ולכן תהיה זו טעות רשתהיות לנסות לבטלם, רק מפני שאינם בני תשובה על־ידי הפילוסופיה. חריגת הרוח אל מעבר לגבולותיה היא, כפי שראינו, צורך פילוסופי פנימי והאימפליקאציה ההכרחית של גילוי סופיותה. אך חריגה זו די לה שתתבצע בעצם הגילוי של סופיותנו — בבחינת התודעה האכסיסטנציאלית האחרונה. השאלה על היש המוחלט יש לה משמעות פילוסופית תקפה ומעמיקה — אבל רק במובן רפלקטיבי, התוהה: ... מבחינת memento של היותנו סופיים — וכזה בסו... בעצם, הפקידה.

שלישית, אפילו מסרב האדם לקבל מסקנה זו ומנסה לעבור באופן חיובי אל מחוץ לגבול הסופיות — איזה מורה־דרך יש לו שיכוונו לאן לפנות? במסגרת דפוס ההתפלספות שכינינו „שופנהאורי" — כיצד נוכל לדעת כי היש המוחלט, או ה„דבר כשלעצמו", מצוי דווקא בגורם זה ולא אחר? מדוע אבקש אותו בחווית המפגש עם הזולת, ולא, למשל, בחוויה האסתטית, או ברגש המיסטי, או ב„רצון" הקוסמי העיוור של שופנהאור עצמו? מעבר לגבול הפילוסופיה מתערער מעמדה של הגישה המיוחדת, ומה שנשאר כמוצא היחיד היא הבחירה הסובייקטיבית המוחלטת. אבל בחירה כזו אין לה בדרך הטבע ביקורת כלפי חוץ, ובשביל הזולת — או בן־השיח — היא מוכרחה להיראות כשוללת בתוכה שרירות.

דבר זה מוליך להערה האחרונה. קשה לראות את הקוהרנטיות של תורת־קומוניקאציה שאינה, ביסודה של דבר, קומוניקאטיבית. ה„דיאלוג" שמה בובר אינו ניתן למיצוע על־ידי ה„לוגוס", כלומר ע"י הדיבור המושכל, אלא הוא מתרחש מעבר לו. מצד שני, הפילוסופיה היא בהכרח בין־סובייקטיבית, כלומר מערכת קומוניקאטיבית מאיכות אחרת: הקושי הוא, שאין קומוניקאציה בין שתי מערכות הקומוניקציה. כמובן, גם בשעת הדיבור התבוני אני יכול להתייחס אל הזולת כ„אתה", כגון בשעה שכוונה המעניין בתלמידי כבביר לו דבר. אבל אז, כפי אופיו הקומוניקציה הם רק מקבילים בתוך אותו האקט, בלי לדרוש אותו תיגע בחברותה. לעומת זאת, כאשר אני מנסה להסביר לבן־השיח דווקא מתוך עניין אישי בו, בחייו, אולי אפילו בגאולת רוחו — את דרכי היציאה מגבול הסופיות והאחיזה ביש הממשי — דווקא אז נפתח כל הסבר מלמוני, ולהניח שייך לי אפשרות להשתמש בשיח זהה, סיפרתי ובצורר, אין לי עם זאת כל דרך להראות לו כי דווקא ה„מיפגש" ולא, באמר, ההוויה האסתטית הם הפתרון לכך.

אין צורך לומר כי השגות אלה אינן עשויות להעמיד בספק את מפעלו הרוחני של ש.ה. ברגמן, שעיקרו בהגות האישית הצלחתו קרבת והבעיה של עצמה. הן באות דווקא כהצבין לנהל עמו בעיות האפשר, אינו דו־שיח אחד וביקורתי, שהוא בעצמו רואה בו את יסוד הפילוסופיה. הפילוסופיה ידעה בכל תולדותיה את אידיאל ה„חכמה", שעיקרה בהתגברות על מגבלות החשיבה השכלית גרידא, ובמעבר אל דרגת תודעה גבוהה יותר, המצביעה בתוכה את מיכלול האישיות החייה. היו שסברו כי זהו מעבר אל סוג שונה של ראציונאליות (סינאופטית ולא דיסקורסיבית), והיו שמצאו כי פירושה תודעה בלתי־ראציונאלית ביסודה. אלה ואלה לא הצליחו, לפי טבע העניין, להוכיח אפריורי את אפשרות המעבר, כאשר וכל הוכחה כזו הצריך להיעשות בכוחה דרגה הראציונאלית שעליה אמורים להתגבר.

העדות היחידה והאפשרית לכך היא היסטורית או ביוגראפית; ועדויות כאלה נתמעטו ביותר בימינו. דוגמה כי ש.ה. ברגמן מגלם יותר מכל, את דמותו של ה„חכם" הקלאסי של תולדות הפילוסופיה, ובעוד שאין בידו להוכיח את אפשרות החכמה, הרי הוא מגשים לה כבה.

(מאמר שני ואחרון)

פורים של גויים

מאת שלמה אהרונסון

קלן, גרמניה

בסוף פברואר, כאשר נלאו הבריות מפני החורף, אבל ראשיתו של אביב טרם נראית לעין, חוגגים כאן, במשך שבוע שלם, כדי לפרוק את הקדרות שנצטברה ולשפוך את המצברים מחדש עד כאי, שבו יחלף הגשם המתמיד הקר בגשם פושר.

בעיר „יום השני של השושנים", שהוא שיא חג הפורים הרשמי של הגויים, מבלים הכל בנשפים פרטיים שנמשכים עד לבוקר, ועיקרם שתייה גסה ומעשי פלירט, אם לכנותם בלשון נקייה כאן. בני חבל הרהיין נחשבים לאנשים נוחים, על אף חינוכם הקתולי, שנעשה מוכר לכל מי שקרא את „מוקיוף" של היינריך בל, בתרגומו העברי החדש, ויש להם חוש הומור ונטייה יתרה לשעשועים.

הקתדרלה הגדולה של קלן צופה איפוא בהמון נוצרי בקהל הצפוף שלמטה, שנאסף הולך כהוצרי „יום השני של השושנים" לאחר שהגיע בהיות כה את יין אבא. אנשים מבוגרים חבושים כבכפות קוסים בנוח ארבע הנבות והנדבקים לעצמם הכבים אדומים, קרחות, פיאות, סיכים, צוצות, הרשראות ופחיות ריקות. הנשים נאלצות לכבות את מהשופיהן בקור האתוך, ולוגמות מידי פעם מבקבוק בירה גדול בלא כוס. מעשה שביכים עברו היה נחשב להפרת הסדר הציבורי — כמו אישה מעשנת ברחוב לפעל.

בככר הקתדרלה מצטופפים כבר כמה מאות אלפים, ובראשם הזוטקים — אנשי „חברת טראספ" הנמנים על אגודות פורים השונות של קלן ובנוהיה שהשקיעו בהכנה הגג הזה שנה שלמה, ולבחירתו יתחילו בהכנות לקרנבל הבא. הם חבושים בכל מיני מצנפות צבעוניות לפי הוהק ההסיבות, ובראשם „נסיך הקרנבל" ונסיכתו, שנבחרו בטקס חגיגי בראשית העונה. הנסיך שיכור לגמרי כזה כמה ימים רצופים, כמצוות כהונתו, וכבר היה מעשה בכמה וכמה נסיכים שהתפטרו מתפקידם מחמת החשש מפני נזק שאין לו תקנה שיגרם להם בגלל שתיית מאות ליטרים של יין ובירה לחיי נתיניהם. גם הנסיכה זקוקה לאחר החג לאישפוז מסוים, שבדרך כלל אינו נמשך יותר כשבוע.

הוותיקים הם בימים כתיקונם עורכי דין, פקידים ורופאים נשואי פנים, שטורחים עתה בכל כוחם להפיק עליצות בעם בצורת כתובות מצחיקות בתהלוכה שהם תולים על התהפוסותיהם, כגון „האם איני יפה?" שאם הן מופיעות על כרסו של פקיד מס ההכנסה האיזורי בן הששים, אכן מעוררות הן היוך ידוע בקרב נושכיו. לצידם של הוותיקים בולטים תלמידי בתי הספר חניכי האומנים שהתוהה רבועתם. אחדים מהם מטפסים על עמודי הפנסים בסכנת נפשות גדולה הוכים פקקים בבורגנים הגדולים, שנאספו על כרפסת כלק הפאר הסכוך, ואחרים סובבים עם חביתות בירה ובקבוקי יי"ש תחת בית שחיים ותוקעים בהצוצרות של מכוניות ישנות באוזני הנערות. וצעירות הללו פרקו כל רסן, כפי שנראה הדבר לצופה העברי מישראל, שבוהה כול שהייה מכוער של קצבים, המנשק לחילופין ע"י נערה שהוא חובק ביד ימינו, וצעירה שהוא לופת את גזרה הילידה שלה בשמאלו.

שירה והזהופות

קבוצה חשובה שלישית היא עם הפועלים הזרים, רובם טורקים כעובדי פורד, כלבשו לכבוד המאורע חליפות ישנות ועקיות, סוחדים ירוקים ועניבות אדומות והבריכו את שפכם בגאווה. מאחר שהכל דוחקים ומצורבים זה בזה ללא תקנה בציפיה לתהלוכת הקרנבל עוסק ההמון בשירה והזהופות עד לבואה. וטורקי אחד אף מצליח להצמד אל ישבנה הרחב של אשת האופה מן הקונדיטוריה שבפינה, ואפילו רצה לא היה מצליח להתנתק ממנו. האופה עצמו מנער מעליו סכותבו שיכור, היוצק על הקהל יין והיין של מבקבוק סדוק.

והנה כתיצאת התהלוכה, בדכות בובות של הבאים שהורים, בהתחשב בצברה הרזמי של קלן, אבירים חבושי קפלטים, ליבנים כמסודי סיכריות, נצרת כפריעות נשיקות, הזיכורות מתופפות, כחוללות ובקישות ברעש גדול, סוסים לבנים וזקנות הכפורות פרוחים.

ההמון הגדול שר — נע ימינה ושמאלה ויוצר גושים גדולים שנעים לצדדים, ואשה יפה אחת יוזד עם אמה הזקנה מתפרצת לכביש ויוצאת במחול עם מנצח התזמורת, כשהוא עובר לידן בלא תשומת ערכו. בדרך כלל הוא מוכר ספרי קודש קתוליים ונחשב בהור שכוה לאיש משכיל בין שכניו וחבריו בפרבר האפור שליד הנהר. על הטריבונה שומר עומד, לבל יטפסו עליה כאותו. איש התוק מובב הולך ומאיים באצבעו על ילדים וזקנים שמתגנבים לצלות. כשעולה צעיר בריא, עסוק השוטר הזקן והמגוסה בסקירת התהלוכה בעיון, כששכנו וידידו מן הוותיקים סיגר בפיו ושוכריות המוסטרות מן הכסא שברחוב ניתזות כבדיו כהחולים. מן הבתים שמסביב, מגלגל הנוער סרטי נייר טואלט, דבר המעורר עליצות גדולה בעם, העסוק בשתיה ובאכילת נקניקיות הבציד המבוקים המהגרפפים. הכל צורחים אל כדברים בבת אחת וזקנות שיכורות צוחקות בקול וכאשר הטריבונה פותחים חביות בירה חינם, לבי שקנה מקומות וכתירים על הקהל מסביב סילונים של קצף.

לפתע עולה על אחד היציעים שנקנה כולו כוכן ע"י שכונת שלמה, צעיר זר — מן הסתם תייר או פועל כהאיל. הבריונים שלבעלה מכים אותו ארצה, וכשהוא מבקש להתגונן כתפרץ הזעם הגבבתי — „פדוהל בבמוניקוס", מתוחת לצליצות בבל עתו. הוא נבעט, נמעך, נדרס ומוכה מכות קשות והאמנות כשהכל עושים במלאכה בשקט ונושמים בכבדות עד שנפתחו רגועות הם עמוקות בפניו ובתוך בגדיו הקרועים. המשטרה אינה מתערבת, אלא מעבירה אלונקה אי משם. מאחר שהטריבונה השנייה במחלוקת נתפנתה לרגע בגבריה עולים כמה טורקים מן הרחוב למקומות החפציים כבלי דעת, אולם נצרות הכבים גרמניות צעירות בכנה לברכות בזקות רועגות, פירימה־בלרינות ושופעות ארץ בסוגים אחרים, כבריחות אותם בלחישות נחשים ובקולות הבינונים לגירוש ההלכי איפה.

חג של מבוגרים

כשהחוזרים הגברים כבלאכת עביהנו של כסיג הגבול מחייכות בנות נהגם התינוקן, וכולם פוצחים מחדש בבין דבר זכר שהגוכנו „גומי פרוזי, כבה טוב לי, כהם ישקני וישקו לי". המהג שבאחורי היציע נסתכר בינתיים כולו ואינו יכול עוד לעבוד תחתיו. שתי גבירות צעירות יורדות אליו, כחגגות לעצמן, ומנסות לגרור אותו לכחיל. המהג מצליח איכשהו להיאחז בחזיה של אחת הגבירות מאחור, והוא מנגע בראשו בברין לקול צירוה. לדיקה אין לו כה. האישה צוחקת, כשהודיה את ידיו כאחיזהן בזהירות, כשרה את הגביע ושבה למקומה מול התהלוכה. הילדים הקטנים מתרוצצים בין הרגליים, וברור שאין זה דווקא חגם, אלא חג של מבוגרים. תינוק אחד הולבש כולו בחליפת נוצות אפרוח עשויים נבה, ורק שתי עיניו הנפחדות בולטות לפעמים מתוך החורים שהותיר להן אביו, הנושא את הקטן על גבו ואינו רואה בצערו.

שלוש שעות נשמעים התהלוכה, השירים, ההלוכה שבצד וקרבנה של המרוקי לאשת האופה. לפת ערב מתדלדל ההמון ומתפרק לקבוצות צבצניות המתהרצצות הזוצה בתוך הככר שליד הקתדרלה. הרוח מטאטאת את סרטי הנייר הצבעוני ומגלגלת את הבקבוקים הריקים לצדדים, משטה בכתובות המצחיקות ומגרשת את אחרוני החוגגים לבתי המרזח. שם ימשיכו לחגוג עוד יום נוסף, והכהדיין עוד כחציה היום. הבסבאות הבתים כוסקים לפריצה בדלק ערב, שבהירי הללו יורדים סוף־סוף ולמשבר האנרגיה לא ראיתי פה זכר. הישראלי שנקלע לחגם של האחרים כרים את צוארונו הולך לבדי על־פני הזהבה הנצקית שנתרוקנה, והרוח המתגברת מביאה לרגליו כרזה קרועה: „טוב לכוה כזלילה, ובוודאי מסביאה".

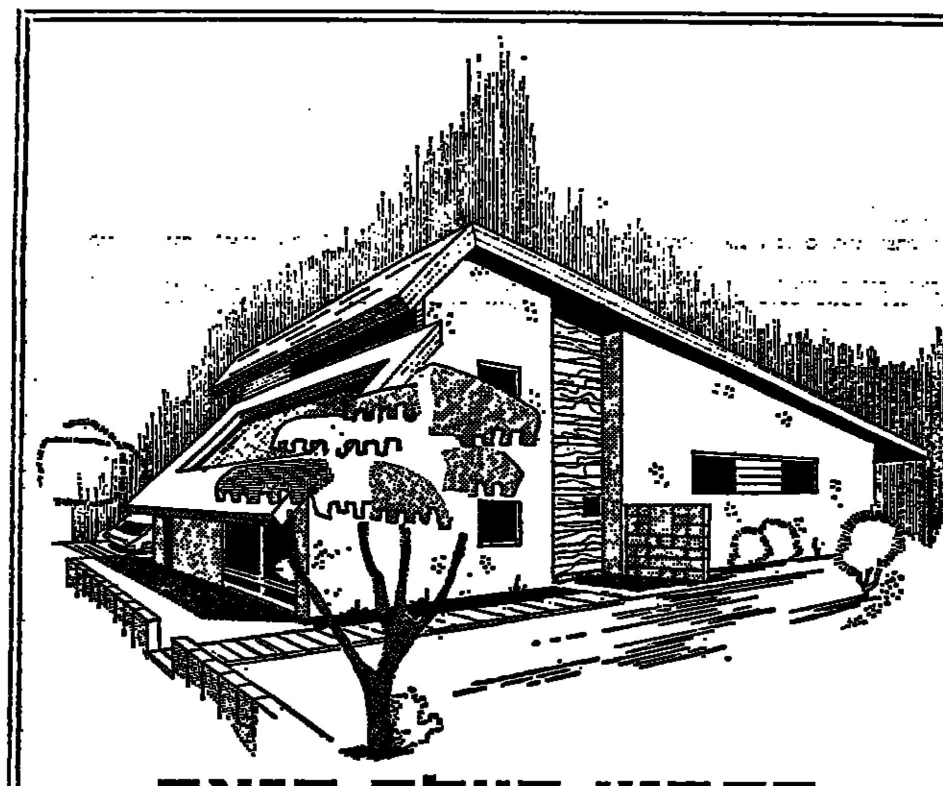

בתכנון הוילה הזאת חשבנו על כל פרט

המיקום: ברעננה — ברח' הטייסים — באזור וילות מפותח על גבעה גבוהה, בונה חברת „ממרם" באמצעות „אירם" מהנדסים בע"מ, שכונת וילות חדישה הכוללת 80 וילות אקסקלוסיביות מטפוסים שונים.

התכנון הפנימי: 3—5 חדרי שינה, סלון, פנת־אוכל, 3—2 שרותים, מטבח מרווח, חדר כביסה, גינה וחצר שרות.

תכנון הסביבה: בשכונה תבוצענה עבודות פיתוח וגינון נרחבות, מרכז מסחרי קטן ייבנה במקום לנוחיות התושבים.

המחיר החל מ־270,000.— ל"י.

„אירם" מהנדסים בע"מ — „ממרם" נוהל פתוח תכנון בע"מ

רח' יהודה המכבי 49 תל־אביב, טלפונים: 444567 — 454121

בסמ"ת

בית ספר להנדסאים וטכנאים

הטכניון

מכון טכנולוגי לישראל

יום טכני

צבור התלמידים, ההורים, המחנכים ואנשי התעשיה

מוזמן לסיור ב„יום הטכני"

אשר יערך בבית־ספרנו, רחוב בלפור פינת מסדה, בימים שלישי ורביעי, 12 ו־13 במרץ 1974, בין השעות 15—18.

במסגרת היום הטכני ניתן לראות מדגם מייצג של כל אחת ממחלקות בית־ספרנו ולקבל מידע על האפשרויות הפתוחות בפני כל תלמיד עם כניסתו לביה"ס.

ההרשמה לבית הספר תתקיים ביום ו', 29.3.1974 בין השעות 8—13, ובימים א', ב' 31.3.1974, 1.4.1974 בין השעות 8—18, בבנין ביה"ס.

פרטים נוספים ניתן לקבל במזכירות ביה"ס, טל' 661150, שלוחה 26.

יש לי מכונית לענין!

„פיאט 132"

גדולה, חזקה ומרווחת

אבל

במחיר סביר מאד

ובהוצאות אחזקה נמוכות ביותר

...כל השוואה בין „פיאט 132" לבין מכונית גדולה ממנה, מבליטה את עדיפותה ויתרונותיה של מכונית זו. בהשקעה נמוכה יחסית, זכיתי לתמורה רבה יותר. ה־132 מצטיינת באיכות גבוהה, בבטיחות מירבית, ביופי ובהידור. המנוע של דגם זה משוכלל ומגיע לביצועים מרשימים, אפילו בתנאי נסיעה קשים ביותר. ל־132 מערכת בלימה כפולה, צמיגים רדיאליים וחסינים בפני פגיעות. השלדה מחוסנת ועמידה בפני חלודה וקורוזיה. ה„פיאט 132" היא לא רק מכונית פאר גדולה ומפוארת — כי אם גם מכונית החוסכת בהשקעה ובאחזקה.

שים לב! המלאי שהגיע נמכר עדיין במחירים הישנים שהיו בתוקף לפני ה־1 במרץ 74

1600 סמ"ק 36.200.— ל"י

1800 סמ"ק 37.200.— ל"י

FIAT 132

לבחירתך 1600 סמ"ק או 1800 סמ"ק

פרסום אדמון בע"מ

בבוקר היינו מגלים את גוויית הפרה המתה

ערב זיכרון עם סימפוזיון במחנה שאליו הובאו פליטי תל־אביב: שמעון המצביא העיוור ילל ומפקדי הצבא יצאו את החדר ✶ תורת הלחימה של הסוס שתום העין ✶ „לפתע אני מרגיש שאני מוקף מיליוני בבואות של עצמי" ✶ איפה ז'אנט?

מאת עמוס קינן

בתחילת פברואר — אוגוסט 1973 ישבתי בניו־יורק. התחלתי לכתוב עוד ספר, שאותו עדיין לא סיימתי. עלילת הספר מתרחשת בתוך מחנה הפליטים, שאליו הובאו בין השאר, גם, ואולי בעיקר, פליטי תל־אביב שנפלה.

בראשית ספטמבר הגעתי ארצה, ובימי הכיפורים גוייסתי לצבא. לאחר שהשתחררתי עייתי שוב בפרקי הספר שנכתבו בניו־יורק ונוכחתי שצלי להשמיט כמה קטעים. להלן אחד הקטעים שנשמטו מהספר. הקטע נכתב באפריל 1973.

✶

שוב התקיים ערב זכרון עם סימפוזיה, הנושא היה ניתוח המערכה של שמעון בטוברוק. כזכור הפסדנו את הקרב המכריע על טוברוק, והאם הבגידה שוברוק היא שהביאה בסופו של דבר לנפילת תל־אביב?

טוברוק זכורה, במדבר המערבי של אפריקה. פתאום, ללא סיבה, נתקע לי שוב המזמור על שביל החול בין הפרדסים. אלוהים יודע כיצד הגיע הנה. האם הוא כל־כך חשוב? והיקתיק המשאבה, יהד אתו, האם גם הוא חשוב כרקע קולי לזיכרון הה? אינני יודע.

את ההרצאה נשא רונ'י כהן, לשעבר מרצה להיסטוריה צבאית באוניברסיטת תל־אביב.

לפני ההרצאה, עלה על הבמה יהודה פטרים וקרא את השיר של יעקב אבודת על חללי הקרב של טוברוק. אינני זוכר בדיוק את השיר, אבל הוא בערך כך:

הם עולים וקמים, מקברם המעונן,
זקופים כמו הלילה, דוממים כמו כוכב.
אברהם ויצחק ושמעון ולוי,
בידיהם הם נושאים את ארון הברית.

זה ארון לא יקר, פשוט למראה.
הוא נישא על כתפי אברהם ויצחק,
ושמעון ולוי, וכל אלה שבאו אחר־כך, אבל לא חזרו מהקרב.

ובתוך הארון, אדוני צבאות,
וגם הוא לא יקר ופשוט למראה.
אדוני שהלך על צוקים וריקע,
אדוני שצבח בסיני וסואץ.

אדוני שכבש את רפיח ועזה,
השוף בבריח, וזהו חשוף,
רצל החזה כנתחות המדליות,
כדליות פסוקות, כמו ארון הברית.

לא תרצה. כה פשוט. לא תנאף.
לא תהבוז.

גדודה אבן, כמוכות צבר. באחורי כל צבר ארב האויב.

אולם אנחנו לא נרתענו. אל הר עמק החדש, עמק הבתולים, ירדנו. נכינו אהלים, הקבנו צריפים. ירנו האחת היתה אחוזה בכלה התכנית עיסה בבלאכה. שוב כילא צחוק הילדים את המדהאות, שוב רצו הפרות בשלוה באחו, שוב קרקרו הצפרדעים. ואז, ירד האויב מראשי ההרים מסביב ופשט השדות, ובבוקר גילינו שוב את גוויית הפרה המתה, מרוטשת, הרוכה.

ואז, בלילה, שוב היינו בתפקידים.

איש איש היה מבקש ליקיריו, כולנו להתפרות אותיהם, עם תבנ אל הקיר. תב הניצחון ההדר, בבוקר. ובבוקר, שוב עמק המים נדריק לרגלינו. אך מעליו שוב, האופק האויב. השוב, צחוק הילדים במדהאות ההרסות, הפריחה המחודשת הרוצעת בשלווה באחו הדשא.

ואז, לילה אחד, שוב התגלגל הרעם מראשי ההרים מסביב, ושוב בוקר אחר השדה הפך לבהלים. הפרה הבתה, ברוטשת, רבצה בלב השדה וארבעת רגליה מבקשים רחמים. ושוב בלילה בתפקידים. כל דור ודור בתפקד מסביב לפרה המתה שלו. ושוב הסתערה אל הלילה, אל הגבעות, ושוב העמק הדרש המריק מתחת. עד מתי?

ואז בא שמעון, ובמחי־חרב אחד חיסל את דוקטרינת הפרה המתה, ובמקומה החדיר לתפיסתנו הביטחונית את תורת הלחימה של הסוס שתום העין, או תורת הלחימה הספיראלית.

כאשר אתה רותם סוס למרכבה, ואתה רוצה שיחרוש לך תלם ישר, אתה מכסה את שתי עיניו על מנת שלא יוכל להביט לצדדים. הסוס אינו רואה כאומה מצד ימין ושום דבר מצד שמאל, ילך ישר ויפלח את האדמה בתלם ישר.

אולם, אם תדביק רטיה רק לעינו האחת של הסוס, ואת עינו השניה תשאיר פקוחה, הוא יתחיל ללכת במעגל, התלם שיחרוש יהיה דמוי סבלול, ספיראלה.

שמעון החל את הקאריירה הצבאית שלו עוד במלחמות העתיקות, מלחמות הפרה המתה. במלחמה עשות הרכים היה מפקד כיתה. מלחמת ארבעת הימים, שבה נכבשו דרום לבנון, ירדן ודרום סוריה, כבר מצאה אותו מפקד פלוגה. במלחמת היהודים שהביאה אותנו לדלתא של מצרים, נפצע קשה. אז כבר היה מפקד גדוד.

הצירה! „קריאה, שליטים התחלפה בקריאה הקצרת יותר: „אחרי ה' ציוה!"

...

כמקום ואינני אני. אני עוצם את עיני בכוח רב עד שהן כמעט מתעוררות, ונכנסה להביא את התמזר הקטן המסע בשביל החול בין הפרדסים. אני מנסה לשמוע את תיקתוק המשאבה הקטנה. אינני יכול, אינני יכול לשאת את הצעצוע הנורא הזה, העצמי שבו אין כלום, אין שום מקום, יש רק אני עצמי. מוכרח להיות עוד משהו! והרי, אם אין עוד משהו, אולי גם אני עצמי כבר איננו.

אני מוכרח, מוכרח, מוכרח, למצוא את חיי שאבדו לי! אפילו כאן, בתוך המחנה, אני מוכרח מיד להתקל במשהו, ואני חייב להאמין שאותו משהו, אינו אני. נדמה לי שאני מתחיל להשתגע. מוכרחים למצוא את חבקוק, או את דורה בלום. או את ז'אנט. מדוע שכחתי את ז'אנט, האם הצאה להורג? אני חייב לברר. ומה עם פרופסור ברוך? לא, פרופסור ברוך כבר הומת לפני שנים רבות. הלו אותו בחבל. הוא היה מומחה לגנטיקה. הוא היה ידידי הטוב ביותר, שכתי. יחד היינו יושבים לילות ארוכים, כבסמים דברי שיר קדמוניים, מוזגים כוסית, מטילים להוכה קוביית קרח משקשקת, מאזינים למוסיקה נפלאה של עוגב, חליל, נבל וכינורות, ושואלים את עצמנו כמה זמן עוד נותר לנו לכל זה, מתי יקיץ הקץ ותיפער אותה דלת קטנה שבעדה אותה צונה, צונח אל תוך האין.

תמהני אם אני עדיין בתוך הצבורה. כפי הנראה שכן. אני מוכרח למצוא עוד גוף צונח. עלי לחפש את חבקוק ויהי מה. או את ז'אנט איפה ז'אנט. האם הוצאה להורג? ומדוע אני חושב במעגלים? ומדוע סופו של כל הרהור מוליד אל תחילתו. הרי צריך היה להיות להיפך

איוולת והתבזות

מאת אליעזר ליבנה

הכרזי, שכתוהותה של סוריה יהיו החוקים בכל האפשר מישובינו; שהיל ייכנס על עבודות יצילות בעורף בספיק; שרכת־האהראה שלו הוא מירבית, וכהכרי־הארתעה נגד תוקפנות סורית מחודשת והא מסשרכת־אתראה פירושו ישיבה במוצבי החרמון; כושר־ארתעה — קירבה לדמשק. לא נהבע ערבויות טריטוריאליות מפליגות, דוגבת אלה שבסקבה סוספה מגרמניה לאחר 1945. אף כזו לא היתה עוד סכנה לבריח המועצות, אולם הוא איוולה ואבדן־עשתונות, אם נותר על שלנו וצל ההכרזי. כל נסיגה ישראלית משוערת בקצה המזרחי של הבולעת חייבת להישקל במלוא חומרת הדין, והיא מותרת רק תמורת נסיגה סורית דרוכית מיפוד שחשפר את כלל אחיזתנו. אם „הפרדה כוחות" כזאת איננה בת־ביצוע, אין בה צורך. ובתנאים הפוליטיים המתפתחים בארה"ב — אין בה־תמורה ואין בה הכרח. לא אנחנו פתחנו בהתקפת־דמים. לא עלינו לשלם את במחיר פשיטה ועוד לתת פרס לתוקפן.

✶

רודני דמשק לא התעירו את כתנים לגבי שבוינו. קבל־עולם השתוצו: השבויים ישמשו ערבון ראשי־סחיה למציאת שטחים ויתרונות מדינים־בטחוניים מישראל. שחרור השבויים אינו חובה עליהם, והוא ישולב במו"מ על „הפרדה הכוחות"; משום כך לא מסרו את רשימה השבויים לצלב־האדום, אלא לסוכן ההפרדה, ד"ר קיסינג'ר. הבשלותנו והחישה, שתסכים לעיסקה כעירכו — שטום כמשלה המכבדת את עצמה וכושרשת בארצה לא נראותה לה. ישראלים, שהטילו ספק בכנות הבהירותיה של הממשלה, נענו בזעם: הבדוהותיהם חסרי שחר, שבריינו לא ישמשו קלף בדין־ודברים על „ההפרדה", ושחרורם לא ישולב בו.

אך ביגתיים אירע דבר־מה, בעת אישור הפסקת־האש עם סוריה, הכריזה ראש הממשלה: שחרור השבויים הנו חלק מהפסקת־האש; ד"ר קיסינג'ר התחייב על הדבר; ובטרם יבוצע השחרור לא יהא מו"מ עם הסורים. לא עברו ימים רבים והממשלה שיחררה את ד"ר קיסינג'ר מהתחייבותו כלפיה, ואת עצמה מהתחייבותה כלפי הציבור. שחרור שבויינו כתנאי מובן־מאליו למו"מ על „ההפרדה" נעלם; מסתבר, שמספיקה רשימתם וביקור הצלב־האדום אצלם. מכאן התחיל הדרדור.

עד תום — עד שקיבלה ממשלתנו את הצעה הסורית.

בטרם החזר אחד משבויינו ממדינת התמצים: הצעות מההיתה להפרדת כוחות עם סוריה נמסרו בירושלים לד"ר קיסינג'ר („הארץ", 28 בפברואר). דוברו של קיסינג'ר מפרסם: „השבויים הישראליים יוחזרו לאחר השלב הראשון של המו"מ על הפרדת הכוחות (כב"ל). הפתח מוסיף: הדובר לא פירסם, מה כהפים הסורית, כתמורה לשחרור השבויים, אך ברור שמצפים לתמורה מריטוריאלית. ב־2 למרס משדרת דמשק רשמית: אכן, הצעות ישראליות „מהותיות" הועברו לידיה באמצעותו של קיסינג'ר: הוא דוחה אותם; השבויים לא ישוחררו במצב זה.

✶

ברור עתה, כי הכרזותיה של ממשלתנו, ששיחרור השבויים לא ישור בתוך הדיון על „ההפרדה" היו בלתי־כנות והתגלו כבלתי אמינות, ואילו התדענית של דמשק אושרה באמינות ובמהימנות. ההתמסמסות של ממשלתנו ו„גמישותה" היא בעלת משמעות פוליטית מפליגה: לפי הדהגותה בעניין זה יעריכו את סיבה בסבובים העתידים. וישנה גם השלכה מדינית־מוסרית ישירה. הכחתנו ממשלות אירופיות, שקנו את שחרור חטופיהם מידי ארגונים ערביים במחיר כסף, או תמורת שילוח מרצחים, כיצד נוכל להרים עתה את צינינו בפני דעת־הציבור האירופית והבינלאומית, אם אנו מתנהגים למלא את שבויינו תמורת שטחי ארץ?!

אינו יודעים, מתי יוחזרו שרידי שבויינו ובאיזה מצב יוחזרו. הצער במשפחות הנרצחים עמוק, השכבה בבתי השרידים איננה שלמה. הרבה לוטה באי־ודאות. אך דבר אחד, לצערנו ברור: ההתבזות הצצמית. אומה, הפודה שבויים במחיר חבלי ארץ, השתבש הולם־ערכיה, ניטל כבודה, ולאורך ימים ייפגע בכוח חייליה ואזרחיה. בתנאינו, אורך הימים יהא קצר. חשוב הדבר, שרביים אנשים ישראלים רבים, הדוחים את העיסקה הממשלתית בתוקף מוסרי־מדיני חד־משמעי. במיוחד חשוב, שיהיו ביניהם גם בני משפחה של השבויים עצמם.

אשר לממשלתנו: התנהגותה בכל הפרשה מתמיהה כל כך, שלעתים מתעוררת המחשבה: אולי, יותר כישהיא נלחצת לנסיגה עקב מצבם של השבויים, ניחא לה להיעזר לנסיגה חד־סיטרית בהוצאת הדאגה להם?

מפעלי „ידיעות־אחרונות" מחלקת הספרים

הופיע

משפחת הפלמ"ח

חיים גורי / חיים חפר

ילקוט עלילות וזמר

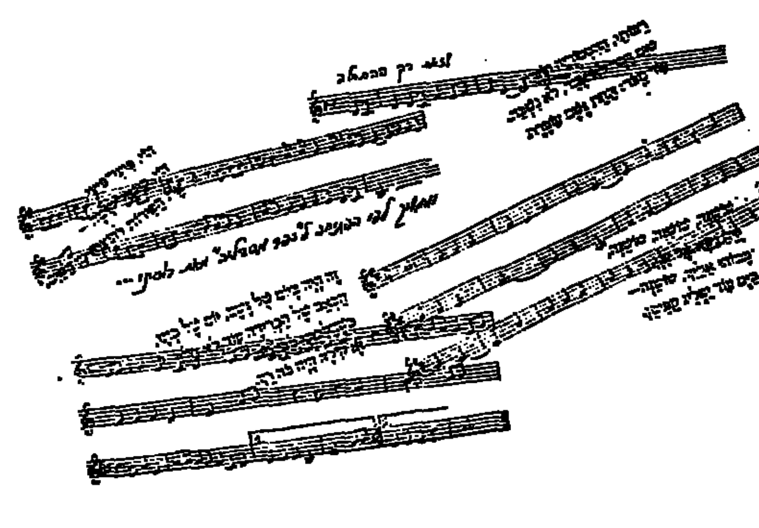

- שיריו, סיפורי אהבתו, געגועיו ומלחמתו של
דור שלם
- למעלה ממאה שירים
- תווים — ליקט גיל אלדמע
- רישומים — אריה נבון
- פורמט אלבומי 250 עמודים

המחיר: **30** ל"י

בהזמנות לפנות בצירוף תלוש זה ←

לכבי
„ידיעות אחרונות"
ת. ד. 14125 (מיקוד 61140)
תל־אביב

נא לשלוח את „משפחת הפלמ"ח"
ר"ב התמורה בצ'יק/המחאת־דואר
ע"ס ____ ל"י
שם ____ משפחה ____
עיר ____
רחוב ____ מס' ____
חתימה ____

עם עובד — תרבות וחינוך

הופיע

הרפתקה בקצה העולם

מאת

ישראל אבן־נור

סיפורים מיטה הראשונים של סדום ההודית. בספר למעלה מחמישים צילומים וציורים ריכומיים.

ספר מרתק, מהנה ומאלף לבני נוער ומבוגרים כאחד.

תעניקו זה למלה ואהביה, העניקו ספר זה לילדיכם ולידידיכם למען יהיו שותפים לחוויות בצורתם.

בית ההוצאה של
אגודת הסטודנטים
באוניברסיטת ת"א

הופיע!!

פרקי קריאה בהערכה של תוכניות לימודים

בעריכת אריה לוי

מבית הספר לחינוך אוניברסיטת תל־אביב

למנהל, למורה, לסטודנט ולכל אדם העוסק ומתעניין בחינוך

ספר חובה

המציג מבחר מאמרים הזורעים אור על ההשקפות, התאוריות והדגמים המכוונים את העבודה המעשית בתחום הערכת תוכניות לימודים

להשיג במפעל השיכפול, ת.ד. 39287
טל. 410351 תל־אביב — המחיר 9.50 ל"י

בבית יד לבנים, חולון

כהר שבת בשעה 11.00 בבוקר
פתיחת תערוכת בכורה
של ציורי שמן מאת אמרי בן־גרא
דברי פתיחה — עו"ד חיים שרון
ובמוצ"ש 9.3 בשעה 7.00
קונצרט פורים של

התזמורת הקאמרית חולון

מס' 6
בניצוחו של שלום רונלי־ריקליס
עם הסולנים: אילן הלפי, הצוגרה יוסי בן־נון, פסנתר
בתכניה: קורלי, שוסטקוביץ', ל. מוצרט, בראמס, ברטוק וי. שטראוס.

ביום א' 10.3 בשעה 7.30 בערב
ערב אוסטרלי
בהשתתפות ה.מ. שגריר אוסטרליה
מר פ.ר. דרייפר
דברי פתיחה — מר פ. איילון, ראש העיר חולון
יוקרנו 2 סרטים דוקומנטריים.
ביום ב' 11.3 בשעה 9.00 בערב
קהוה־אפ — מועדון ברבי איכות
ביום ג' 12.3 בשעה 7.30 בערב
ירכבד בן־נון (אהוד הל־אביב) על
פסיכולוגיה של מלחמה ושלום.
ביום ד' 13.3 בשעה 7.00 בערב
ערב ספרותי לציון הופעת ספרה של גאולה קדם,
בצל עין השקמה
הכניסה חופשית לכל האירועים, לקונצרט דמי כניסה — 7 ל"י

תולדות האמונה הישראלית

מאת
יחזקאל קויפמן

4 כרכים

במחיר מוזל **84.-** ל"י
(במקום 110.—)
רק עד 31.3.74

הוצאת דביר

הישנת פעם במיטת מלכה?
מעכשיו תוכלי לרכוש לך כיסה כזאת אצל:
"קוינס"
שלומציון המלכה 17, ירושלים

ספרית־פועלים
ספרים חדשים

רוסאריו קאסטיאנוס
באלון קאנאן

אחת הנופעות המחוננות בספרות המכסיקנית החדשה, מעצנת בחכמה ובכישרון את שרי עולם ילדות רווי כגיה, סודים ואמונות, יצרים גועשים בתוך הרבה עתיקת־ימים.
המחברת כיהנה כשגרירת מכסיקו בישראל.

יורם קניוק
סוסעץ

הספר, כבנים כל „חימו מלך ירושלים", „היורד למעלה", „אדם בן כלב", עורך מסע ספרותי מרתק אל מקורות חיים, אל אפשרויות האהבה בבין אב לבנו, בין גבר לאשה, רומאן מקורי שהתחילו בתל־אביב הקטנה המשכו בתוך הזבן הבאוב שבו כולנו חיים.

יגינה מיילר
ההרמוניה החברתית

מיכנת פריה, בגדולי־יוצרי האוטופיה הסוציאלית, מנודדת התעניינות בהווה, נוכח ההבדרות הבעיות של עולם ובנגנה.
בין הפרקים הדיונים:
העבודה ה„אטראקטיבית"; הפאלאנסטר (היישוב השיתופי) וניהולו; עקרונות החלוקה של התוצר החברתי; הזרת החינוך — „השבטים הקטנים"; יחסי המינים הדורות; פעילות, פנאי, כושר האושר; ועוד.

הוצאת ספרים אחיאסף בע"מ

רח' יוסף נשיא 13, תל־אביב, ת.ד. 4810, טל. 283339

אנתולוגיה של הסיפורת העברית בשנות המדינה

ערך והקדים מבואות ד"ר אדיר כהן

בכרך מבחר מייצג של סיפורים מיצירותיהם של כ־40 מספרים באנשי המשמרת הצעירה בסיפורתנו, ביוגרפיה קצרה ודברי הערכה על כלל יצירתו של כל מספר. 464 עמודים. המחיר —.32 ל"י

מדריך לציפורי ישראל

מאת ראובן עגבר

תיאורים מפורטים על כל 408 מיני הצופות שנצפו אי פעם בארץ עד לזמן האחרון. בספר 8 לוחות צבעוניים. 368 עמודים. המחיר —.28 ל"י

מדריך לתייר מסביב לעולם

שפע של הצעות לנסיעה לכל קצווי תבל. המפר רקע בצניין על יותר מ־100 מדינות ואיי התיירות המפולח טיולים, היכן כדאי לבקר, מאכלים ומשקאות, מנהגים, אווירה, מתנות ועוד. כביש כ־220 מפות ואיורים. פורמט קטן ונוח. 640 עמודים. המחיר —.24 ל"י

הפוליטיקאים בישראל

מאת ד"ר שבח וייס

מי הם הפוליטיקאים בארצנו? את מי הם מייצגים? איך נבחרים אותם? על שאלות אלה ואחרות, עונה ד"ר שבח וייס בספרו. ספר חשוב למורים ולעוסקים במדע המדינה. 207 עמודים. המחיר —.18 ל"י

ידיעת העם והמדינה

מאת ד"ר י.צ. כנר

ספר־עזר לנבחנים הבחינות ונבחנים בנושאים: — אזרחות, ותולדות עם ישראל בתקופה המודרנית. 140 עמודים. המחיר —.9 ל"י

להשיג אצל מוכרי הספרים או שלח משלוח צ'ק להוצאה להספר יישלח בדואר

עיריית ירושלים
מכרז מס' מב/8/74

עיריית ירושלים מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים עבור: בנין גן ביב כאפסי בכפר השילוח.

תאור: בנין מאסף לכי גשם משטח האוספות לנחל קדרון.

פרטים והוזר לגבי הצעות אפשר לקבל במשרד המחלקה לשרותי הנדסה, אגף הביוב, ברחוב שמאי מס' 10, קומה ב', החל מיום שלישי, י"ח באדר תשל"ד (12.3.1974), תמורת תשלום בסך —.100 ל"י אשר לא יוחזר.

את ההצעות יש לשלוח בדואר רשום לעירייה לפי הכתובת הר"ב לא יאוחר מיום חמישי, ה' בניסן תשל"ד (28.3.1974), או להכניס לתיבת ההצעות בבית העיריה, רחוב יפו 22, יחידת המכרזים, קומה ב', חדר מס' 410. במועד האחרון להגשת הצעות הינו, ביום חמישי, ה' בניסן תשל"ד (28.3.1974) משעה 09.00 בבוקר ועד השעה 12.00 בצהריים.

תיבת ההצעות תיסגר בשעה 12.00 בצהריים.

תבאנה בחשבון הצעות מקבלנים העוסקים בעבודה מאורגנת בלבד.

על מגיש ההצעה להיות רשום לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט — 1969.

את ההצעות יש להגיש בשני העתקים.

על מגיש ההצעה לצרף להצעתו בטוחה בנקאית ערבות בנקאית לתקופה של ארבעה חדשים, או צ'יק בנקאי לפקודת עיריית ירושלים בסכום של —.100,000 ל"י. עפ"י דרישת העיריה יתחייב המגיש להאריך את תוקף הערבות, בהתאם לנסיבות. אי הארכת התוקף כאמור יזכה את העיריה לממש את הערבות שניתנה. המחאות פרטיות או שטרות לבנק לא יתקבלו כערבות.

אי מילוי תנאי זה ישחרר את העיריה מלדון בהצעה.

הרשות בידי העיריה לקבל את ההצעה כולה או בחלקה, ואין היא מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

המנהל הכללי

ירושלים, י"א באדר תשל"ד
5.3.74

אזרח הבירה,
עירך היא ביתך, שמור על נקיונה!

החורף בעצומו

מנוע קר צריך טרמוסטט תקין. וזה אפשרי עם רדיאטור נקי. אם יש לך סתימה, או נזילה ברדיאטור

בוא לתקנם

בתל־אביב
רדיאטור
מכון למצננים — משה בנטוב

ת"א, רח' מירים 12, טל. 37950
(מול הסינרמה)

נצל את ימי החורף הקרים
וחסכת זמן וכסף מיותרים
✶
טפול במערכת חמום
✶
אספקת רדיאטורים חדשים

חידון סמליט

בכל יום ששי
במוסף השבועי של הארץ
שפע פרסים יקרי־ערך
ברבבות ל"י!

קולט - אדים
זופז ZOPPAS אל־בן

כפולת אל־חלד ובלי ארובה
מצויד בפילטר טרפ־זמן שניתן לרחיצה ובפילטר פחם
הפועל על־ידי תנופת־אויר חזית וסיבוביה

מכונת תפירה
BROTHER
(דגם 1380)

BROTHER
המוכרת הגדול ביותר של מכונות תפירה בישראל

פרסום אטלינגר–דנציגר

שחמט בישראל

משחקי הליגה

כאשר בתום המלחמה התעוררה השאלה: אם לקיים את משחקי הליגה בתבואי הרוח, או לא לקיימם השנה בכלל, החליט האגוד הישראלי לשחמט לקיים את המשחקים ויחד עם זה, הרשמה גלהבת של 123 קבוצות העידה שההחלטה נכונה זו. ואמנם, כאן ותחילת המשחקים בתפרקי קבר צות אחדות ומפגשים רבים נדחו, אנו סבורים כי ניתן להתגבר על הקשיים, בתנאי, שוועדת הליגה השלום במצב שנוצר ולא תותיר לקבוצות אחרות שנבצלנה את הזל־ טותיה כדי להתמק מקיום המשי חקים עד שתאופשר להן להופיע בי הרכב מלא, בעוד קבוצות אחרות משחקות אף בהרכב חסר. וכך קורה שהתוצאות לא תמיד משקפות נבו־ נה את יחסי הכוחות.

הפתעות רבות נפלו בסיבוב השלי שי:

ליגה לאומית: רמת־גן — אי־ ניברסיטת ת״א 2½:3½ (כ״מ 0 בלסן, נוימן 1 גלפר, גרוס 0 כרמל, כנעני 1 עגור, לימור 1 סטפק, כהנא ½ שורק); מכבי א׳ — „הפוע־ שמיר" ר״ם 2:4 (בליימן ½ ריכטר, קוסקי ½, דודקוב, בר־זיו 0 וייסכן, פרץ 1 דוד, מינטקר 1 גרינבוים, גולד 1 יודזיקין); „פלדקליין" ראשל״צ — מרכז הנוער א׳ 0:6 פרידמן 1 צ׳רניאק, רדשקוביץ 1 בירנבוים, דוד בניץ 1 פיקלני, בנק 1 קופלביץ, פלאס 1 מגן, נודלמן 1 רפאלי); בת־ים — עמק הפר ½2:½2(1) (ל־ ברזון 1 ברנשטיין, בוביס 1 שני, צ׳סקוב 0 און, קסימוב ½ גולדמן, פרגמן 0 פריבמן, פוס — מיליתר, לשיפוט); „לסקר" ת״א — מכבי בי ½1:½2(2). (קריידמן 1 אהרוני, בוך 1 רוס, משיאן ½ גורה, פרידמן — בינשטוק + (איי־הופעה). הכש־ חקים: בר־יעקב — גרבר, סמילסי־ נר — בריל נמסרו לשיפוט.

ליגה א׳ דרום: אסיא ים — חולון 2:4, מרכז הנוער ג׳ — צעירי רמת־גן ½2:½3, ותיקי רמת־ גן — „רשבסקי" ת״א 1:4(1), ביתי״ר ת״א—הפ׳ ראשון־לציון ½1:½3(1) „רסי" — צעירי הפ׳ ירושלים 3:2(1) הדירוג בתום 3 סיבובים: בית״ר ת״א 11½ (1), „רשבסקי" 11(1), מרכז הנוער 11, חולון ½9(1), צעירי רמת־ גן ½9.

ליגה א׳ צפון: הפ׳ חיפה — כפר מסריק 1:5, עפולה — נצרת־עלית 3:3, חדרה — גליל עליון ½2:½3, פ״ת —הפ׳ חפר ½1:4.

הדירוג בתום 3 סיבובים: פתח־ תקווה ½11, הפ׳ חיפה ½10, גליל עליון, עפולה 10 כ״א.

קורס למדריכי שחמט המר־ כז לטלוויזיה לימודית בשיתוף עם האיגוד לשחמט מכריזים על קורס למדריכי שחמט שיתקיים בשלוש פגישות נפרדות, כל אחת בת יומיים, בסך הכל 36 שעות לימוד. השלב הראשון יערך בימים 9—10 באפריל 1974, במרכז לספורט ימי בקיסריה. דמי השתתפות 30 ל״י לפגישה (כולל אירוח ולינה). ההרשמה עד 15 במרס, באיגוד לשחמט. למסיימי הקורס שיעמדו בהצלחה בבחינות הסיום תוענק תעודה של מדריך מוסמך.

בעיה מס׳ 751

ה. מאטיסון, 1932

הלבן מתחיל וכופה תיקו

בעיה מס׳ 752

ג. האג, 1913

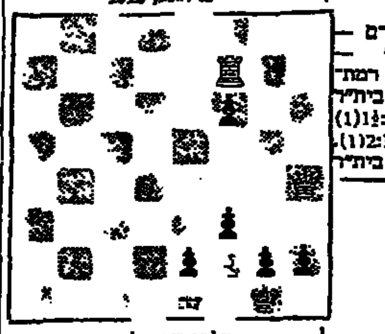

הלבן מתחיל וזוכה

ההלה אליפות הארץ

בבית יד־לבנים, ת״א, החלה ה־ הרות ה־17 על אליפות ישראל. משתתפים, לפי סדר ההגרלה:

1. ישראל גלפר 2. דויד יופה דובקין 3. אברהם קלדור 4. משה צ׳רניאק 5. ניורא פלאי 6. דוד בר־ בין 7. זליג ציסקוב 8. ולאדימיר ליברזון 9. מאיר רום 10. דוד ברנ־ שטיין 11. אבנר מרם 12. מלמאל פרץ 13. שמואל פרידמן 14. שחר ארמון 15. יצחק רדשקוביץ 16. שמ־ עון כגן.

תוצאות הסיבוב הראשון:

ליברזון — רום 0:1; גלפר — כגן 0:1; דובקין — רדשקוביץ 1:0; צ׳רניאק — פרידמן 0:1, פלאי — פרץ 1:0, ציסקוב — ברנשטיין 1:0, בר־בין — מרם ½:½, קלדור — ארמון, הופסק.

ביום א׳, 10 במארס, תיפתח ב־ אותו המקום אליפות הארץ ה־10 לנשים.

שחמט בעולם

ידיעות בקצרה בתחרות השנ־ תית לאמנים סובייטיים צעירים ניצ־ חו ביחד קופריצ׳יק ופאלאטניק עם ½10 נק׳ (מ־15 משחקים). אחריהם: רומנישין ½9, בילבסקי 9, אניקייב 8 ועוד. על חזקה של התחרות מעי־ דה העובדה שטושניקוב צבר 50% בלבד ומחוץ סיים בין האחרונים ● בפילזן שבצ׳כוסלובקיה נערכה תח־ רות בינלאומית לשחמט בזק. ניצח סוקסאקוב עם 28 נק׳ (מ־34). אח־ ריו: הורט ½26, כאל 26, גולקו (ברית המועצות) 25, אולמן 23 ועוד ● ביוגוסלביה עומדים להוציא לאור אנציקלופדיה על נושא פתיחות ב־ שחמט, פרי עבודתם של מומחי תי־ אוריה מרחבי העולם. הכוונה ל־5 כרכים, שהראשון מהם (על הפתי־ חות 1. ה4, ה5; ר1. ה4, ה6); יופיע בקרוב ● בלנינגרד נפטר ה־ אמן הסובייטי לב ארונסון. הוא היה בן 50. הרבה להשתתף באליפות לנינגרד ופעם אחת (בשנת 1957) עלה לגמר אליפות ברית המועצות.

על חודו של מסע אחד

בבטב ראשון נראה כבבו של ה־ שחור אבוד. איום מט ב־ז8 והיתוק הצריח המאויים בהכאה משלימים את התמונה. אולם גם המלך הלבן סובל מחוסר „אוויר". כיצד לנצל זאת?

סיום משחק מס׳ 831

אליפות בריה״מ, ליגה א׳, 1973

קואנדזיוי

גיאורגיגיה

תורו של השחור

מתברר, כי הריתוק איננו קטלני; השחור יכול לבטלו ע״י הולופי מלי־ כות. למשל: 1... מה—2+, או 1... מה—1+; 2. צ—3, מה: 3+; 3. מה: 3, צ:3; 4. מ:3, אולם אז יפגינו הרגלים החופשיים של הלבן את מלא עצמתם.

מטבע הדברים שהמטמאי הצומד על פי הפסד, רואה יותר ובוחן אפ־ שרויות רבות יותר מן היריב הבטוח בנצחונו. ומכאן — צעד אחד לגילוי אפשרות פיקנטית זו:

1... מה—2+; 2. מה:2, צ—ה5+! ; 3. ר:ה, ז5X.

15... ר—5! ; 16. ה4, ר—2 ; שני הצריחים מאויימים ובנוסף לכך נוצר איום מט; למשל: 17. ר—3, מה—3; 18. ה5, מה:5; זוכה. המסע הבא מכוון להגן על הרץ ד5.

17. צ—1, ר—ה; הלבן נכנע. המסע האחרון מנע התקדמות ה־ רגלי ה׳. הלבן חסר אונים נגד האיום הכפול: מה—3 או ר:א1.

קצר וקולע

שחמט

מאת משה צ׳רניאק

הרי מספר קרבות „מיני" מן הת־ חרויות האחרונות.

האמין לספר ו...הפסיד

לבן: טימן
שחור: סטלפ
הסטינגס 1973/4

1. ד4, פ6; 2. ג4, ר—ה7; 3. פ—ג3, ת6; 4. ה4, פ—6; 5. ד5.

יותר גמיש 5. ר—ה3, הבאפשר לשחק ד5 ברגע המתאים.

5... פ—ד4; 6. ר—ה3, ג5;

המשך 6... ה5; 7. ד:ה6, פ:ה6;

8. מה—ד2, פ—ה7; 9. 0—0—0, 0—0; 10. ג4! מבשר עדיפות הלבן.

7. פ—ה2, מה—ג5; 8. מה—ד2.

המשחק קין—סטלפ, אף הוא מתח־ רויות האחרונה בהסטינגס, נסתיים בתיקו, אחרי 8. פ—א4, מה—א5+; 9. ב4! ?, מה:ב4+; 10. ר—ד2, מה—א3; 11. ר—ג1, מה—א5+; 12. ר—ד2.

א...ר—4;

רב־האמן הקנדי סטלפ מסתמך על ספרו של האנגלי קין, הגורס כי ב־ דרך זו מגיע השחור לעמדה נוחה. סטלפ עצמו שיחק פעמים רבות 8...ה5; אולם אחרי 9. ד:ה6, ר:ה6; או 9... ו:ה6; 10. 0—0—0, ה5; 11. פ—ד5, 10. צ—ד1, ה—ג6; 11. פ—ג5, 0—0—0; 12. פ־ה—ג3, הל־ בן מצפה לחץ כבד על עמודות ה־ מרכז.

9. ז3, ר:ז3; 10. פ—א4!

בכפע בינייס הסוב. פתוח מוב 10. פ:ד4, ג:ד4; 11. ז:ז3, ד:ה3; עם עדיפות השחור.

10... מה—א6; 11. פ:ד4, ג:ד4; 12. ר:ד4, ר:ד4; 13. מה:ד4; פ—ה6;

עד כאן כהנהל המשחק לפי ני־ בוחו של קין. אולם עתה מציין הספר את ההמשך 14. פ—ג3, ר—4; 15. ג5, ד:ג5; וקובע כי הסיכויים הם שקולים. טימן, לעומת זאת, משנה את סדר המסעים והופך את הקערה על פיה.

14. ג5!, מה—א5+; 15. פ—ג3, ד:ג5; 16. מה—ה3, ר—4; 17. ד6, הלבן זוכה.

למשל: 17... מה—ה8; 18. ר—ב5+, ר—ד7; 19. 0—0, או 17... ר—6; 18. ר—ב5+, פ—8; 19. ד:ה7+ זוכה.

התקפה בשני האגפים

לבן: דנריאל
שחור: המן
הוספיטלס 1973

1. ד4, פ5; 2. ג4, ג6; 3. פ—ג3, פ—ג6; 4. פ—ג3, ה6; 5. ג3.

שחוה מחייב מן ההמשך התריף: 5. ר—ג5, ד:ג4; 6. ה4.

5... פ־ב—ד7; 6. מה—ג2.

שוב אין הלבן רוצה להסתבך ב־ גאבק גלוי והוא מונע את „גוכחת מאורגי": 6. ר—ג3, ד:ג4; 7. ר:ג4, ב5; 8. ר—ג3, ר—ב7; 9. ה4, ב4; 6... ר—ב7; 7. בג, פ—ה; 8. ר—ה5.

לא מדוייק. יש לשחק תחילה 8. ר—ב2, למניעת מסעו הבא של השחור.

8... ה5;

פעולת שחרור אופיינית. אבגב נשאר השחור עם רגלי מבודד במר־ כז, אך לעומת זה יגעו כליו בחופ־ שיות.

9. ג:ה, פ:ה5;

כדי שהבלכה השחורה תוכל לפעוד באגף המלך.

10. פ:ה5, ג:ה5; 11. ד:ה5, פ:ה5; 12. פ—6?

משגה, המאפשר התקפה מכריעה. אחרי 12. ר—ב2, ר—ג4+; 13. ר—ג3, ר—ה5; 14. מה—ד2, הלבן יוכל עוד להיאבק.

12... פ:ה3+; 13. ר:ה3,

או 13. ז:ה3, ר—ח3; הלבן מאבד „טיבי".

13... מה—ה4; 14. ז3.

14. ה3 היה מפסיד ל־14... ר:ה3. יותכן, כי הרע במיעוטו היה 14. צ—ד1.

14... מה—ה6;

ימותו של השחור מבוססת על איומים כפולים בשני האגפים.

15. ר:ה5.

לפי שעה אסור להכות את הצריח (15... מה:א1? ; 16. ר—ב2, מ:א2; 17. מה—ג3 עם מט או זכיה במל־ כה).

33 שנה לשביתת פועלי אמסטרדם

בולים

מאת שמואל שליט

ב־26 בפברואר לפני 33 שנה הכ־ ריזו פועלי אמסטרדם על שביתה נגד גירושם של יהודי הולנד למח־ נות עבודה, למחנות ריכוז והשמ־ דה נאצים.

דואר ישראל שהנפיק לא מכבר בול־זיכרון לציון מלאת 30 שנה להי־ צלת יהודי דנמרק (היקר בבולי ישראל כערך נקוב של 5 ל״י) לא

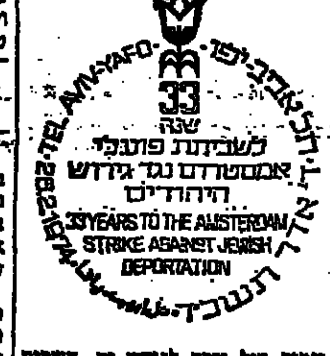

ינפיק בול נוסף לנושא זה. השרות הבולאי המתפק הפעם בחותמת־זיכרון מיוחדת, שהוכנסה לשימוש בבית הבלין בתל־אביב בתאריך הנ״ל.

החותמת בתבנית עגולה איננה מצ־ טיינת במקוריותה. בחלקה העליון באמצע ציור פרח (סיפון מסוגנן) והכתובת „33 שנה לשביתת פועלי אמסטרדם נגד גירוש היהודים" ב־ עברית ובאנגלית רשומה במרכז ה־ חותמת.

חבל שמתכנני החותמת המיוחדת לא גילו מקוריות עד כדי רישום הכתובת הנ״ל בשפה ההולנדית.

100 שנה להולדת צ׳רצ׳יל

נסיכות מונאקו הזעירה, המכסה חלק ניכר מתקציבה הלאומי על־ידי הנפקת בולי־דואר העומכרים בהצ־ לחה רבה בעולם כולו, היתה הרא־ שונה שהודיעה לנו על הנפקת בול־ זיכרון לציון מלאת כאה שנה להו־ לדתו של המנהיג הבריטי הדגול סאר וינסטון צ׳רצ׳יל.

הבול, בתבנית מלבנית־אנכית ד־ בערך נקוב 1.00 פרנק, מראה את דיוקנו של צ׳רצ׳יל שצוייר לפי יצי־ רתו של הפסל הבריטי אוסקר נימון.

כן הנפיק הדואר של מונאקו בול לציון מלאת מאה שנה להולדתו של

המצביא האיטלקי ג׳ילאלמו מרקוני, ובול לציון מלאת כאה שנה ליסוד „אינטרפול" — ארגון המשטרה ה־ בין־לאומי.

„ארפילה 75" תערוכת בולים בפריז

בתחילת 1974 הנפיק הדואר ה־ צרפתי בול־זיכרון בודד, בתבנית מלבנית־אופקית ובערך נקוב 50 סנט לכבוד תערוכת בולים בשם „ארפילה 75" שתתקיים בשנה הבאה בפריז בירת צרפת.

כן הנפיק הדואר הצרפתי סידרה בת שני בולים לרבות זכיות האדם ולרבות המוזיאון הדוארי (הפוס־ טאלי של צרפת.

הנשיא איינדה ואגדות חורף בגרמניה

הדואר בגרמניה המזרחית הנפיק בסוף שנת 1973 בול בודד לזכרו של נשיא צ׳ילה, סלוודור איינדה. הבול בתבנית מלבנית־אנכית־זעירה, כו־ אה את קלסתרו של הנשיא איינדה. ערכו של הבול הרבגוני הוא 25 פניג.

כן הנפיק הדואר המזרח־גרמני סי־ רה בת שישה בולים בערכים: 5, 10, 15, 20, 25, ו־35 פניג, וכן בגליון זעיר שבנושא ולהנפקתם משמשים ציורים לאגדות החורף.

פולקלור אינדיאני בבולי קנדה

הדואר של קנדה הנפיק לא מכבר סדרה בת שני בולים, כל אחד בערך נקוב 8 סנט שמאותים אורח חיים ועבודת־יד של שבט אינדיאני עתיק שנשתמר במדינה זו.

הבולים שנדפסו בצבעים רבגוניים מצטיינים ביופיים, אך מספר אספני בולי קנדה בישראל הינו מועט ואת למרות ערכם האמנותי הכספי הרב יחסית של בולי קנדה.

בולים חדשים בארה״ב

בתחילת השנה הנפיק הדואר של ארה״ב בול־זיכרון בודד בערך נקוב 10 סנט ובו צויירו דיגלי הלאום של ארה״ב: הדגל הראשון עם 14 כוכבים והדגל היום עם 50 כוכבים, כמספר המדינות בארה״ב.

כן מכין הדואר של ארה״ב בולים על הנושאים הבאים: 100 שנה להו־ לדתו של המשורר רוברט פרוסט; 75 שנה לארגון חיילים משוחררים שלחמו בארה״ב; כאה שנה להצלות יבולי החורף ואגרות אחיר חרשות.

צרפתית משעשעת

ברידג׳

מאת ז. משרי

יד משחק: מחלק מערב. צפון דרום פגיעים.

צפון
♠ A 8
♡ A K 2
◇ Q 7 2
♣ A 8 7 5 2

מערב
♠ K Q J 10 7 5
♡ —
◇ J
♣ K Q J 10 6 4

מזרח
♠ 9 2
♡ J 9 7 5 4 3
◇ K 9 5 4
♣ 9

דרום
♠ 6 4 3
♡ Q 10 8 6
◇ A 10 8 6 3
♣ 3

אחת מהידיים המשעשעות ביותר בברידג׳ הובאה לתשומת לבנו על־ ידי אורח צרפתי שהשתתף בתחר ויות בטבורת קונגרס הברידג׳ הבי בין־לאומי השישי שנתקיים בשבוע שעבר בתל אביב.

מערב פתח את מהלך ההכרזה בקריאה של „2 כפיים" שתיארה שתי סדרות ארוכות בידו. צפון הכפיל ומזרח עבר. דרום קרא „4 דיאמונד", ומערב הכריז „6 קלאבס". להרות שהנסבר, כי הכרזה זו כוד רת כוראה 12 לקיחות ההוויות ב־ יד מערב, הגליט צפון להכפיל. כלד רה עבר ודרום סרב להותר וקרא „6 הארטס". מערב וצפון עברו ומזר רה היה ממש מאשר להכפיל הד זה זה, בתקווה לזכות מרוח נאה בנצורה של 800—500 נקודות.

מערב התחיל את ההובלה עם ה־K בפיים, ומד מזרח נתברר לסורת, כי הוא היה אופטימי כדי. תוצאות המשחק היו מהיכות, כאשר דרום מצא דרך להשיג את כל 13 הל־ קיחות. הכרוז זכה בלקיחה הרא־ שונה עם ה־A ספייד ברוחם ושיחק את ה־Q דיאמונד. מזרח כיסה עם ה־K דיאמונד שנלכד על ידי ה־A דיאמונד ביד הכרוז, בעוד ה־J דיא־ מונד נופל מיד מערב. הכרוז חזר לדומם באמצעות ה־A קלאב, ושי־ חק משם את ה־7 דיאמונד. מורח שיחק נמוך (לא חשוב), ואילו ה־7 דיאמונד הורשה לזכות בלקיחה. המשך בדיאמונד אפשר לכרוז לזכ כות בלקיחה שלישית בדיאמונד ב־ אמצעות עקיפה עם ה־8 דיאמונד. עתה הביאה ה־10 דיאמונד לקיחה רביעית בדיאמונד שלכדה את ה־9 דיאמונד מיד מזרח, בעוד ה־8 ספייד מושלך מהדומם. הכרוז התך ספייד מידו עם ה־2 הארט בדומם. בשלב זה נשארו למזרח כל שש קלפי הארט, כאשר לכרוז כבר יש שבע לקיחות. הכרוז שיחק קלאב מהדו־ מם ומזרח נאלץ להתוך באחד מ־ קלפי הארט. הכרוז התך בהארט יותר גבוה בידו. הוא התך ספייד בדומם עם ה־A הארט ומזרח נאלץ להשליך הארט. וכוב קלאב מהדו־ מם איפשר לכרוז להתוך בהארט בידו, שהיה גבוה יותר מההארט של מזרח. הדיאמונד החמישי של הכרוז היה לקיחה נוספת, כשהכרוז ביד, שהיה גבוה יותר מההארט של מזרח. הדיאמונד החמישי ביד הכרוז הביא לקיחה שהיתה ה־10 הארט. כך שזה היה הרגע להוביל את כל 13 הל־ קיחות, בעוד ה־Q הארט קובע את ה־J הארט מול מזרח.

תוצאות רשמיות של תחרויות הקונגרס הבין־לאומי התשיעי

תחרות אינדיבידואלים: (1) גב׳ בירנבר (ת״א) (2) משולם (סביון) (3) גוזי (צרפת).

תחרות זוגות מעורבים: (1) גב׳ בולאק דה ברוין (בלגיה) (2) גב׳ בראון, קהין (ת״א) (3) גב׳ יא־ לוד־ברבארוס (צרפת).

תחרות קבוצות: (1) פרידריך, שאופל, הוכציים, לוטס, לב, רומיק (ת״א), (2) נבחרת הולנד (קסטן שאופל, סיכט) (3) קתין—קנין— שורץ—שטמפר (ת״א) קולינגס— קולינגס (אנגליה).

תחרות זוגות: (1) טינטנר—ילת (צרפת) (2) שטאבן—פייגנבוים (צרפת) עזיאל—משולם (סביון) (4) לב—רומיק (ת״א) (5) שטמפר— שורץ (ת״א) (6) עזריאל—פישר (חיפה).

קבוצות אמנים: (1) קולינגס— בולאק—לוינסון—שנקין (בריטניה) (2) גב׳ יעקובסון—טראוב (דרום אפריקה) אלברג—ארזנבאום (תל־ אביב).

להשכרה לשנה אחת

משרד מרוהט בשכונת בית־הכרם, ירושלים

2 חדרים ושרותים, מלפון וחניה

לפנות טלפונית 02—286802 או 02—284750

השקעה ברוהיטים?
כן! רק אצל
"קוינס"
שלומציון המלכה 17. ירושלים
רהיטים שערכם עולה
עם הזמן

קנה היום דירה בירושלים

במחיר קבוע ומשכנתא גדולה, ללא הצמדה
ותקבל דירת 3½ חדרים והול, 103,5 מ״ר
בשכונת המגורים החדשה והמודרנית

גוף תלפיות

מעליות, כרי דשא, חניה פרטית, חימום וגז מרכזי. קנה עוד היום במחיר קבוע ללא שינוי

הפרויקט הגדול של חברת
עובדיה לוי בע״מ
בדבר פרטים נא לפנות:

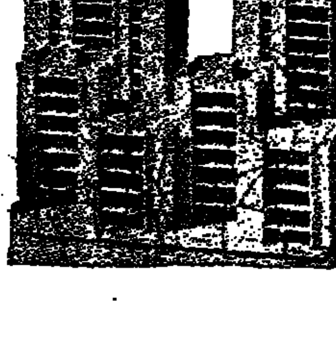

עובדיה לוי בע״מ
רח׳ שמאי 8, ירושלים
טלפון: 02-228860
בשעות: 1-8 7-4

ע. לאן

מוסך נסנר בע״מ

סוכנות פג׳ו בירושלים
מודיע על
השכרת
תחנת שרות לסיכה, ורחצה
בשכר חודשי
החל מ־1.4.74
פרטים אפשר לקבל בטלפון 02—523221 לקביעת ראיון

קופל־ נהיגה עצמית בע״מ

משרד ראשי: רח׳ הירקון 252. ת״א
טל. 452111, 443168, 448968

מציע רכב לנהיגה עצמית

בתנאים מיוחדים

לשכירות 3 חודשים ומעלה ואפשרות קניית הרכב לאחר תקופת השכירות בתנאים מיוחדים.

* הרכב הנו טריומפף דגם 1972 ודגם 1973 בלבד
* השכירות מוגבלת ל־2 נהגים בחוזה.
* כמות הרכב מוגבלת.
* הרכב מצוייד במכשיר רדיו.

בדבר פרטים נוספים נא לפנות לשמעון, טלפונים: 452111, 448968, 443168.

להשכרה מחסנים

במפרץ חיפה

1 — עד 4 יחידות של 125 ממ״ר בגובה 6 מ׳ כל אחד.

2 — קומה שניה 1300 ממ״ר.

לפנות בשעות העבודה טלפון 04—526040 ובשעות הערב 04—85661.

דוקרט - ביח״ר לסריגים

חיסול עודפי ״יצוא מאיכות מעולה

ז׳קטים לגברים וחליפות לגברות
מצמר שלוב עור (זמש)
סוודרים — פולוברים — כותנות — חולצות
הזדמנות מיוחדת — שמלות צמר
35 ל״י

ת״א: שד׳ רוטשילד 75 (פ׳ מאז״ה) שעות 8.00—17.30
לוד: אזור התעשיה (ע״י סלכה) שעות 8.00—16.00 פרט ליום ששי

בית GENERAL MOTORS

גדול יצרני המכוניות בעולם מציע לך

הצעה מיוחדת!

דגם אומגה קומפקט
6 צילינדרים
חסכונית יותר ממכונית
אמריקנית אחרת
ובמחיר נמוך מן המצופה

המכונית
היוקרתית
ביותר של
ג׳נרל מוטורס
עם עבר שכולו
הישגים מפוארים,
והווה שכולו שיכלולים וחידושים.
על אף המחיר הגבוה של הדלק,
אולדסמוביל לטווח ארוך כדאית יותר
מאי פעם, הודות לתחזוקה שוטפת נמוכה

OLDSMOBILE
ALWAYS A STEP AHEAD

חברת המזרח למכוניות בע״מ
ת״א, דרך פ״ת 78, טל. 625152, חיפה רח׳ הנאמנים 2, טל. 523086, ירושלים רח׳ יפו 70, טל. 222093

„המועצה האזורית מרחבים"

ד.נ. הנגב

מכרז מס. 50/193/74

המועצה האזורית מרחבים מזמינה בזה קבלן השמל כורשים בחוק להגיש הצעות לביצוע תאורת רחובות בגילת.
הכיר להגשת הצעות ניתן לקבל במחלקה הטכנית של המועצה בשעות העבודה הרגילות תמורת תשלום בסך —.40 ל״י שלא יוחזר.
את ההצעות יש להגיש כשהן צבודות למדד יוקר הבניה שיהיה בתוקף ביום 1.3.74. הקבלן יוסיף 3% מהתיקרות בחוזן כוסי. את ההצעות יש לשלוח בדואר רשום ב־2 עותקים (אורגינל ו־ צילום) אל המועצה כאשר תאריך המשלוח יהיה לא יאוחר ביום 31.3.74.
אל ההצעות יש לצרף ערבות בנקאית או כל ערבות אחרת שתסכם ע״י המועצה בסך 5% מערך ההצעה שתוגש.
תנאי התשלום: 60% במזומנים בשלבי עבודה; 40% ב־12 הש־ לומים חודשיים לאחר גמר כל העבודה ללא ריבית.
יום ושעת פתיחת המכרז יפורסם על גבי לוח המודעות של המו־ עצה בכניסה לבנין.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא וכן רשאית לפצל את העבודות בין מספר קבלנים.

ת. שרבק, יו״ר המועצה

مكتبة الأمل

هكذا من الأصل

אירופה מתרחקת מאיחוד

משבר הנפט שיקף את האנוכיות הלאומנית

מאת רוברט וואלטש

לונדון

מהאירועים השבועות האחרונים באירופה יש להסיק לקחים כמופקים לגבי עקרונות ושיטות הכותנים להקמת מבנה פוליטי חדש, שיותאם למציאות של המאה ה־20. הדעה שהדיה בעידן האטומי והאסטרטגי שיגיע ביחסי המדינות היא נפוצה מאוד, אך לא ברור כיצד יש להשיג את המטרה, כמום שצרכי השעה דוחפים יותר ומפרידים למילוי המטרות המיועדות לטווח הארוך. הנה תוכר להיהודים רציניים כמום שבמבט כל התוכניות להגברת הכוח של מדינה קטנה או חלשה בבוססות על רעיון שיתוף פעולה. רעיון זה גם מתקבל על הדעת, אך לעתים קרובות הוא כתוב וכהגבות בדיוק בשעה שבגיעה ההזדמנות להשתמש בו.

איחוד של מדינות עצמאיות אינו דבר קל, גם כשהתרון הוא ברור. הפאראדוכס הוא שיחד עם הכבמת להרחבתה מורגשת גם הנגבה לצימצום, הכבביה המוניציות של אפי האוכלוסיה, של נטיות היסטוריות וכו', בקיצור — של לאומיות וגם של אינטרסים מקומיים. זהו סתירה מתמדת ביחוד בעידן זה, כשבד־בבד עם הצורך למרחבים גדולים התפתח גם הרצון להגדרה לאומית עצמית.

בעצם זהו הגרעין הבריא שהיה באידיאה של מדינה רב־לאומית, כפי שהיתה במאה שעברה הקיסרות האוסטרית או הצוותומאניה ובמידה מסויימת גם הקיסרות הרוסית. כשיקיפים רבים לא התייחסו ברצינות ראויה לכך שבשנים האחרונות התחזק הרעיון הפאן־ערבי, עד כדי כך שמדינות שהפיגו את עצמאותן רק שנים מעטות קודם לכן, אולם היו מפורשות בגורמים מקומיים, גיאוגרפיים ואחרים, הכריזו על התלכדן להתאחדות.

יחסים כאלה נוצרו בין מצרים וסוריה ב־1958, אולם כידוע האיחוד התפרק ב־1961. בשנה האחרונה היה הקולונל קאדאפי הפרד־מאגנטיסט של רעיון האיחוד, האחרי הצולות האיחוד של לוב ומצרים, שהגיע כבר כמעט למימוש וניכשל ברגע האחרון. הפתענו לפני זמן קצר על־ידי הודעה בכיבול שנתתם על־ידי קאדאפי והנשיא בורגיבה על איחוד בין לוב ותוניס — תוכנית שמפשטה בוטל אחרי ימים מעטים. קאדאפי כנראה ממשיך לחפש שותף, אולם כרגע הוא מבודד יותר בתוך הקהילה הערבית כאשר אי־פעם.

ההיסטוריון צריך להתייחס בספקנות לכל כינוי בריתות, מפוס שהנסיון מראה כי לעתים קרובות כוד ליכות מדינות להקים ברית בגלל סיטואציה כיוחדת, למשל אינטרסים פוליטיים כשותפים כגון עמדה הגנה נגד אויב משותף, אולם ברית זו קיימת לעתים רק כשאין צורך בפשי בה, ומתפוררת כשגורמים יותר חזקים מתערבים דווקא בשעת הסכנה שבשבילה היא נוצרה. כך היה בין שתי המלחמות העולמיות, לגבי הברית של שלושה המדינות הקטנות שהיו יורשות הקיסרות האוסטרית: צ'כוסלובאקיה, יוגוסלאביה ורומניה. הן התאחדו לברית המכונה „אנטאנט קטנה", כתוך פחד מפני הרביזיוניזם ההונגרי, היא היתה תחת חסות צרפתית, אך התפוררה כשגרמניה הנאצית קמה לפרק את צ'כוסלובאקיה, ואז הכל עזבו את בעלי הבריה שלהם, והכל ביקשו מקלט אצל האויב דוקא. על זה יש פרק מאלף בזכרונותיו של ג'וליאן אמרי, שעליהם דיווחתי ב„הארץ" בשבוע שעבר. אמרי מספר על שיחתו עם סטויאדינוביץ', ראש ממשלת יוגוסלביה לשעבר, המסביר לבעל שיחו האנגלי, מדוע יוגוסלביה נטשה את האנטאנט הקטנה (ואת המערב) ועברה לצד הנאצי כשנתגלה שהיטלר הוא הסכנה האמיתית. כמצב הזה היה בבלקן, לכרות שהוקמו שם „בריתות בלקן" שונות; אלה לא עמדו במבחן המציאות.

כל אחד חש
[illegible]

עתה השאלה היא: מה עם איחוד אירופה, שעליו מדובר מאז 1945, כשנתברר כי אחרי מלחמת העולם נשארו רק שתי מעצמות גדולות, וכל מדינות אירופה, הן מרוסית, ירדו לדרגה נמוכה יותר ולא היה להן קול מכריע? במשך מאות שנים היתה אירופה מפולגת. המדינות היו רגילות לנהל מלחמות אחת נגד השניה; עתה פתאום נוצר מצב בו נדרש מהן להתאחד. לכל אירופה יחד יש פוטנציאל עצום עליו יכולה לקום מעצמה גדולה שלישית: גרמניה לאחוזה ולרוסיה גם אירופה מאוחדת (ויותר מאוחר הופיעו על הבמה גם סין ויפאן). אולם לכל המדינאים הרשמיים היה יחס אמביוואלאנטי לרעיון המיטוני, משום שהדבר כרוך בוויתור על ריבונות מלאה, קודש־הקודשים של הנאציונאליזם הפוליטי המכלכלי המודרני.

מלכתחילה היתה הצלחה חלקית להקמת כמה מוסדות של השוק המשותף של „השישה", אולם גם בתחום זה לא היו מוסכים שווים לכל, אלא נתגלה כי יש מטרות אינטרסיביה מיוחדת לצרפת; דבר זה היה ברור כשדה־גול הטיל וטו על כניסת אנגליה. אחר לאנגליה, נתעורר הרושם אצל רבים כי ממשלת אנגליה ביקשה כניסה לא כנימוקים כלכליים אלא כמום שרצתה לבוא בכאבק זה עם צרפת, ומשום שרצתה להציג לפני הציבור האנגלי איזהו רעיון, שעשוי כבר יכול להקן את המצב העלוב של הכלכלה האנגלית.

כל נשמה היתה רצויה כל זמן שלא ביקשה מהאנגלים לעבוד באופן רציני חייקני. הללמה לעבוד היתה מוקנת את המצב גם בלי שוק משותף. עתה הכל בשוק, אך המצב לא הוטב, הרפואה לא היתה רפואה, וההידרדרות באנגליה לא נעצרה, ובשלב האחרון נוסף משבר הנפט שהביא לידי בהלה ומצל הדדי, כפי שלא הגביים עד הנתן הצרפתי להודה: „בשהכל בסדר, הגישה היא ידידותית האלטרואיסטית; אך כשהכל רע, כל אחד בשותל הולך את עורו". ציניים כזה הוא בדיוק ההיפך כמאידיאל של איחוד אירופה, או של איזהו איחוד בכלל.

נציגי הארצות שיזמו את האיחוד, התרחקו מהתוכנית המקורית שהוגתתה על־ידי שומאן, אדנאואר ודה־גאספרי ב־1951, והיתה לא רק מעשית אלא גם אידיאולוגית (קאתולית), ומבוססת על הדעת האחדות של הציביליזציה האירופית. רעיון זה נהנה על־ידי דה־גול. עלא. יכול להתגבר על שיאתו ל„אנגלוסכסים", השגירותו על אירופה היתה החזרת צרפה לעדיפות לפי מושגים ביניימים. באיחוד אמגם הוסכם על כניסת אנגליה. אולם למעשה כשטיכה צרפת בעמדתה האנטי־אמריקאית ובמדיניות עצמאית שאינה מבקשת הישגים „אירופיים" אלא הישגים צרפתיים.

דבר זה בא לביטוי בולט בשבועות האחרונים נוכח משבר האנרגיה הביקוש יחסים עדיפים עם הערבים. המטרה היא כנראה לפייס את הערבים כספקי הנפט עוד יותר מאשר עשה כבר דה־גול הול ב־1967, ולהקים מעין מעצמה (שלישית?) ע"י הקמת מעצמה קלתיאלית בצורה חדשה, כשלא ברור מיהו האויב ומיהו הצם הקולוניאלי, צרפת או סעודיה עם שותפיה. זה אולי יועיל לפתרון כמשבר האנרגיה של צרפת על חשבון אחרים, אולם אירופה מאוחדת בתור מעצמה שלישית לעולם לא תקום בדרך זה.

סוסעץ זה אני

ספר חדש
מאת הדה בושס

סוף עץ — מאת יורם קניוק, ספריית הפועלים, 366 עמ', 22 לירות.

„כל פירסום של יצירת אמנות, זהו המצר השיפת עירום: זריקתו של משהו עדין ורגיש להמורים לקרסים ולכלבים" כתוב הסופר ד. ה. לורנס באחד ממכתביו ומוסיף: „אתה מרסל את עצמך מן התולי שבך, בספרים; חוזר ומפגין שוב ושוב את רגשותיך כדי להפוך לשליט עליהם".

גישתו של לורנס קוסמת, כנראה, ליורם קניוק של „סוסעץ". אבל אני מפקפקת אם על־ידי החשיפה הצירטול העצמי שבספר זה, הצליח קניוק לשלוט על רגשותיו: ולא כמפני שאני בייחסה לענין זה הכבות פסיכולוגית. השאלה היא אם קניוק הצליח להעניק למולת המבורסמת בו, ולהתחושת היסודים השופת שלו, צורה ספרותית נאותה, אמינה ומשכנעת.

החשיפה עצבית חסרת־מעצורים של יוצר במודע היא אכזרית יותר עבור הכותב מאשר עבור הקורא, שהוא בעצם אך ורק מעין „מציץ" מקצועי. השיפה עצמית סוטאלית היא בד־בבד קוסמת ומרתיעה, כעורית סקרנות ומבוכה, כרגשת ומפחידה. לעתים נדירות הסיכון הוא כדאי. על פי הרוב הוא מכסש כבודנו, הכותב והקוראים גם יחד שבים כאוכובים כמעט אל אותו יעד כמנו יצאו בתחילתו של מסע־הנפש.

בעצם אין כאן כל חדש. כל סופר חוזר וכותב את האוטוביוגראפיה שלו. פלובר כתב: „מאדם בובארי זה אני". אילם פלובר היה גם זה שכתב: „מה שנראה לי יפה, מה שהייתי רוצה לעשות, הרי זה ספר על לא־כלום, ספר ללא קשר חיצוני". ונמאלי כארוס במסתה „פלובר הכבשרי" מסבירה: „צורה צרופה אי־פנא אומרים לנו, צורה שתוכנה אין לו חשיבות". אבל קניוק נאבק לכל אורכו של רומאן זה בין התוכן לצורה; בין מה שהוא רוצה לספר, לבין סיגנון כתיבה כיוחד שסיגל לעצמו. במאבק זה סמוך אחד מכשילתוהו, ואפילו הוא זועק „סוסעץ — זה אני".

קניוק כותב לעבעה את האוטוביוגראפיה שלו כבעם ללא כל הסואה נראית לעין. לעתים דומה שהוא מגרד בהנאה בפצעים כואבים, אינו מניח להם להרפא, וכמה להס־תכל ברם הורס. זאת הוא זכותו של כל יוצר. עם זאת, אי אפשר להתעלם מן העובדה שאין לפנינו רק יומן אישי, אלא חשיפה עצמית ספרותית והאת בהכרה עשויה ומוחושבת ויש בה מן האמנותיות.

וזהי אחת מקורות המוצא להבונו של הספר.

קניוק אינו רק מספר וכותב את האוטוביוגראפיה שלו — גם אם שמו הסמלי של גיבור הספר הוא עמינדב סוסעץ — אלא גם מדמיין אותה לעצמו, מעניק סמליות לאירועים כפויים, ועושה אידיאליזציה (לטוב או לרע) של אנשים קרובים לו ושל עצמו. כאן נחשפת אחת מהחולשותיו הבסיסיות. את קניוק בגימנד אנו מגלים פה־ושם בתוך הסבך, כשמצא מתאר בסיגנונו האישי הצבעוני התגדש את פרשת היחסים הסבוכה שבינו לבין אמו; אירועים, אנשים ונופים של הארץ הזאת, אליה חוזר עמינדב סוסעץ לאחר שנים בארצות־הברית בחיפוש קלאסי, מייאש וחסר תקווה אחר עצמו ומהותו.

בסיפור מופיע ח"נ ביאליק השוק הבנים, ידידו הטוב של אביו שהעניק לו את שמו. כמו תמונות מתוך אלבום: ביאליק הוריד לפני לידתו: „בחצר קוארידנה רבת־עצים; גפנים מטפסות; בוגנוויליה. אמא לבנה, אבא במעיל קורדרוי ירוק, ביאליק נראה כמו סוחר יהלומים. ביאליק הגיגי כמו קבלת שבת באוהל־שם".

אני נדבקת בסנטימנטאליות המדירה שלו כשהוא מתאר בערגה גרפים ישראליים כמו הנוף של גדרה. אני מכירה את הכמיהה הכיואשת שלו אל ארץ ישראל שהיתה: „אנחנו פונים בשביל הוצץ ללכת אל מקום פלאי; לראות את ארץ־ישראל שאינה קיימת אלא מן הגבעה הזאת; והתבה עוברה לשקוע והזהב הנורא והנפלא הזה".

אבל קניוק אינו אומר די בכל אלה. כל פריטת היחסים בינו לבין אביו, שהיא אחד הנושאים הדומינאנטיים בספר, בינו לבין דמותה התמוהה של אשתו, ובינו לבין מספר דמויות שאמורות להיות תמהוניות — דומה שהיא עשויה לא ביד אמן, ויש בה מסיכוניהם המוכרים של דברים שהכותב היה רוצה בהם בכל ליבו ובאותו אבל משום מה אין הם עולים בידיו יפה, והתוצאה היא, על אף ולמרות התרדה המיותרת דהרבה מן הבנאלי, בנאלית ופשטניה.

קניוק אינו מרפה מנושאיו, והוא נאחז בהם שוב ושוב כמוצא שלל רב. הזהרות הבלתי־פוסקות בסכים גבהים ללא־ואריאציות על אותם אירועים שהוא מעניק להם סימליות מיוחדת במינה כמו, הלידה הקשה של אמו („חוסר רצונו לבוא לעולמי"); אביו עושה המסגרות הקורא את גיתה, והציטוט (בגרמנית), של „עוד אורי" (האימרה הבבלית ביותר שיכול היה למצוא!) הלילה הגורלי בגרמניה בו נוצר הנברא; מותו של נתום אריאלי במלחמת השחרור — ועוד כהנה. בדרכו הכמה לך הדברים. הארכים מכבידים לעייפה ומאבדים את חשיבותם — אם היתה להם כזאת קודם לכן.

קניוק מערב בין בשאינו במינו. קטעים אריכים בספר, מקומם בסוף עתונאי ולא ברומאן (כמו פרשת המרט של קופול), מה גם שנודף מהם ריח של השבתות אישיים, שלא זה זמנו ומקום הפרעון שלהם. גם כל פרשת עשיית הסרט של עמינדב על עצמו. כמו מראה בתוך מראה (שוב סמליות) אינה במקומה, ואינה מובילה לשום מקום. שהיא רק כדכיתה שחלק מן היומרות של קניוק כיוצר הן הסרות שחר, והפיסוק המופרד והמוגזם בעצמו הוא אולי חסר הצדקה של ממש.

בכל אלה שולט סיגנון הכתיבה המיוחד את קניוק. זהו סיגנון אישי־ציורי, עמוס מאוד, התואם במקרה הטוב סיפור קצר. אולם בטווח הארוך של רומאן, נשימתו קצרה, קטועה ומרוסקת. קשה להשתלט עליו, והוא מאבד מן האפקטיביות הפרסגציאלית שלו. כה גם שזהו סיגנון עשוי מאוד בו כל מילה שאינה במקומה הנכון צורמת בהגזמתה ובזיופה.

קניוק טובע ומטביע את עצמו בסתף של דימויים ותיאורים, לעתים כמו מתוך רצון להיות אחר, מקורי ושונה ולהרשים בכל מחיר. אלא שאין הוא יודע להפסיק ברגע הנכון ולגמור משפט במקומו. התוצאה — לחלק ניכר הכבוד מן הדימויים והתיאורים שלו, אין כיסוי, והם מאבדים מן האפקט שעשויים היו ליצור אם הכתבם היה שקול ומחושב דווקא בתוך־תוכו של הסוף האכזיבתיאלי כך אנו נקלעים לעשר מדומה, ואני נמעצת מלצטט. מאחר שציטוטים הוצאה דברים מתוכם בסיגנון כהיבה שכוה רק יגרמו לקניוק עוול מיותר.

מכעו של קניוק אל הוך הלילה של נשמתו הוא מסע יסורים, ואין ספק שהוא מיוסד באמת ובתמים. אבל כדי שיסורים אלה ימצאו הדכם אל הקוראים ויגיעו אל המטרה היעודה להם, צריך סופר בעל כח שכני וכנות מלאכה; תכונות שירם קניוק חסר אותן.

באלט צרפתי לישראל

מאת סופרת „הארץ"

אם נדמה שלא נותרו עוד להקות מחול שלא ביקרו בארץ, הנה באה להקת המחול לריקוד מודרני בצרפת ובוכיותה את ההיפך.

בסוף החודש הבא תחל בהופעתיה להקת כחול זו המונה 50 רקדנים ואנשי במה כשבאכותותה ארבע יצירות של כוריאוגרפים הידועים בהולקם גם בארץ: פליקס בלסקה (שגם ביקר עם להקתו בישראל), ג'ין בטלר (שעבד עם להקה „בת שבע") וכן פרנסואה אדרא ודיריק סאנדרס. את המוסיקה כתבו סקראווינסקי, לגיאקי ומסיקאי פוף.

בין הסולנים של הלהקה נמנים ביוריאל בלמונד (אחותו של שתקן הקולנוע הצרפתי ז'אן־פול בלמונדו), מרסין פראסאן (שרקדה גם עם נורייב) ז'אן־קלוד ג'יוריני, איצקו לזארוב ועוד.

להקת התיאטרון־מחול בת־זמננו נוסדה בשנת 1968 ומאז הופיעה בשורה ארוכה של ארצות ביניהן גרמניה, ארגנטינה, בלגיה, ברזיל, קנדה, צ'ילה, קולומביה, מרוקו ועוד.

אורט ישראל

המכללות הטכנולוגיות

תלמידי כתות י"ב בכל בתי הספר המקצועיים במסלולים
מסמ"ת ומסמ"ר א'

פתוחה בפניכם אפשרות המשך לימודים במכללות הטכנולוגיות של „אורט", לפני שרותכם הצבאי, לקראת התואר

טכנאי והנדסאי

הלימודים מתקיימים במכללות הבאות:

איזור ירושלים: המכללה הטכנולוגית „אורט" ירושלים
רחוב הנביאים 42, טל. 225919, 233675
במקצועות: אלקטרוניקה ומכונות

גוש דן: המכללה הטכנולוגית „אורט" יד־סינגלובסקי, ת"א
רחוב הטייסים 28, טל. 762291.
במקצועות: אלקטרוניקה, חשמל ומכונות

המכללה הטכנולוגית „אורט" טכניקום גבעתיים
רחוב גולומב 15, טל. 729795, 729105
במקצועות: בניית מכונות, אוטומציה, קירור ומיזוג אויר, בנין ואדריכלות.

איזור השרון: המכללה הטכנולוגית „אורט" נתניה
איזור התעשיה החדש, טל. 053—22922
במקצועות: אלקטרוניקה, חשמל, מכונות, מיכשור ובקרה.

איזור הצפון: בית הספר המקיף „אורט" קרית־ביאליק
רחוב הגליל, טל. 04—727724.
במקצועות: מיכשור ובקרה, אלקטרוניקה.

הלימודים יתקיימו בשעות היום.
המכללה תדאג להשגת דחיית שירות עבור התלמידים אשר יתקבלו ללימודים.

שכר הלימוד — מדורג.

הרישום יתקיים בכל המכללות הנ"ל בתאריכים 10.3.74—11.3.74 (יום ראשון ושני).

בדבר פרטים נוספים נא לפנות להנהלת המכללות.

אוניברסיטת חיפה

מודיעה

כי ההרשמה לשנה"ל תשל"ה
תסתיים בח' בניסן תשל"ד (31.3.74)

ללימודי התואר הראשון (ב"א) בחוגים:
במדעי הרוח
בביה"ס לחינוך (כולל המחלקה להכשרת מורים ע"ש א. בירם וביה"ס לחינוך של התנועה הקיבוצית „אורנים").
במדעי החברה (כולל החוג למתמטיקה, החוג לסטטיסטיקה ולימודי מחשב).
מכללת עמק יזרעאל „אהל שרה".

ללימודי התואר השני (מ"א) בחוגים:
מקרא, ספרות עברית, ההסטוריה של עם ישראל, תולדות הציביליזציה היהודית, פילוסופיה, ההסטוריה כללית, אנגלית, החינוך—ייעוץ, החינוך—הכנת למורים דרכי הוראה והדרכה, פסיכולוגיה, סוציולוגיה, אנתרופולוגיה, מדע המדינה, ביה"ס לעבודה סוציאלית.

וללימודי תעודה:
ספרנות
מינהל במלונאות

בחינת המיון הכלל־אוניברסיטאית
תתקיים ביום ב', כ"א באייר תשל"ד — 13.5.74,
ולא כפי שפורסם בחוברת „מדריך לנרשמים".

חוברות הסברה וטפסי הרשמה ניתנים לרכישה:
1. בחנות אגודת הסטודנטים באוניברסיטה, בימים א'—ה' בשעות 10.00 עד 16.00.
2. בחנות ספרים „זהר", רחוב החלוץ 22, חיפה.

משרד החינוך והתרבות
המחלקה להכשרת עובדי הוראה

בית־המדרש הממלכתי למורים ולגננות באר־שבע
מודיע כי
החלה ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ה
במסלולים הבאים:
1. גננות לגילאי 3—6 (דו שנתי)
2. מורות בכירות לגיל רך (תלת שנתי)
3. מורים בכירים לבית־הספר היסודי (תלת שנתי) התמחות במדעי הרוח.
4. מורים לבית־הספר היסודי (דו שנתי) (או תלת שנתי) התמחות בטבע.
5. מורים למוסיקה (דו שנתי)
6. מורים לציור ולאומנות (דו שנתי)
7. מורים למלאכה (דו־שנתי)
8. מורים בכירים לחינוך מיוחד (תלת שנתי)
9. מורים לחטיבת ביניים התמחות בהיסטוריה ומקרא.
10. מכינה (חד שנתית) — ליוצאי צבא או בוגרים מעל גיל 22 אשר סיימו כיתה י"א. בסיום השנה יוכלו להתקבל כתלמידים מן המנין בחלק מן המגמות שלעיל.

מוסדנו הוא אחד מעשרת בתי־המדרש המיועדים ליהפך למיכללות
* *
ליד הסמינר קיימת פנימיה לתלמידים מחוץ לבאר־שבע מוגבה דיור. משרד החינוך והתרבות יעניק לכל תלמיד הראוי לכך, הלוואה מותנית אשר, בתנאים מסויימים, תהפך למענק.
צה"ל יקבל כל חייב גיוס למסגרת העתודה האקדמית, במידה שלימודיו יאושרו.
בדבר פרטים נוספים נא לפנות למזכירות בית־המדרש, רחוב וינגייט, ת"ד 65, באר־שבע, טלפון 057—2573.

האם היית פעם סמוך לשלחן מלך?
כעת תוכל לקנות לך שלחן מלכים אצל:
"קוינס"
שלומציון המלכה 17, ירושלים

ב־11.3.74 מתחיל באולפן ברנר (בר־קמא) קורס בוקר וערב של שבועיים בלבד ל־
קצרנות
עברית ו/או אנגלית.
הצלחה מובטחת! הרשמה ת"א: גורדון 5, טל' 224532

כתיבה במכונה
תלמד היטב ב־12 שעות בבית הספר למסחר
"רימון"
ת"א, דיזנגוף 85, טל. 281985
שיטה עיוורת פיקוח ממשלתי

בית הספר הריאלי העברי בחיפה

הרשמת תלמידים חדשים
לשנת־הלימודים תשל"ה
לכתות־היסוד ב׳—ו׳

תתחיל ביום חמישי כ' באדר תשל"ד 14.3.74.

פרטים הרשמה לכתות ב׳—ו׳ יסודיות במשרד־ההרשמה בבנין הראשי של ביה"ס בהדר־הכרמל, ביום הראשון של ההרשמה בשעות 8.30—13.00, ובכל יום בשעות 12.00—13.00, ובימים שני וחמישי גם בשעות 16.00—17.00 (בימי חול המועד פסח — בשעות 12.00—13.00 בלבד).

שכר לימוד מדורג: כתות היסוד של ביה"ס נהנות ממעמד של כתות מוכרות על־ידי משרד החינוך והתרבות, ונהוג בהן שכר־לימוד מדורג לפי המפתח שנקבע ע"י משרד החינוך. על־ידי כך ניתנת אפשרות ללמוד בכתות אלו גם לתלמידים מוכשרים, שהוריהם בעלי אמצעים מוגבלים.

ההרשמה לכתה א' — יסודית נמשכת באותם מקומות ובאותן שעות.

ההרשמה לכתות־התיכוניות — בהתחלת חופשת הפסח; פרטים יבואו.

משרד החינוך והתרבות
המחלקה להכשרת עובדי הוראה

בית־המדרש הממלכתי לתזונה ולכלכלת־הבית, ירושלים
נמשכת ההרשמה
לשנת הלימודים תשל"ה:

בית המדרש מכשיר:
א. מורות לתזונה ולכלכלת־הבית בבתי ספר יסודיים ובבתי ספר על־יסודיים
ומורות לתזונה ולכלכלת־הבית ואמנויות כלליות לנערה בחטיבת הביניים (טכסטילים ומלאכת מחשבת)
ב. דיאטניות מוסמכות
תלמידות טובות ונצרכות תוכלנה לקבל הלוואה שהופכת בתנאים מסויימים למענק.

לשם קבלת פרטים (בכתב ובעל פה) יש לפנות אל בית־המדרש, הקריה, רוממה, ירושלים (טלפון 524037).

אוניברסיטת חיפה

הודעה לסטודנטים המגויסים והמשתחררים

1. ביום ראשון כ"ג אדר תשל"ד (17.3.74) ייפתח טרימסטר ב' של שנת הלימודים תשל"ד.
2. כל סטודנט שנתקבל לשנת הלימודים תשל"ד ומפאת גיוסו נבצר ממנו להשתלב בלימודים באורח סדיר בטרימסטר א', יוכל להתחיל את לימודיו הסדירים בטרימסטר ב'.
3. הסטודנטים מתבקשים להתקשר בהקדם עם חוגיהם לקבלת תדרוך וייעוץ אישי.
4. טפסים מתאימים לסטודנטים מגוייסים הזכאים לפטור משכר לימוד ומלגות קיום ניתן לקבל בלשכות המודיעין באוניברסיטה.

ביה"ס להנדסאים

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל

משרד העבודה
משרד החינוך והתרבות
המכון הממלכתי להכשרה טכנולוגית

מודיע על פתיחת ההרשמה למועד האביב
לכתות הרג'ילות ולכתות לנשים

א) למסלול יום במגמות ההנדסאים
אלקטרוניקה | תעשיה וניהול | בניה
מכונות | מחשבים | אוירונוטיקה
הנדסה רפואית (ביו הנדסה)

ב) למסלול יום במגמות הטכנאים
אלקטרוניקה | כימיה | בניה
מכונות | מכשור ובקרה

ג) למסלול הערב
הכשרת מורים הנדסאים | טכנאי מכונות
הנדסאי חשמל | טכנאי אלקטרוניקה
קדם הנדסאים | טכנאי בניה

פרטים:
א) תנאי קבלה
1) מתקבלים/ות לכתות ההנדסאים ו/או הטכנאים בסיימו/ה י"ב כתות בתי ספר עיוניים ו/או מקצועיים לרבות בעלי/ות תעודת בגרות אקסטרנית.
2) לכתות הטכנאים יכולים/ות להרשם גם בעלי/ות תעודות גמר של י"א כתות אשר מקבלים/ות למודי השלמה.
ב) מענקים והקלות
1) לתלמידים/ות במסלול יום נתנות הלואות של 2,000 ל"י לשנת למודים (בתנאים נוחים).
2) לנשים הלומדות בקורסים לנשים ניתנות הקלות [illegible] ילדיהן במעונות יום, עפ"י אפשרויות מקומיות.
3) תלמידים/ות נצרכים נתמכים/ות מקרן המלגות של משרד העבודה.
4) תלמידים/ות מחוץ לחיפה נהנים/ות מהשתתפות בהוצאה בדמי שכירה ו/או בשכר דירה.
ג) פרטים נוספים
ניתן לקבל בכתב או בע"פ במשרד ביה"ס הארצי להנדסאים בקרית הטכניון, חיפה. ת.ד. 4459 (אוטובוס 19, 19/1).
● ההרשמה — כל יום בשעות 09.05 — 14.00, בימים א', ג' 13.00 — 19.00.

הלוח הכפול · הארץ · ידיעות אחרונות

עסקים

● דרושה מוכרת לחנות אי-שית למנהל כלכלי השוביר במרכז ירושלים.

מכוניות

ביקוש עבודה

הכשרה לעבודה

הצעות עבודה

תריסים

חיות בית

אופנועים וקטנועים

שרותים

מציעים למכירה

בית-ספר ושיעורים

הלואות

כלי נגינה

הלבשה

שידוכים

רהיטים

טלויזיה

דודי שמש וחשמל

אופנועים וקטנועים

מציעים למכירה

רוצים לקנות

מזגני אויר

טלויזיה

הלוח הכפול · חיפה והצפון

תורנות רופאים לפי המקומות

תורנות בתי מרקחת

הודעות

דירות

וילות ובתים

קבלנים

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

2-2½ חדרים

דירות בדמי מפתח

חדרים מרוהטים

ביקוש דירות

דירות בשכר חודשי

משרדים

חנויות

בתי מלאכה

מגרשים

עסקים

דירות מרוהטות

הלוח הכפול · ירושלים

תורנות רופאים לפי המקומות

תורנויות בתי חולים

בתי כנסת

דירות

וילות ובתים

קבלנים

2-2½ חדרים

1-1½ חדרים

דירות בדמי מפתח

דירות למכירה 3 חדרים ויותר

דירות בשכר חודשי

חדרים מרוהטים

אולמות

משרדים

דירות מרוהטות

חנויות

דירות להחלפה

ביקוש דירות

מגרשים

مكان الأصل

גבר שהוא אשה

קולנוע
מאת יוסף שריק

אם הכסימו לרעיון, כי היה זה מבעשע מאד להיות אשה אנגליה בצרפת הכבושה (בימי מלחמת העולם השניה) וכי איש לא נהרג או נפצע בידיות הנאצים... או אז, „משחק המינים" הוא קומדיה אנגלית חינבית, שבה כופיע דני להירו, קומיקאי פופולארי המשחק בתפקיד צעירה בלונדית, גבתית קובה ונאה מאד... תחילה נולד הרעיון ואחר־כך הסרט — כך, בסרטים מקובלים. אבל, ב„משחק המינים" התחילה היה השחקן דני להירו, המיטיב לחקות נשים. במלים אחרות: דני להירו, הוא הרעיון! מסתבר, כי דני — שחקן שנון ומפורסם בתיאטרונים ובמועדוני־לילה באנגליה ובאמריקה — חש בצורך „לעשות" סרט.

משחק המינים, צפון, ת"א

כיוון שדני להירו הוא בהחלט „בסט־סלר", לא היה שום קושי בגיוס הסכום הדרוש לכתיבת התסריט, להפסקה במאי וליהוק שאר התפקידים (יש ציניקנים הטוענים, שתחילה „בא" הכסף, אחר־כך הרעיון ואחר־כך כל היתר).

שעתם הגדולה

כדי ליהנות מן הסרט, ראוי לזכור כי האנגלים הם האומה היחידה, הזוכרים את מלחמת העולם השניה כעין חוויה נוסטאלגית. זו היתה שעתם הגדולה ביותר: תקופה שממנה הם שואבים גאווה ועידוד — אולי בפעם האחרונה — כאשר נפלה צרפת והם נאלצו לעבוד לבדם במערכה נגד „אסילה המבוכך" (עד שהצטרפו האמריקאים למלחמה). בהנהגתו של צ'רצ'יל, ניצבה אז בריטניה בראש העולם החופשי. גישה זו, היא שהמריצה את כותבי התסריט לחזור אל „הימים הטובים ההם". דני להירו לבוש כאשה נפגש עם גנראל נאצי („אוברשטורמבאנפירר") — ועמו 5 צעירות אנגליות, שהופגעו בצרפת, על־ידי הפליגה הגרמנית... בסיוע של חיל ההצגעה המלכותי, שמגבהו הרפל.

המעה הגדולה של דני להירו? היא באה כאשר הכל עליו לשכנע את הגנראל הגרמני להמם על התר־תנועה, אשר יאפשרו לצעירות האנגליות „לנוע" בצרפת, להגיע אל שדה־התעופה, לגנוב באלון־הגבה ולהימלט לאנגליה.

הבין השורה

דני, לבוש פאה־נכריה ושמלה מוזנה, נקלע למצבים נגוד מסקים מצחיקים כאן, הודות לכשרונו וגם הודות לדיאלוגים השנונים כהוא מביעים בעיתוי נפלא של שחקן מנוסה. המהפכים שהוא מביע על „הבין השונה" חריפים — אבל לעולם לא חורגים מגבול הטעם־הטוב.

אומרת מנהלת ביה"ספר לפרדריקה (דני להירו): „את שונה מכל שאר הנערות; משהו שונה בך... אבל אני לא יכולה להניח את אצבעי עליו ולהגדירו..."

הסיים הבריטי מציע לפרדריקה לפתות את הגנראל הגרמני: „הבטיחי לו הכל, אבל אל תתני כלום..." ודני משיב: „אני לא יכולה לתת כלום..."

בסוף כשמביע דני שיר חמש הנערות כבסרפות אליו. הן טרוח על כך ש„היטלר היה רק ביצה (אשך) אחת"... (בתרגום, בגוף הסרט, נאמר משום כה „כדורי"). כאשר מביעה המנהלת תמיהה על „תוכנו" של השיר שלהלן הוא מספר על „כדוריהם" של גרינג, גבלס והימלר — מסביר לה דני כי זהו „שיר על טניס" וכי מקורו במגרשי־הטניס בווימבלדון!

דני להירו כוכן, כי הוא שחקן המעצב דמויות של נשים, כפי ששחקנים אחרים משחקים את המלט או קונג־למל... הוא משחק את התפקיד בצורה כה נפלאה עד כי כל שאר הנשים בסרט „מתגמדות לעומתו..."

דני להירו ומייס היל התקופה המלכותי

מכתבים למערכת הארץ

החסינות של יצחק רפאל

במספר עתונים נתפרסם שעו"ד יהודה שפיגל שלח מכתב לראש הממשלה ובו ביקש אותה לא לצרף את מר יצחק רפאל לממשלה.

בין השאר נאמר בעתונים שמר רפאל ויתר על חסינותו כדי לאפשר את העמדתו למשפט בזמנו. מכיוון שידיעה זו איננה נכונה הנני רואה צורך להבהיר דברים על דיוקם.

באותה תקופה הייתי חבר כנסת וחבר ועדת חוק חוקה ומשפט. ההחלטה להעמיד את מר רפאל למשפט נתבססה על מסקנות שנתנו ע"י ועדה בת איש אחד, היינו ע"י נשיא הדין של בית המשפט המחוזי השופט מר גולן, שנתמנה לחקור בדבר ע"י ראש הממשלה דאז מר לוי אשכול ז"ל.

היתה אמנם פניה למר רפאל שיוותר על חסינותו, אך הוא סירב והדבר הובא למליאת הכנסת להחלטה. הדבר נתקבל ברוב דעות. יצויין כי היתה רק סיעה אחת, פרט לאנשי מפד"ל, סיעת חרות (אז טרם הוקמה סיעת הליכוד) שנציגה עו"ד ברזזר ז"ל דיבר נגד שלילת החסינות וסיעתו אף הצביעה בכנסת ברוח זה.

יצויין גם ששלושה חברי כנסת מסיעת המפד"ל שלא רצו להצביע נגד הסרת החסינות ולא היה להם נח לעשות זאת, עזבו את אולם המליאה בזמן ההצבעה הם: מר אונא, אז חבר כנסת ויו"ר ועדת חוק חוקה ומשפט, ד"ר בורג ומ. חזני, אז חברי כנסת.

כשהדבר הגיע למשפט, לאחר הסרת החסינות, סירב מר שפיגל שנשפט כבר קודם לכן בעניין הלגבורים לשלש שנות מאסר, לתת עדות, ואילו מר רפאל השתמש בזכותו לא להעיד כדי שלא יהיה חשוף לחקירה נגדית. הודות לכך בוטלה התביעה מחוסר עדים.

ודאי היו אז נימוקים למר שפיגל לא לתת עדות, ואין ספק שהיה בענין זה תיאום עם הנוגעים בדבר. איני יודע כמובן אם הוא מפרש את הנימוקים במכתבו אל ראש הממשלה, ועל כן אני מביא את הענין בשלמותו כפי שידעתי אותו לפרטיו אז.

י. קושניר
חיפה

נבואות ירמיהו

במאמרו המעניין „חן מקומי" (מוסף „הארץ", ל' בשבט) כותב מיכאל אוחד, בין היתר, בדבר נבואת ירמיהו על המלך יהויקים, שלפיה „ייקבר קבורת חמור", כי נבואה זו „שלא כרגיל אצל ירמיהו איננה מתקיימת".

כנראה סבור כך המחבר משום שבמקום אחר כתוב „וישכב יהויקים עם אבותיו" (מלכים ב' כ"ד, 6). אולם כבר העירו שד"ל ואחרים על יסוד מקומות שונים במקרא, שהכוונה בביטוי „וישכב עם אבותיו" היא למות ולא לקבורה (למשל: מלכים א' א', 21; שם ב', 10 ועוד).

לעומת זאת לא נתקיימו נבואות אחרות של ירמיהו: הוא ניבא, כי לאנשי ענתות לא תהיה שארית (ירמיה י"א, 22—23), וצאצאיהם מתוכרים בין העולים בספרי עזרא ונחמיה; הוא ניבא על המלך יהויכין, שיהיה עירירי (ירמיה כ"ב, 30), והיה לו זרע וגם זרובבל הוא נכדו.

המקורות המאוחרים יותר הסבירו את הסתירה ורוע הגזירה בכך, שהוציא חזר בתשובה.

צבה צמריון
חיפה

מטרות השירות הלאומי

בני בן ה־17 נשלח בשעם ביה"ס בליך לשירות לאומי בקיבוץ איל שליד כפר־סבא. כאשר ביקרתי אצלו התברר לי שהם עובדים חצי יום בקטיף וביתר הזמן אין להם כל מגע עם חברי הקיבוץ.

המחנך שלהם ספר לי כי פנה להנהלת הקיבוץ בבקשה לסדר להם קבלת שבת בשותפות ולא נענה. הבנים והבנות, שבאו לא רק לעזור לקיבוץ ע"י עבודת כפיים אלא ביקשו ללמוד קצת מבעיות ישראל, התאכזבו קשות.

נראה לי ששליחת נוער לשירות לאומי איננה משיגה מטרתה אם לא מאפשרים לו להיפגש עם חברי הקיבוץ, להכיר מעט בן ההווי שלהם ולשוחח איתם על בעיות אקטואליות. יש להניח שהאשמה היא במשרד החינוך, שמנהליו עוסקים יותר בפר לפיסיקה מאשר בעיצוב חינוכם של בני הנוער בישראל.

פרופ' צבי דרין
בי"ח בילינסון

ספרות מקצועית

לאחרונה נתבשרנו שוב ושוב כי האוצר עומד לבטל את הפטור על הוצאות רכב, טלפון וספרות מקצועית.

התרומה היחידה שיכול היה מר כרוך מוטביץ לתרום לחיכה בגישה גואלת זו, היתה הצעתו ש„הרפורמה" תונהג במשך שכונה שנים ולא שלוש.

בעלי מקצועות חופשיים כעורכי־דין, רואי־חשבון ואחרים שהוצאותיהם לספרות מקצועית מגיעות למאות ואלפי לירות בחודש, יועמדו במצב בו ניסיון להשאר בעודכן בכל אינפורמציה מקצועית טריה יהיה בלתי מעשי או יקר במידה כזו, ורק הציבור יהיה המפסיד העיקרי.

על לשכת עורכי הדין והארגונים המקצועיים השונים ללחום למען אינטרסים אלה.

עו"ד ש. אולמן
חיפה

פרופיל של רחוב בת"א

ראש העיריה החדש של תל אביב — יפו, מר שלמה להט, הודיע על מדיניות חדשה. עיקרה: לגרום ליחס של איכפתיות מצד התושבים למתרחש בעיר ולשפר את איכות החיים השרורים בה. זה מה שדרוש היום בתל־אביב יותר מכל דבר אחר.

ביום בו נבחר ראש העיריה החדש עברתי בשדרות דוד המלך. הנה מה ראו עיני:

✱ עצים עקורים: בכמה מקומות, במדרכה הצפונית, נשלמו העצים שניטעו בזמנו. אחרים לא ניטעו. המקום המיועד לעצים הפך למצבור אשפה.

✱ מגיני העצים: החלידו, כופפו ואף חלקי ברזל שלהם מהווים מיטרד ומפגע לעוברים והשבים.

✱ גדרי הגינות בסמוכה: חלקם נקרעו ע"י רכב. עמודיהם עקומים, חוטים חדשים לא נמתחו.

✱ המדרכה: פגומה בכמה מקומות במהמורות ושברי מרצפות. לא קשה למעוד.

✱ מיכלי האשפה וסלי הפסולת: מוזנחים או שהם הפוכים או מלאים לרוב מעל לקבולתם.

✱ הגיזום: העצים במדרכה ללא טיפול שוטף. החוטרים בפנת הרחוב לא זכו לגיזום מזמן.

✱ אשפה על המדרכות והכבישים: מינהג פסול הונהג כשהגננים והאחראים מוציאים הפסולת ישר לרחוב. האשפה מתפזרת ברוח. הליכלוך רב.

יוסף הבויר

יום האם

יום האם הוא סבל לאשה עובדת. ידוע לי על מיספר מקרים בהם זכו לאמהות עובדות, ביום האם, אי־נעימויות חמורות — עד כדי העמדה לדין משמעתי במקומות עבודתן: המעסיק סירב להכיר בכך שיום האם מוכרח להיות כרוך בהעדרות של שעות אחדות מן העבודה.

אשר לתוכנו של יום זה, מסתבר שכל מה שילדים יודעים עליו, בדרך כלל, הוא השיבתה של האם בתחום עבודות הבית בלבד („אמא מנקה את הבית, מכבסת את הבגדים, שולחת לבית־הספר, עושה אוכל, מטפלת בילדים").

א. וינמר
תל־אביב

הימים הללו

בכתות מאוחדים לקראת הקואליציה

ריענון האופוזיציה

יש לברך על צעדו של ד"ר ישראל פלד, ראש עיריית רמת גן, שהכריז שמנהיגי האופוזיציה מנחם בגין וד"ר אלימלך רימלט צריכים לפרוש מהנהגת הליכוד.

חושבני שאם אחרי המחדל של יום הכיפורים לא הצליח הליכוד להשיג רוב להרכבת ממשלה, נגרם הדבר כתוצאה כזה שהרבה מאד אנשים ביישוב פוחד ממנחם בגין ומד"ר רימלט. אילו היתה גם לאופוזיציה מנהיגות צעירה, רעננה וחדשה, שלא סבלה כישלונות במשך 25 שנות קיום המדינה ודאי היתה מגיעה סיעת הליכוד להשגים רבים ומרשימים יותר.

אין לדרוש רק את התפטרותו של ראש הממשלה וממשלתה כולה כאחראים למחדל יום־הכיפורים, כי התארגנותם של מנהיגי האופוזיציה אינה נותנת שום אופציה לשינוי השלטון.

אהוד מיכאל
ירושלים

לגולדה ולמשה

משורה ישחרר רק המות...

א. אלוני, גבעתיים

הארץ ממליץ

• קולנוע

תל-אביב

צ'ארלי ואריק (אלנבי), איזה מין עתודה (אורדן), הבלונדינית עם הנעל השחורה (בן־יהודה), פים וסילי (גת), הגשר על נהר קוואי (דקל), בננות (סטודיו), פאט גארט ובילי הנער (סינרמה), משחק המינים (צפון), כל מה שרצית לדעת על המין (רמת־אביב), דואל (הבלה), השוטר הצוחק (תל־אביב), האדם העליזי (סינמטק, יום רביעי, 18.30), פניים ואפר (סינמטק יום רביעי, 21.00), הצועים הצלידים (כודיאון ת"א, 10.3, 3.00), כרי אנואגם (כרואון ת"א, 18.3, 7.00).

ירושלים

איזה מין עתודה (אורדן), המגנו האחרון (סמדר), צ'רלי ואריק (עדן), הלילה שרה בלוז (רון).

חיפה

היורש (אורה), לילה באופרה (אורלי), יום אחד בחיי איוון דניסוביץ' (בית רוטשילד), ליידי קארולין לאמב (עצמון), הליידי שרה בלוז (פאר), אני אוהב את גרושתי (שביט).

• טלוויזיה

לא כל יום פורים: משפחת פרטרידג' מזמרת ומדברת בעברית (היום, שעה 15.00).

„הצעירה": מאת איציק מאנגער. משתתפים: גדי יגיל, אברהם פור, אפרת לביא, שמואל סגל, שלמה וישינסקי ואחרים (הערב, שעה 21.10).

„כאשר הצחוק היה בלדי": סרט על תור הזהב של הקומדיה משנות ה־20. יובאו קטעים מפורסמים מסרטיהם של צ'ארלי צ'פלין, באסטר קיטון, לורל והארדי (העמוס הרונה) (הערב, שעה 22.00).

„גב בעיירה": סרט קולנוע על־פי הסיפור מאת שלום עליכם. משתתפים: גדי יגיל, יעקב בודו, אילי גורליצקי (שבת, בשעה 10.45).

בידור חי"ל: „בידע 74", כבתפים: איב מונטאן, אדריאנו צ'לנטנו ואחרים (מוצ"ש, שעה 22.50).

• רדיו

תוכניות מיוחדות לפורים: „הדתיה כדת" (רשת ב', הערב, שעה 17.05); „טעם הבך" — אחשורוש, מרדכי וכל השאר (גל"צ, הערב, שעה 16.05); „פור־פורים" — פירכונים בשרשרת (גל"צ, הערב, שעה 21.05); מסיבת פוריקודים (גל"צ, הלילה, שעה 23.05); „כל יום פורים" — על אנשים שהיו צריכים להתחפש במחתרת, בפעולות ריגול וכו' (גל"צ, שבת, שעה 18.05).

קונצרט לליל־שבת: יצירות מאת שוברט, שופן וסטמאבנ. הקונצרט ישודר בסטראו (רשת א', הערב, שעה 21.05).

היום השביעי: שעתיים של פזמונים וסיפורים קטנים עם יוסי בנאי (גל"צ, שבת, שעה 14.05).

פרטים על קונצרטים ותופעי בידור „בגדירי הארץ" במוסף השבועי.

ניצנים נראו בארץ...

ניצנים נראו בארץ... האביב מתקרב ובא.
עכשיו הזמן לצאת לחופשה.
ארבע סיבות מדוע עליך להנפש דוקא עתה:

✱ החורף עבר ואתה זקוק להפוגה;
✱ החיילים חוזרים הביתה הזקוקים למנוחה;
✱ אנו לקדותך בארבעה כנפות הארץ: —
על כפת הים התיכון — מלון „השרון", הרצליה
על חוף הכנרת — מלון „גלי־כנרת", טבריה
בהרי הגליל — מלון „רמונים", צפת
על כפת הים האדום — מלון „נפטון", אילת;
✱ כבעבר כן גם עתה תהנה אצלנו משרות מעולה ויחס לבבי.

בוא ובלה חופשה נהנה באחד ממלונות מ.נ.י. מלונות נופש בישראל.

הזמנה:
מלון „השרון" 03—938777; מלון „גלי־כנרת" 067—22331;
מלון „רמונים" 067—30665; מלון „נפטון" 059—131.
✱חברת בת של חברת הכשרת הישוב בישראל בע"מ.

מיתוג בע"מ
הנדסת חשמל

שמחה להודיע כי:
חברת SIEMENS
וסוכנה בישראל
חברת ציגלר שרון,
העבירו
לחב' מיתוג בע"מ
את זכיון ההפצה הבלעדית לישראל
של ציוד מתח גבוה תוצרת חברת:
SIEMENS Power Engineering
בכל הנוגע לציוד חב' סימנס מתח גבוה
★
נא לפנות ישירות לחב'
מיתוג בע"מ הנדסת חשמל
רח' ההרכבה 8, ת"א, טל. 32946, ת.ד. 28348

אנו פותרים בעיות אוורור

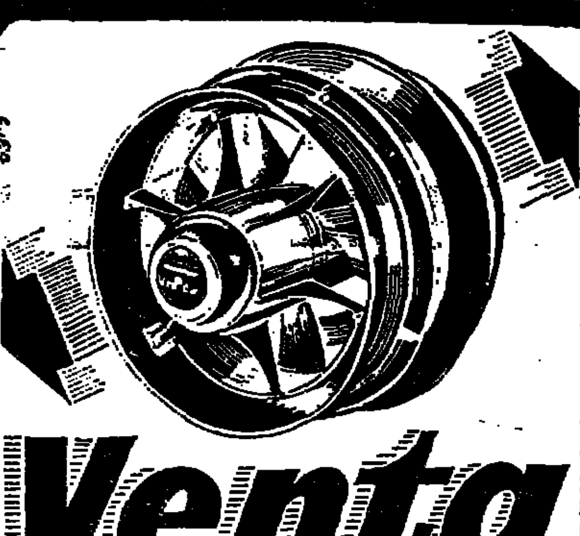

Venta

REVERSIBLE המאורר הדו־כיווני
היחידי בארץ המיוצר לפי ידע אנגלי שהוכיח את עצמו משך 25 שנה
ספקים של כל המוסדות הממשלתיים

שרון תעשיות מיזוג אויר בע"מ

קונטיננטל

מודה ליותר מ־5000 המשתתפים בתחרות הצעת שם שטרחו להציע שם קולע ומתאים למלון יוקרה החדש על שפת ימה של תל־אביב.

למרות שנתקבלו הרבה הצעות מעניינות, אף שם לא ענה על כל הדרישות. בכל זאת החליטה הנהלת המלון להעניק 10 פרסים (הזמנות זוגיות לבילוי סוף שבוע עם אירוח מלא) ל: —

ד"ר רלף ספירא, תל־אביב; ראובן כנלשטיין, ירושלים; יהודית הולשטיין, ירושלים; ק/2553682 סמל ששון אסתר, ד. צ. 1168 צהל; חיים גאבין, חיפה; פרופ' פ. רובינסון, ירושלים; רחל רבינוביץ, ירושלים; אורי חיימוב, ניו־יורק; אילי טיבר, לונדון; מרצלו מורפורגו, באר־שבע.

לזוכים תשלח הודעה על פתיחת המלון.

ולכל אחד ואחד מכם, עוד הפעם תודה רבה ובתקוה שנתראה ב„קונטיננטל".

מלון קונטיננטל, תל־אביב
רחוב הירקון 121, ת.ד. 3359

בית־הספר לאמנות הבמה והקולנוע

החלה ההרשמה לשנת הלימודים תשל"ה

המגמה לתיאטרון

✱ הכשרת שחקנים מקצועיים.
המקצועות הנלמדים: משחק, תנועה, ריקוד, ספורט, היגוי, פיתוח־קול, לשון, מוסיקה, תולדות התיאטרון, ספרות, העלאת מחזות.
✱ משך הלימודים: שלוש שנים.
✱ המועמדים נדרשת הכשרה תיכונית. במקרים ביוחדים יתחשב בית־הספר בהשכלה של אדם עשרה שנות לימוד.
✱ על המועמד לעמוד בבחינות הכניסה.

המגמה לקולנוע

✱ המקצועות הנלמדים: הסרטה, תסריטאות, בימוי, עריכה, תולדות הקולנוע, טלוויזיה, תאורה, אסטטיקה, ביקורת סרטים ועוד.
✱ משך הלימודים: שנתיים.
✱ המועמדים חייבים להיות בעלי השכלה תיכונית.

● ● ●

✱ הלימודים בבית־הספר מתקיימים בכל יום בשעה 8.00 עד 15.00.
✱ בכל הפרטים לצורך הרשמה נא לפנות בכתב או טלפונית לפי הכתובת: בית־צבי, רחוב ג'ורג' יהודה 3, רמת־גן, טלפון: 782679 בין השעות 8.30—13.00.

האוניברסיטה העברית בירושלים

המשרד לקבלת תלמידים מחו"ל

בנין גולדסמית — הר הצופים
רישום מועמדים לשנת־הלימודים תשל"ה (1974/75)
הרישום הכל יסתיים ב־31.3.74

מתקבלות בקשות לכל הפקולטאות ובתי הספר

המועמדים הבאים מתבקשים להירשם באמצעות המשרד לקבלת תלמידים מחו"ל:

✱ בעלי תעודת־בגרות מחו"ל (מלבד מועמדים שהשלימו לפחות שנת־לימודים אחת כתלמידים מן המנין באוניברסיטה בארץ).
✱ מועמדים הלומדים בתוכנית הכנה לעולים חדשים באוניברסיטאות בארץ.
✱ עולים חדשים המתכוננים לבחינת־בגרות ישראלית מיוחדת לעולים.
✱ מועמדים ללימודים מתקדמים שלמדו במוסד להשכלה גבוהה בחו"ל.

לשם קבלת טופס בקשה — נא לפנות בכתב (למשרד לקבלת תלמידים מחו"ל, ת.ד. 24100, הר־הצופים, ירושלים) או אישית (לחדר 214, בנין גולדסמית, הר־הצופים).

מועמדים המצויים ביעוץ אישי — מתבקשים לפנות בכתב לכתובת הנ"ל או להתקשר לטלפון 288201 שלוחה 63, על מנת לקבוע מועד לראיון.

מועמדים לשנה א' חייבים להגיש את הטפסים עד 31.3.74

הטכניון — מכון טכנולוגי לישראל

המדור ללימודי חוץ
מודיע על פתיחת

לימודי תעודה

בחדשים מרץ — אפריל 1974
בתל־אביב

ניהול
✱ ניהול הייצור
✱ ניהול כח אדם
✱ ניהול כללי
✱ ניהול הרכש
✱ ניהול אספקה
✱ ניהול שיווק
✱ ניהול סחר חוץ
✱ ניהול נכסי מקרקעין
✱ קורס מתקדם לניהול כספי

מחשבים
✱ מנהלי מערכות למחשבים אלקטרוניים

תקשורת
✱ קורס מתקדם ליחסי ציבור
✱ קורס מתקדם לפרסומת

עיצוב השרטוט
✱ עיצוב המוצר

בטיחות בדרכים
✱ קציני בטיחות בתעבורה

שמאות
✱ שמאות רכב
✱ תורת השמאות

הנדסה אזרחית
✱ פיקוח על הביצוע בבניה

הכשרת מדריכים
✱ השתלמות לרישיון הוראה למועסקים

כן נמשכת ההרשמה לנושאים הבאים:

ניהול
✱ ניהול תעשייתי
✱ ניהול החזוקה
✱ ניהול הדרכה ופתוח
✱ ניהול בקרת איכות
✱ ניהול תחבורה כמותית
✱ קורס מתקדם לניהול מוסכים

תקשורת
✱ ספרנות טכנית שלב ב'
✱ לימודי עתונאות
✱ כתיבה טכנית
✱ רדיו וטלוויזיה — טכניקת השידור, ההפקה והתכנית

בטיחות בדרכים
✱ קורס לתחבורה ולתנועה

פרטים והרשמה: הטכניון, המדור ללימודי חוץ, רחוב ליליין 14, תל־אביב טלפון 268126/7, 266982.

משרד הבריאות

קורס לאחיות מעשיות

משרד הבריאות, יחידת האחיות מודיעים על פתיחת קורס לאחיות מעשיות ללא תנאי פנימיה, עבור נשים בעלות משפחה, בביה"ס לאחיות שיינברון בתל־אביב (ליד ביה"ח איכילוב).

מועד פתיחתו — 1.5.74.
תנאי הקבלה — 8 שנות לימוד לפחות.

● בדבר הרשמה נא לפנות למנהלת ביה"ס לאחיות שיינברון ת"א, רח' הנריטה סולד 17, טל. 258417.

מוסד מסחרי גדול מחפש
מנהל בכיר
בשטח המסחרי
הכישורים הדרושים: נסיון בניהול משא ומתן עם לקוחות וספקים, וכן כושר ניהול צוות עובדים גדול.
הפניות מפורטות יש להפנות למחלקת המודעות, ת.ד. 9142, תל־אביב.

דרושה מזכירה
עם נסיון רב בעבודות משרד והדפסות בעברית וידע בהתכתבות. שעות העבודה — כמספר ימים כבבוקר שעות כפוצלות. למתאימה תנאים טובים. לפנות בכתב ל,,מינהלי רח' הבנקים 3, חיפה.

לחברת ייבוא גדולה
דרוש/ה
עוזר/ת
למנהל חשבונות
תנאים טובים למתאים
לפנות: לת.ד. 16164 ת"א עבור ,,מנהל חשבונות"

למפעל מתכת מתפתח ברחובות
דרושים
מנהל מחסנים
בעל נסיון קודם בניהול מחסן רכיבים במפעל מתכת.
פקח עבודות חוץ
אחראי ומפקח על צוותי הרכבה בכל חלקי הארץ, בעל רשיון נהיגה. רצוי ידע קודם [illegible]
ניידות מובטחת
בדבר מועד לראיון להתקשר טל. 03—958254

כור מתכת בע"מ
למפעלנו בחולון דרושים:
פועלי ייצור
* תנאים סוציאליים מלאים
* קביעות אחרי תקופת נסיון.
* בעלי רשיון נהיגה יוכשרו כמלגזנים.
נא לפנות לכור מתכת, אזור התעשיה, האופן 1 חולון.

לחברה גדולה בתל-אביב
דרושה מזכירה בכירה למנכ"ל
הכישורים הדרושים: כושר ניהול וארגון. ידיעת השפות עברית ואנגלית, כולל הדפסה (ידיעת שפה נוספת רצויה). נסיון במזכירות בכירה.
תנאים טובים למועמדת המתאימה.
לפנות לת. ד. 1791 תל־אביב עבור ,,מזכירה למנכ"ל"

בדירוכידית
מפעלי מתכת אשקלון בע"מ
דרושים בחורים צעירים
להרכבת אצטבאות כבדות
רצוי ידע במסגרות וריתוך.
למתאימים תובטח עבודה קבועה ובטוחה.
לפנות בימי ג' בין השעות 1—4 אחה"צ.
למשרד הראשי רח' מונטיפיורי 44 ת"א טל. 611481

עדד
תעשיות בניות
בע"מ
דרושים
1. סגן חשבונאי ראשי
רואה חשבון או מנהל חשבונות מדרגה [illegible] עם נסיון בהנהלת חשבונות במפעל [illegible] — ידיעת אנגלית הכרחית.
2. ראש מדור הכנת השכר
מנהל חשבונות עם נסיון רב בשטח הכנת משכורות [illegible].
3. מנהל חשבונות
סוג ג' עם 3—5 שנות נסיון, לטפול בנושאי בנקים וספקים.
תנאי שכר טובים בהתאם לכישורים האישיים.
הנתון עבודה [illegible].
המועמדים יפנו בכתב עם פרוט קורות חיים ונסיון לפי הכתובת: [illegible] ד. ב. [illegible]

דרושה
מזכירה
למפעל תעשייתי בבני ברק
קורספונדנציה עברית ואנגלית
על המעוניינות לפנות בציון קורות־חיים, כתובת וטלפון, לת.ד. 1469 ת"א עבור ,,מזכירה".

לרואה חשבון בת"א
דרושים
1) בוחן מתחיל
2) עוזר/ת למנהל חשבונות
3) פקידה לחצי יום (הדפסה עברית וידע בהנה"ח) טלפון: 451824

למפעל מתפתח בירושלים
דרושה
פקידה
השולטת באנגלית על בוריה כולל הדפסה.
תנאים מצויינים למועמדת המתאימה.
לכתוב ת.ד. 1016 ירושלים 91000 עבור ,,מפעל מתפתח"

מכון היצוא הישראלי
ISRAEL EXPORT INSTITUTE
דרושה
קורספונדנטית עצמאית
באנגלית, עם ידיעה בעברית
(רצוי שפת־אם אנגלית) בעלת נסיון בעבודה משרדית.
המעוניינות מתבקשות להתקשר טלפונית 53012 ת"א למזכירות המכון לקביעת ראיון.

לחברה פרטית בגבעתיים דרושים
אנשי מכירות
הנתונים הדרושים:
— בן 25—35 שנה
— שליטה בשפה העברית על בוריה
— בעל ידיעות בשפה האנגלית
— בעל רכב
— בעל יוזמה ומעוף
אנו מציעים:
עבודה מעניינת ובעלת אתגר, תנאים מצוינים, התקדמות מהירה.
פנה בכתב לת.ד. 826 גבעתיים, עבור מ/ק, עם פירוט תולדות חיים ונסיון קודם.

תעשיות רהיטי דלתון
דרוש סוכן
להיטי ילדים מובחרים בעל [illegible]
טלפון 04—952055

דרושים
למש-קרנקים חרט-צילינדרים פועל מתלמד
,,מוטוקרוס" [illegible] בע"מ רח' פור ריה 23 ת"א טלפון 828493.

לחברה גדולה
דרושים
עובדים
בהנהלת חשבונות סוג ד', בעלי נסיון
תנאים טובים
נא לפנות בכתב: גב' ורדה, בית אל־על, בן־יהודה 32, ק' 12, (עבור הנהלת חשבונות)

שליח
מאורגן, מסודר ואחראי
דרוש לנו
עם קטנוע
לקביעת ראיון להתקשר בטלפון 622828

• **בוגרת תיכון,**
• יוצאת צבא, עד גיל 22
• כשרונית ביחסי אנוש.
עבודה מעניינת עם אפשרויות קידום גדולות מצפה לך בחברה פרטית.
התקשרי טלפונית אל הגב' קליין טל. 614778 ת"א

לחברה לבנין בחיפה
דרוש מהנדס בנין
לתפקידי בצוע — דרוש נסיון.
תנאים בהתאם לכישורים
לקביעת ראיון לפנות טל' 04־525875, 04־664644 בין השעות 8.00—14.00

דרוש גזבר
למושב כפר־ברוך
רצוי בעל עבר בחקלאות במושב או קבוץ אפשרות גם בסידור מגורים במקום.
לפרטים נא לפנות למזכיר כפר־ברוך טל' 065־40615 או בשעות הערב 065־40658 רק ביום שישי

דור כימיקלים בע"מ
מפעל המתנול
עקב עבודות פתוח והרחבה
דרושים
מפעילים
למתקני הייצור
רצוי בעלי השכלה של 10 שנים
נא לפנות בכתב בצרוף תולדות חיים ופרוט הנסיון הקודם לת.ד. 10036 חיפה.

לחברה גדולה בחיפה
דרושים
ליחידת מחשב
1. מתכנן/ת
לפחות 5 שנות נסיון, כולל נסיון בתכנות.
2. מתכנת/ת
לפחות 2 שנות נסיון.
נסיון ב־COBOL הכרחי.
נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים לת.ד. 214, חיפה — עבור מחלקת המיכון.

נציבות שירות המדינה
מודיעה
כי דרוש
בוחן פסיכוטכני
לביצוע מבחנים בתל-אביב
היקף העבודה 3—6 ימים בשבוע, רצוי ניסיון יועדפו בעלי ניסיון בתפקידים דומים בצה"ל
המעוניינים יפנו בצירוף קורות חיים ופרטים על ההשכלה והניסיון אל: ת"ד 776 ירושלים בשביל ,,בוחן".

שרותי רבב בע"מ
דרוש לנו
פקיד טכני
לעבודות ביקורת ופקוח על מערכת ממוכנת.
מהות התפקיד: 1) בקורת על כרטיסי עבודה וחשבונות 2) בקורת על דו"חות קלט/פלט 3) קשר עם לשכת שרות.
הכישורים: 1) ידיעה טובה בעבודות מוסך, 2) ידיעת אנגלית 3) כתב יד נאה וברור הכרחי.
המעונינים יפנו בכתב־יד בפרוט קורות־חיים ת.ד. 20075, תל־אביב.

האוניברסיטה העברית בירושלים
מודיעה על משרות פנויות של:
שרברב
במחי המשק — גבעת רם
מכרז מס' 14/74
תיאור התפקיד — ביצוע עבודות שרברבות; אחזקה והתקנה של מערכות מים, הסקה וביוב.
דרישות התפקיד — ידיעת השפה העברית; השכלה מקצועית; נסיון של 4—5 שנים לפחות.
הערה — התפקיד דורש עבודה במשמרות.
הדרגה — יב"ד בדירוג האחיד.

שרטט ורכז ארכיב תכניות
— מחי המשק — גבעת רם
מכרז מס' 66/74
תיאור התפקיד — אחראי לארכיב תכניות בנין (מקורות והעתקים) במחלקת המשק כולל הפעלה של מכשירי אוזליד וצילומי מסמכים; ביצוע עבודות שרטוט תכניות בהתאם לצורך.
דרישות התפקיד — ידיעת השפה האנגלית טכנית, השכלה מקצועית 4 שנתית (רצוי בתחום הבנין) כולל קריאת תכניות הבנות, רצויה ידיעה בשיטות חדשות (כגון מקרו פילם וכו'); נסיון מקצועי.
הדרגה — 1"2 בדירוג מכנאים.

על המעונינים לפנות בכתב בצרוף תולדות חיים ורשימת ממליצים עד תאריך 20.3.74 אל: — מחלקת כח אדם, קרית האוניברסיטה העברית, ירושלים 91009 ולציין על המעטפה: ,,מועמד למשרה מס'..." (בהתאם למספר המצויין בראש הגבי המבוקש).

עירית חיפה
הודעה מס' 18/74
מכריזה בזה על מישרה פנויה של
מנהל מדור למוסיקה
ומנצח על
תזמורות הנוער העירוניות
הכישורים הדרושים:
א. בוגר אקדמיה למוסיקה
ב. ניסיון בעבודה חינוכית
ג. ניסיון בניצוח על תזמורות
הדרגה תיקבע בהתאם לכשירות המוצגת. המועמדים יפנו בכתב, בצרוף פרטי חיים ותעודות מתאימות לפקיד המנגנון, בבנין העיריה, חדר 305, לא יאוחר מה־3.4.74.
י. צייזל, סגן ראש העיר

למפעל חדש בירושלים
דרושים
* מזכירת מנכ"ל
* מזכירת מח' כח אדם
* מפעילה למכונת הנה"ח
* פקידה במחלקת חשבונות
* פקיד/ת שכר
* מנהל מחסן
* פקידה טכנית
מועמדים רציניים מתבקשים לפנות בכתב בצרוף קורות חיים לת.ד. 16137 ירושלים.

מינהל הסטודנטים והתלמידים
דרושים מדריכים
למעונות סטודנטים עולים
בחיפה, בבאר־שבע וירושלים
תאור התפקיד —
— סיוע בארגון ובצוע של פעולות חברה ותרבות במעון.
— סיוע לסטודנטים עולים בתהליך קליטתם בארץ.
דרישות התפקיד
— נסיון הדרכה ו/או הוראה
— יכולת ליצור קשרים אישיים עם אנשים בעלי רקע ומנטליות שונים.
— רצויה ידיעת שפה/ות נוספת (אנגלית, רוסית, צרפתית, ספרדית).
— על המועמד להיות תלמיד באחד המוסדות להשכלה גבוהה (שנה ב' לפחות).
— מגורים במקום הכרחיים לבצוע התפקיד.
על המועמדים לפנות עד ל־15.3.74 (רצוי בכלל) למשרדי מינהל הסטודנטים:
חיפה, שדרות המגינים — 209 (בנין צים)
באר־שבע, בית רסט, שכון ה', לדוגמה.
ירושלים, רח' הלל 6.

אוניברסיטת תל-אביב
לחברת מרכז הספורט של אוניברסיטת תל־אביב ע"ש פרנק רינד בע"מ
דרושים:
1. מזכירה:
נסיון בעבודה מזכירות כללית; ידיעת השפה העברית כולל הדפסה, רצוי ידע בהנהלת חשבונות.
2. אחראי לבריכה:
בעל תעודת מציל ונסיון בניהול בריכה.
3. טכנאי להפעלת בריכת שחיה:
ידע בהפעלה משאבות מים, מנועי חשמל ואחזקה.
4. מנהל עבודה - גנן:
נסיון בעבודות גננות, רצוי בעל הכשרה מקצועית.
5. פועלי גנון ונקיון
6. פנסיונרים לעבודות שונות
על המעונינים לפנות בהקדם טלפון: 416111 קו פנימי 476

לבית ספר יהודי ביוהנסבורג
דרום אפריקה
דרוש
מורה
או
מורה
ללמוד השפה ,,יידיש"
ידיעת השפה האנגלית הכרחית.
נא לפנות בכתב:
YIDDISH FOLKSCHOOL
P. O. BOX 6292,
JOHANNESBURG.
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA.

דרוש:
מפסן מסמן
לעבודה ברחובות
בדבר פרטים נא לפנות יהודה גולדשטיין טלפון 725137 (03) בין השעות 16.00 — 18.00 בלבד יום ב'.

טבע
TEVA
לטבע חברה לתעשיה פרמצבטית וחימית למזרח התיכון בע"מ
דרושים
1. מנהל בית מלאכה
כישורים: מהנדס או טכנאי מכונות בעל נסיון של שנתיים לפחות בניהול צוות עובדים. ידיעת השפות עברית ואנגלית הכרחית.
2. טכנאי קירור
בעל נסיון של 4 שנים לפחות באחזקה מערכות קירור.
3. מכונאי אחזקה/ מסגרים
בוגרי בית ספר מקצועי, בעלי נסיון באחזקה מכונות.
4. מפעילי מכונות ייצור
בוגרי בית ספר מקצועי.
על המועמדים לפנות בכתב, בצרוף קורות חיים ופרוט נסיון קודם, ל,,טבע" בע"מ, ת.ד. 1142, ירושלים 91 000.

כרמל כימיקלים בע"מ
למפעלנו בעתלית הנמצא בתהליך של הרחבה
דרושים
הנדסאי — טכנאי מכונות
לניהול משמרות ייצור
חשמלאים
בעלי נסיון בעבודות אחזקה במפעל תעשייתי.
מסגרי אחזקה
בעלי נסיון של 2—3 בתעשיה. העבודה במשמרות
לקביעת ראיון נא להתקשר טלפונית לספר 04—942051 לגבי מיגו כהן.
פקיד — עוזר למחסנאי
בעלי רקע טכני לניהול כרטיסיה במפעל.
פקיד לעבודה במפעל
על המועמדים לפנות בכתב יד בציון פרטים לפי הכתובת: כרמל כימיקלים בע"מ (כח אדם) עתלית.
תנאי עבודה טובים למתאימים
— פתיות מובטחת —

הסוכנות היהודית לארץ־ישראל
המחלקה למנגנון
משרה פנויה 12/74
מתאם חשבונות בכיר
מקום העבודה: תל־אביב
תיאור העבודה:
1. בדיקת דוחות, נתוני תקציב, סכומי התחייבויות וחשבונות הסופיים של ההשקעות התקציביות שנעשו ע"י הסוכנות בהקמת ופתוח ישובים. 2. טפול בבעיות המחירות של השקעות וקביעת שיטות חשובי פחת. 3. נהול הדוחות המבוקרים. 4. תכנון תהליכי העבודה וחלוקתה בין צוות העובדים.
הכישורים הדרושים
1. השכלה תיכונית. 2. השכלה מקצועית — הנהלת ומיקורת חשבונות. 3. נסיון של 5 שנים במקצוע. 4. ידיעת השפה העברית על בוריה. 5. כושר נהול צוות. 6. כושר נהול מו"מ עם גורמי חוץ (מוסדות, אגודות). 7. כושר הבעה בכתב ובמגע טוב עם קהל.
הדרגה המוצעת:
טו' (34 נק') בדרוג האחיד.
התאריך האחרון להגשת הצעות 22.3.74
הצעת מועמדות נא להגיש
למחלקה למנגנון, ת"ד 92 ירושלים 91000
(רצוי בטופס שאפשר לקבל בכל משרדינו בארץ)

לחברה גדולה בתל-אביב
דרושה
מפעילה
למכונת הנהלת חשבונות
,,אדרגר"
נא להתקשר לטל. 39841 לגב' גולדשטין

תחוק
,,רהיטי אדר"
דרושים
מסגרים
טלפונים 822279, 826040 תל־אביב

למפעל מתכת באזור התעשיה בת־ים
דרוש
מבלטן
לפנות בשעות ה־ עבודה לטל 912670.

כל מודעה המתפרסמת בלוח זה - מתפרסמת ללא תשלום נוסף גם ב,,הארץ" על פי הסכם ביחוד בין ,,ידיעות אחרונות" ו,,הארץ"

דרושה
פקידה כתבנית
לעבודה בפוצלת (8.30—13.00 16.00—19.00)
לפנות: לחברת רוממה בע"מ רח' הנביאים 20 חיפה
בין השעות 17.00—19.00
טל' 04־669119, 04־664693

ל,,אסיא" מעבדות כימיות בע"מ
אסיא
דרושים
1. עוזר רוקח
לעבודה במחלקת ייצור פרמצבטי
2. מפעיל מכונות ייצור
3. עובד לאחזקה במחלקת הייצור
4. פועלות למחלקת האריזה של המפעל
דרושה ידיעה בסיסית באותיות לטיניות. לכל התפקידים לא דרוש נסיון. קיימת אפשרות לימוד המקצוע במקום. תנאים טובים.
5. טכנאי מכונות
למחלקת האחזקה של המפעל לתפקיד ראש צוות לעבודות פחה. דרוש נסיון בנהול המסגרות וצנרת.
נא לפנות טלפונית 915021, או בכתב בצרוף קורות חיים ופרוט נסיון קודם אל ת.ד. 1423 תל־אביב אל מנהל המנגנון.

משרד לתכנון
מחפש
טכנאי/הנדסאי ארכיטקטורה
רצוי בעל נסיון
לפנות לאילנה
03—249276

דרושים
1) חשמלאים
2) חשמלאים עוזרים
תנאים טובים
טלפון 879490

דרוש
נהג גרר (תילון)
לפנות אחים בדר ראשל"צ. טלפון 941661 — 942288

מפעיל
I.B.M./DOS
3 שנים נסיון
טל. 456068
משעה 13.00

דרושים
דחוף
בארץ ובחו"ל
סוכנים/ות
להפצת ,,מדליון חציית התעלה"
,,משכית", בלפור 3, חיפה
טל. 645028, 84477

עירית חיפה
הודעה עירונית מס' 17/74
מתקבלות בזה הצעות לעבודות הדפסה לכל מחלקות העיריה לתקופה של שנה אחת 1.4.74 — 31.3.75.
טפסים להגשת הצעות וקבלת הסברים נוספים הדרושים להגשת ההצעה לשם הכנת הצעה, אפשר לקבל בהיכל העיריה, חדר מס' 418, בין השעות 8.00 — 12.00 לפנה"צ.
ההצעות במעטפות סגורות הנושאות את הכתובת ,,עבודות הדפסה" יש להכניס לתיבת ההצעות במחלקה לחשבונות חדר 321 לא יאוחר משעה 12.00 בצהרים, ביום חמישי כ"ז אדר תשל"ד — 21.3.74.
בזמן הגשת הצעתו על כל בעל הצעה להשליש בידי גזבר העיריה ערבות בסך —.500 ל"י במזומנים או בצורת ערבות בנקאית מטעם בנק כלשהו.
אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או איזו הצעה שהיא ושומרת לעצמה את הזכות לחלק את העבודה בין כמה מציעים.
י. צייזל, סגן ראש העיריה
חיפה, י"ב אדר תשל"ד 6.3.74

,,המועצה האזורית מרחבים"
ד.נ. הנגב
מכרז 50/194/74
המועצה האזורית מרחבים מזמינה בזה קבלנים רשומים בסוג (בפנקס רשום קבלנים) להגיש הצעות לביצוע עבודות בניה במרכז מרחבים.
היתר להגשת הצעות ניתן לקבל במחלקה הטכנית של המועצה בשעות העבודה הרגילות תמורת תשלום בסך 100 ל"י שלא יוחזר.
את ההצעות יש להגיש כשהן צמודות למדד יוקר הבניה שיהיה בתוקף ביום 1.3.74. הקבלן יספוג 3% מההתייקרות בתוך מחיר.
את ההצעות יש לשלוח בדואר רשום ב־2 עותקים (אורגינל + צלום) אל המועצה כאשר תאריך המשלוח יהיה לא יאוחר ביום 31.3.74.
אל ההצעות יש לצרף ערבות בנקאית או כל ערבות אחרה שתוסכם ע"י המועצה בסך 15% מערך ההצעה שהוגשה.
תנאי התשלום:
60% במזומן לכל חשבון מאושר.
40% בשטרות ל־10 חודשים מגמר החשבון.
יום ושעת פתיחת המכרז יפורסם על גבי לוח המודעות של המועצה במועצה לבנין.
אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא וכן רשאית לפצל את העבודות בין כמה קבלנים.
ה. שרמק, יו"ר המועצה

مكان الأصل

[illegible] الأصل

לשרותי הנדסה בישראל בע״מ

דרושים

1. מהנדס אזרחי

בעל נסיון של 3—2 שנים בתכנון כללי של פרויקטים בנושאי הנדסה אזרחית

2. טכנאים/הנדסאים

בעלי נסיון בנושאי הנדסה אזרחית. המועמדים בעלי נסיון יפנו בכתב ובתאור מפורט של נסיונם המקצועי הקודם לת.ד. 33390, תל־אביב.

מקצוע חדש לנשים

באזור מרחב תל-אביב

למועמדות המתאימות, בגיל 30—50 תינתן הכשרה מקצועית מוקדמת לטיפול בחולים והדרכת אמהות בגידול ילדים ובמטבח

העבודה היא חלקית או מלאה ומותאמת גם לנשים בעלות משפחה

נא לפנות ל„מטב", רח' גורדון 60 תל־אביב בכל יום כ־9.00—12.00 לפנה"צ

דרושים

• אנשי מכירות

בעלי השכלה בשטח האלקטרוניקה

• פקידה

לעבודות משרד כלליות, עם המלצות

על המועמדים לפנות ל„יבפאר" בע"מ, תל־אביב, מגדל שלום טל. 2—52431.

דרושות

קבוצות טפסנים

לעבודות שלד

בדבר פרטים נא לפנות: י' פריצקר רשות' חיפה, רח' הנביאים 20 חיפה

טל. 669119, 664693 בין השעות 7—5 אחה"צ

המועצה המקומית "מצפה-רמון"

מכרז

להעסקת עובדים

2/74

הנהלת המועצה מארגנת צוות עובדים בכיר מיוחד לשקומה של המועצה המקומית ומעוניינת להעסיק במסגרתה:

1) **גזבר המועצה** — במשרה מלאה בעל נסיון והכשרה מתאימים.

2) **מנהל מחלקת חינוך** — במשרה מלאה. רצוי בעל תואר בנהול חינוכי או לפחות בעל תואר ראשון במדעי החברה.

3) **מנהל חשבונות ראשי** — במשרה מלאה. בעל נסיון והכשרה מתאימים.

4) **הנדסאי** — בענף הבניה, במשרה מלאה. בעל נסיון קודם כאחראי לתחזוקה ועוזר למהנדס המועצה.

5) **יועץ משפטי** — יועסק לפי חוזה קבלני.

למועמדים המתאימים בכל אחת מהמשרות המוצעות ייקבעו תנאי שכר בהתאם לכשורים. כמו כן תינתן עזרה בדיור.

המועצה תתייחס באופן מיוחד ובחיוב למועמדים יוצאי קבוץ.

את הצעות המועמדות יש להפנות בכתב עם פרוט השכלה ונסיון אל: מנהל מחוז הדרום, משרד הפנים, ת"ד 68 באר־שבע, עד ליום 22.3.74.

א. שפירא, ראש מועצה ממונה

למפעל תעשייתי גדול במפרץ חיפה

דרושים

מפעילים

למתקנים כימיים חדשים המוקמים במפעל

עבודה מעניינת ומהווה אתגר

למועמדים המתאימים אפשרויות קידום טובות

הכישורים הדרושים: 10—8 כתות, רקע טכני רצוי

חשמלאים תעשייתיים

בעלי רשיון מוסמך

בדבר פרטים נוספים נא לפנות בכתב יד בצרוף קורות חיים ונסיון קודם, לת. ד. 99, חיפה, מיקוד 3100

דרוש

מנהל חשבונות

צעיר

סוג ג—ד׳

בעל נסיון של שנתיים לפחות ליום עבודה מלא

לפנות דחוף טלפון 7־614596

למשרד מהנדסים לתכנון קונסטרוקציות

דרושים

הנדסאי/ת ושרטט/ת

עם נסיון של 3 שנים לפחות

סודיות מובטחת

לפנות טלפון 451779—447905

בשעות העבודה

מוסד הטכניון למחקר ופתוח בע"מ

מודיע על המשרות הפנויות הבאות: — במחלקה להדרכה אוירונוטית

1. עוזר מינהלי

למעבדת מנהרות רוח.

הכשירויות הדרושות: — נסיון בעבודות מינהל במפעל תעשייתי ו/או מילוי תפקיד קצין מינהלה בצה"ל.

התפקיד ייכלול: — ניהול משרדי, בקרה מינהלתית ותקציבית, הכנת תקציבים, תכניות וקשרים עם מזמינים ומוסדות.

מכרז מספר 18/74.

2. עובדים צעירים

(שתי משרות)

בעלי נסיון של שנה אחת לפחות במסגרות.

מכרזים מספר 23/74 ו־24/74.

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב, בצרוף קורות חיים, פירוט ההשכלה והנסיון המעשי ליחידת המנגנון, מוסד הטכניון למחקר ופתוח בע"מ, בית הסנט, קרית הטכניון חיפה — 32000 — עד יום ו' 15 במרץ 1974 בציון מספר המכרז המתאים.

לחברת בנין ארצית

דרושה

מנהל/ת חשבונות

עצמאי/ת

נסיון של 5 שנים לפחות

עבודה רצופה

מועמדים דתיים מתבקשים לפנות לת.ד. 2770 תל־אביב בציון פרטים אישיים ונסיון קודם

אוניברסיטת חיפה

לספרית האוניברסיטה

דרושים:

ספרן במדעי החברה

(אוספים מיוחדים)

תיאור התפקיד: יוזמה ברכישת חומר ספרייתי בסוציולוגיה ובמדעי החברה תוך תיאום עם המורים. ריכוז ואחריות על תפעול ה־ Human Relations Area File

דרישות התפקיד: השכלה אקדמית בסוציולוגיה, אנטרופולוגיה או נושא קרוב אחר. השכלה ספרנית גבוהה.

הדרגה: בהתאם לכישורי המועמד.

ספרן למדעי החיים

דרישות התפקיד: 1. טיפול באוסף מדעי החיים בספריית האוניברסיטה. 2. שירות לחוקרים ותלמידים ועזרה בארגון האוסף במדעי החיים, בכפיפות למנהלי הספריה.

הכישורים הדרושים: 1. השכלה גבוהה במדעי הטבע; 2. השכלה ספרנית גבוהה וניסיון בספרנות.

דרגה: בהתאם לכישורי המועמד.

עובדים

במחלקת ההשאלה

תאור העבודה: עבודה בשירותי השאלה כללית ובשירותי השאלת ספרים שמורים בספריה. העבודה במשמרות.

דרישות התפקיד: השכלה רחבה, רצוי השכלה גבוהה, וידיעות בספרנות. יכולת עבודה עם קהל, וניהול משא ומתן בעל פה. ידיעה טובה בעברית ובאנגלית.

הדרגה: בהתאם לכישורי המועמד.

הצעות נא לפנות למחלקת כח אדם אוניברסיטת חיפה, הר הכרמל חיפה.

אלביט מחשבים בע"מ

A SUBSIDIARY OF CONTROL DATA

דרושות

מזכירת מחלקה

לארגון ולנהול משרד מח׳ בקורת איכות, כתבנות עברית אנגלית הכרחית. (משרה מס. ש/23).

פקידה בכירה

בעלת נסיון במעקבים תקציביים ודו"חות תמחיר. (משרה מס. ש/54).

פקידת תמחיר

נסיון של שנה בתמחיר (משרה מס׳ ש/65)

בתגובה נא להתייחס למס׳ המשרה.

הפניה בצרוף קורות חיים כשורים ת.ד. 5943 חיפה, מחלקת כח אדם. סודיות מובטחת.

לחברה מסחרית בת"א

דרוש

נער שליח

ליום עבודה רצוף

בדבר פרטים, נא לפנות לטל. 622571 קו פנימי 484.

לכפר הנוער יוהנה ז'בוטינסקי

דרושים מורים

לשעורי עזר בשעות אחה"צ

במקצועות: עברית (לשון היבור) מתמטיקה אנגלית

● מורים בעלי השכלה מתאימה יפנו לת.ד. 12 באר־יעקב 70300 טל: 965058

מיקרואלקטרוניקס בע"מ

מפעל לרכיבים אלקטרוניים

MICROELECTRONICS LTD.

דרושים

1. מהנדס אלקטרוניקה

לניהול המעבדה האלקטרונית של המפעל העוסקת בבקרה, במיקרוגלים בשטח ה־ V.H.F.—U.H.F., כיול ואחזקה של מכשירי בדיקה אלקטרוניים במפעל.

2. מנהל אדמיניסטרטיבי

למשרד מכירות

המטפל בתהליכי קבלת הזמנות, אישורן ומעקב אחרי ביצוען. עדיף בעל נסיון קודם. דרושה שליטה מלאה בעברית ובאנגלית.

נא לפנות למחלקת כח־אדם, טל. 851186/7 או לרחוב הפטיש 4 אזור התעשיה חולון (ע"י טמפו).

דרושות

קופאיות

לחנות שופרסל

בן יהודה

ניתן ללמוד את העבודה במקום

נא לפנות למנהל החנות בן־יהודה 79, ת"א.

לדירות גינדי

בראשון לציון ובפתח-תקוה

דרושים:

*** אנשי מכירות מעולים**

משכורת גבוהה

(יתקבלו בעלי נסיון במכירות בלבד)

*** פקידה מנוסה**

למשרדינו בראשון לציון —

(שעות העבודה מפוצלות)

המעוניינים יפנו לדירות גינדי רחוב הרצל 59 ראשון לציון, בימים א׳, ב׳, ג׳, בין השעות 9־10 בבוקר, 4־5 אחה"צ

דרושה פקידה

למחלקת הייצור

לפנות טלפון 04/911532, 04/913618

לדפי זהב

דרושה פקידה

למחלקת חשבונות

הכישורים הדרושים:

- פקידות כללית
- הבנה בחשבונאות
- גיל רצוי 30—25

5 ימי עבודה בשבוע.

להתקשר טלפונית 257111 אל עירית

א. קירשמן

חב׳ להשקעות ולבנין בע"מ

רח' מודליאני 12 ת"א טל. 266669.

מחפשים

פקידה-מזכירה

עם ידע בהנהלת חשבונות שעות עבודה כל יום 8—1 4—7 מלבד ימים ב׳ ו־ד׳ 8—1 בלבד. נא להתקשר ב׳ שעות העבודה למשרד

דרושים

קבלני משנה לתפירת קונפקציה מעולה

למעוניינים הספקה הזמנות בכמויות רציניות ליצוא

לפנות לבוטיק אידלר, דיזנגוף 135, תל־אביב. טל. 225072.

למפעל מתכת

דרושים:

1. חרטים

2. רבולבריסטים

3. פועלי ייצור

לפנות: „קבטלי" במפעלי פלדה בע"מ ת"א, רח' מרדכי אנילביץ 38 (ע"י הדינמומטר) טלפונים: 33327 — 263831

למפעל בטחוני בחיפה

מסגר רתך מכונאי

אתה חושב להחליף מקום עבודתך? מחפש מקום עבודה קבוע ובטוח?

פנה אלינו

מובטחים לך:

שכר בהתאם לרמתך המקצועית
תנאי רווחה והטבות סוציאליות מלאות
אפשרות לעבוד שעות נוספות
הסעה למקום העבודה וחזרה
לעובדים הגרים במרחק 25 ק"מ מהמפעל משולם גם זמן הנסיעה.

● לקבלת פרטים נא לפנות: ימים א׳, ג׳, ה׳ בין השעות 07.00—18.00; ימים ב׳, ד׳ בין השעות 07.00—15.00; ימי ו׳ בין השעות 07.00—11.00

● כתובתנו: חיפה חוף הכרמל (מול בית הקברות העירוני) מחנה מס׳ ב/258, מחלקה כח־אדם. אוטובוס אלינו מס׳ 45 מרחוב שפירא בחיפה.

לנו קוי הסעה מהמפעל וחזרה לחדרה, נהריה, כרמיאל, נצרת ועפולה

למפעל תעשייתי גדול במפרץ חיפה

דרושים:

מהנדס מכונות בכיר

נסיון של 10 שנים לפחות בתכנון בתעשיה הכימית או הפטרוכימית, תכנון צנרת וציוד וידע בבעיות כח החום.

העבודה דורשת תאום עם מתכנני הנדסה אזרחית, מיכשור ובקרה וחשמל.

ידיעה טובה של השפה האנגלית — הכרח.

2 מהנדסי מכונות

נסיון של 5 שנים לפחות (רצוי בתעשיה הפטרוכימית), נסיון בתכנון צנרת וציוד ובבעיות כח חום.

העבודה דורשת תאום עם מתכנני הנדסה אזרחית, מיכשור החשמל. ידיעה טובה של השפה האנגלית — הכרח.

הנדסאי אזרחי

בעל נסיון של 5 שנים בתכנון הנדסה אזרחית בתעשיה הכימית.

מהנדס מיכשור ובקרה

בעל נסיון של 5 שנים לפחות בתעשיה הכימית, נסיון בעבודה תאום עם מתכנני הנדסה תהליך, הנדסת מכונות וחשמל.

ידיעה טובה של השפה האנגלית.

בדבר פרטים נוספים נא לפנות בכתב יד ובצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת. ד. 99 מיקוד 31000.

עץ לבוד בע"מ

ETZ-LAVUD LTD

דרושים לענף הלבידים

*** עובדים לתפקידי ניהול**

*** מבקרי איכות**

רצוי בעלי נסיון בייצור לבידים

המתאימים מתבקשים להתקשר למח' כח־אדם עץ־לבוד, טל. 914931, או לכתוב לת.ד. 38 פתח־תקוה

סודיות מובטחת

FIAT

לסוכנות פיאט בחיפה

דרוש

מנהל חשבונות עצמאי

בעל נסיון

בהצעות בכתב יד בציון המלצות ודרישות שכר לפנות לת.ד. 9721 חיפה.

לחברת בניה ארצית

דרושים

1. מהנדס בצוע בעל נסיון

2. מנהל עבודה לשלד בעל נסיון

3. מנהל עבודה לגמר

לקביעת ראיון לכתוב לת.ד. 399 ת"א

עוזב קבוץ

עם נסיון מינהלי וארגוני

מבוקש לתפקיד מינהלי ביצועי בכיר

בפרטים לקביעת ראיון נא להתקשר לטלפון 282171/2 ת"א בין השעות 8.00—16.00

לחברה ישראלית למובילים בע"מ

דרושים

מכונאי שרות חוץ

בצפון הארץ

בעל ידיעות במיכון חקלאי לטיפול בטרקטורים וקומביינים, בעל נסיון של 3 שנים לפחות, בעל רשיון נהיגה. ידיעת אנגלית רצויה.

מכונאים

בעלי נסיון בתיקון טרקטורים והרכבה עבור מוסכנו במפרץ חיפה.

לפנות בכתב עם ציון קורות חיים לת.ד. 429 חיפה. סודיות מובטחות.

טכנולוגיה מודרנית בע"מ

דרוש/ה

פקיד/ה

למחלקת הנהלת החשבונות

עם נסיון של לפחות שנתיים, ידיעת אנגלית — יתרון. אפשרות גם לפנסיונר. 5 ימי עבודה בשבוע.

שעות העבודה 8.00—17.15.

נא לפנות בכתב עם פרוט קורות חיים אל ה.ד. 330 הרצליה ב׳. סודיות מובטחת.

דרושים למפעלי אופנה בינלאומיים בתל-אביב

מתאם/ת ואחראי/ת למחלקת אופנת נשים

כישורים: נסיון והבנה בענף הטקסטיל ובמיוחד בקונפקציה לנשים; טעם: דמיון וכישרון.

דוגמנית בית

כישורים: גזרה ומידות הולמות: הופעה נאה; התבטאות באופנת נשים; כשרון בשיחה. עדיפות לבעלת נסיון.

פקידה

כישורים: נסיון קודם בעבודות מזכירות ומגע עם קהל.

מועמדות מתאימות תפנינה בכתב, בציון קורות־חיים ונסיון קודם אל ת.ד. 4407, תל־אביב עבור „מפעלי אופנה בינלאומיים".

סודיות מובטחת

דרושים

1. אנשי מכירות

SALESMEN

הדרישות:

* נכונות לעבודה בשעות מפוצלות
* ידע במשא-ומתן
* הכרת ענף הבניה
* רצוי טכנאי בנין
* בעל רכב

2. פקידה

לעבודות משרדיות

ידיעה בהדפסה במכונת-כתיבה

* * *

העונים לדרישות הנ"ל בהתאמה יפנו בכתב יד אל **איטונג בע"מ**

שד' רוטשילד 138, תל־אביב עבור „משרה"

לחברת נפט
דרושה
כתבנית
בשפה האנגלית
עם נסיון
נא לפנות לטלפון 262191 (03) לגבי מאייר.

לבגד עור (1968) בע"מ
דרושה
למפעל במגדל העמק
- **כותאכות אופנה**
- **פקידה כתבנית**
עברית אנגלית
רצוי עם נסיון במסמכי יצוא ו/או בהנהלת חשבונות.
מאזור חיפה והצפון.
על המועמדות לפנות בכתב בצרוף תולדות חיים לבגד עור ת.ד. 16 מגדל העמק.

אל. קיי. אם. תעשיות בע"מ
רח' הסתת 4 חולון טל. 854940
דרושים:
* **עובדי ייצור לעיבוד שבבי**
* **עובדת ייצור**
לפנות בשעות העבודה מ־8.00 עד 15.00

אלתא תעשיות אלקטרוניות בע"מ
אשדוד
דרושים
טכנאי ייצור
בעלי נסיון בתעשיה אלקטרונית ו/או מכנית
מהנדס מכונות
בעל נסיון בייזוד אלקטרוני.
המועמדים מתבקשים לפנות בכתב או אישית למחלקת התעסוקה — אלתא — אשדוד.

הסתדרות מדיצינית הדסה
מכריזה על הקמת מאגר אחיות לביה"ח
אחיות מוסמכות ומעשיות אשר תצטרפנה למאגר תשובצנה לעבודה במשרות שלמות או חלקיות לפי בחירתן, בביה"ח הדסה, במשמרות בוקר ערב ולילה. שעות העבודה והתאמתה במידת האפשר לפי נוחיות האחיות בעיקר תוך התחשבות באמהות לילדים.
במקרים מיוחדים תתאפשר גם עבודה של יום או יומיים בשבוע לפי נוחיות האחיות.
המעונינות מתבקשות להתקשר טלפונית למספר 528658 בין השעות 14.00—16.00 או בכתב לת. ד. 499, ירושלים עבור „מאגר אחיות".

משרד החקלאות
המרכז לשיתוף חקלאי בינלאומי
משרד החוץ
המחלקה לשיתוף בינלאומי
לפעולות הסיוע החקלאי
בארצות מתפתחות
דרושים מועמדים
משימה מס. 22/73 - מהנדס מים
תאור המשימה:
תכנון ופיקוח על ביצוע הכניות השקייה, ניקוז וקדוחי מים באיזור פיתוח התיישבות חקלאי. ניהול כללי של אספקת מים ברשת השקייה.
הכשרת כח־אדם מקומי בנושאי תכנון השקייה ותכנון אספקת מים, ניקוז וקדוחי מים בהתיישבות אזורית, כולל שיטות השקייה.
פיקוח הנחת קווי מים ומעקב אחר שיטות השקייה שונות.
בעל השכלה אקדמאית בהנדסת מים עם נסיון מעשי של 10 שנים בהכנת וביצוע רשתות השקייה אזוריות ותכנון מפורט של רשתות מים ובתי שאיבה.
כושר לנהל קשרים עם מוסדות.
שליטה טובה בשפה הספרדית/אנגלית.
בעל רשיון נהיגה.
הערות:
1. שאלונים אישיים ופרטים נוספים בקשר לשכר, השכלה, נסיון וכו', ניתן להשיג במזכירות המרכז לפי הכתובת: רח' הרצל ליד פני הרב־בה, טל. 984—950 ו־658—955 (03) רחובות.
2. המועמדים יוזמנו בפני ועדה מקצועית וועדת המלצה אשר תפקידן להמליץ בפני הרשויות המוסמכות על המועמדים למשימות. על המועמדים ע"י ההודעה האמורה לעבור השתלמויות והכשרה מקצועית בכל הקשור לשליחות, לרבות בענפי החקלאות המתאימים ובתחומים אחרים.
הרשויות תבחרנה את המועמדים למשימות לפי החלטות ועדת המלצה, ההשתלמויות וההכשרה שהמועמדים יעברו והתנאים נוספים. עם המועמדים שייבחרו — ייערכו חוזים.
3. המועד האחרון להגשת הבקשות הוא 22.3.74

דרוש מנהל פדגוגי
למוסד לילדים בגליל העליון
בעלי הכשרה ונסיון מתאימים יפנו למפעל להכשרת ילדי ישראל
שד' בן־מימון 40, רחביה, ירושלים
טלפונים: 37544—02, 31517—02.

„המניף" חברה להובלת משא
דרושים
נהגי סמיטריילר ורכב כבד
כמועמדים לרכישת משאיות וזכות בתנאים נוחים ביותר.
לפנות למר עמיעד, טל. 32295־03 תל־אביב

למפעל תעשייתי בירושלים
דרוש
מנהל חשבונות ראשי
רצוי רואה־חשבון צעיר, בעל נסיון מקצועי רחב ומגוון
נא לפנות בפרטים מלאים על נסיון קודם והכשרה לת.ד. 2320 ירושלים.
עבור: „מנה"ח ראשי"

לאגד
דרושים
חרטים, עובדי ריבולבר
כרסמים, משחזנים
בעלי ניסיון של שנתיים לפחות
נא לפנות בשעות העבודה לטלפון 820171, ת"א.
הנהלת אגד

לחברת יבוא למכונות כביסה ומוצרי חשמל ביתיים
דרושים
* **טכנאי ראשי**
בעל נסיון מנהלי
* **טכנאי**
בעל נסיון בתקון מכונות כביסה
* **פקידה-**
שליטה בדיבור באנגלית ובעברית
בדבר פרטים נא לצלצל טל. 266880־03

דרושים
פקיד חשבונות
לניהול כרטסת מחסן
ועזרה להנהלת חשבונות
מרכזנית
עם ידע בהדפסה במכונת כתיבה
מקום העבודה ירושלים
נא לפנות טלפונית או בכתב עם פרוט נסיון קודם לרתופלס ת.ד. 10285 י־ם, או טל: 33255—(02)
התנאים טובים למועמד המתאים

- אם הנך -
מהנדס בנין מעולה
בעל וותק של 10 שנים לפחות בבצוע
- אם הנך -
בעל כושר מנהיגות
יצברת נסיון בהפעלת צוות עובדים מובטחים לך תנאים טובים ועבודה מגוונת באזור הגליל.
נא להתקשר 414277/8—03
— סודיות מובטחת —

לביה"ר לשוקולד
ברט
דרושה זבנית
לעבודה של חצי יום
לפנות טלפונית 794776 או בכתב מודיעין 32, רמת־גן

דרושים
לחברה קבלנית לעבודות חשמל צעירה ודינמית
חשמלאים בסוגים שונים
בדבר פרטים לכתוב לת.ד. 42 קרית־מוצקין
טלפונים: 713822—04, 719848—04.

הועדה המקומית לתכנון ובניה קריות
קרית מוצקין, קרית ביאליק, קרית ים
הננו מודיעים על הארכת תקופת המכרז למשרה
מהנדס הועדה המקומית
על המועמד להיות בעל תואר ארכיטקט ובונה ערים עם נסיון של 3 שנים לפחות, רצוי בעבודה בועדת בנין ערים מקומית או ברשות מקומית. דרגת המשרה בהתאם לכשוריו של המועמד. את ההצעות עם קורות חיים יש להגיש למשרד הועדה המקומית לתכנון ובניה קריות, שד' וייצמן 5 קרית מוצקין, עד יום 29.3.1974

דרושים
1. **מכונאי דיזל מעולה**
בעל כישרון לנהל מוסך
2. **מכונאי דיזל עצמאי**
נא לפנות ל„גוש־ציוד" בע"מ
תימנע 19, חולון, 852076

דרוש/ה פקיד/ה
למחלקת הנהלת החשבונות
למשרה מלאה סוג ג' + נסיון של לפחות 3 שנים
עזור למחסנאי לחלקי חילוף
טלפונים: 33108, 32176

למפעל מזון באיזור תל-אביב
דרושים:
* **לבורנטית**
בעלת נסיון רב בענף המזון
* **חשמלאי אחזקה**
המועמדים מתבקשים לפנות בכתב בצרוף קורות חיים ונסיון קודם לת.ד. 2897 ת"א.
סודיות מובטחת

למכרות נחושת
תמנע בע"מ
TIMNA תמנע
דרושה
כתבנית בשפה האנגלית
עם ידע בקורספונדנציה
לעבודה במשרד החברה בתל־אביב
מועמדות מתאימות מתבקשות לפנות לטלפון 255451 לקביעת מועד לראיון אישי.

מוסד צבורי מדיני
מחפש פקידה
לעבודת מזכירות וכתבנות
במשרה מלאה בירושלים
המשכורת — בהתאם לכישורים
לפנות לטלפון — 234606—02
221708—02

למשרד אדריכלים - מהנדסים
דרושים:
1. **מהנדס בנין -**
עם התמחות בארגון בצוע ובתכנון ייצור
2. **טכנאי/ת ארכיטקטורה -**
נסיון של לפחות 7 שנים
3. **שרטט/ת קונסטרוקציה -**
נסיון של לפחות 3 שנים.
נא לפנות בכתב לת.ד. 16388 ת"א בציון קורות חיים.
— סודיות מובטחת —

„כרמל מזרחי"
תל-אביב
דרוש
מפעיל/כתבן ו/או כתבנית
למכונת אדו—א
בהנהלת חשבונות
רצוי נסיון של 3 שנים
תנאים טובים
לפנות בכתב: ת.ד. 236 ת"א
או טלפונית 823117, ת"א
סודיות מובטחת

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
הפקולטה להנדסה אזרחית
בפקולטה שטח הידרוטכניקה פנויה משרה של
אסיסטנט/מדריך
עם אפשרות השתלמות לתארים גבוהים.
מועמדים מעוניינים מתבקשים לפנות למזכירות הפקולטה, בית בורוביץ, חדר מס' 8, טל. 225111 פנימי 580.

החברה לפיתוח קיסריה בע"מ
מחפשת
מציל ים אחראי
לעבודה בחוף הרחצה
בעיר העתיקה קיסריה
הצעות בכתב נא לפנות לת. ד. 44 קיסריה

לפרסום שפי, רחוב הרצליה 26, חיפה
טלפון 533166
דרושה
עוזרת למנהל חשבונות
הכישורים:
ידיעה טובה בהנהלת חשבונות
ידיעה בהפעלת מכונת הנהלת חשבונות אוליבטי.
נא לפנות במקום

ארם תעשיות חשמל בע"מ
אזור התעשיה, לוד, טלפון 962591
דרוש
טכנאי אלקטרוניקה
למעבדה במחלקת שנאים
לקביעת ראיון נא להתקשר 962591
בשעות העבודה

לבנק למשכנתאות
דרושה
מזכירה כתבנית
בעברית
בעלת נסיון של 5 שנים לפחות
נא לפנות בכתב לת .ד. 29600 ת"א

סטודנטית, חיילת משתחררת המתעתדת ללמוד:
מוקמת בתל־אביב
סיירת חניה
המאפשרת לך לעבוד בשעות הפנאי במשמרות הנוחות לך.
עבודה משתלמת לכל בחורה הלומדת באחד ממוסדות החינוך העל־תיכוניים (אוניברסיטה, סמינר, מכללה).
לקבלת פרטים יש לפנות למשרדי הסיירת, דרך פתח־תקוה 158, תל־אביב, בין השעות 9.00־15.00. או טלפונית: 267239, 266219 ת"א
משרד התחבורה • סיירת חניה

דרוש
מורה נהיגה
בי"ס לנהיגה „גרשון"
אלנבי 24, חיפה
טל' 522412—04

לחברת מ.ב. מור-כרמי בע"מ
דרושות
כתבניות בעברית
עם נסיון • תנאים מצויינים
נא להתקשר לקביעת ראיון לטלפון 623266/7/8
רח' טיומקין 13 ת"א

דרוש אורג
משי וכותנה
עבודה בקביעות
למשי זקס
ז'בוטינסקי 7 בני־ברק
טלפון 782208

למפעל גומי
דרושים
פועלים/ות
*
להתקשר בטלפון 255980 או 260753

לדיזה הירשפלד בע"מ
הרצל 119, ת"א
טל. 825611, 826512
דרושה
עוזרת למנהל חשבונות
בעלת ידיעה בהנהלת חשבונות
לאחר שרות צבאי

בירושלים דרושה
פקידה
למחלקת שרות
למשרה מלאה
טלפון 533016

לחברה מסחרית באשדוד
דרושה
פקידה / מזכירה
ראשית
עברית/אנגלית
לפנות ת.ד. 1696
עבור מזכירה/פקידה

בי"ס תיכון איזורי וחקלאי ויצו עפולה
דרושים
1. **מנהל חשבונות ראשי**
תפקיד: סיוע בהכנת תקציב שנתי, רשום שוטף ופיקוח על התקציב, רישום, פיקוח חישובי משכורות.
דרישות: מנהל חשבונות עצמאי — נסיון קודם לפחות 5 שנים.
2. **מרכז ענף הפלחה**
כישורים: רכז ענף 1600 דונם, נסיון קודם 3—5 שנים, יכולת להדריך חניכים בגיל י"א—י"ב. דיור במקום מובטח.
3. **גנן**
כישורים: בוגר בי"ס לגננות, או נסיון בעבודת גינון.
למועמד המתאים ינתנו תנאים נאותים.
4. **מורה לכלכלת בית**
לכתות ז'—י"א, החל ביום 15.4.74.
לפנות למזכירות בשעות לפנה"צ, טל' 23027—065.

אוניברסיטת חיפה
למחלקה לקשרי חוץ
דרוש עיתונאי לשפה האנגלית
לחצי משרה.
תאור התפקיד:
הכנה, כתיבה ועריכה של ידיעון בשפה האנגלית, חומר הסברתי והתכתבות מיוחדת.
תרגומים מעברית לאנגלית.
הכישורים הדרושים:
תואר אקדמאי, שפת האם אנגלית, ידיעת השפה העברית, נסיון קודם במקצוע עתונות.
הדרגה בהתאם לכישורים.
על המועמדים לפנות בכתב למח' כח־אדם אוניברסיטת חיפה הר־הכרמל 31999.

אלביט
A SUBSIDIARY OF CONTROL DATA
מחשבים בע"מ
דרושים:
מהנדסי אלקטרוניקה, טכנאי אלקטרוניקה
לעבודה בבדיקות סופיות ואינטגרציה של מחשבים הדישים.
(משרה מס' ש/33).
מהנדס מכונות
בעל נסיון בתחום.
הנדסאי או אדם בעל נסיון רב ילקח בחשבון.
(משרה מס' ש/60).
הנדסאי/טכנאי אלקטרוניקה
בעל ידיעה בשטח המחשבים ושליטה חופשית באנגלית.
(משרה מס' ש/52).
טכנאי אלקטרוניקה
לעבודה מעניינת באחזקת מחשבים אלקטרוניים, בעל נסיון קודם במחשבים או במערכות אלקטרוניות בתחזוקות.
ידיעת השפה האנגלית הכרחית.
(משרה מס' ש/64).
עובד חדר העתקות
בעל נסיון בהפעלת מכונות העתקה ושכפול.
(משרה מס' ש/39).
בתגובה נא להתייחס למס' המשרה
לפנות בצרוף קורות חיים מפורטים ת.ד. 5390 חיפה, מחלקת כח אדם.
סודיות מובטחת.

למוסד ציבורי ארצי דרושים
1. עוזר למנהל חשבונות
2. עובד ייבוא עצמאי עם נסיון מעשי של 5 שנים לפחות, ידיעת אנגלית הכרחית
3. טכנאי מזון כימיה
2 המשרות הראשונות בתל־אביב המשרה השלישית ברחובות.
תנאי השכר והעבודה ייקבעו בהתאם לכישורים. בהצעות בכתב יד כלול תיאור תולדות חיים, רמת השכלה והמלצות נא לפנות לת.ד. 20035 תל־אביב.

מפעל בטחוני בחיפה
דרושים:
טכנאי ייצור
פקידה כללית
פקידה כללית (דוברת רוסית)
מחסנאי (למחסן מתכות)
מחסנאי כלי עבודה
שעות העבודה: 1600—0645
לפנות: חיפה, חוף הכרמל (מול בית הקברות העירוני) מחנה מס' ב'/258 מחלקת כח־אדם.
בימים: א', ב' ה' בין השעות 1800—0700
ב', ד' בין השעות 1500—0700
ו' בין השעות 1100—0700
נא להביא לראיון פנקס מלואים ותעודת זהות.

קולסו בע"מ
A SUBSIDIARY OF KULICKE AND SOFFA U.S.A.
ייצור מכשירים אולטרה מדוייקים
חיפה, קרית המדע, ת.ד 7206, טל.520071
דרושים
חרטים / **משחזנים** / **כרסמים** — מעולים
שרטט למכונות וחלקי מכונות
רצוי נסיון בעבודה
יתרון לדובר אנגלית
מנהל חשבונות
נסיון של שנתיים
ידיעת אנגלית יתרון
מזכירת מחלקה
הדפסה וידיעת השפות עברית–אנגלית
קדום מקצועי · קדום כלכלי · עתיד בטוח

مكان الأصل

مكذا من الأصل

למפעל מתכת ליצור תעופתי
באזור פרדס-כץ
דרושים
1. חרט מעולה
2. מסגר החזקה מעולה
למועמדים מתאימים, תנאים טובים.
להתקשר טלפונית 911278 — 911145

דרושים בעפולה
1. מנהל מכירות
2. אנשי מכירות
3. טכנאי טלויזיה מעולה

במפעל חדיש ומשופר לאלקטרוניקה ומוצרי צריכה חשמליים
תנאים טובים לאנשים המתאימים
לפנות: ברם אלקטרוניקה בע"מ
טל. 065—22863, עפולה, רח' הנשיא 7

"כמיטריד"
קופל ושותי בע"מ, ת.ד. 6019, חיפה
למשרדנו הראשי בחיפה
דרוש
עוזר למנהל המחלקה לכימיקלים
הכישורים הדרושים.
שליטה בשפות: עברית, גרמנית ואנגלית
גיל 23—33
הכרת השוק המקומי
רשיון נהיגה
מועמדים מתבקשים לפנות בכתב בלבד, אל:
"כמיטריד", קופל ושותי בע"מ
ת. ד. 6019, חיפה

ל"דירן" בע"מ
אבן גבירול 30 תל-אביב
דרושים:
1. דקורטור -
לאולם תצוגה לרהיטים או
Interior Decorator
2. מוכר
בעל נסיון במקצוע
3. מזכירה
לנהל מזכירות ומחלקת יבוא, בעלת נסיון בעבודה. יום עבודה מפוצל
נא לפנות לקביעת ראיון בשעות הבוקר
טלפון 252470

לסוכנות אוניות בחיפה
דרוש
מנהל חשבונות
נסיון קודם במקצוע הכרחי
נא לפנות עם פרטים מלאים לת.ד. 1512 חיפה עבור ס.

למפעל אדרת הרצליה
(אזור התעשיה)
דרושים:
תמחירן
לאיסוף נתונים ועיבודם
רצוי נסיון בתמחיר ו/או בהנהח"ש
פקיד
לנהול משרד רצוי ידע בהנהח"ש ובחשבונות ספקים
המעוניינים יפנו בכתב למנהל כח-אדם ת.ד. 301 הרצליה או טלפונית 938631

"אריה" — דודי שמש וחשמל
דרושה קבוצה להרכבה
עם רכב
אזור התעשיה בת-ים טלפון 863218.

דרושים
● מכנאים למכונות קפה אספרסו
● מכנאים למכונות קירור
✱ תנאים טובים למתאימים
ג'נרל אקויפמנט, רח' הירקון 9 רמת-גן, (מאחורי בורסת היהלומים), טלפון 728728

למפעלנו בכפר-סבא
דרושים:
★ בעלי מקצוע
בענף המתכת
★ בלתי מקצועיים
שיוכשרו כמפעילים
★ מנופאים
ועוזרי מנופאים
על המעוניינים לפנות בכתב או להתקשר טלפונית למנהל כח אדם של מפעלנו בכפר סבא אזור התעשיה החדש טל. 925621.

במרכז מגן דוד אדום בישראל
דרוש
עוזר למנהל המחלקה לקשרי חו"ל
הכישורים הדרושים:
✱ השכלה אקדמאית
✱ נסיון בעתונאות ויחסי-ציבור (רצוי גם במנהל ציבורי)
✱ ידיעת עברית ואנגלית על-בוריין, שליטה באחת מן השפות — ספרדית, צרפתית, גרמנית.
✱ רשיון נהיגה הכרחי
✱ גיל 30 — 40.
דרגה מוצעת: י"ב-י"ו של הדרוג האחיד. בהתאם לכישורים.
הצעות בצרוף קורות-חיים לשלוח למנכ"ל מד"א ת.ד. 9240 תל-אביב, עד 25 למרץ 74.

למפעל בטחוני בת"א
דרוש
מהנדס ייצור ראשי
רצוי קצין במיל'
המעוניינים מתבקשים לפנות ל-ת.ד. 33411 עבור מ/ת"א 61330 ולצרף תולדות חיים בכתב יד, כתובת ומס' טל.
סודיות מובטחת

דרוש פקיד
עם נסיון בעבודות משרדיות
למפעל תעשייתי למזון, בבת-ים
לפנות עם פרטים אל:
ת.ד. 2854 תל-אביב, עבור "מזון"

מפעל בטחוני בחיפה
חייל משוחרר
אל תתפתה לתנאי שעה חשוב על עתידך
לנו דרושים:
מכונאים, מסגרים, רתכים, חסרי מקצוע
מציעים לך:
מקום עבודה קבוע ובטוח
שכר בהתאם לרמה המקצועית
לחסרי מקצוע הכשרה מקצועית ושכר מלא מתחילת העבודה
תנאי רווחה וזכויות סוציאליות מהאות
אפשרות לעבוד שעות נוספות
הסעה למקום העבודה וחזרה
לעובדים הגרים במרחק 25 ק"מ מהמפעל משולם גם זמן הנסיעה.

לקבלת פרטים נא לפנות: ימים א', ג', ה' בין השעות 07.00—18.00
ימים ב', ד' בין השעות 07.00—15.00
ימים ו' בין השעות 07.00—11.00

כתובתנו: חיפה, חוף הכרמל (מול בית הקברות העירוני) מתחנה מס' 258/ב מחלקת כח-אדם אוטובוס אלינו מס' 45 מרחוב ספירא בחיפה.

לנו קווי הסעה מהמפעל וחזרה לחדרה, נהריה, כרמיאל, נצרת ועפולה.

לכלל חברה להשקעות בע"מ
חטיבת הבניה אזור ירושלים
דרוש
מהנדס בנין
לבצוע עבודות הנדסיות
עם נסיון של 5 שנים לפחות
המעוניינים יתקשרו למשרדנו בירושלים טלפון: 226621, 221824 לשם קביעת ראיון.

למפעל מתפתח בצפון הארץ
העומד לפני הרחבה
דרוש
מנהל-אחזקה
בעל נסיון בהעב"ה
להתקשר לנאוה 03—419025

מוסד מסחרי גדול
מחפש
פקיד/ה מנגנון
הכישורים הדרושים: השכלה תיכונית, ידיעת השפה האנגלית, רצוי נסיון קודם בשטח המנגנון.
מקום העבודה בתל-אביב.
נא לפנות בכתב עם פרוט תולדות חיים לת.ד. 866, תל-אביב עבור מס. 111.

להקמת מחלקת יצוא והחזקה
דרוש מסגר
בעל נסיון בקונסטרוקציות קטנות ונסיון בתיקון מערכות אלקטרומיכניות
דרוש אדם בעל רכב
יתרון לידיעת שפה זרה — אירופאית
ולפעל מקום עצמאי
נא לפנות לת. ד. 1882 תל-אביב, עבור יד.

לחברה לייבוא ושיווק בשמים ומוצרי קוסמטיקה
דרוש/ה
מנהל/ת מכירות
רכב חובה, נסיון עדיף
התנאים בהתאם לכישורים ולנסיון
אפשרות להתקדמות
לטלפן כל יום בין השעות 09.00—14.00 טלפון 752691

מגאסון
אלקטרוניקה בע"מ
דרושים:
חרט מנוסה
טכנאי אלקטרוניקה
לבקרת איכות
טכנאי אלקטרוניקה
לבדיקה סופית
עובדי יצור
עובדים/ות עם או בלי נסיון קודם. לפני או אחרי שרות צבאי.
תנאים טובים למועמדים המתאימים
— סודיות מובטחת —
לקביעת ראיון לפנות טלפון 723001 או 726850

אוניברסיטת תל-אביב
דרושים/ות
למחלקה לכימיה
טכנאי
לתחזוקה, מיכשור ועבודת מחקר במעבדה אלקטרו-כימית.
הכישורים הדרושים: הנדסאי כימיה או בעל תואר ראשון או שני בכימיה.
— על המעוניינים לפנות בכתב, בצירוף קורות חיים, פרטים על נסיון בעבודה, ובציון שם המשרה למחלקה לכימיה, אוניברסיטת תל-אביב, רמת-אביב, עד ליום 15.3.74.

לפקולטה להנדסה
טכנאי
למעבדה למכניקה חומרים; לאחזקת מכשירי בדיקה ונסוי במעבדות הוראה ומחקר.
הכישורים הדרושים: בוגר ב"ס להנדסאים בשטח מכונות.
— על המעוניינים לפנות בכתב בצירוף קורות חיים, פרטים על נסיון בעבודה וציון שם המשרה, לפקולטה להנדסה, אוניברסיטת ת"א, רמת-אביב, עד ליום 15.3.74.

למצפה הכוכבים
עובד טכני
להפעלת מערכות מכניות, הידראוליות ואלקטרוניות של מצפה הכוכבים; סיוע לאסטרונומים בעת בצוע מחקר; תחזוקת המצפה על מכשיריו וציודו.
הכישורים הדרושים: בוגר ב"ס מקצועי במגמה מכנית/אלקטרונית או בעל רמה מקבילה; בעל רשיון נהיגה על טנדר; ידיעת השפות עברית ואנגלית הכרחית.
הדרגה: בהתאם לכישורים — עפ"י חוזה מיוחד לשנה עם אפשרות הארכה.
תנאי העסקה: העבודה במשמרות, העובד חייב לגור במצפה רמון.

מחפשים עובדי אחזקה
לאזור המרכז
נסיון במכונאות או/ו מסגרות
לפנות: חברת ישראבטון
טלפונים: 03—30865/6/7

דרוש
מהנדס בכיר
למחלקת מכירות בבית
ק.ד.ם בע"מ - אלקטרוניקה
באים בחשבון רק בעלי נסיון בשטח המכירות בענף האלקטרוניקה בארץ. שפות עברית ואנגלית הכרחיות. לפנות טל: 56952 לגבי רחל לקביעת ראיון

דרוש
הנדסאי - טכנאי אלקטרוניקה
בעל נסיון בבקרה ואלקטרוניקה תעשייתית
להתקשר בטלפון 5—92361—055
או לכתוב לת.ד. 80, גדרה.

צינורות, חברה משותפת לתעשיות בע"מ
ת.ד. 62, רמלה 72100, טלפון 965855
דרושה
מזכירה מנוסה
בעבודות מזכירות כללית
ידיעת השפה האנגלית, כולל הדפסה במכונה — הכרחית.
תנאי העסקה והמשכורת — בהתאם לכישורים.
פניות בכתב יד בלבד — נא להפנות לכתובת דלעיל — מחלקת כח אדם.

לחברה ישראלית בינלאומית ידועה בתל-אביב
דרושה
מזכירה כללית
לתפקיד ניהול המזכירות וסיוע למנכ"ל כולל פקוח והכוונת עובדי המזכירות.
הכישורים: כושר אירגון וידע במינהל; ידיעת שפות (שליטה באנגלית ועברית לפחות); התמצאות טובה בהליכי יבוא ושחרור סחורות; ידיעת כתבנות עברית ואנגלית; כושר ארגון וניהול מזכירות החברה; נסיון מעשי בתפקיד מקביל; הופעה נאה; גיל עד 45.
● תנאים מיוחדים למועמדת שתתקבל
מועמדות מתאימות תפנינה בכתב בציון קורות חיים, נסיון ושכר מבוקש אל ת. ד. 4104 ת"א, עבור "מזכירה כללית לחברה ישראלית בינלאומית". סודיות מובטחת.

למשרד מהנדסים ומודדים
דרושים
1. מהנדס אזרחי — 3—5 שנות ותק.
2. מודד — בעל נסיון בעבודה אזרחית.
3. שרטטים/ות
הצעות בפרוט נסיון נא לשלוח לת.ד. 6430 תל-אביב

לחברת נפט
דרושה
תוכניתנית קובול
(COBOL)
עם נסיון קודם
נא לפנות לטלפון 262191 (03) למר כרמי

למפעל גדול למזון
דרושים
לסניף חיפה
מנהל/ת חשבונות עצמאי/ת
כישורים: סוג ד' בהנהלת חשבונות, נסיון של 5 שנים לפחות, כושר ניהול צוות של 3 עובדים.
למפעל ברמת-גן
1) מכונאי/מסגר מעולים
2) נהג מחלק
נסיון במשאית דיזל של 3 שנים לפחות וקרבה כספית.
3) אחראיות בביקורת טיב
12 שנות לימוד, רצוי לבורנטיות.
4) מפעילות ציוד אוטומטי
לפנות בכתב יד לת. ד. 224 רמת-גן.
סודיות מובטחת

דרוש:
עגורנאי
לעבודה על מנוף מטיפוס ליבהר בנתניה
בדבר פרטים נא לפנות ליהודה גולדשטיין, טל. 725137(03)
לשם קביעת ראיון
בין השעות 16.00—18.00. פרט ליום ג'

דרושים:
1. כרסמים
לעבודות כרסום מדוייקות
2. כרסמים
למכונות העתקה
3. בחורים אחרי צבא
ללימוד מקצוע נדרש.
לפנות: טלפון 820557 "טכנו דיוקי" בע"מ רח' חוק 16 יפו ליד איצטד. בלומפילד

דרושה פקידה מתחילה
הדפסה הכרחית
לפנות: אורן במוח
יהודה המכבי 51 ת"א
טלפון 7—451496

דרושים
מסגר רתך
מסגר
מבלטים
לפנות טל' 824591 ת"א

דרושים מדריכים
למוסד פנימייתי חינוכי
מגורים במקום
תנאים טובים למתאימים
לפנות: 053—25264 ב"ש
שעות 9.00—12.00

לחברה יצרנית משווקת
דרוש
מנהל/ת חשבונות עצמאי/ת
הכישורים הדרושים:
1. נסיון רב ומגוון בהנהלת חשבונות בעיקר בשטח היצור, הכנת פקודות יומן, ניהול חשבונות צריס, התאמת השבונות והכנת משכורות.
2. ידיעה בשפה העברית על בוריה.
3. ידיעה בשפה האנגלית.
4. בעל/ת סוג ד' ומעלה בהנה"ח רצוי.
5. גיל 25—45.
6. רצוי תושב ת"א או הסביבה.
המועמד המתאים מתבקש לכתוב בכתב יד בצרוף קורות חיים קצרים תוך ציון כפורט של נסיון קודם אל ת.ד. 681 ת"א עבור מנהל השבונות.

לחברה תעשייתית גדולה ומבוססת
באזור תל-אביב
דרושים: -
הנדסאי / טכנאי אלקטרוניקה
לעבודה במעבדה לאחזקת ציוד בדיקה אלקטרוני.
כישורים: התמצאות במעגלים אנלוגיים ודיגטליים. נסיון מעבדתי של שנתיים לפחות.
המעוניינים יפנו בצרוף קורות חיים ונסיון מקצועי אל: ת.ד. 75 יהוד, מיקוד 56100 למחלקת כח-אדם.

תדיראן
למפעלנו באזור חולון
דרושים
1. מהנדס אלקטרוניקה
לתכנון ופתוח ציוד ומערכות קשר. ריכוז וניהול פרוייקט הנדסי. שליטה מלאה בשפה האנגלית. נסיון בתכנון מכשירים ומערכות קשר צבאי בתחום ה' U.H.F
2. מהנדס חשמל
לפתוח פרוייקט מכניי. רצוי בעל נסיון בסוג אויר.
3. מסגרים
לתפקידים הבאים:
א. ביצוע עבודות מכניות למכשירי קשר רצוי עם נסיון בפחחות עדינה.
ב. בצוע עבודות בתחום האינסטלציה.
ג. לפרוייקט מכניי (לבעל מקצוע מעולה) בעבודות מסגרות ומכניקה עדינה.
עדיפות לבעלי ידע בחשמל
4. פקידי יבוא
מעקב אחר ביצוע הזמנות שליטה מלאה בשפה האנגלית וב עברית כולל קורספונדנציה והדפסה. השכלה תיכונית.
5. שרטטים
א. שרטט מכני — ביצוע שרטוטי יצור לאביזרים מכניים (אחרי שירות צבאי).
ב. שרטט מכני חשמלי — בוגר קורס שרטוט מכני עם 8 שנות נסיון בשרטוט מכני או חשמלי בתחום האלקטרוניקה
ג. שרטט אלקטרומכני — למכשירים אלקטרוניים, התקנים, מעגלים מודפסים וסכמות אלקטרוניות.
מועמדים מתאימים יפנו בכתב יד לת.ד. 648 ת"א בציון פרטים אישיים ונסיון מקצועי.
סודיות מובטחת

חברה ממשלתית מחפשת
מנהל חשבונות עצמאי
השכר יקבע בהתאם לכישורים
נא לפנות לת"ד 14012 ירושלים.

חרט!
מפעל חדש מודרני וממוזג באזור גדרה
מציע לך אתגר מקצועי
רוח צוות, אוירה נעימה ועתיד
★
נא להתקשר לטלפון 92361—055
או לכתוב לת.ד. 80, גדרה.

למפעל כימי גדול במפרץ חיפה
דרושים לתכנון והקמה:
1. מהנדס חשמל בעל ידיעה במכשור פניאומטי עם רקע תעשייתי.
2. שני מהנדסי מכונות בעלי רקע בתכנון מפעלים תעשייתיים.
3. מזכירה למנהל מחלקת הקמה עם ידיעה באנגלית.
העבודה היא מלאת אתגר ועניין. תנאים מצויינים למועמדים המתאימים.
על המעוניינים לפנות בצרוף קורות חיים לת"ד 4353 חיפה. עבור מס' 566 (מיקוד 31040).

חברת החשמל לישראל בע"מ
מחוז הצפון
למשתחררים משרותם בצה"ל!!!
דרושים לנו
* עובדים
לבצוע עבודות רשת וחבורי חשמל לבתים
דרישות העיסוק:
✱ גיל 30 — 21
✱ כושר גופני מלא
מועמדים שיקלטו לעבודה, יזכו בקביעות ויהנו משכר הוגן ומהתנאים הסוציאליים המקובלים בחברתנו.
על המעוניינים לפנות לאחד המשרדים הבאים:
משרדינו בחיפה — מחלקת כוח אדם רח' החשמל 19;
משרדינו בחדרה — רח' הרנ"א 45.

לשרותי בימאויר
דרושים
1. **יוצאי צבא**
עם רקע טכני
לעבודה במוסכים. עבודה מעניינת
2. **פחחים**
לעבודה במוסכים
להתקשר טלפונים 7—6—984095

מכון ויצמן למדע
דרושים/ות סורקים/ות
להסתכלות ומדידת תופעות פיסיקליות מצולמות
* לאחר שרות צבאי
* בעלי תעודת בגרות או 12 שנות לימוד לפחות
* כושר ראיה תקין
* לא נדרש נסיון קודם בעבודה
העבודה היא במשרה מלאה ובמשמרות היא מיועדת לתושבי רחובות והסביבה.
משרה 174
על המעונינים/ות לפנות בכתב, בציון קורות חיים למחי המנגנון ת.ד. 26, רחובות 76100 בציון מס׳ המשרה.

הסוכנות היהודית לא״י
המחלקה להתישבות
במשרדנו בצפת דרוש
מהנדס בנין
תאור העבודה: ריכוז, תאום ופקוח על ביצוע עבודות בניה, מתן הוראות מקצועיות והאישורים לקבלנים על ביצוע עבודות בניה.
הכנה ובדיקת הצעות קבלני בניה.
תאום עם יועצים מקצועיים, מתכננים ואדריכלים.
הכישורים הדרושים:
מהנדס בנין עם 3 שנות נסיון לפחות בעבודות רומות.
בעל רשיון נהיגה, רצוי בעל רכב.
מקום העבודה המבוקש:
צפת (תיתכן עזרה דבית בדיור)
תנאי העבודה יקבעו במו״מ.
הצעות בצרוף תולדות חיים יש להגיש בכתב יד לסוכנות היהודית, חבל הגליל, רח׳ נון 30, צפת.

לסנפרוסט בע״מ
SF
SUNFROST
יצרני מזון
איכות מוקפא
דרושים
1. **מנהל חשבונות עצמאי**
כישורים: סוג ד׳ או מדופלם עם נסיון של מספר שנים לפחות.
2. **כתבנית -**
מזכירה עברית אנגלית
כישורים: שליטה מחלטת בעברית + שליטה טובה באנגלית כולל הדפסה בשתי שפות.
3. **מנהל משק**
כישורים: בעל נסיון בנהול מחסנים.
4. **מכונאי -**
מסגרי אחזקה לעבודה במשמרות.
המעונינים יפנו בכתב לת.ד. 2223 אשדוד או אישית במשרדי החברה.
יועדפו תושבי אשדוד

דרוש:
מחסנאי פקיד טכני
לניהול מחסן ציוד של ציוד טכני,
נידרש גם ידע בניהול ארכיון טכני
- כישורים: בוגר בי״ס מקצועי תלת שנתי בעל נסיון בעבודה מסוג זה (לפחות בשרות צבאי) או נסיון בכל מקום אחר בניהול מחסן ופקידות טכנית.
- על המעוניינים לפנות לת.ד. 7057 תל־אביב, בציון קורות חיים והשכלה

למוסד ממלכתי
דרושים צעירים
* יוצאי יחידות קרביות בתפקידי פקוד.
* בעלי כושר גופני מעולה.

לעבודות קבועות או זמניות
בארץ ו/או בחו״ל

המעונינים מתבקשים לפנות לת.ד. 17224 ת״א, מיקוד 61170 בצירוף פרטים אישיים מלאים וקורות חיים.
סודיות — מובטחת

למפעל למחקר ופיתוח מערכות מכניות
עבור פרויקט טכנולוגי
דרוש
מהנדס
אלקטרוניקה
לתכנון:
* מערכות סרוו אלקטרו-הידראוליות
* מתקני נסוי אלקטרו-מכניים
* מערכות אלקטרוניות למדידה ורישום

כישורים:
* רצוי בוגר הטכניון.
* בעל נסיון מעשי באחת מהמערכות הנ״ל של 3 שנים לפחות.
* השפה העברית על בוריה.

- מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב בצרוף קורות־חיים אל: ת. ד. 7089 תל־אביב.

דרושים
מנהל חשבונות
בנציבות בתי סהר — רמלה
להתקשר טלפון 963362

דרוש
מנהל עבודה מנוסה
לעבודה באזור עפולה
נא לפנות ל:
מודול בטון (ישראל) בע״מ
טלפון 528211 חיפה.

לפזגז תל־אביב
דרושים
מנהלי חשבונות
בעלי נסיון
★
נא לפנות למשרדי החברה — מחלקת כח אדם.
רח׳ החשמונאים 91, תל־אביב, 268211.

למוסד למחקר ופיתוח
דרושים
1. **פיזיקאים**
לעבודות מחקר ופיתוח במעבדות אופטיקה ואלקטרו־אופטיקה.
2. **פיזיקאים**
לעבודות מחקר ופיתוח של התקני אינפרא אדום, רצוי בעלי נסיון וידע קודמים.
3. **מהנדסי מכונות**
בעלי נסיון בתכנון התקנים אופטיים ואלקטרו־אופטיים.
4. **טכנאים**
לעבודה שוטפת הקשורה בהפעלת מעבדה לאלקטרו־אופטיקה.

המעונינים יפנו לת.ד. 9757, חיפה (31096), בצירוף קורות חיים, השכלה, ונסיון קודם (עבור 19).
— סודיות מובטחת —

למפעל בטחוני בתל־אביב
דרושים:
- **טכנאי אלקטרוניקה**
- **טכנאי ייצור**

המעוניינים מתבקשים לפנות לת.ד. 33411 עבור מ. ת״א 61330 ולצרף תולדות חיים בכתב יד, כתובת ומס׳ טלפון.
סודיות מובטחת

למוסד תכנון וביצוע ממלכתי
דרושים
מהנדסי אלקטרוניקה
לתכנון ופיקוח על בצוע של מערכות אלקטרוניות תוך שמוש בטכניקות מתקדמות.
נדרשים מהנדסים בעלי 4—3 שנות נסיון לפחות באחד או יותר מהשטחים הבאים:
* מערכות שליטה ובקרה קוית ואלחוטית.
* מחשבים ומערכות העברת והצגת נתונים ספרתיים.
* תכנון, הכנת מפרטים, פקוח על יצור ובדיקות קבלה של המערכות הנ״ל.

התנאים יקבעו בהתאם לכישוריו של המועמד.
הצעות בצירוף קורות חיים נא להפנות לת.ד. 7064 עבור ת. ג.
אם הנך בשרות מילואים
מודעה זאת מופנית גם אליך!!

דרושים:
מהנדסי מכ״ם -
בעלי נסיון בתחומים: אנטנות ומערכות מיקרוגל, משדרים ומקלטים.
טכנאי מכ״ם -
בעלי נסיון בפיתוח אבי מפום של מערכות בתחומי IF—RF ואנטנות.
למועמדים מתאים עניין וסיפוק מקצועי מעבודת פיתוח, קידום והשתלמויות, תנאי שכר ותנאי עבודה נאותים.
על המעוניינים לפנות בכתב בצרוף קורות חיים — לת.ד. 19098 תל־אביב.

עבור סניף חיפה של
חברת מזון גדולה
דרוש:
עוזר למנהל
הכישורים הדרושים:
1. כושר ניהול משרד
2. ידיעה טובה בהנהלת־חשבונות. נסיון קודם בניהול מערכת הנהלת־חשבונות הכרחי.
3. כושר ניהול צוות עובדים.

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב־יד בציון קורות חיים, נסיון מעשי קודם, המלצות ותנאי שכר לת.ד. 2438 תל־אביב, עבור „סניף חיפה״.
סודיות מובטחת

דרושים:
1. **מתפרת חוץ**
לתפירת בגדיים
2. **שליח**
(עם רשיון נהיגה לטילון)
נא לפנות
טל. 820569 או 820244, תל־אביב

תדיראן
לאגף התקשורת בפתח-תקוה
דרושים:
1. **קניין אלקס׳/חשמל**
נסיון קודם ברכש, ידיעת שפות. בעל רכב — יועדף.
2. **מסגר**
מסגר מבנים — רתך.
3. **שליח**
שליחויות באזור פתח־תקוה ות״א. הפעלת מכונת שכפול, צילום וכריכה. בעל קטנוע, מהימן, אחרי צ׳.

מועמדים מתאימים יפנו אישית למפעל, רח׳ הסיבים 18, פ״ת (כביש פתח־תקוה) או טלפונית 918585.

ביה״ס החקלאי מקוה ישראל
דרוש
לכניסה מידית לעבודה
עובד מוסך
המתמצא בטרקטורים ומכונות חקלאיות
לפנות בכתב להנהלת ביה״ס.

דרושים
למפעל נעלי ירושלים בע״מ
1. מבקרי איכות
2. מסגר־רתך
3. מפעילי מכונות

נא לפנות למחלקת כח־אדם טלפון 522281 ירושלים.

דרושים
עובדים סוציאליים
לעבודה קשה, מעניינת ובעלת אתגר, בלווי הדרכה מקצועית בשטח טיפול בנערה בקהילה
לעבודה באזור חיפה והמרכז

בפרטים נא לפנות: לשרות לטיפול בנערה במצוקה רח׳ העמק 18, ירושלים.

תדיראן
למפעל המוליכות ברחובות
דרוש
מבקר איכות
ניהול מעבדת בדיקות חשמליות, בניית מעגלי מדידה ובצוע מדידות, פיתוח הנמיה, עריכת דוחות טכניים.
בוגר בי״ס להנדסאים/טכנאים במגמה חשמל/מדידות עם נסיון בתחומים הנ״ל.
מועמדים מתאימים יפנו ישירות למפעל בעקרון, רחובות, או בכתב לת.ד. 75, רחובות, או טלפונית 950055.

משטרת ישראל
משטרת ישראל
מודיעה על משרות פנויות
לטכנאי טלפרינטר
בוגרי בי״ס מקצועי מוכר, במגמת מכניקה או אלקטרוניקה, בעלי נסיון לאחר שירות בצה״ל.
המשכר: לפי דרגת המכונאים.
על המעוניינים לפנות בכתב למחלקת הקשר האלקטרוניקה במטה הארצי, אגף המנהלה, בתל־אביב—יפו, רח׳ אמץ 2 (ע״י אצטדיון „בלומפילד״), או לטלפן לטלפון, מספר 829161, לקביעת ראיון.

למוסד ממלכתי למחקר ופתוח
דרוש:
אקדמאי
לעבודה בעלת אתגר, המשלבת ארגון, פקוד וטכנולוגיות מתקדמות במשור אלקטרוני ואופטי המופעל בשדות ניסויים.
עדיפות תנתן לבעלי דרגות קצונה (קצין מבצ־עים) וניסיון בניסויי שדה.
- המועמדים יפנו בכתב, בצרוף תולדות חיים ופירוט הניסיון לת. ד. 7057 ת—א עבור ש. ו.

למוסד מחקרי בסביבות חיפה
דרוש
כלכלן
נדרש נסיון קודם של מספר שנים בתקציב ותמחיר
●
המעוניינים יפנו לת.ד. 9757 חיפה 31096 (עבור „כלכלן״), בצירוף תולדות חיים, השכלה, נסיון מקצועי ומספר טלפון להתקשרות.

למוסד העוסק במחקר ופיתוח
דרוש
מהנדס אלקטרוניקה/פיזיקאי
בעל נסיון של שנתיים—שלש, לעבודה מעניינת בקומוניקציה והתפשטות גלים.
קיימת אפשרות להשתלמות לתואר שני תוך כדי העבודה.
נא לפנות לת.ד. 9757 חיפה 31096 (עבור „א״), בציון קורות חיים, השכלה ונסיון מקצועי קודם.
רצוי לציין מס׳ טלפון להתקשרות.
— סודיות מובטחות —
חייל סדיר / איש קבע / מילואימניק
גם אליך מיועדת מודעה זו!

תדיראן
דרושים:
1. **מתכנת**
לעבודה מעניינת במחשב י.ב.מ. 370/135 מערכות הפעלה, דרוש נסיון קודם בשפות.
2. **מזכירה**
עם ידע בהנה״ח. נסיון בניהול משרד.
3. **כתבנית**
עברית - אנגלית
למחלקת המכירות (נדרש ידע פיננסי).
★
מועמדים/ות מתאימים/ות יפנו בכתב לת. ד. 648 ת״א בציון פרטים אישיים ונסיון מקצועי.

„מזרח״
שרות לבטוח — חברה בע״מ
דרוש
פקיד
למחלקה אלמנטרית
בוגר תיכון
שולט בשפות: עברית ואנגלית
רצוי עם נסיון בביטוח
למועמד המתאים — תנאים טובים ואפשרויות קידום
לפנות: שד׳ רוטשילד 27, תל־אביב, בשעות 12.00—14.00 או בכתב יד לת. ד. 29458 ת״א מיקוד 61290

דרושה
מזכירה בכירה
למנהל הכללי
של
חברה מסחרית גדולה
בעלת הכישורים כדלקמן:
* נסיון של 5 שנים כמזכירה
* שליטה בשפות עברית ואנגלית וכן הדפסה בשתי השפות.

★
מועמדות העונות לכישורים הנ״ל מתבקשות לפנות בכתב אל ת.ד 729 תל-אביב עבור מס׳ 84.
— סודיות מובטחת —

אוניברסיטת בן־גוריון בנגב
מכרז מס׳ 73/28
אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
מודיעה על משרות פנויות:
1. בפקולטה למדעי הטכנולוגיה
א. עוזר למזכיר הפאקולטה
תאור התפקיד:
א. ממלא מקומו של המזכיר בהעדרו.
ב. מסייע למזכיר הפקולטה בנושאים הבאים:
— הכנת תקציב הפקולטה.
— טפול בנושאי מנגנון וכח אדם של המחלקות בפקולטה.
— תאום בין המחלקות בנושאי הזמנת ציוד
— מרכז את נושא מינהל התלמידים בפקולטה.
הכשורים הדרושים: בוגר תיכון. רצויה השכלה אקדמית. נסיון של 3 שנים לפחות בנושאי מינהל ומשק. שליטה בעברית ובאנגלית. כושר הבעה בכתב ובע״פ. כושר לנהל מו״מ.
הדרגה המוצעת: י״ג—י״ד בדרוג האחיד או 1—2 בדרוג מח״ר.
2. במרכז למדעי הבריאות
ב. עוזר מינהל
תאור התפקיד:
א. מסייע למנהל בהכנת התקציב של המרכז ועוקב אחר בצועו.
ב. מתאם את הפעילויות המשקיות של המרכז ומסייע ברשום האפסניה.
ג. מטפל בנושאי מנגנון וכח אדם של המרכז.
ד. מסייע בארגון כנסים, סדנאות וארועים חד־פעמיים במרכז.
ה. מסייע למנהל באסוף נתונים והשגת אינפור־מציה לצרכי עבודתו.
הכשורים הדרושים: בוגר תיכון, עדיף בעל השכלה אקדמאית. נסיון של 3 שנים לפחות בנושאי מינהל ומשק. שליטה בעברית ובאנג־לית. כושר הבעה בכתב ובע״פ. כושר לנהל מו״מ.
הדרגה המוצעת: י״ג—י״ד בדרוג האחיד או 1—2 בדרוג מח״ר.
3. במחלקה להנדסת השמל
ג. מחסנאי פקיד טכני
תאור התפקיד: עוזר לטכנאי הראשי בעבודתו:
— נהול מחסן המלאי במחלקה.
— קבלת הטובין וניפוקם.
— אחריות על ציוד וכלים.
— עקוב מלאי הציוד התמורים.
— הכנת הזמנות וקיום קשר עם הספקים והמשק.
הכשורים הדרושים: בעל השכלה תיכונית. לפחות 3 שנות נסיון מקצועי בנהול מחסן. ידיעת השפות עברית ושפה לועזית אחת.
הדרגה המוצעת: י״ב—י״ד בדרוג האחיד.
למועמדים מחוץ לבאר־שבע בדרגות בעל י״ג בדרוג האחיד והדרגות המקבילות — תנתן עזרה בדיור.
פניות בכתב בצרוף תולדות חיים ותעודות יש לשלוח עד ליום ה׳ 15.3.74 אל מחלקת המנגנון, אוניברסיטת בן־גוריון בנגב, ת. ד. 2053 באר־שבע. מיקוד 84120
נא לציין על המעטפה מספר המשרה המבוקשת.

مكان الأصل

هكذا من الأصل

25
שנות ביטוח בשרות הציבור הישראלי

ארדט
חברה לביטוח בע"מ

המשרד הראשי: בית ארדט

רחוב יבנה 32, תל־אביב טלפון 614431
סניף ירושלים, רח' רמב"ן 23, טלפון 32790/68183
סניף חיפה, רח' הבנקים 5, טלפון 521439, 530977

יום השבתון השבועי לרכב יבוטל משעה 6 – הערב

יום השבתון השבועי לרכב פרטי יבוטל מהערב ב־6, לאחר שפג תוקפן של התקנות לשעת חירום, שהותקנו לפני שלושה חודשים, ולאחר שנכשל הנסיון שנעשה על־ידי הממשלה, בהשראתו של שר־האוצר, מר פנחס ספיר, להאריכן בשנה נוספת.

עדיין לא ידוע אם שר־התחבורה החדש, מר אהרון יריב, יגיש השבוע לכנסת הצעת־חוק חדשה בדבר הארכת תוקפן של התקנות להנהגת יום השבתון רטרואקטיבית. אולם ההנחה היא שמר יריב יימנע מכך בגלל התנגדותם של רוב חברי הכנסת להארכת יום השבתון, כפי שבאה לידי ביטוי בשבוע שעבר. סימן נוסף לאפשרות שיום השבתון יבוטל כליל הוא, שלא פורסמה שום הודעה לבעלי הרכב להימנע מהסרת התוויות של ימי השבתון משמשות הרכב. כל החלטה חדשה בעניין זה, תחייב חלוקה של תוויות חדשות, על כל ההוצאות והטירחה הכרוכות בכך.

יחזרו במסגרת איחוד משפחות

(ע). המימשל הצבאי איפשר לבאה איש השוהים בארצות ערב לשוב לאיזור הגדה המערבית, במסגרת איחוד משפחות. החוזרים הם תושבי הערים חברון ושכם. הרשימות בתוקף למשך חודש ימים.

„נחל דרגה" מסוכן למעבר

החברה להגנת הטבע ובית ספר שדה עין־גדי מזהירים את הציבור, כי לאחר השטפונות בנחל דרגה נהרסו שם המיתקנים שאיפשרו את המעבר. הגבים אף השתנו והציבור מוזהר שלא לנסות לעבור בנחל. לא מכבר אירע באיזור מקרה אסון.

משפחות השבויים דורשות חילופי הנפגעים והחולים

נפגשו אתמול עם דיין והאלוף ה. שפיר

(ע). ועד משפחות השבויים תובע החלפה מיידית של הנפגעים והחולים מקרב השבויים בסוריה.

עם קבלת כרטיסי השבוי באמצעות הצלב האדום, התברר מצב בריאותם של השבויים. הוועד טוען, כי מאחר שידוע כי כמה מהם נפגעו קשה, אין ספק, שלמען החלמתם המהירה יש להחזירם מיד, מה עוד שזהו סעיף מפורש באמנת ז'נבה הקובע החלפתם של הנפגעים שאינם כשירים לשירות צבאי.

הוועד תובע גם את ביצוע הנהגים המקובלים ביחס לשבויים הקמת קשר תקין של מכתבים באמצעות הצלב האדום בין השבויים ומשפחותיהם, מסירת תרופות, משקפיים ותשמישי קדושה לזקוקים, העברת חבילות בהקדם להטבת תנאי השבי, פגישות קבועות עם נציגי הצלב האדום, שיכללו רופאים.

מסידורים האלה, הנהוגים ביחס לשבויים בהתאם לאמנת ז'נבה, נהנים השבויים הסורים בישראל ואין הצדקה שיימנעו מהשבויים שלנו בסוריה — טוען הוועד.

פגישה עם דיין

(ל.ע.מ.). שר הבטחון, מר משה דיין, נפגש אתמול בבוקר בלשכתו עם חברי ועד הורי השבויים בסוריה ודן אתם במצבם של השבויים ובדרכים להשיג את שיפור תנאיהם בשבי — עד לשחרורם.

כן נפגש מר דיין עם חברי ועד משפחות הנעדרים בחזית המצרית ודן עמם באפשרויות להחיש את קצב החיפושים אחרי החללים בחזית זו.

בשתי הפגישות השתתף גם ראש אכ"א — האלוף הרצל שפיר.

קציני הים החריפו מאבקם באניות דגלי־נוחות

מאת סופר „הארץ"

איגוד קציני הים החריף את מאבקו באניות המפליגות בדגלי נוחות המגיעות לנמלי הארץ. האיגוד רוצה לחייב כל בעלי האניות בדגלי נוחות המגיעות לישראל לחתום על תנאי השכר בהתאם לכללי הארגון הבינלאומי לתובלה (אי־טי־אף).

מגמת האיגוד, בין היתר, לצמצם במידת האפשר את כדאיות השימוש באניות הנוחות על־ידי חברות ישראליות. בשלב זה מנהל האיגוד מערכה נגד מכירתן על־ידי צים של שתי אניות לא רווחיות והאיגוד טוען, שכל עוד מפעילה צים כמה עשרות אניות הכורות בדגלי נחות, אין לה זכות למכור אניות ישראליות.

בהתערבות מזכיר מפ"ת מר א. מולק, דחו מובילי תוצרת תנובה בחיפה שביתתם שנועדה להיום, בתביעה לתוספת, כפיצוי בעבור התייקרות הדלק.

אל קוראי „הארץ" בארה"ב ובקנדה

לנוחיותכם קיים משרד של העתון בניו־יורק לקבלת מינויים חדשים, לחידוש מינויים קיימים וקבלת מודעות מכל הסוגים ל„הארץ" ול„הארץ שלנו":

Israel Communications Inc
110 East 59th Street
New York, N.Y. 10022
Tel. 421-5547.

מינויים בלעדיים של „הארץ" בארה"ב ובקנדה.

דרושות באופן דחוף
דירות
בכל הגדלים

ין־דר
חברה לנכסים והשקעות בע"מ ירושלים
רח' שמאי 12 ב', ירושלים טל. 02/233778; 02/221937
תל־אביב: רח' גורדון 11, טל. 03/233144
סניף גבעתיים הרצוג 11, טל. 765187, אחה"צ

עשרות ילדים נכים, חברי מועדון הספורט של איל"ן ברמת־גן היו אורחי דפי הזהב במסיבת פורים על גלגלים שנערכה עבורם בקולנוע למכוניות „דרייב אין".

מסיבות, הרצאות, טיולים לאלפי עולים – לרגל החג

תהלוכות בערים שונות ✶ הבנקים סגורים היום

מאת סופר „הארץ"

כ־17000 עולים מכל רחבי הארץ, מקרית שמונה בצפון ועד אילת בדרום חוגגים את חג הפורים במסיבות למבוגרים, במסיבות, בהרצאות על נושא החג ובהצגות לילדים.

האירועים שהיקפם צומצם השנה, בגלל מצב החירום, אורגנו על־ידי המחלקה לקליטה חברתית במשרד הקליטה בשיתוף עם מרכז ההסתדרות, העיריות, מועצות פועלים, המועצות המקומיות, התאחדויות העולים והמרכזים הקהילתיים.

בחלק גדול מהמסיבות יארחו העולים מחלקות־חיילים המשרתות באזור מגוריהם. במקומות אחרים יהיו העולים אורחי החיילים במסיבותיהם. בעפולה מארגנים עולים מיוצאי בוכארה, מסיבת פורים רבת משתתפים על טהרת המסורת שלהם. קבוצת חיילים תהיה אורחת העולים במקום.

מסיבת פורים לנוער עולה תתקיים בקרית שמונה ובמרכז הקהילתי בירוחם. בנתיבות מארגנים גורמי קליטה, בשיתוף עם המועצה המקומית והמרכז הקהילתי, שהרית לילדי העולים — עם משלוח מנות לעולים.

מסיבה לעולים ותיקים תיערך לכבוד חג הפורים בקרית־גת. באשדוד מנקודות הקליטה מתארגנים אירועי חג במרכזי הקליטה שבמקום.

הבנקים סגורים

לרגל חג הפורים סגורים היום הבנקים. כלל זה אינו חל על הבנקים בירושלים. שם יהיו הבנקים פתוחים וסגורים היום וביום א'.

הכניעה לנפש בתהלוכה בנהריה

„הכניעה לנפט" של הצרפתים, היפאנים האמריקאים ולעומתם „עם ישראל חי", היה הנושא המרכזי בתהלוכת הפורים שערכו תלמידי בית הספר ויצמן בנהריה. בעת התהלוכה נערה משטרת התנועה את השדרה המרכזית. ליוותה את הצועדים תזמורת הילדים של בית הספר.

„פורים שמח" לחיילים בצפון

מאות חיילים מאזור הצפון חגגו השבת באיילת השחר „פורים שמח" במצב רוח מרומם — במופע ההתנדבות בשם זה, שאורגן בידי „הסתדרות", מפעלי תרבות וחינוך בשיתוף עם המרכז לתרבות ולחינוך של ההסתדרות וקצין הדו"ח ובידור בצה"ל. מופע זה היה אחד מרבים שאירגנה ההסתדרות למען חיילי צה"ל.

מסיבת פורים עם גלגלים

(ע). עשרות ילדים נפגעים, חברי מועדון הספורט של איל"ן ברמת־גן השתתפו ביום ד' בערב במסיבת פורים על גלגלים, שנערכה בעבורם בקולנוע דרייב אין.

במסיבה חולקו לילדים מסכות, כובעי ליצנים ורעשנים וכן מגש של כיבוד פורימי.

לרבים מן הנפגעים שניידותם מוגבלת היה זה הביקור הראשון בקולנוע, מזה זמן רב.

אבן אבן יצא ללונדון לבקר אמו החולה

(ע). שר־החוץ, מר אבא אבן, יצא אתמול ללונדון במטוס אל על לביקור אצל אמו החולה.
השר אמר כי יחזור לארץ בימים הקרובים.

מינוי שגריר לא־תושב של ישראל בפיג'י

(ל.ע.מ.). מר מיכאל אליצור, שגריר ישראל באוסטרליה, התמנה גם כשגריר לא־תושב בפיג'י.

שני אסירים בטחוניים הועברו למצרים

(ע). במסגרת שחרורם של שני האזרחים הישראליים ברוך מזרחי ומוסא אורי לוי, שהיו עצורים במצרים, נמסרו לשלטונות מצרים על פי בקשתם, שני אזרחים ישראליים מבני המיעוטים, שישבו בבתי הכלא לאחר שנידונו על עבירות ריגול למען מצרים — נמסר ממקורות יודעי דבר.

שני הערבים הישראליים, שאותם ביקשה מצרים, הם תאופיק פיאד בטאח מהכפר מוקיבלה ליד עפולה, סופר שחיבר שני ספרים והיה פקיד במכס בחיפה, ועבדול רחים קרמאן, מן המשפחות המכובדות בחיפה.

השניים נעצרו לאחר מלחמת ששת הימים, וב־1970 הועמדו למשפט על מגע עם שירות הביון המצרי. בטאח נידון ל־18 שנות מאסר ואילו קרמאן ל־16 שנות מאסר.

את הידיעה על יציאתם של השניים לקהיר מסרו לבני משפחותיהם נציגי הצלב האדום בישראל.

סיום הדיון על העתונות בימי חירום, ייערך במליאת מועצת העתונות ביום ו' בשבוע הבא (15.3), בשעה 11 לפנה"צ, בבית סוקולוב בת"א.

אסותא ... אלישע

נולדו ל:
אסתר וצבי פלד — בן
נורית ודן זיו — בן
כרמלה ואהרון קצב — בת
יהודית ונפתלי יערי — בן
פנינה ושאלם יהודה — תאומים — בן ובת
קלה ומועין חלבי — בת
דינה ואהוד שניידר — בן

הכל בכל בלוח
בלוח הכפול

ראה עמודים: 6, 7, 8, 15, 17, 18, 19, 20, 21

הלוח הכפול

למכירה בהזדמנות
דירה בת 4 חדרים
גדולים ומרווחים
(2 בתי־שימוש ו־2 מטבחים) ביתר רח' יהודה הימית מס' 36 (מקודם רח' 54 מס' 10) קומה ד'
על המעוניינים לפנות בין השעות 800 עד 1500 לטלפון 621411

הבילוי הלא נורמלי

הוא כמובן ביקור באלחוט. אתה משוטט בחנות התקליטים הגדולה בארץ, מדפדף במבחר העצום, מאזין לכל תקליט העולה על דעתך ומבלה את זמנך בנעימים! אינך חייב לקנות דבר.
אך אם תחליט לרכוש תקליט בודאי שתופתע:
אצלנו עדיין המחירים הישנים!
אך כמובן שהמלאי מוגבל וכל הקודם זוכה!
אות ועוד. מבחר משגע של אריכי נגן קלסיים וקלים במחירים משוגעים, כגון:
במקום 24.90 **12.90** תקליטי ילדים **2.50**
התכבד אצלנו לשעה קלה, וקנה לידידך שי במחיר פרוטות.
תפרדה (סטריאופונית) והנתקות (מצרות היום־יום) עם תקליט מאת אלחוט!
רחוב אבן־גבירול 21, תל־אביב

DANAYA
דנאי"ה
אופנת עור עילית
בקרו וראו את מבחר בגדי העור האקסקלוסיביים לנשים ולגברים. עכשיו אנו מעניקים
20% הנחה על מחירינו הישנים!!
תל־אביב: רחוב מנדלי 7 טל. 234471
פתוח בין השעות 9.00—22.00
רח' הירקון 160, טל. 240489
ירושלים: רח' הלל 23 (בניין המגדל) טל. 232619

NEW PAPERBACKS
PANTHER
★ The Memoirs Of An Erotic Bookseller — Armand Coppens
★ The Gods Themselves — Isaac Asimov
SPHERE
★ The Wilby Conspiracy — Peter Driscoll
★ Royal Marine Commando 7 Exercises — Simon Cook & Tony Toms
FONTANA
★ The Final Hour — Taylor Caldwell

הפצה בלעדית
סטימצקי
להשיג בכל מקום

Dual
אזהרה
נגנבה מאתנו כמות גדולה של מכשירי סטריאו, פטיפונים ומגברים
אנחנו מזהירים את הסוחרים והקונים מקניית מכשירים שלא בדרך רשת ההפצה הסדירה שלנו ותחת האחריות — הניתנת על ידנו בלבד.
אלכסנדר יעקבס בע"מ
סוכנות ראשית „רואל" בישראל
רחוב לינקולן 10 ת"א טל. 612499

hamavri המבריא
מעון לפנסיונרים - בכפר־סבא
מזמין הורים ופנסיונרים לבלות את חופשת חג הפסח
עם סדר מסורתי
✶ מזון משובח בהשגחת הרבנות
✶ שרותים מודרניים מעולים
כל זאת בבנין בעל אדריכליות מודרנית, עצוב ותכנון פנים נאה, המקנה נוחיות מקסימלית
פרטים: המבריא בע"מ רח' רופין 15 כפר־סבא
טל. 927785, 928131—4 בין 08.00—18.30

התאחדות הסוחרים הכללית בישראל
מרכז המכלת
פניה דחופה לבעלי עסקים, חנויות מכלת וכו'
שלא לשלם תוספת דמי פקדון על ארגזי אריזה
גם אם הדבר כרוך בהפסקת שוק המשקאות. בימים אלה עומד הממונה על המחירים, ד"ר מ. מנדלבום לקיים דיון חוזר על דרישתנו. בעל עסק, עד לגמר הברור ועד לקבלת הודעה מהתאחדותנו,
אל תשלם תוספת על הארגזים שברשותך
אספת חרום
של בעלי חנויות המכלת תתקיים ביום ג' 12.3.74 בשעה 6 בערב,
במשרדי התאחדותנו שד' רוטשילד 6 תל־אביב
התאחדות הסוחרים הכללית בישראל
משה פרלוק
מזכיר כללי

החברה להגנת הטבע
רח' השפלה 4, תל־אביב
מארגנת
טיול ליוגוסלביה
ל־28 יום החל מ־7.6.74
פרטים והרשמה במשרדי החברה, מחלקת טיולי חו"ל ובטלפונים 5—35063, 31765, 34786

חייל, חייל מילואים, אזרח !

אם נשאר ברשותך
או הגיע לידיך
ציוד צבאי כלשהו לרבות חלקי לבוש צבאי
ונשק שלל
או נשק צה"ל,
או ציוד שלל אחר אותו מצאת,

הנך נדרש למסרו לאחד המקומות הבאים: —

- אפסנאות היחידה.
- תחנת מ"צ.
- תחנת משטרת ישראל.
- משרד קצין העיר.

לא ינקטו צעדים משפטיים נגד מי שיחזיר מרצונו הטוב, עד 31 מרס 74, ציוד, לבוש או נשק כאמור לעיל.

החזר ציוד ל־צה"ל – והוספת לכוחו

ארגון אמהות עובדות
תל־אביב

היום בשוק:
✶ מופעי־חג לילדים
✶ מבחר גדול של תכשיטים
✶ גלריה לתמונות

ת"א בית החייל
10 בבוקר עד 2 אחה"צ

אל תמתין לרגע האחרון!
לקראת סוף מרץ
נצל זכותך לקנות ספרות מקצועית בחנויות סטימצקי
המבחר הגדול ביותר בארץ
✶ ספרות מקצועית
✶ ספרי מדע
✶ ספרי אמנות
✶ ספרי כיס
✶ רומנים וספרות יפה
✶ רבי מכר אחרונים

סטימצקי
ירושלים־תל־אביב־חיפה־רחובות־לוד־אילת
רשת חנויות הספרים הגדולה בארץ

בית אבות „נאות השרון"
פתחנו שלוחה חדשה באזור הפיתוח בהרצליה
אם יש לך הורים עצמאים שאתה רוצה לשמור על בריאותם בוא ל„נאות השרון"
ההדרים עם שרותים צמודים.
זהו המקום האידיאלי ביותר להורים. הנמצא תחת הבגה רפואית מעולה. פיזיותרפיה רפואית ועיסוק.
בית יפה בסביבה שקטה. פארק גדול צמוד לבית. אוירה כפרית רגועה. שרותים מעולים. גינה מסביב. מטבח דיאטטי. פעילות חברתית מגוונת.
הכתובת: רחוב הקדמה 22, הרצליה פתוח טל. 932227

להשכיר
א. קומת משרדים בשטח 250 מ"ר בככר המדינה בת"א.
ב. דירה בת 4 או 5 חדרים באיזור הטוב ביותר בת"א.
חניה מובטחת
פרטים:
אוזיל ציטרין מנדלסברג
ככר מלכי ישראל 5, ת"א, טל. 224514
בשעות 8—1 לפנה"צ, 4—7 אחה"צ

פרס
בסך 500 ל"י
לכל המביא לגילוי
מכונית פורד גרנדה מס' 214—648
בצבע הזב עם גג שחור שנגנבה
המכונית נראתה ביום שלישי 26.2.74 באזור צריפין—לוד
בא להתקשר לטלפון (02)234450 או לתחנת המשטרה הקרובה ביותר

להשיג בכל חנויות הספרים
קבצי בחינות בגרות
בצרוף פתרונות מלאים, כולל הבגרויות הנוכחות
בצרוף פתרונות מלאים
מאת איגר א. להמן
במקצועות מתמטיקה ופיזיקה, לבגרות הנדסה, עיונית וריאלית.
הוצאת א. ערמוני, רח' בלפור 4, ת"א, טל. 612026

בית המדרש לרבנים באמריקה
נוה שכטר, ירושלים
(מאחורי מוזיאון ישראל, מול נוה־גרנות)
מתכבד להזמינכם להרצאתו של
פרופ' **אפרים א. אורבוך**
על הנושא:
זהות יהודית בימינו
ההרצאה תתקיים ביום ב', י"ז באדר תשל"ד (11.3.74) בשעה 8.30 בערב בנוה שכטר

בבאר־שבע
דרושה דירה
מרוהטת היטב, בסביבה יפה
עבור מומחה מחו"ל
(זוג צעיר בלי ילדים)
לתקופה של שישה חודשים עד שנה
נא לפנות: לטלפון מס' 73868, באר־שבע משעה 16.00.

מועצה אזורית געתון
ביום א', ט"ז באדר תשל"ד — 10.3.1974
במלאת 26 שנים
לנפילת שיירת יחיעם
יערך יום הזכרון לגבורי השיירה
בשעה 11.00 — הורי החללים, קרובים ומוקירי זכרם מתכנסים בחלקה הצבאית בבית העלמין בנהריה, שם ישא דברי אזכרה ואמירת קדיש הרב ד"ר קלר — רבה של נהריה
כתת אש תדגל את נשקה לסיום הטקס